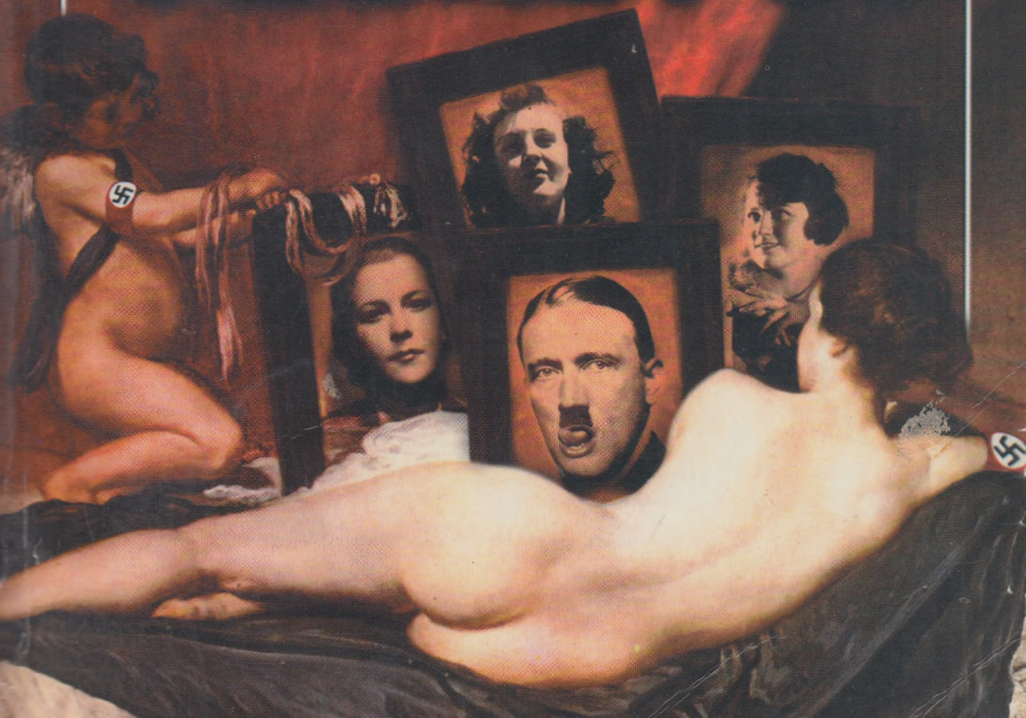
Daniel Florion

HITLER SZERETŐI

Geli-Angela, az unokahúga

Renate Müller

Eva Braun

DANIEL FLORION

HITLER

SZERETŐI

Anno Kiadó

Daniel Florion

HITLER SZERETŐI

Borító: Frigya

ISBN 963 375 030 X

Anno Kiadó
Felelős kiadó az Anno Bt vezetője
Készült a Megapress 2000 Kft. nyomdájában.
Felelős vezető: Kerekes Ferenc

1.

A nyomor bugyraiban

Ha Hitler fiatal éveinek nyomorúságáról írunk, nem azért tesszük, hogy az olvasóban részvétet ébresszünk iránta. Voltak és vannak olyan emberek, akik iránt soha, semmilyen körülmények között nem szabad részvétet éreznünk. Akik tetteik miatt soha nem nyerhetik el rokonszenvünket és jobb, ha örökre megbélyegezettek maradnak. Legalább ilyen módon szolgáltassunk igazságot.

A történelemben nagyon sokan követtek el nagyon súlyos bűnöket. Néhány férfi a huszadik században minden előző szörnyűséget felülmúlt és ezt sohasem feledhetjük.

De könyvünkben nem erről lesz szó. Egy Adolf Hitler nevű férfi úgynevezett „szerelmeiről” szól majd ez a könyv. Ezt az embert nem kell bemutatnunk, és ez nem is célja ennek a könyvnek. *Nem* sokat fogunk írni az általa mozgatott német nácikról és pártjukról, és arról sem, mi mindent művelt

az emberiségnek ez a söpredéke, miután egy nagy országban hatalomra került. Ez a könyv nem a világháború borzalmairól szól. Csak pár szóban említjük majd a koncentrációs táborokat és azok áldozatait. Ugyanakkor, mivel éppen Hitler életéről lesz benne szó, nem kerülhetjük ki mindazokat az eseményeket, amelyek ezt az embert olyan magasra, majd mélyre repítették. Hiszen azok is szerves részei az úgynevezett „szerelmi életének".

Ez a könyv egy beteglelkű ember szerelmi életét taglalja. Igyekszünk megvilágítani — amennyire tőlünk telik — mindazt a rosszat és kevés jót, amit Hitler bárkinek adni volt képes, vagy esetleg valóban adott is. Nem a mi hibánk, hogy ebből olyan kevés volt.

Ha pedig azt tapasztalja az olvasó, hogy némelyik esemény viszolygást vált ki belőle — ne bánkódjon, ez bizonyítja, hogy ő normális ember. Míg az, akiről e történetek szólnak, aligha volt az. Vagy amikor szerelmes volt még, minden rendben volt? A bajok csak később kezdődtek?

Lássuk hát Adolf Hitlert, hogyan udvarolt, hogyan választott, hogyan *szeretett...?*

Az az ember, aki zseniálisan tudott megtéveszteni egész tömegeket és akinek szinte mágikus,

hipnotikus befolyása alá éppen úgy kerültek hazai és idegen politikusok, mint diplomaták, iparosok, művészek — feltehetően ugyanilyen hatást tudott gyakorolni a nőkre is.

De a kezdet még más volt. Akkoriban ennek nem sok jelét tapasztalhattuk. Először csak azt nézzük meg, milyen események történtek a családjában, mielőtt ő egyáltalán a világra jött?

1837-ben született az apja. Törvénytelen gyermek volt és ezért anyja után nevezték el Alois Schiklgrubernek. Anyja később legálisan is férjhez ment egy Hiedler nevű emberhez. Mindez Ausztria különböző tájain játszódott le. A Hiedler-család ha nem is törvényesen, de magához vette a kis Aloist, cipészmesternek képezték ki, de aztán elment vámosnak és ott szerény karrier fejében is igen jó anyagi körülményeket teremtett magának. Elég, ha tudjuk, hogy a tizenkilencedik század második felében egy osztrák vámos annyit keresett, mint egy állami középiskola igazgatója!

Kicsit másképpen alakult a vámos magánélete — itt nem dicsekedhetett akkora sikerekkel. Elsőre például 35 éves korában nősült és elvett egy magánál... tizenöt évvel idősebb özvegyasszonyt! Ne feledjük, akkoriban az ötvenéves asszonyok már nagyon öregnek számítottak és azok is voltak. Nyilvánvalóan elsősorban a karrierjére gondolt Schiklgruber úr, hiszen az asszony egy magasabb

rangú vámtiszt lánya volt. Még nagyobb karriert futott be ugyanis, miután létrejött ez a házasság. Nyilvánvalóan az apósa lökdöste őt feljebb a ranglétrán. Nem tudni, mi okból később a család megváltoztatta nevét. Az amúgy nem jó hangzású Schiklgruberből Hitlerek lettek. Csak később derült ki, hogy ők — nyilván Alois nevelőszüleinek tiszteletére — Hiedlert *mondtak*, de az anyakönyvet kitöltő plébános Hitlert *hallott* és végül így is maradt a dolog.

A karrier már e nélkül is megvolt, hát Alois egy szép napon otthagyta idős nejét és együtt élt egy másikkal, akit aztán a feleség halála után el is vett. Két gyerekük született, akik megérték a felnőttkort — ez akkoriban azért nem volt ilyen gyakori és biztos. Aztán az asszony tüdőbajjal ágynak dőlt. A gyerekek ellátására egy lányt kellett felvenni a családhoz. Alois a jelek szerint tevékenyen együtt élt ezzel a „szolgálólánnyal”, és mire a felesége meghalt, Klara Pölzl már terhes is volt — Aloistól, a házigazdától...

Az új pár bizonyos fokig rokonságban is állt egymással, már ha Alois apja valamelyik régi Hiedler-fivér volt (akik őt adoptálták is). A korkülönbség itt fordítottan volt nagy, mint a vámtiszt úr első házasságában. Klara asszony 23 évvel volt fiatalabb akkor 48 éves férjénél. A nő aligha tudta, milyen szörnyeteget hoz majd a világra. Mint

minden anya, biztos volt benne, hogy az ő gyermeke is jóravaló, „normális” felnőtt lesz majd.

Alois Hitler minden jel szerint ellentéte volt fiának. Szabadgondolkodó és felvilágosult férfi, aki emberi hibái ellenére is jó társalgó, kedélyes „fickó”, a környezetében kedvelt ember volt. Hitler ugyan később azt állította, hogy az apja részeges volt és verte az anyját, no és őt is — ez olvasható a Mein Kampf oldalain — és nem valószínű, hogy hazudott volna. Hiszen még Alois nekrológjában (amit egy linzi újság a férfi 1903-ban, 66 éves korában bekövetkezett halála után adott közre) is olvashatunk célzásokat arra, hogy milyen durva tudott lenni. Mint vámtiszt folyton a helyét kereste, feljebb törekedett és ezt többszöri áthelyezés árán el is érte. Hat gyermeke született, de ezek közül négy még csecsemőként meghalt, ami nem volt olyan ritka jelenség és szinte minden család elmondhatta magáról, hogy temetett már el újszülöttet.

De talán ennek köszönhető, hogy Hitler anyja, Klara nem volt egy vidám asszony. Negyvenhárom évesen lett özvegy és egyedül kellett tovább nevelnie megmaradt két gyermekét, Paulát és Adolfot. Eléggé megviselte mindezeken kívül az is, hogy a fiú, Adolf — akit úgy szeretett! — igen rosszul tanult és tömérdek gondot okozott. Ráadásul mellrák is megtámadta Klara asszonyt, így végül az négy

évvel férje halála után szintén eltávozott az élők sorából.

Minderre azért van itt helyünk — és szükségét is látjuk az előzmények bemutatásának —, mert mindezek az események erősen befolyásolhatták Adolf Hitler tudatát, viselkedését, természetét. Nem kétséges, hogy ami akkoriban történt körülötte, az is hatással volt későbbi életére. És mindenekelőtt hatással volt arra, hogyan viszonyult a nőkhöz? Hogyan bánt velük...?

Mint a kisfiúkat minden időben és történelmi korban, feltehetően őt is izgatta a szexualitás kérdése. Persze a huszadik század elején, az Osztrák-Magyar Monarchia roppant prűd világában nem sok lehetősége volt arra, hogy bármit is megtudjon. A maximum az úgynevezett pornográf képeslapok és fényképek lehettek. Ezeket természetesen nem postán küldözgették, hanem gyanús alakok árulták kávéházakban és lebujokban, utcasarkokon és ismeretségi alapon is terjesztették. A fiatal férfiaknak akkoriban kevés esélyük volt „élőben" látni egy-egy egészséges fiatal meztelen női testet. Ilyesmire legfeljebb a bordélyházakban kerülhetett sor.

A gyerekeknek, akik már érdeklődtek (volna) a szex után, erre nem nyílott lehetőségük. Meglesték hát fürdőző nővéreiket vagy unokatestvéreiket, a patakban fürdő és nem olyan szemérmes parasztlányokat.

A másik nem ilyetén megismerésének vágya igen nagy lehetett akkoriban, hiszen a lányok és asszonyok az utcán teljesen felöltözve jártak és még a strandokon is nyakig begombolkozva fürödtek. Egy gyerek életének első tizenhat-tizennyolc évében szinte csak aktfestményeken, a múzeumban láthatott meztelen nőt.

Nincs okunk feltételezni, hogy Adolf másféle gyerek volt. Próbáljuk meg egy kis időre „elfelejteni" mindazt, amit ez az ember később művelt. Tudom, hogy ez lehetetlen, de mégis próbáljuk meg. Passauban, majd Linzben, ezekben az akkoriban meglehetősen álmos kisvárosokban nőtt fel. A korabeli oktatásban szó sem volt a biológiának erről a részéről, a szexualitás tömény tabu volt akkoriban még a felnőttek társadalmában is, nemhogy a gyerekek között.

Kezdetben Adolf egy falusi népiskolába járt, majd miután Linzbe költöztek (apját ismét áthelyezték, vagy áthelyeztette magát?) egy közeli Benedek-rendi apátság amúgy jó hírű iskolájába íratták be. De nem volt jó tanuló, mi több, kifejezetten rosszul tanult. Igaz, tudunk olyan életrajzíróról, aki szerint a dolog fordítva volt, Adolf kitűnő tanuló volt — így aztán már nem is tudjuk, mit gondoljunk erről.

Később azonban mindenképpen vége szakadt a jó korszakának. Az apátsági iskolában a kórusban

is éneklő diák — aki eleinte *pap akart lenni!* — a következő iskolában már az első évben megbukott. Nem véletlen, hogy Klara asszony olyan ritkán mosolygott. Nem volt rá oka.

Mivel a bizonyítványa attól kezdve mindig rossz volt, hát állandósultak az otthoni konfliktusok. A tizenéves kisfiúnak nem sok szava lehetett apja ellenében, inkább valószínű, hogy nem tanult, mert nem akart. Vagy más vonta el a figyelmét?

Nos, feltehetően a lányok is belejátszottak, különösen apja halálának évében. Akkoriban nem voltak vegyes osztályok, a fiúk és a lányok is külön jártak. Nemcsak külön osztályokba, hanem eleve külön iskolákba, így közeli, „testi" érintkezés még vizuálisan sem volt lehetséges az olyan korú gyerekek, fiatalok számára. Csak nyilvános helyeken, ahol különnemű gyerekek voltak, és a családi otthonban találkozhattak. A szülők persze gyakran rendeztek zsúrokat, vagyis bizonyos napokon az egykorúak összejöttek kemény szülői felügyelet mellett.

Mindez azonban aligha elégítette ki a fiúkat.

Nem tudjuk, a kis Adolfnak e téren voltak-e tapasztalatai? Az bizonyos, hogy féltestvére, apja előző házasságából származó gyermekei, a nála jóval idősebb Alois és Paula nem igazán érdekelték és azok sem foglalkoztak vele.

Persze más dolgok történtek akkor, amelyek sokkal fontosabbaknak bizonyultak, mint a lányok. Tizenhárom éves volt Adolf, amikor meghalt az apja. Biztosan fellélegzett, bár az anyja arcán gyülekező gondfelhők rá is rossz hatással voltak. Megszabadult a zsarnoktól, akit abban az időben már nem szeretett — de ennek ára lesz, kezdte sejteni Adolf.

Az a vágya, hogy művész legyen és ne kelljen „ostobaságokat és felesleges dolgokat" tanulnia, igen erős volt már akkor. Apja életének utolsó évében éppen emiatt verte meg oly gyakran, amire Adolf ismét csak daccal válaszolt. Persze nyilván az is szerepet játszott, hogy a városi iskolában magasabb volt a követelményszint, mint falun. És Hitler bizony nem bírta az iramot. Néha próbált „mesélni" a tanároknak, de azok hamar átláttak rajta és enyhén szólva nem „díjazták" ezt a tevékenységét...

Mint mindig, jóval később is — Adolf másokat hibáztatott, ha valami nem sikerült neki. Ha nem tudott rendesen tanulni, mert nem volt hozzá esze (legyünk megengedők és mondjuk így: *nem ehhez volt esze!*), akkor az okot a tanárokban vagy a tananyagban kereste, vagy éppenséggel az iskolában, sőt az egész osztrák-magyar oktatási rendszerben! Mindenki hibás volt, csak ő nem. Ez a tulajdonsága, mint tudjuk, megmaradt élete utolsó napjáig.

Apja halála után Adolf megsokszorozta anyja gondjait. Bukások, az évismétlés fenyegető réme, majd az iskola eltanácsolása után került egy másik városba, másik iskolába. Anyja már betegségével küszködött, az orvosok nem sok jót jósoltak neki. 1904 szeptemberében hát egy pótvizsga után új helyen tanult, nem sok eredménnyel. Az év végére három tárgyból bukott meg, köztük a német nyelvből is (!).

A kölyök rajzolni és festeni szeretett inkább, rajongott az építészetért (holott matematikából is megbukott...) és nem akart tovább tanulni. Egyetlen barátjával nagy sétákat tett, és biztosan beszélgettek akkor a lányokról is. Tizenöt éves volt akkor, apja két éve halott volt és anyja életéből — amiről persze Adolf nem tudhatott — már két év sem volt hátra. Sovány és gyenge testalkatú kölyök lévén nem verekedett és kerülte a sportokat is. Égő szemmel figyelte a világot.

És nyilván megmozdult benne a szexualitás ördöge is, bár erről akkori barátja a későbbi életrajzban sem tesz említést. Mintha féltek volna az akkori biográfusok az efféle érzékeny és kínosnak nevezett témáktól. Ne feledjük, Hitler életrajzainak egy része még életében, diadalmas és bukott hadjáratai *előtt* készült, és a nagy ember bosszújától is tartani kellett. A többi életrajz viszont már a második világháború rémtettei után íródott — ezekben a

szerzők még a későbbi tényleges szerelmi életét is igyekeztek nagy ívben elkerülni. Mintha az a tény, hogy Adolf Hitlernek voltak szexuális vágyai, eleve megkérdőjelezné szörnyeteg-voltát!

Nos és voltak olyan biográfusai is, akik a szerelmi ügyekben is csak a tragédiákat emelték ki, sejtetve, hogy Adolf e téren is szörny volt.

Pedig hát akkor még biztosan nem így állt a helyzet. Pszichiáterek dolga lett volna akkoriban, hogy elemezzék a férfi viselkedését. De mi állítjuk, hogy a tizenöt-tizennyolc éves Adolfnak a nők csak a fantáziájában jelentek meg. Akiket az utcán látott, nemegyszer biztosan levetkőztette a fantáziájával — ezt minden egészséges férfiember megteszi ebben a korban, sőt később is. Amit apja művelt az anyjával, talán hatott rá, negatívan befolyásolva őt a női nem irányába — de az is lehet, hogy nem. Apja ugyanis — legalábbis Hitler későbbi állítása alapján — verte is a feleségét...

Nos, minket ebből annyi érint, hogy Adolf feladta az iskolát. A háromszoros bukás remek ürügy volt rá, no és gondoskodott még egy másikról is: beteget jelentett. Tény, hogy az őt vizsgáló orvos bár nyomát sem lelte a „súlyos tüdőbántalmaknak" — amelyekre Hitler felnőttként oly sokszor hivatkozott, hisz meg kellett magyaráznia, miért maradt ki az iskolából és a háromszoros bukást inkább elhallgatta — nyomát sem találta. De hát jött a nyár és

elment a rokonokhoz nyaralni. Később megfordul Bécsben is és tetszett neki a város. De még hazament és két éven át semmit sem csinált. Anyja mind jobban szenvedett és ezen az az önfeláldozó és szorgalmas zsidó orvos sem tudott segíteni, aki odajárt hozzájuk, és aki negyedszázaddal később, amikor származása miatt koncentrációs táborba akarták hurcolni, kérésére Hitlertől külön menlevelet kapott és családjával együtt szabadon távozhatott a már náci birodalomból...

Itt van egy pont, amibe belekapaszkodhatunk, bár semmi bizonyosat nem tudhatunk. Adolf tizenhat-tizenhét évesen sokat csavargott a Linz környéki falvakban, valamint a helyi színház körül. Mint afféle művészlelket, nagyon érdekelte minden, ami a művészetekhez kapcsolódik. Ezt nem játszotta meg. Hiszen kinek játszott volna? Magányos volt, akkor már senkinek sem tartozott beszámolással. Ha valaki rákérdezett, azt mesélte: a bécsi Festészeti Akadémiára fog felvételizni. De hogy mit kell majd tudni a felvételin, arról fogalma sem volt. Az első nekifutásra persze nem is vették fel. Inkább azt tanácsolták neki — látva vitathatatlan rajzkészségét — hogy legyen építőmester (pallér). Amihez szintén el kellett volna végeznie még néhány évet, például folytatni a középiskolát és arról végbizonyítványt szerezni... Ehhez nem volt kedve.

Ő mindenáron művész akart lenni!

Sötétben tapogatózunk, ezért csak feltételezzük, hogy a falvakban akadt néha olyan lány, aki hajlandó lett volna közelebbi kapcsolatba kerülni ezzel a vékony, sötétszemű, napbarnított vándorral, aki rajzmappával a kezében járta a vidéket. No és a színésznők...?

Szögezzük le, a huszadik század elején a színész nem ugyanaz volt, mint ma. Kivéve talán a nagyvárosok nagy és híres színházaiban szereplő, már nem fiatal női- és férfiszínészeket, akik valóban a játéknak éltek és az előkelő társaság — akárcsak a polgári réteg — elfogadta létezésüket.

Ám vidéken és különösen a fiatal színésznők, de színészek sem voltak szívesen látott vendégek. Jobb polgári, vagy ne adj isten előkelőbb házakba be sem engedték őket! A színésznő ott és akkor — már évszázada, és még több évtizedig — egyet jelentett a feslett erkölcsű nőszeméllyel. A férfiakról sem voltak jó véleménnyel.

Ez azt is jelentette, hogy a fiatalurak esténként a nézőtéren tapsoltak valamelyik csinoska (és esetleg nem túl tehetséges) színésznőnek, akit aztán később felkerestek az öltözőjében, vagy megvártak a művészkijárónál és vacsorázni hívták. Hogy a vacsora miképpen folytatódott, azt már az olvasók — és a korabeli férfiak — fantáziájára

bízhatjuk. Csakhogy Adolf félénk volt. De a magány is sarkallhatta, nem is szólva libidójáról.

Mindezt azonban titkolta. Tudjuk még féltestvére, Paula későbbi visszaemlékezéseiből is, hogy a fiú az érzelmek kimutatását nőies, tehát nem követendő dolognak vélte. Apját sem szerette, de az legalább férfi volt, tehát akarva-akaratlanul is példát vett róla: szerette az erőszakot, a fegyvereket, a mások manipulálását — ezekben a „tárgyakban" az öreg Hitler is nagy volt. Anyját biztosan szerette a kis Adolf, de nem követte magatartását. Hiszen az anyja a családi „összecsapásokban" mindig csak védekezett, defenzív volt. Ez nem felelt meg Hitlernek.

Tehát fura kettősség uralta a lelkét még a nemi érés korszakában is. Utálta, ha nők nyúlnak hozzá vagy nyálas „puszikat" adnak, ilyenkor a falra tudott volna mászni. Ugyanakkor biztosan neki is kezébe jutottak a már említett korabeli fekete-fehér pornográf felvételek, amelyeken félmeztelen vagy majdnem teljesen meztelen nők mutogatták combjukat, fenéküket, egyik mellüket — és amelyek a korabeli férfiakat olyannyira fel tudták izgatni.

Ha nem is került közelebbi kapcsolatba egyetlen linzi színésznővel sem, azért valamiképpen csak megérintette a szexualitás szele...?

Jóval később Hitler mesélt egy falusi történetet, igaz, különböző alkalmak során kétféle verzióban.

Mivel állítólag mindössze tizenöt éves volt csak, vagy még annyi sem, hát erős fenntartással kell fogadnunk a mesét. A másik főszereplője egy fejőnő volt. Ez még egy faluban volt, mielőtt a család Linzbe költözött volna. Az istállóban találkoztak és a fiatal nő — vagy kislány? — állítólag igen kacéran viselkedett és mintha az öltözete sem lett volna teljes. A dolog az esti órákban történhetett meg, ugyanis Hitler mindkét verziójában az istállóban égett a petróleumlámpa. De hogy voltaképpen meddig mentek el, nem tudni. Adolf egyik változatában csak annyi történt, hogy már éppen „nekiestek volna egymásnak”, amikor kintről zajt hallottak és erre ijedten szétugrottak, feldöntve a lámpát.

A másik változat kevésbé világos. Hitler szerint már éppen „ment volna a dolog”, de a lány nem hagyta abba a fejést, így aztán a fiú dolgát kellően megnehezítette... Próbáljuk meg elképzelni ezt a mai pornófilmekbe illő jelenetet. Az osztrák és német, úgynevezett „népi filmek”, amelyekből a huszadik század végén is sokat készítettek, remekül kihasználhatták volna ezt a leírást.

Kár persze, hogy nem világos a dolog. Hitler szerint a lány „ostoba módon” viselkedett, ezért nem történt semmi, végül is. Viszont ebben a változatban is felfordították véletlenül a lámpást és az

istálló kis híján leégett, alig tudta eloltani a két fiatalkorú „szexpartner”.

Mindez igen szépen hangzik — viszont vannak más beszámolóink is!

Egyik akkori barátja és osztálytársa vagy harminc évvel később kerek perec tagad minden ilyen „sztorit”, állítva: ki van zárva, hogy ilyesmi megeshetett volna Adolffal, őt ugyanis *soha* nem érdekelték a lányok!

Egy ilyen mondat manapság azt jelenti, hogy az illető homoszexuális és csak a férfiak érdeklik. De akkor nem ezt jelentette. Csupán annyit, hogy Hitler az osztálytárs szerint nem mutatott nagyobb érdeklődést a lányok iránt. Ezt nevezhetjük késleltetett vagy késlekedő libidónak. De mondhatjuk azt is, hogy érdeklődése a másik nem iránt nem manifesztálódott a szokásos korban a szokásos módokon, hanem az mintegy „aludt” még nála.

Hogyan nézett ki Adolf tizenhat-tizenhét évesen, és hogyan viselkedett?

Abban a korszakában tehát, amikor elhagyta iskoláját és voltaképpen semmit sem csinált, általában a nála kisebbekkel szeretett játszani. Természetesen csak fiúkkal, és mivel azok fiatalabbak voltak, engedelmeskedtek neki. Így hát „bandát” alapítottak és az akkor divatos „búr háborút” játszották. Egész Európa az Afrikába szakadt holland parasztoknak szurkolt a gőgös és fennhéjázó

angolokkal szemben. Így Hitler csapata is búroknak nevezte magát és rendre le is győzte a gyűlölt „angolokat”.

Gondot fordított külsejére. Ennek legfőbb eleme egy elefántcsontfejű fekete sétabot volt. Ma már senki sem tudja közülünk, milyen nagy dolog volt akkoriban egy sétabot, és milyen nagy társadalmi szükséglet volt iránta! Az előkelőség jele volt, sétabotot azok „viseltek”, akik mindennapjaikat nem egyszerű munkával töltötték...

Hitler nem szeretett dolgozni és tulajdonképpen soha nem is volt állásban sehol. De akkor szeretett már művésznek látszani. Tizenhét évesen tehát széles karimájú fekete kalapban parádézott, ebben sincs semmi csodálatos, ha tudjuk; legkedvesebb olvasmánya Karl May regényei voltak (még felnőttként is...!) és nyilván ő is elhitte, hogy May, ez a szélhámos bejárta a világot és mindenütt személyesen átélte, amit leírt. (Ehhez képest Karl May kisstílű csaló és szélhámos lévén sikeres regényeit általában sorozatos elítéléseit követően valamelyik börtöncellában vetette papírra. A Winnetou és más hatalmas sikert aratott regények szerzője sohasem járt más földrészeken, nem látott indiánt sem...).

Fehér inget viselt, amit anyjával mosatott, míg az asszony élt. Természetesen a kesztyűje is hófehér zergebőr volt, fekete köpenyét pedig belül selyembélés borította. Ma már elképzelhetetlen

viselet, legfeljebb történelmi filmekben vagy színdarabokban látunk ilyent. De az 1900-as évek kezdetén — amelyek még minden tekintetben az előző, XIX. századhoz tartoztak és magukon viselték azok minden jellegzetességét — ez nem volt feltűnő. Mondhatni, bizonyos úrfik eleve így jártak.

Így járt el sétálni minden nap és gyakorta a színházba is, évszaktól függetlenül. Az anyja persze nem örült ennek az életmódnak, próbálta rábeszélni fiát, térjen vissza az iskolába és majd ha azt elvégezte és megkapta bizonyítványát, akkor gondoljon a művészi karrierre. Adolf persze ezzel nem értett egyet; és Klara asszonyba a férje még életében annyira beleverte az engedelmességet, hogy látva fiában ugyanazokat az akaratos és konok vonásokat, nem merte többször szóba hozni a dolgot. De ezek a beszélgetések sem varázsoltak mosolyt az arcára.

Tény, hogy valóban volt egy tehetsége, legalább egy: tudott rajzolni! Tehát nem véletlenül mozgott benne a vágy a művészet után. Ma már persze mindnyájan tudjuk, milyen jó lett volna, ha felveszik a képzőművészeti akadémiára, vagy hagyja magát rábeszélni a pallérságra...! A világ sorsa másképpen alakult volna.

Szóval tudott rajzolni, de itt is volt számos korlátja. Nem volt képes például embereket, különösen mozgásban lévő emberalakokat rajzolni. Az

egyes mozgásfázisok ábrázolása egyszerűen nem ment neki. Viszont ha álló, mozdulatlan tárgyakat, elsősorban házakat, épületeket kellett megrajzolni, azt remekül csinálta. Ez ismét arra mutat, hogy az építészettel talán boldogult volna.

E sorok írójának volt alkalma megszemlélni Adolf Hitler későbbi, az 1910-es években készített festményeit. Nagyon érdekesek olyan szempontból, hogy pontosan ábrázolják az adott témát — de nagyon *hidegek és személytelenek.* Nincs bennük semmi személyes, semmi meleg, semmi... emberi. Ilyen értelemben megrázóak — mert tudjuk, ki festette őket és ő ki volt, milyen volt. Ha viszont anélkül látnánk egy kiállítás képei között ezeket a festményeket, hogy tudnánk, ki az alkotó — nyugodtan továbbsétálnánk. Nincs bennük semmi érdekes, semmi igazán megkapó!

A fantáziája végtelenül nagy volt. Ha akarta, bemesélte önmagának, hogy mindenre képes, mindent el tud érni — eddig a dolog még normális, ma is sokan tesznek így, sőt ennek már sajátos tudományos elmélete és gyakorlata is van. Ám Hitler olyasmit is mesélt olykor környezetének, hogy „szerelmes lett egy lányba és azt bármire rá tudja venni, az illető azt teszi, amit ő akar!"

Minden esetben kiderült utólag, hogy ezek valóban csak a fantáziájának termékei voltak, lázas-vágyakozó képek peregtek az agyában.

De nem volt senkije!

Hasonlóan volt ez építészeti terveivel is. Fantáziáit, hogy ha majd híres építész lesz (és rögtön azzá is lett fantasztikus gondolataiban), hát teljesen átépíti Linzet, a várost, és készített-rajzolt is ilyen terveket. Ha megrajzolt egy házat, amit úgy talált ki — annak a néhány gyereknek, fiatalnak, akivel szóba állt, máris úgy beszélt a házról, mint ami *létezik a valóságban is.*

1905-ben történt, hogy akkori barátjával sétált Linz korzóján. Hitler egyszercsak teljesen váratlanul rámutatott egy vékony, szőke, anyjával sétáló lányra és azt mondta:

— Látod azt a szőkét...? Szerelmes vagyok bele.

Kubizek, a barátja, aki egy kárpitos fia volt és szintén otthagyta már az iskolát, viszont apja mellett dolgozott a szakmában és jó ideig Adolf egyetlen bizalmasa volt — később azt mondta, ez is a fantázia terméke volt. Ugyanis *négy év telt el* úgy, hogy Hitler soha nem mert közeledni a lányhoz. Akiről annyit tudunk, hogy Stefania volt a keresztneve és az elején tizennyolc éves volt.

Hitler annyira biztos volt a dolgában, hogy *soha nem szólította meg a lányt, mégis meg volt győződve, hogy ha csak egyszer is beszél vele, a lány azonnal a karjaiba omlik és a felesége lesz!*

Merthogy eldöntötte: Stefania lesz a felesége! És ezt nagyon komolyan gondolta. Már amennyire

egy tizenhat-tizenhét éves fiú, akinek nincs semmije és iskoláit sem fejezte be, komolyan gondolhat ilyesmit. Stefania szülei aligha örültek volna egy ilyen „partinak” és ha a teljesen ismeretlen félárva — később teljesen az — Adolf bekopogtat az ajtajukon, vagy kinevetik, vagy sem, de mindenképpen kidobatják a cselédség segítségével...

Ám mindez a jelek szerint meg sem fordult a fejében. Naphosszat üldögélt otthon és verseket írt a lányhoz. Tudom, nehéz elképzelni Adolf Hitlert — azt, akit mi ismerünk —, amint szerelmes verseket ír egy szőke lányhoz, tolla végét rágva, mígnem megtalálja a megfelelő rímet és kiszámolja a szótagszámot is az ujjain... Mindezek ellenére ezek tények.

Félt a nőktől, és félt Stefaniától is. Amikor Kubizek azt javasolta, egyszerűen menjen oda a sétáló lányhoz és anyjához, hajoljon meg, mutatkozzon be és kérjen engedélyt, hogy csatlakozhasson hozzájuk egy-egy séta erejéig (ami akkoriban bevéti szokás volt, az emberek nemegyszer így, vagy közös ismerőseik révén lettek bemutatva egymásnak. Bemutatás nélkül senki sem keveredhetett mások társaságába!) — akkor Adolf hirtelen tiltakozni kezdett. Azt mondta barátjának:

— Stefania és köztem, mint általában a kivételes lények között, nincs szükség szavakra. A

hagyományos módszer, a szavak itt szükségtelenek. A rendkívüli emberek intuíció útján érintkeznek.

Hát nem volt szerény, annyi bizonyos. A legrosszabb az egészben, hogy maga is hitte, amit mondott. Kubizek attól kezdve jobban figyelt, de semmit sem látott ebből a „rendkívüli emberek közti intuíciós érintkezésből”. Ahányszor a korzón elmentek Stefania és anyja mellett, a lány nem is vette észre Adolfot. Annál inkább a szintén ott sétáló mohószemű fiatal katonatiszteket... mint később kiderült, a bálokon táncolt is ezekkel a tisztekkel.

Amikor Hitler ezt megtudta, az öngyilkosság gondolatával foglalkozott! Állítólag egészen komolyan tervbe vette, hogy a Dunába ugrik és ott leli halálát. De ezt nem tette meg, viszont tovább tervezte... házasságát Stefaniával, akinek „a házasság után majd elmegy a kedve az ilyen frivol dolgoktól, mint a tánc”(!).

Ezzel sem ért véget az ügy — említettük, hogy négy éven át fantáziált Stefaniáról. Hogy ezek egy része mennyire érte el a szexuális határokat, azt nem tudhatjuk. Tény, hogy a két barát között szóba került Stefania... elrablása is! Adolf, mint nagy szervező, a May-könyveken nevelkedett „kalandor” csinált is egy hosszú, bonyolult és nagyon részletes elrablási tervet is. Csak akkor lett egy kis baj, amikor barátja megkérdezte tőle:

— És miből fogtok élni...?

Erre Adolf nem tudott felelni. Mai szakértő elemzők szerint az eset nem is olyan ritka, és abban a korban tipikusnak is mondható. A szerény képzettségű és társadalmi helyzetű fiatalember képes éveken át titokban imádni valakit — csak azért, nehogy az elutasítsa őt. Ezért nem is vallja be az imádott lánynak az érzelmeit, hisz tudat alatt pontosan tudja, hogy az el fogja őt utasítani.

Nos, így volt ez Hitler esetében is. Stefaniának négy éven át fogalma sem volt róla, hogy milyen mérhetetlen imádat tárgya és a fantázia birodalmában hányszor magával ragadta már ismeretlen lovagja.

Mielőtt Adolf Bécsbe utazott volna, végül egy névtelen levélben mindent megírt a lánynak és azzal biztatta: ha már képzett festő lesz, visszajön érte és feleségül veszi. Kutatók évtizedekkel később utánajártak az ügynek és akkor derült ki: Stefania elolvasta ugyan a levelet, de meg volt győződve, hogy a barátnői éretlen tréfájáról van szó és azonnal meg is feledkezett róla. Arra is fény derült, hogy az egész nem létező „ügy" nem is tarthatott négy évig, ahogyan azt Kubizek írta. Hiszen Stefania ritkán tartózkodott Linzben. Genfben és Münchenben tanult, Linzben csak a vakációt töltötte. Aztán hamarosan feleségül ment azon

fiatal tisztek egyikéhez, akikkel a korzón is kacér pillantásokat váltott.

Hogy mennyire mániás volt Hitler, arra is jó példa ez az eset. Ugyanis a dolognak ezzel még nem volt vége — az ő számára. A jövendő diktátor még 1913-ban, huszonnégy éves korában sem felejtette el Stefaniát. Mit sem tudva arról, hogy Stefania már régen férjhez ment, és arra sem ügyelve, hogy a fiatal nőt immár hat éve nem is látta — az egyik linzi újságnak küldött fizetett karácsonyi jókívánságokat Stefania részére! Amelyek aztán korabeli szokás szerint meg is jelentek a lapban. Az nem jutott eszébe, hogy így talán kellemetlen perceket is szerezhetett a fiatalasszonynak?

Közben az életében történt egy és más. Szomorú esemény is. Hiszen 1907-ben, amikor Adolf már vagy két éve csak dologtalanul lődörgött a világban és abból a pénzből élt csaknem húsz évesen (!), amit az anyja küldött neki a kis nyugdíjából — nos, ennek vége szakadt. Anyja állapota éppen karácsonyhoz közeledve vált elviselhetetlenné. Közeledett a krízis, és az asszony meghalt. December 23-án temették el. Minden jel arra mutat, hogy Klara Hitler volt az egyetlen asszony, talán az egyetlen nő — és mindenképpen az egyetlen *ember* is — aki csakugyan közel állt Adolfhoz.

És most éppen őt vesztette el! Nem tudjuk, mennyire érzett fájdalmat. Csak abból következtethetünk

érzéseire, hogy mivel az anyja karácsony előtt halt meg, Hitler életében soha többé nem volt ez ünnep. Nem ülte meg a karácsonyt és környezete is alkalmazkodott ehhez.

Adolf ekkor már tizenkilencedik évét taposta és még mindig nem vitte semmire. Iskoláit abbahagyta és Bécsben éldegélt egy igen szerény hónapos-szobában, aminek bérét egy idő után nem is tudta volna kifizetni. Szerencsére Kubizek barátja is Bécsbe költözött és attól kezdve közösen fizették a szobát.

Ami a természetét illeti: ekkoriban már kiütközött túlzott komolysága, sőt komorsága. Nem volt humorérzéke, a vicceket, tréfákat nem értette, fölösleges dolgoknak tartotta. Bizonyos értelemben merev volt nézeteiben, magatartásában.

Kubizeket tőle eltérően valóban felvették egy főiskolára (őt a zene érdekelte és volt is hozzá tehetsége), ami még inkább dühítette a tétlenül kóválygó fiatalembert. Hát még, ha tudta volna, miképpen vélekedett róla az anyja! Kubizek ugyanis — miközben Adolf már Bécsben volt azon az 1907-es nyáron — még otthon maradt és szinte naponta felkereste Adolf beteg anyját. Klara Pölzl igen nehezen viselte, hogy fia otthagyta, amikor ő egyik kórházból a másikba jár és hamarosan műteni is fogják (azt már nem érte meg). Kijelentette Kubizeknek, hogy „Adolf élete végéig ilyen ostobán

makacs lesz és úgy viselkedik majd, mintha egyedül lenne a világon”.

Prófétai szavak! Az anyai megérzés nem tévedett.

Ősszel ugyan hazajött és ült az anyja ágya szélén, sőt ápolta is, amennyire tudta — de azt hazudta neki, hogy szeptemberben felvették a Festőművészeti Akadémiára! Klara Hitler így abban a tudatban halt meg, hogy fia már úton van a művészi karrier felé... Amikor anyja meghalt, Adolf leült és megrajzolta anyja halotti portréját. A kopogó szomszédoknak aznap nem is nyitott ajtót, egyedül volt a halottal.

De nemcsak anyjával — húgával sem törődött. Az akkor tizenkét éves kislány eltartásáról rokonok gondoskodtak. Akik szintén abban a tévhitben éltek, hogy Adolf Bécsben egyetemista, diák, aki nem tud pénzt keresni. Különben pedig volt itt örökség is, amit Paula húga és Adolf örököltek. Ez havi ötven korona járandóságot jelentett — kettejüknek. Tehát huszonöt koronát kapott Adolf és huszonötöt az a rokon, aki a kislányt nevelte. Már csak azért is, mert a kislány szellemileg elmaradott volt és nevelése többe került, mint egy egészséges gyermeké. A huszonöt korona nagyon kevés volt. Különben a Raubal-család — ők is rokonok voltak — egyik gyermeke volt a következő évben, 1908-ban

születő Angela nevű kislány. Akinek később aztán oly nagy szerepe lesz történetünkben...

Hogyan élt Hitler Bécsben?

Mert nem kis időszakról van szó. Hat teljes évet töltött Adolf abban a városban, amely akkoriban furcsa keveréke volt a keletnek és nyugatnak. Itt jött össze Európa nyugaton szinte ismeretlen része azzal, amit „fejlett nyugatnak” neveztek már akkor is. A balkáni területek, a keleti sztyeppék, az ismeretlen tájak borzongatóan izgalmas színeit, hangjait, ízeit hozták el a soknemzetiségű birodalom központjába azok, akiket a nyomor vagy a kalandvágy késztetett vándorlásra.

Adolfról itt lassanként kiderült, hogy... semmire sem alkalmas!

Nem volt képes megtanulni autót vezetni, sem lovagolni. Nem véletlen, hogy efféle dolgokat később, a húszas években sem csinált, pedig akkor úgy a katonák, mint a polgárok (nem is szólva az arisztokratákról vagy a forradalmárokról) lovagoltak vagy autót vezettek. Ez hozzátartozott az élet új kihívásaihoz vagy kellemes oldalaihoz. Őt nem izgatta, hogy emiatt a nők sem vették emberszámba. Mint egyik, kissé gunyoros angol életrajzírója megjegyezte, Hitler „még gyerekcsinálásra sem volt alkalmas”. Ezt a mondatot elsőnek mellesleg Thomas Mann írta le az emberiség későbbi nagy ellenségéről.

Furcsa kettősség uralta bécsi életét. Különösen eleinte, amikor még volt pénze, alaposan „lemerült” a kellemességekbe. Kihasználta az élet örömeit, bár ezt is mindig túl komolyan és az öröm legcsekélyebb jele nélkül cselekedte. Erre nem sajnálta a mások pénzét. Amikor viszont Leo Raubal, a rokon, aki nevelte a kis Paulát, levélben követelte a „bécsi diáktól”, hogy vállaljon valamilyen munkát és küldjön pénzt Paula eltartására — hiszen a huszonöt korona csak az élelmezésére elég, szűkösen — viszont ruhát is kell neki venni — Hitler nem küldött pénzt. Ehelyett Kubizeknek panaszkodott, hogy „milyen brutálisan kritizálják őt” ezek a rokonok... Még ugyanabban az évben haza is ment, de csak azért, hogy egy szörnyű nagy veszekedés végén kijelentse: semmi köze hozzájuk és többbi hallani sem akar a „kedves rokonokról”. Beleértve húgát is.

Meg volt róla győződve, és ez akkori leveleiből is kiderül, hogy amazokat képmutatóknak, önmagát pedig „meg nem értett művészléleknek” tartotta, akit ki akarnak használni. Biztos volt benne, hogy a Raubal-családnak van éppen elég pénze, és csak azért piszkálják őt, mert a Hitler-családból származik.

A kettősség másik része a nőkkel való kapcsolata volt. Bár erre nézve a források homlokegyenest mást mondanak. Az egyik szerint voltak

női, mert hiszen azok nélkül hogyan lett volna meg egy huszonéves férfi...? Ám ez inkább csak következtetés, bizonyítékok ugyanis nincsenek.

Ám most segítségül hívhatjuk a... statisztikát. Igen, ezt a tudományágat, és ennek is egyetlen felmérését. Az efféle felmérések és közvélemény kutatások ugyanis nem mai találmányok. Bécsben már 1912-ben végeztek ilyen szexuális jellegű kérdésekkel megspékelt véleménykutatást az ott élő férfiak körében. Ezt persze nem annyira tudományos igénnyel, mint inkább a kíváncsiság és szenzációkeresés okán végezte egy napilap. A beérkező válaszokból egyértelműen kiderült, hogy a bécsi férfiak túlnyomó többsége első szexuális élményeit a prostituáltaktól szerezte. 75 százalékuk ezeket a „lányokat” jelölte meg ilyen beavatása és örömszerzése „tetteséül”.

Ami a többi adatot illeti, az is elgondolkodtató: a férfiak 17 százaléka szolgálólányokkal és pincérnőkkel találkozott első ízben. Az utóbbi foglalkozás bizonyos kerületekben eleve majdnem egyenértékű volt a prostituáltakkal.

És a férfiaknak mindössze 4 százaléka (!) vesztette el a szüzességét azzal a nővel, akit később feleségül is vett.

Így hát eléggé világos a kép: Hitlernek a századforduló utáni években Bécsben nagyon is kézenfekvő lett volna, ha kapcsolatot ápol vagy a

prostikkal, vagy valamilyen könnyebben megközelíthető lánnyal. Ámde barátja szerint valósággal „szerzetesi cölibátusban” élt éveken át, ugyanis annyira rettegett a nemi betegségektől!

Mondom, nehéz elhinni, hogy annyi éven át ügyet sem vetett volna a nőkre. Már csak azért sem, mert Stefan Zweig remek leírásaiból tudjuk: Bécsben bizony hatalmas volt a nő-kínálat. A neves, és méltatlan véget ért író a saját szemével látta azokat az utcákat, ahol szerinte szinte több volt a prostituált vagy más, könnyen kapható nő, mint a „rendes asszony vagy lány”. Nappal és éjszaka folyamatosan, a legkisebb szünet nélkül ki volt állítva a nő mint árucikk, és minden minőségben, minden áron kapható volt bárhol, bármikor. A férfiak „vettek maguknak egy nőt” negyedórára, félórára, vagy éjszakára — és ez a férfi részéről a legkisebb fáradtságot sem igényelte, hiszen egységesen válogathatott a jó és olcsó „áruban”... Olyan könnyű volt fizetett nőt kapni, mint venni egy doboz cigarettát, vagy újságot — vetette papírra az író.

Ilyen körülmények uralkodtak hát a birodalmi főváros utcáin azokban az években. Így aztán csakugyan nehéz elhinni, amit Kubizek írt később barátja önmegtartóztató életmódjáról. Sajnos azt kell mondanunk, hogy nem igazán hihetünk az egykori barát szavainak. Ugyanis mindezt akkor írta le, amikor Hitler már hatalma csúcsán volt. A Harmadik

Birodalom kancellára és hadvezére alighanem felül állt a kritikákon. Így aztán Kubizek kétszer is meggondolta, mit írjon bele a beszámolóba és mit hagyjon ki belőle... Ezért tűnik műve olyannyira pozitívnak és bizony egyoldalúnak. Ezen az sem változtat, hogy könyve már a háború után jelent meg Nyugaton.

Másoktól viszont nyugtalanító jelek érkeznek azokból az időkből. Például tudjuk, hogy Hitler akkoriban gyakorta megfordult egy bécsi képkereskedő, Jakob Altenberg boltjában. Itt vásárolt kereteket az elkészült képeihez. Nos, volt ott egy tizennégy-tizenöt éves kislány, akivel Hitler sohasem mert szembenézni. Mindig kerülte a tekintetét, de mohón figyelte a kicsi mozgását. Aki akar, ebből egyéb következtetéseket is levonhat. Vajon Adolf szerette-e a „Lolitákat”, a koraérett kis nőket, akik valójában még kislányok voltak?

Ugyanakkor tehát egyre több jelét tapasztaljuk — így utólag — hogy Hitlert azokban az években is érdekelte a szexualitás. Kubizek ugyan szolgai hűséggel ír valamit a magasztos eszmékről, amelyekhez Hitler már akkor is tartotta magát —, de ez nagyon átlátszó. Más források ennél közvetlenebb és normálisabb Hitler-képet festenek elénk.

Tudjuk például, hogy 1909-ben, amikor Hitler húsz éves volt, egyszer látott egy szexualitásról szóló Wedekind-színdarabot és ettől megjött a

kedve. Elment hát a piroslámpás negyedbe, és sokáig sétált fel-alá, mintegy mérlegelve, melyik lányhoz közelítsen. Hogy közelített-e, azt nem tudjuk. De miért ne tette volna meg?

Kubizek szerint Adolf képes volt órákon át beszélni a szexuális ferdülésekről és a prostitúcióról, hangoztatva teljes mértékben elítélő véleményét. Én azonban nem tenném érte tűzbe a kezemet...

Lássuk közben a rokonokat is. Hitler ugyan azon az emlékezetes napon alaposan összeveszett a Raubal-családdal és megígérte, hogy többé feléjük sem néz —, de ezt az ígéretét sem tartotta be. Nagyon is anyagias, földhözragadt okból: kevés volt a pénze. Ezért időnként elutazott Bécsből Raubalékhoz és ott eltöltött pár napot. Hálályát ki sem mutatva evett-ivott náluk, egy kicsit rendbejött a rendszertelen élet és az éhezésekkel tarkított nyomorgás közben. Eljátszott a gyerekekkel, akik között különösen a kicsi Angela volt megkapó. A kislányt ő nevezte el Geli-nek (Dzseli) és attól kezdve mindenki úgy hívta. Leo Raubal persze nemegyszer felszólította, hogy fizessen a kis Paula tartásáért, de ezt elegánsan elengedte a füle mellett. Pedig valamelyes pénze időnként csurrant-cseppent. Bécsben ugyanis olykor rajzolt vagy festett pénzért, és amit ezért kapott, azt is felélte.

Persze nem ment neki fényesen, mert a bécsi hat év másik felét, az utolsó három évet már nem is

bérelt szobában, hanem egy menhelyen töltötte. Néha elment a pályaudvarra és idegenek bőröndjét vitte, mint afféle alkalmi hordár. Az igazi, egyenruhás profi hordárok meg elkergették, ha észrevették —, ahogyan tették azt a többi hasonló munkanélküli, éhező fiatalemberrel. Ilyenek bőven nyüzsögtek a birodalmi fővárosban, közülük sokan csak pár szót tudtak németül.

Hitler egyik barátjával közösen is dolgozott egy ideig. Az illető adta el azokat a képeslapokat, amiket Adolf másolt le a hivatalos lapokról vagy kőnyomatokról.

Talán nem árt megjegyezni, hogy ekkor Hitler éveken át Meidling elővárosban lakott egy férfiaknak fenntartott menhelyen, ahol a lakosság húsz százaléka zsidókból állt. A menhelyen pedig csavargók, állástalanok, az élet útjait (és tévútjait) járó mindenféle korú és múltú férfi élt.

Milyen volt akkor a külseje, a megjelenése? Hát bizony nem olyan, amivel elcsábíthatott volna egy jobb lányt vagy asszonyt. Egy magyar zsidótól kapott ajándékba egy kabátot, ez fekete volt és hosszú. Elzsírosodott kalapot hordott, amely alól kilógott hosszúra nőtt haja. Az állát a rendszertelen borotválkozástól folyton valamiféle borosta lepte el. A piszkos és rokonszenvet nem keltő külső megjelenésével kellemes kontrasztot képezett a hangja. Ez ugyanis kultúrált, behízelgő és megnyerő

volt. Ha megszólalt, kiderült: műveltebb annál, amilyennek kinéz... De közben azt is tudnunk kell, hogy sápadt volt, az arca beesett a sok éhezéstől és nélkülözéstől, miközben folyton mintha magas fordulatszámon pörgött volna a belső „motorja”.

Hát ilyen külsővel és ilyen körülmények között aligha volt hódító. Legfeljebb a prostituáltak maradtak számára. Akiktől állítólag irtózott, de akikre rászorulhatott.

Nyomorúságos külseje ellenére senkit sem űztek ki a kávéházakból. Ősztől tavaszig ezek jelentették Hitler számára a nappali menedékhelyet. Egy kávé vagy egy sütemény mellett — amelynek árát sikerült festéssel megszereznie — órákig elülhetett a melegben és ráadásul ingyen olvashatta el az összes bécsi újságot. Ezek a vendégek rendelkezésére álltak. Ezenfelül még egy dologra volt alkalmas a bécsi kávéház: szóba állhatott ismeretlenekkel és ismerősökkel, és mindenkinek előadhatta olykor különös életelveit, ötleteit, eszméit.

Nappalait tehát így töltötte és festett is. Éjszaka minden este sorba állt a menedékhelyen, ahol a vaságyhoz mindenki kapott egy lószőrrel kitömött fejpárnát és egy... éjjeliedényt. Ezekkel felszerelkezve vonulhatott be az alvóterembe, ahol legalább ötvenen aludtak együtt. Ezt a nyomorúságos életmódot elviselhetőbbé tette Adolf számára az, hogy nagy művésznek képzelte magát. Nem nagy

hadvezérnek vagy politikusnak, dehogy! Ilyesmi akkoriban még meg sem fordult a fejében. Festőként akkora lesz — mondogatta is olykor —, mint Wagner volt a zenében!

Hogy anyjának mennyire igaza volt fia önzésével kapcsolatban, azt hamarosan egy másik esemény is megmutatta. 1910 nyarán váratlanul elhunyt Leo Raubal, a rokon, aki több gyermeket tartott el és persze Hitler húgát, Paulát is. Nos, Adolfot a dolog nemcsak, hogy nem töltötte el szomorúsággal, hanem ellenkezőleg, még örült is! Örült, hogy eltűnt a föld színéről az a rokon, aki folyton a tartozásaira emlékeztette és pénzt követelt tőle.

Történetünknek ez is szerves része. Hiszen ekkor két éves volt Geli, Hitler későbbi nagy szerelme és szeretője. Raubal felesége, Angela ott maradt négy gyerekkel és az özvegyi nyugdíjával. Hitlert persze ez sem hatotta meg. A „neki járó" huszonöt koronáról a világért sem mondott volna le, és továbbra is úgy tett, mintha a bécsi szépművészeti akadémia diákja lenne...

Közben Hitlert, mivel osztrák állampolgár volt, kezdték volna behívni a Monarchia seregébe. A fiatalember azonban németnek hitte magát és semmi kedve sem volt az osztrák seregben szolgálni. Akkor még senki sem sejthette, hogy háború, sőt világháború lesz, tehát nem a harctól félt. 1911-ben

és 1912-ben meg is találta a behívója, de ő egyszerűen ignorálta azokat. 1913 májusában pedig, nem sokkal huszonnegyedik születésnapja után illegálisan átment a zöld határon Németországba és Münchenben mint „hontalan” jelentkezett a hatóságoknál. Így is vették nyilvántartásba. Félúton volt tehát Ausztria és Németország között — és félúton abba az irányba, hogy majd egyesítse a két országot.

De még mindig nem volt senki! Csak egy állástalan, csavargó „diák”, aki még a középiskola elvégzését sem tudta igazolni, hisz nem is végezte el. Semmilyen szakmához nem értett és soha nem volt még állandó munkahelye sem. Abban a harmadik emeleti lakásban, ahol albérletet szerzett, volt külön bejárat is.

Nos, ha megint arra gondolunk, hogy Hitler és a nők... Hát sajnos itt is el kell hessegetni frivol gondolatainkat. Később ugyanis egykori szállásadói kijelentették: a bajuszos „diák” sohasem vitt fel egyetlen nőt sem. Ők legalábbis nem láttak ilyesmit és szilárd meggyőződésük, hogy ez a fiatalember „nem olyan” volt.

Hanem hát milyen volt? Nőgyűlölő? Nem lehetett még tudni, akkor nem.

Néha kapott levelet Raubal özvegyétől, Angelától. Ugyanazt csinálta, mint Bécsben.

Naphosszat ült a kávéházakban, rajzolt és beszélgetett, újságot olvasott.

Aztán villámgyorsan történt néhány drámai esemény. 1914. január 18-án rendőrök jöttek érte és letartóztatták. Ausztria ugyanis felfigyelt arra, hogy besorozott katonáinak nagy része éppen Németországba menekült. A Berlinbe küldött lista alapján a vele szövetséges német államhatalom számára nem volt nehéz azonosítania a Bécsből eltűnt Adolf Hitlert a Münchenben ugyanezen néven élő „hontalannal”. Ha meg már elfogták, akkor nyilvánvaló volt, hogy a határt is illegálisan lépte át, mint sorozás elől menekülő szökevény. Két vádpontot akasztottak rögtön a nyakába és átadták az osztrákoknak.

Ott azonban, amikor a legközelebbi nagyvárosban, Salzburgban a sorozóbizottság elé állították, kiderült: *untauglich,* vagyis katonai szolgálatra alkalmatlan. Első dolga volt ugyanolyan illegális módon visszatérni Münchenbe és folytatni a lődörgést, az édes semmittevést.

Persze az ott töltött egy év volt az utolsó jó éve, amikor nem csinált semmit. Festegetett és éjszakánként politikai könyveket olvasott. Ő, aki Bécsben még jó szívvel viselte el a zsidók társaságát, sőt együtt is lakott velük és némelyikkel barátkozott is — addigra, az ottani fajvédők műveinek hatására már megváltozott. Előbb csak zsidóüldöző

szerzők könyveit olvasta, aztán később egyre több hasonló irodalmat és a politika kezdte őt majdnem észrevétlenül beszívni.

Nagyon örült annak is, hogy végre német környezetben élhet. Ha nem hangzana kicsit ostobán, azt is mondhatnánk: itt Hitler már tulajdonképpen... boldog volt. Persze azért is, mert itt jobb piaca volt a művészeteknek és több képet lehetett eladni. Már annyi pénzt tudott keresni, ami nemcsak hogy a legfontosabb dolgokra volt elég. A létfenntartáson túlmenően is pénzhez juthatott. Az ugyan nem jutott eszébe, hogy a nélkülöző Angela Raubalnak és négy gyermekének — akik közül az egyik nem is a sajátja, hanem Hitler testvére volt! — küldjön egy garast is. Voltak jól kereső polgárok, akiknek tetszettek Hitler képei és akadt olyan is, aki egyszerre több képet vásárolt tőle. Jól ment hát az „üzlet". Említsük meg, hogy ezeket a képeket később tömegesen hamisították is, és ma tele van velük a piac.

Szakértők utólagosan konstruált véleménye két területre terjedt ki Hitler személyiségét, természetét illetően. Az egyik az, hogy nem volt az érzelmek embere, és akkor még nagyon finoman fogalmaztunk. Ha e sorok írója megengedhet magának egy saját találmányú, ámde találó szójátékot: Hitler érzelmi fogyatékos volt! Talán az anyja volt az egyetlen, akivel kapcsolatban érzett valamit, bár

nyilván ez sem volt olyan igazi szeretet, amit másoknál tapasztalhatunk. Kubizeket, a legjobb barátját is úgy hagyta ott Bécsben, hogy még a címéről sem értesítette, és többé soha nem kereste. Senkire sem volt szüksége. A testvérei vagy féltestvérei sem érdekelték.

A másik dolog természetesen a szexuális képességére vagy libidójára vonatkozott. Nos, vágyai meglehetősen szegényesek lehettek. Ennek megfelelően nem volt érzéki ember. Talán egy látvány még hatott rá. Egy nő látványa többet jelenthetett számára, mint a testének birtoklása — lásd a Stefania-esetet. Ha pedig így van, ez nem az egészség jele. Inkább kóros lelkiállapotról és nem természetes szexuális hajlamokról árulkodik.

Egy kis közjáték: Hitler nemisége

Könyvünk ezen, meglehetősen szokatlan kis betoldásának van egy nagyon fontos oka. Aminek azt a címet is adhatnánk: alkalmas volt-e Adolf Hitler a testi szerelemre? A nemi életre?

Merthogy erről a legkülönfélébb pletykák terjedtek el orvosi, politikusi és közéleti körökben. Ezek egy része természetesen már akkor történt, amikor Hitler 1933-ban Németország kancellárja és

a nácik Führere, vagyis Vezére lett. Később a háború alatt is beszéltek erről, hiszen sokaknak feltűnt, hogy Hitler már ötven is elmúlott és nem nősült meg. Később a háború után az állítólagos Hitler földi maradványainak boncolása során kiderült, hogy csak egy heréje volt. Már amennyiben azok csakugyan Hitler maradványai voltak, mert erről is megoszlanak a szakértők véleményei. (Figyelmükbe ajánljuk Stefan Niemayer „Hitler rejtélyes eltűnése" c. könyvét, amely 1998-ban magyarul is megjelent — *a kiadó megj.*)

A másik idevágó téma: volt-e valamilyen betegsége Hitlernek? Már természetesen olyan, amelyik akadályt képezhetett a nemi élet terén, vagy netán éppen abból eredő kór lett volna?

Lássuk előbb a here-kérdést. Előrebocsátjuk azt az általánosan elfogadott, és a tapasztalatok által is megerősített véleményt, hogy ha egy férfinak kettő helyett csak egy heréje van, az semmiben sem korlátozza a nemi életet és a gyermeknemzést.

Akkor miért lenne ez olyan fontos dolog? — tehetjük fel a kérdést. Sajnos, hiába vélekednek így a hozzáértők — az átlagemberek az egyheréjűség nevű jelenség (nem betegség!) mögött valamiféle rémisztő valóságot és szörnyű kórokat sejtenek. Akadnak aztán olyanok is, akik ennek valamiféle kriminogén (bűnözésre hajlamosító) jelentőséget tulajdonítanak. Pedig nincs így.

A dologban sok az ellentmondás. Hitler orvosa a legutolsó időkben az a Theodor Morell volt, akit számos forrás a háború után morfinista sarlatánnak állított be. Tényleges tudását nem tudjuk megállapítani, azonban ismerjük vallomását ez ügyben. Ő azt állítja, hogy sokszor megvizsgálta Hitlert és soha nem tapasztalt nála semmit, ami a külsődleges nemi jegyek tekintetében eltért volna a normálistól.

Nos, ha igaz az oroszok boncolási jegyzőkönyve, akkor annak a halottnak, akit ők a berlini Bunkerben találtak félig elégve, csak egy heréje volt. Most akkor ki hazudik? Morell doktor vagy az oroszok? Könyvünk végén még visszatérünk majd a Bunkerben töltött utolsó hetekre. Annyit mindenesetre nem árt megjegyezni már itt és most, hogy az az ember, akit az oroszok állítólag felboncoltak 1945 májusában, mindössze 163 centiméter magas volt, ami nem azonos Hitler testméretével.

Mégis vannak jelek, amelyek Morell doktort látszanak meghazudtolni a nemi szervek ügyében. Egy müncheni urológus, dr. Kielleuthner viszont azt nyilatkozta a háború után, hogy Hitler — nem ismeretes, hogy pontosan mikor, a húszas vagy harmincas években-e? — felkereste őt ez ügyben. Egy heréje volt, és azt kérdezte, lehet-e valamit tenni ez ellen? Az urológus professzor közölte vele, hogy már késő, talán gyermekkorban lehetett volna tenni valamit.

És bár a férfi egész életében gyakorta panaszkodott különféle betegségekre — nem volt egészséges soha — nagyon kevés orvos jutott el odáig, hogy őt alaposan megvizsgálhatta, vagy meztelenül látta volna. Egyikük, dr. von Hasselbach ki is jelentette: „Hitler rendkívül vonakodott megmutatni a testét. Ennek valami oka kellett legyen”.

De ez az ok nem okvetlenül fizikai hiányosság volt. Lehetett éppenséggel lélektani dolog is. Egyik korábbi szolgája és sofőre tett is erre nézve valami célzást, amikor egy orvossal volt hadifogságban az amerikaiaknál. A célzás Hitler nemi szerveire vonatkozott, de többet nem sikerült megtudni. Csak annyit, hogy „valami nem volt rendben nála”. Viszont egy másik inas, Linge szerint — aki egy piknik alkalmával egy fa törzse mellett együtt vizelt a diktátorral — „semmi különös nem volt a péniszén”.

Egy másik beszámoló még abból az időből származott, amikor Hitler katona volt, tehát az első világháború idején. Adolf Hitler akkor huszonöt-huszonnyolc éves volt. Nem szívesen fürdött együtt a többiekkel, de mivel erre amúgy is ritkán nyílott alkalom és akkor nem válogathatott, kénytelen volt többekkel együtt menni a fürdőbe — egy volt bajtársa később megemlékezett arról, hogy a nemi szerve különösen fejletlennek bizonyult. Nyilván ezért nem volt hajlandó mások előtt levetkőzni.

Ismét meg kell jegyeznünk, hogy ha csak az egyik here hiányáról volt szó, akkor ez még nem lett volna valódi ok arra, amit itt leírtunk. Ennek legfeljebb lélektani hatásai lehetnek a delikvensre, vagy az sem, A szó fizikai értelmében azonban attól még szeretkezhet nőkkel és ki is elégítheti őket. Más a helyzet, ha egyéb, nagyobb, jelentősebb fizikai hiányosságai vannak, vagy annyira rossz hatással van rá ez a tény, hogy emiatt tényleges impotencia alakul ki nála.

Impotens volt-e Hitler?

Vannak, akik esküsznek rá. Ez különben gyakori betegsége a politikusoknak. Mások freudi alapon közelítik a problémát és ahogyan az alacsony termetű emberekben túlteng a mindenáron való bizonyítási akarat, a mérhetetlen becsvágy (Napoleon vagy Sztalin is alacsony termetűek voltak), úgy a nemi élet hiányával is magyarázzák a nagy társadalmi, politikai aktivitást. Ezek mintegy „helyettesítő szerek" lennének az elmélet szerint.

A Hitlerrel jó barátságban lévő személyek hol hitelt adtak ennek a „hírnek", hol nem. Ernst Hanfstaengl, aki a húszas és harmincas években igen sok időt töltött Hitlerrel — egyike volt azon keveseknek, akik tegezhették őt a régi ismeretség okán — nyíltan emlegette a diktátor impotenciáját. 1957-ben angolul kiadott könyvében ilyen mondatokat olvashatunk a témáról:

„Amióta megismerkedtem Hitlerrel, nem tételeztem fel, hogy normális szexuális kapcsolata lett volna a nőkkel. Valószínűleg nem váltott ki belőle normális reakciót a nők közelsége... Hitler impotens volt, ám ugyanakkor valósággal feszítette belülről az energiája, valahogyan tehát ki kellett adnia magából ezt a feszültséget. Felváltva volt szadista és mazochista. Felemás életében soha nem érte el a fizikai kielégülést... A nőkhöz való viszonyát éppen úgy teátrálissá kellett tennie, mint a világhoz való viszonyát. Szerintem azt az embert „magtalan hérosznak” is nevezhetnénk.

Ugyanez a barát, aki gyakran zongorán Wagnert játszott Hitlernek, stílszerűen így jellemezte a diktátor nemi életét: „ő csak a fekete billentyűkön játszott...!”

Most hát megint feltehetjük a kérdést: valóban impotens volt Hitler?

Sok jel mutat erre. Ugyanakkor — részben — az ellenkezőjére is. Hiszen míg egész fiatalságát tudomásunk szerint nemi kapcsolat nélkül élte le, addig akadtak olyan nők, akik valamilyen módon tudtak ezen változtatni, „segíteni”. A közeli barátok szerint csak Geli volt ilyen, és később talán Eva Braun, bár róla e tekintetben már erősen megoszlanak a vélemények.

Más vélemények szerint ez az impotencia csak időleges volt, vagyis olykor létezett, olykor pedig

nem. Az orvostudomány ismeri e jelenség szakaszos változatát. Ha pedig az ilyen férfi valamit titkol, például a nemi szerve más, mint a többieké, nyomorultabb, kisebb, rosszabbul „működő” — már ezek egyike is elég ahhoz, hogy lelki nyomás alatt éljen és ha meg is van az alkalom, kellő nemi készenléti állapot mégse következzen be nála. Ennek több kiinduló oka lehet.

Az egyik az, hogy Bécsben lehetett valamilyen kalandja egy prostituálttal, amely nem hozta meg a kívánt sikert és attól kezdve ez a kellemetlen élmény fékezően hatott rá akkor is, amikor ilyesmitől nem kellett (volna) tartania. Az biztos, nagyon megalázó és roppant kellemetlen lehetett az élmény, ha még sok év múlva is ilyen hatással volt rá. A negyvenes évek elején, amikor egészségi állapota kezdett romlani, olyan pletykák járták Berlinben, hogy annak idején Bécsben szifiliszt kapott egy... zsidó prostituálttól! Erre persze nincs semmi bizonyítékunk. Ennek ellenére több híres életrajzírója, köztük Bullock is elfogadni látszanak mindkét negatív állítást. Hogy Hitlernek szifilisze volt, és hogy impotensként tengette nemi életét. Ha ez utóbbiról ilyen körülmények között egyáltalán beszélni lehet.

Viszont a háború után az amerikai titkosszolgálat emberei kihallgattak minden német orvost, akinek köze volt Hitlerhez vagy más náci

főemberekhez. Mindegyik azt állította, hogy Hitlernek nem volt szifilisze és ennek következtében élete vége felé sem lépett fel nála a paralízis, ami különben ennek következménye szokott lenni.

Egy másik, hiteles személyek által előadott történet szerint (egyik terjesztője Simon Wiesenthal, a híres náci háborús bűnösökre vadászó zsidó volt) Hitlernek az első világháborús katonaideje alatt kis híján hadbíróság előtt kellett felelnie szifilisze miatt, amit az orvosok egy rutinvizsgálat alkalmával fedeztek fel nála. Akkor állítólag azzal mászott ki a csávából, hogy bizonygatta: azt még a háború előtt, bécsi életében szerezte egy prostituálttól. A dolog eddig anekdota-értékű csupán. Ám mindjárt komolyabbnak néz ki, ha összevetjük más adatokkal. Például azzal, hogy a húszas években Hitler Jénában, Weimar közelében felkeresett egy akkoriban híres nemibetegség-specialistát, bizonyos dr. Spiethof professzort. És miután Hitler hatalomra került (más források szerint csak 1938 után) a Gestapo megkereste a professzort, aki időközben már egy másik városban tevékenykedett. A titkosrendőrség emberei lefoglalták és elvitték az orvos Hitler-kartotékát és dokumentációját.

Mások abban látják a bizonyítékot, hogy amikor Hitlernek már, mint államfőnek saját orvost kellett választania, talán nem véletlenül választotta

éppen dr. Morellt. Merthogy az bőr- és nemibeteg-specialista volt. Speer, a másik főnáci szerint ezzel igencsak meglepte egész környezetét. Ezért pár nappal később Morell doktor náci vezéreknek fenntartott belső rendelőjének ajtajáról eltávolították az orvosi specializációra utaló szavakat és attól kezdve azt a benyomást akarták kelteni, hogy Morell doktor voltaképpen belgyógyász...

Érdemes eltöprengeni azon, hogy a *Mein Kampf* oldalain elég sok célzás vagy megjegyzés található a prostituáltakról és a nemi betegségekről. Ami talán meglepő egy alapvetően politikai természetű műben. Azonfelül Hitler néha mondott olyasmit, amiből arra következtettek egyesek, hogy annakidején felsült egy prostituálttal. Nem sikerült őt kielégítenie, nyilván pillanatnyi vagy tartós impotencia miatt.

Egyesek még Hitler beszédeiben is találtak erre utaló jeleket. A zsidókérdésbe gyakran kevert szexuális utalásokat, ami ezen elmélet hirdetői és hívei szerint egyértelműen bizonyítja: nagy szexuális éhség lapult a férfiban, de azt nem volt képes kielégíteni, és hogy valóban egy zsidó prostituálttal sülhetett fel, netán éppen tőle kapott el valamilyen kórt, és ezek így együttesen segítettek abban, hogy szembeforduljon azzal a „fajjal”.

Hitler egyszer elárulta magát — de akik amellett vannak, hogy soha nem volt igazi szexuális

kapcsolata nővel, legalábbis Geli előtt nem, azok ezt is mesének hiszik. Hitler 1933-ban szűk és bizalmas társaságban mesélt arról, hogy húsz évvel korábban, amikor Münchenben lakott, egy ismerősének fiatal, tizenhét éves húga, Emilie Hausler volt a „szimpátiája". Kicsi az esély, hogy ebből szexuális viszony lehetett volna.

Fel kell téteteleznünk, hogy még egy másik fék is működött benne — erősebben, mint sok korabeli férfiban. Akkoriban ugyanis ha a nő *teherbe esett*, az valóságos tragédia volt bizonyos jobb körökben. Az abortuszra kicsi esély volt, és sok férfi így bukott bele egy rossz házasságba. Hiszen a szülők kívánságára ilyenkor a polgári lét képviselőinek feleségül kellett venniök a „szégyenben maradt lányt".

Hitler ettől is félhetett, különösen később, amikor tízegynéhány éven át állt a náci párt élén. Nem viselkedhetett úgy, ahogyan akart, folyton a karrierjére, hírnevére kellett gondolnia. Azonfelül álszent módon kinyilatkoztatta, hogy mivel a zsenik gyermekeinek nincs könnyű sorsuk, sőt általában kreténeк, hát neki ezért sem kell gyermek... És ezt éppen ő mondta, akinek a felmenői között és a családjában számos testi és lelki nyomorék akadt! Persze nem véletlen, hogy amikor hatalomra került, sajátos módon „titkosíttatta" családja történetét és tagjainak kilétét. Biztosan volt rá oka.

2.

Egyenruhában

Térjünk vissza az első világháborúhoz. Adolf Hitlert tehát kiadták az osztrákoknak, azonban a salzburgi sorozóbizottság orvosai annyira gyenge fizikumúnak találták, hogy írásba adták: sem a fronton, de még a hátországban sem alkalmas a katonai szolgálatra. Visszament hát imádott Németországába és mikor kitört a háború, ott is jelentkezett. Ám érdekes módon az a sorozóbizottság is alkalmatlannak találta őt. Nagy álma, hogy katonai karrierrel tört be a világba, ha már festőként ez nem sikerült — inogni látszott.

Aztán mégis sikerült bekerülnie a seregbe. Minden fontos ott történt vele: ott tanult meg tömegekhez beszélni, onnan leste el a későbbi párt- és sereg-szervezési tudnivalókat. Katonai mintára építette fel szervezeteit, később pedig az egész államot. A festő mint lehetséges mesterség vagy

elérendő cél egyre jobban elhalványult és később már nem is vett ecsetet a kezébe.

Mindenki azt mondta később — azok is, akik nem éltek uralma alatt, tehát nem kellett tartaniok bosszújától —, hogy jó katona volt. Nem sokat harcolt igazán, bár egyszer megsebesült és gáztámadást is átélt, ami időleges vaksággal sújtotta — arról kevesebb szó esik, hogy 1914 és 1918 között gyakran inkább futárszolgálatot teljesített. Ha az ellenség szétlőtte a telefonvonalakat, Hitlert vagy valamelyik társát küldték az írásos paranccsal. Így folyton úton volt a frontvonalak és a vezérkar között. Mivel egy idő után már tudták, hogy éjjel-nappal vállal mindent, akkor is, ha nem az ő sora jön, hát megkedvelték. Többször egy hajszál híján odaveszett.

Nem véletlenül kapta a Vaskereszt második fokozatát már 1914 decemberében, vagyis még a háború kezdetén. Ő maga nagyon beleélte magát, hogy tagja a seregnek, hogy végre igazán tartozik valahova. Amikor egyszer valaki azt kérdezte tőle, honnan származik? — így válaszolt: „A tizenhatos bajor gyalogos ezredből”!

Flandriában volt, hogy napokig esővizet ittak, pocsolyákban feküdtek és folyton tűz alatt tartották őket. 1916 októberében átlőtték a bal combját, de mégis azt kérte, hadd maradjon a fronton! Persze hadikórházba küldték. Ekkor ismerte meg Berlint,

amelyben nagyon csalódott építészetileg és esztétikailag. Később egy müncheni tartalék ezredbe került, ott kezdett el először nyilvánosan zsidózni.

Jól tudta, hogy civilben nagyon nőiesnek néz ki, az egyenruha viszont férfiassá tette megjelenését. Különösen amikor kacskaringós bajuszt növesztett, ami akkoriban igen népszerű viselet volt Németországban. Ezzel a „nőies külsővel" sok baja volt később is. Sokan, különösen a nem-németek ilyennek látták őt már diktátorként is. Hiába parádézott egyenruhában, apró léptei, mozgása valami ilyesmiről árulkodott.

Curzio Malaparte is nőiesnek tartotta őt, és érdekes módon — mint utólag kiderült — Göring légimarsall, ha elégedetlen volt Hitlerrel, vagy az nem engedett neki valamely kérdésben, bizalmas körben csak „ostoba tyúknak" titulálta vezérét. Az olasz író alaposan elemezte Hitler beszédeit, fordulatait, mozdulatait (a filmekről) és erre alapozta vádját, hogy a Führer gyakran úgy beszélt és viselkedett; mint egy hisztérikus nőszemély.

Homoszexuális volt-e Hitler?

Erre a kérdésre még maguk a leginkább érintettek és egyben hozzáértők, a homoszexuálisok is nemmel válaszoltak. Viszont nem zárható ki, hogy sok „normális" és egészséges férfihoz hasonlóan élete egy időszakában neki is harcolnia kellett a benne rejlő homoszexuális hajlammal.

Ez nem függ össze azzal, hogy régóta betegségnek tartotta azt a hajlamot és ahogyan megígérte, hatalomra kerülve leszámolt vele. Míg 1931 és 1934 között Németországban mindössze 3300 nyomozást kezdtek az amúgy büntetendő homoszexuális kapcsolatok tárgyában, addig Hitler megerősödése és a Röhm SA-vezérrel történt véres leszámolása után, 1936 és 1939 között 30 ezer ilyen ügyet kezdeményeztek! A homoszexuális hajlamú férfiakat különben hamarosan koncentrációs táborokba vitték.

Az impotencia, mint erős gyanú folyton visszatért már életében. Persze csak a közvetlen környezete hallott időnként erre utaló dolgokról, „odalent" a nép csak pletykált. Morell doktortól tudjuk, hogy Eva Braun egyszer kért tőle valamilyen erősítő szert, amely „férfiassá tenné a Führert", hogy idézzük az asszony szavait. Egy másik, bár nem túl megbízható forrásunk szerint Hitler nagyon jól tudta, mi a baja és ezért az akkoriban népszerű módszerhez folyamodott. A húszas évek végén állítólag bikahere-kivonatot szedett, amit az orvosok szőlőcukor-kivonatba kevertek és így, injekciókban kapta a szert.

Bár szerette a katonás viselkedést és a katonás lét külsőségeit és sajátos „szertartásait", nőkről sohasem beszélt bajtársaival. Ez egy idő után azoknak is feltűnt és vagy ugratták, vagy a háta

mögött kibeszélték. Tudjuk, hogy katonai szolgálata alatt sohasem látták lányokkal a kimenőkön, és soha nem kapott levelet sem a nőktől. Mások viszont esküdtek rá, hogy a belgiumi megszállás alatt látták őt egy brüsszeli nyilvánosházba... bemenni. Ennél bővebb információi senkinek sem voltak az 1914—1918 közti időkről.

Volt egy pletyka arról is, hogy francia megszállt területen teherbe ejtett egy lányt, aki szült neki egy fiút. A lányt állítólag Charlotte Lobjoie-nak hívták. A törvénytelen gyermeknek az anya csak közvetlenül halála előtt mondta meg, ki volt az apja. Jean-Marie Loret — ez volt, lett volna Hitler fiának neve? — már felnőttként kezdett utánajárni a dolognak. Különféle orvosi kutatásokon esett át, ezek azonban nem adtak egyértelmű és cáfolhatatlan eredményt. Mindez már a huszadik század hetvenes éveiben zajlott. Sohasem derült ki egyértelműen, hogy Monsieur Loret-nak volt-e valami biológiai köze Adolf Hitlerhez.

Mindenesetre az első világháborús katonabajtársak egyhangúan azt állították: Hitlernek soha nem volt köze egyetlen francia lányhoz sem. Nem az a fajta volt, aki járt volna az idegen lányokkal — az pedig, hogy teherbe ejtsen egyet is, teljesen hihetetlennek tűnt számukra.

Az egyenruhás Hitler tényleg férfinak érezhette magát és semmitől sem félt. Olyannyira nem,

hogy hősies magatartásáért 1918 nyarán megkapta a Vaskereszt I. osztályú keresztjét is. Mégsem tudott őrvezetőnél magasabb „rangra” vergődni a négy év alatt.

Hogy katonaként valami hiányérzete lehetett, arról mások is írtak, utólag. Az egyik bajtársa, Adolf Meyer szerint Hitler, ha panaszkodott valamire, az sohasem a háborúval, az élelmezéssel vagy a hideggel — a katonák fő ellenségeivel — függött össze. Csak úgy általában panaszkodott. Különben pedig egy zárkózott ember volt, aki keveset szólt és inkább csak bámészkodott. Akkoriban még inkább festett vagy rajzolt is.

Aztán amikor utolsó sebesülése után kijött a kórházból, az egész világa — az ő világa — megváltozott. Amikor sebesülten elvitték a frontról, még zajlott a háború és létezett a villásbajszú Vilmos császár Németországa. Amikor Hitlert kiengedték a kórházból, minderre már csak az egyenruhája emlékeztetett. A császár nem volt sehol, és néha úgy tűnt, választott új hazája, a himnuszokban is mindenek fölé helyezett *Deutschland* sincs már. Vagy ha van is — már nem olyan, mint volt és az értők tudhatták: soha többé nem is lesz olyan.

Hitler akkor is egyenruhát hordott, amikor már nem, vagyis még sokáig katonának érezte magát és foglalatosságai is kapcsolódtak a sereghez — attól függetlenül, hogy az voltaképpen már nem létezett.

Ezért a következő éveket is ebben a fejezetben tárgyaljuk.

1918 november végén káosz tört ki az országban. A nagyobb városok laktanyáit fellázadt katonák foglalták el, szociáldemokrata kormány került hatalomra, a császárnak mennie kellett. A sereget a békeszerződés és fegyverszüneti egyezmény értelmében le kellett szerelni, de voltak, akik maradhattak annak operett-méretű, továbbra is fennálló nyomorúságos maradékában. Tíz és tízezer tiszt és sok százezer katona találta magát az utcán, ahol munkahelyre nem is számíthattak. Mindezt infláció és éhínség is tetézte.

Hitlernek sem volt sok választása, de nem akart még lemondani az egyenruháról. Előbb egy fogolytáborban jelentkezett őrkatonának, ahol tagja lett a katonatanácsnak is. Ezen azért csodálkozhatunk, mert ezek a tanácsok már-már szinte „vörösök" voltak, az orosz-szovjet tanácsokra emlékeztettek. Korábban említettük, hogy a seregben tanult meg beszélni. Ez igaz, de erre nem a világháború alatt, hanem itt, ebben az időszakban került sor. Többször felszólalt és nagyon jól felépített beszédeket tartott. Ezt annál is könnyebben tehette, hiszen még nem volt kész ideológiája, elméletei és eszméi pedig — amennyiben voltak — akkor még közel álltak a "forradalmi", kapitalistaellenes, gazdag zsidókat bíráló eszmékhez. Amelyeket mások

is hangoztattak. Később egy leszerelő századhoz került, ahol már őt választották meg századbizalminak. A propaganda-csoportban is dolgozott, őt küldték „beszélni”, ha valahol a lázadó katonák gyűléseket rendeztek. Néhány hétig „tanácskormány”, vagyis kommunista hatalomátvétel szerencsére erőtlen kísérlete következett. Bármilyen furcsa, ezekben a hetekben kezdett kialakulni az, amit Hitler politikai karrierjének nevezhetünk. Már mindenfelé nyüzsgött, küldötté választották, beszédeket tartott. Persze a neve még senkinek sem mondott semmit, de azért beszélt. Egy újabb felvilágosító tanfolyamra is elküldték és érvekkel, készítették fel a vitákra, az emberek meggyőzésére. Furcsállhatjuk, hogy a szétesés állapotában lévő hadseregben ilyesmikkel foglalkoztak 1919 tavaszán!

Aztán leverték a tanácsköztársaságot és Hitler megint jól helyezkedett. Tagja lett egy bizottságnak, amely azt vizsgálta, az elmúlt hetek eseményeiben kik bizonyultak kommunistának, „szpartakistának” (A Spartacusnak is nevezett kommunista szervezet volt a lázadás egyik szervezője). Így az ő viselkedését senki sem firtatta, Hitler viszont ítéletet mondhatott másokról.

Még később pedig arra is fény derült, hogy Hitler káplár szívesen denunciálta saját bajtársait, ha arról volt szó, ki hogyan viselkedett az elmúlt

időszakban. Ez megtetszett az egyik tisztnek, aki éppen antikommunista katonákat keresett egy legálisnak nem igazán nevezhető kis információszerző hivatalba. Bár ezt persze nem így nevezték. Mindenesetre megtetszett nekik ez a torokhangon szónokoló és jó hatást gyakorló katona. 1919 júniusában a müncheni egyetemen szónoki tanfolyamot rendeztek a „politikailag érettek” számára, ahová Hitlert is beíratták. Ahol politikaelméletet is oktattak és ott hallott először a nagytőke, a tőzsde szerepéről. Állítólag — mármint ő maga állította később a *Mein Kampf* oldalain — ekkor jutott eszébe, hogy egy saját pártot kéne alapítani, amely ilyen eszméket hirdetne...

Most egy pár percre szakítsuk meg Hitler történetét, és nézzük, hol volt ezalatt Geli? Az unokatestvére, leendő szeretője?

Gelivel utoljára néhányéves kisgyermekként találkoztunk ezeken a lapokon. A magára maradt Raubal-özvegy, Angela igen nehéz sorsát említettük. 1919 nyarán, amikor Hitlernek úgymond rövid idő alatt elege lett a kommunisták eszméiből és gyorsan átállt a másik oldalra — Angela asszonynak a bécsi zsidó internátus konyháján ajánlottak egy állást. Raubalék természetesen továbbra is Ausztriában éltek és nem sokat hallottak a Hitler-fiú sorsáról. A kisebbik lány, Elfriede kilenc éves volt. Geli tizenegy. Leo pedig tizenkettő. Angela

asszony tehát, aki Hitler féltestvére volt, azokban a nehéz háború utáni években egy zsidó intézményben voltaképpen szolgálói, kiszolgálói munkát vállalt és teljesített. Itt elég pénzhez jutott, hogy eltartsa három gyermekét — igaz, arra viszont már nem maradt ideje, hogy nevelje és szemmel tartsa őket.

A leendő szerető tehát még csak tizenegy éves ekkor. Adolf Hitler pedig már harminc.

És miközben Münchenben egyik tanfolyamról a másikra küldték és gyorsan kibontakozott tehetsége, ahogyan hatni tud másokra — addig ismét csak nem foglalkozott a nőkkel. Egyetlen, ebből az időszakból származó beszámoló sem tartalmaz még egy kicsiny célzást sem. Pedig akkortájt egyre többen ismerték meg őt és nevét. Ahogyan megyünk előre az időben, úgy szaporodnak a róla szóló megjegyzések az emlékiratokban, visszaemlékezésekben. Hitlert a felettesei remek „népi szónoknak" nevezték.

Aztán ez a homályos szervezet — amelyet egyes Hitler-életrajzírók nem haboztak katonai felderítésnek, kémszervezetnek titulálni, de amely magát csak „vizsgálóbizottságnak" hívatta — adott neki utasítást egy periférikus és jelentéktelen kis párt megfigyelésére. Az akkor alig féléves „párt" voltaképpen inkább egy sörözőbeli kis vitacsoport volt Német Munkáspárt néven.

Nem célunk leírni itt, hogyan került be Hitler abba a kis pártba és a következő években hogyan tette azt „naggyá”. Hogyan szerezte meg benne a szinte diktatórikus, egyszemélyi vezetést és hogyan távolította el onnan az esetleges aktuális vagy potenciális jövőbeni vetélytársakat, ellenfeleket. Minket most jobban érdekel, hogy 1919 és 1922 kora nyara között egyszer hat teljes hónapot töltött Berlinben. Nem világos, miből élt ekkor. De az biztos, hogy agyát már eluralta az antiszemita propaganda és a berlini lét minden megnyilvánulásában — éjszakai élet, táncparkettek, mulatók, divatos öltözetek — annak jelét, sőt bizonyítékát látta, hogy a zsidók íme így rontják el a németeket, sőt a világot...

Ez a világ voltaképpen nagyon hasonlított a háború előtti Bécshez. De Hitler már nem az volt, aki akkor. Nyolc-kilenc kemény év telt el, ő is annyival lett idősebb, és a világ is sok tapasztalatot szerzett. Így tehát kicsi az esélye, hogy éppen ebben az új Szodomában kötött volna szerelmi kapcsolatokat. Ismét csak arra hivatkozhatunk, hogy nem találni ennek nyomát semmilyen kortársnál, sem azok akkori vagy későbbi beszámolóiban.

Pedig hát harminc éves férfi volt!

És még mindig sehol egy kapcsolat...? Valóban nem keringett a nők körül? Nem írt nekik szerelmes leveleket (mint egykoron Grazban

Stefaniának...)? Nem küldött virágot senkinek? Nem nézett rá szerelmet ígérően egyetlen asszony vagy lány sem?

Ha ment az utcán, vajon a járdát nézte maga előtt? Ha kiment sétálni, soha senkire sem mosolygott? És rá sem mosolygott egyetlen nő sem?

Mániákusan járta az épületeket, hiszen akkor már nem is annyira a festészet, mint inkább az építészet foglalkoztatta. Valahol a tudata mélyén azonban már ettől is búcsúzott. Tudta, hogy a politika lesz az ő munkája, az ő hazája,

De mindez nem kellett, hogy akadályozza őt a szerelemben. Vagy legalább a futó kalandokban! Mégsem találni nyomát semmi ilyesminek. Igaz, még mindig ismeretlen embernek számított. Még csak Münchenben és annak is egészen alsó szintjein, a kicsiny pártban és a katonai felderítésnél volt néhány ember, akik tudták, mire képes ez a sápadt, torokhangú, kékes szemű fanatikus férfi. Akit, ha valahol beszédre gyúlt, azonnal körülvették és hallgatták. A háború utáni zavaros és reménytelen időkben az emberek szerettek meghallgatni mindenkit, aki vagy jobb jövőt ígért, vagy ecsetelte, miért is jutottak oda, ahol most vannak. Hát még, ha a szónok mindkét receptet megadta egyszerre, ráadásul valóban jól, magával ragadóan beszélt!

Volt valamilyen mágikus tulajdonsága. Valami hipnotizáló abban, ahogyan és amit mondott. Erről ezer és ezer beszámoló van, de a hangfelvételek és a filmhíradók, a fekete-fehér filmre vett beszédek még ma is ezt sugallják. Persze, a huszonegyedik század kapujában az efféle régies teátrális gesztusok, amiket Hitler alkalmazott, gyakorta nevetségesek. De ne feledjük, hogy a maguk idejében, összekapcsolva a beszélő személyével és az általa hirdetett, közérthető eszmékkel igen nagy tömegekre gyakoroltak nem kis hatást.

Hitler mindig azt mondta, amit hallani akartak tőle. Nos, egy ilyen ember ezzel a képességgel *soha nem udvarolt?* Nem akarta bevetni képességét a nők „ellen" is? Nem akart hódítani?

Bizony nem, és ez éppen azoknak a malmára hajtja a vizet, akik azt állítják, hogy a pártvezér az 1920-as évek elején, tehát már több mint harmincéves érett férfiként sem kerülgette a nőket. Miért nem? Mert nem érzett szexuális vágyat. Vagy ha mégis, hát elnyomta magában, mert úgy vélte, egyetlen nőt sem tudna kielégíteni. Valamilyen hiányosság fékezte, sőt állította le őt?

A találgatás megmarad, az érvek fogynak. Nehezen hihető, hogy valaki ebben a korban nem akarna egy újabb próbát tenni. Hiszen az elsőre — ha tényleg volt ilyen Bécsben — már vagy tíz éve

került sor! És azóta nem mozdult meg benne semmi? Nem támadtak vágyai?

Berlinben, majd később ismét Münchenben sikerült kitúrnia a pártból a vetélytársait, lett saját lapjuk, majd fegyveres verőlegényeik, az SA (Sturm Abteilung = rohamosztag). Tehát volt mit tennie. 1921-ben elnyerte a „Führer”, Vezér címet és attól kezdve pártbeli elvtársai csak így szólították.

Ezt azért írtam ide, hogy lássuk: rengeteg esemény történt, és neki hatalmas energiával kellett heteken, hónapokon át nap mint nap helytállnia. Szerveznie, utaznia, beszédeket tartania, stb. Ez csakugyan elvette idejét és energiáját.

Ámde felmerül a kérdés: nem fordítva kell-e néznünk mindezt? Mert bizony könnyen lehet: azért élt így, hogy a szexualitás területén „megtakarított”, fölös energiáját itt vezesse le. Az élet más területein nyerjen valamiféle elégtételt és — ne értsék félre a szót — *kielégülést* is!

Hamarosan nagyon sok fiatal embert tudott megszédíteni ő és pártja. Az, hogy egyenruhát és „harcot” adtak a munkanélkülieknek, remek húzás volt a párt részéről. 1922 végére már 15 ezer főleg fiatal tagja volt az SA-nak. Készek bármikor megvédeni a párt érdekeit, lecsapni az ideológiai ellenfelekre, plakátokat ragasztani, sportversenyeken

részt venni és persze mindenütt hirdetni a nemzetiszocialista eszméket.

Persze nem csupán ezt tehették. A párt sokféle módon csábította magához a fiatalokat. Lehetőséget biztosított nekik arra is, hogy megtanuljanak autót vezetni vagy különféle hangszereken játszani, sőt lovasversenyeken is részt venni, miután a párt segítségével megtanultak lovagolni. Természetesen nem feledkeztek meg a fegyverforgatás elemeinek oktatásáról is, és mindenkitől megkívántak egy minimumot a sportolás és sporteredmények terén. Hitler nem habozott kijelenteni: olyanokat vesznek fel elsősorban e „magánhadseregbe”, akik szó nélkül teljesítik a mindenkori vezető parancsait, és készek meghalni is érte.

Ez, ha nem is volt szokatlan — hiszen ezt várták el pár évvel korábban a császári hadsereg katonáitól is! —, azért nem volt mindennapi dolog. Mindehhez tudnunk kell, hogy az SA, a sport- vagy rohamosztagok nem fejlődhettek volna ki ennyire, ha a korabeli német rendőrség nem hunyja be a szemét.

De behunyta, több okból is. Egyrészt azért, mert sok munkanélkülinek adtak így elfoglaltságot Hitlerék, és ezt becsülni kellett. Másrészt azért, mert maguk is jobboldaliak voltak, és féltek a szélsőbalos hatalomátvétel veszélyétől. No és amit Hitler mondott, azt általában kisemberek is támogatták.

A sok lézengő katonának és tisztnek egyre inkább ő mutatta a célt. Egészében véve elmondható, hogy a körülmények soha még olyannyira nem kedveztek hasonló eszméknek és embereknek, mint akkor Németországban.

De hát akkoriban nem csak a vezető rendőrtisztek, hanem még miniszterek is csöndesen bátorították az efféle brutális, de hatékonyan jobboldali szervezeteket. Mert ne higgyük, hogy akkoriban Hitler egyedül állt mindezzel! Vagy félszáz politikai és félkatonai szervezet, egyesület, társaság szövetség, sőt alakulat működött akkoriban és azok is többé-kevésbé ugyanazt akarták, amit Hitler: valamiféle társadalmi változást, amely elsöpri a kommunista veszélyt és munkát, jövedelmet, inflációmentes pénzt, jólétet biztosit az embereknek, a tömegeknek.

Most egy pillanatra ismét merüljünk bele Hitler lelkivilágába.

3.

Irány a politika!

Mire gondolhatott azokban az években ez a férfi?

A múltja visszahúzta volna, ha hagyja. Ha tárgyilagosan vesszük szemügyre gyermekkorát, azt kell mondanunk, hogy az rossz volt. Bizony nem volt benne boldog a gyermek és később a kamasz Hitler sem. Rengeteg keserűséget okozott neki az egyik nagyapja, és ez áthúzódott a felnőtt korára is. Ugyanis számos nyugtalanító jel mutatott arra, hogy ez a nagypapa talán *zsidó* volt. A háború idején a nyugati szövetségesek ellenpropagandája igyekezett kihasználni ezt a tényt és emlegettek egy cseh vagy román vagy osztrák, de mindenképpen zsidó nagypapát Hitler életrajzában.

Ám most még húsz évvel korábban vagyunk, de Hitler már gyűlöli a zsidókat és ez a gondolat sok álmatlan éjszakát okoz neki. Az a tény, hogy visszamenőleg nem képes változtatni a múltban,

hogy az idő gátat emelt a múltja és közé, dühöngésre készteti. Ugyanakkor fél is attól, hogy éppen az ő nagyapjáról deríti majd ki egy szép napon valaki, vagy valamilyen szervezet mindazt, ami róla tudható...

Nem véletlen, hogy 1933-ban, hatalomra kerülése után egyik első dolga „titkosítani" családja történetét és egyáltalán a családfáját, a származását. Ezek aztán a Harmadik Birodalom fennállása alatt (1933—1945) érinthetetlen, megbolygathatatlan témák voltak. Az állam egyik legveszélyesebb szervezete, a Gestapo (titkos államrendőrség) gondoskodott arról, hogy senki se kapargathassa a témát.

Nem örült volna, ha kiderül, miféle terhelt családban jött a világra. Ugyanis a családfa tele volt nyomorékokkal és (elme)betegekkel. Számos púpos ős és rokon volt a családban. No és a legközelebbi ember, az apja, aki sokat ivott és verte a családját. Az anyja sem tetszett neki, hiszen hagyta magát ide-oda lökdösni és semmit sem tett a változás érdekében, passzív volt. No és ott volt féltestvére, aki elszökött otthonról, aztán két évet ült lopásért... Gyűlölte iskoláit, a tanárokról, pedagógusokról általában igen csúnyán emlékezik meg a *Mein Kampf* hasábjain (az a legkevesebb, hogy „majmoknak" csúfolja őket).

És akkor még ott voltak a lányok, a nők, akikkel nem sikerült egyetlen igazi kapcsolatot sem kiépítenie! Lehet, azért, mert azt hitte, hogy egy herével nem fog sikerülni a nemi kapcsolat? Vagy volt is ilyen szexuális kudarc-élménye? És akkor azt az egy herének tulajdonította, vagy más hibát keresett önmagában? Vagy a világban?

Mindezt nem tudhatjuk, de tény, hogy bizonyos mértékig a szexuális életének ferde és hiányos volta, vagy eleve annak totális hiánya indította el a politika felé. Mert elismerjük ugyan, hogy politikai nézetei is kialakultak az 1920-as évek elejére, de azért nem minden a politika. Valami nagyon el kellett hogy távolítsa Hitlert a művészetektől. Ebben az eltávolításban nyilvánvalóan szerepet játszottak az iskolái, illetve annak hiányai, amelyek miatt nem szerezte meg az érettségi bizonyítványt és még a pallérképzőbe sem juthatott be, nemhogy az akadémiára. Nem lehetett belőle festő, de építész sem.

Ismétlem, Hitler lelkivilágához szervesen hozzátartozott a nők és a nemi élet gyakorlatilag teljes hiánya. Ezek a többi tényezővel együtt okozták mindazt, ami később benne kialakult, amivé ő lett.

Fölös energiáit, mint oly sok politikus, éppen az élet más területein vezette le. A hatalom is a szexualitás egy formája, mondták ki már régen a bölcsek, a tudósok. Nos, Hitler és más ferdült

lelkületű emberek számára a parancskiadás és a parancs teljesítésének látványa bizonyos fokig helyettesíthette a szexuális aktus kéjérzetét.

Már maga az a tudat, hogy hatalmuk van és bármelyik pillanatban nagymértékben megváltoztathatják egész tömegek életét, emberek ezreit vagy millióit mozgathatják és küldhetik akár a biztos halálba is — olyan érzést ad nekik, mintha folyamatosan szeretkeznének és állítólag ennél nagyobb kéj nincs is az emberek számára. Már persze csak olyanoknak adja ezt az érzést, akik erre hajlamosak, akik ezt így és nem másképpen fogadják be, élik át.

Mindez a már leírt körülmények között következett be. Ha egy normális országban él, Hitlerből sohasem lesz senki és a neve be sem kerül a történelemkönyvekbe. De normális viszonyok uralkodtak-e ott, ahol 1923-ban az utcai koldusok undorral visszaadták az adakozónak az inflációs 100 ezer márkás bankjegyet...? Mondván, hogy ez értéktelen? Ahol 50 igazi amerikai dollárért házat lehetett vásárolni Berlinben?

Hitlernek az a mélypont kellett, amit a húszas években a megvert, megalázott és megtépázott Németország átélt. Itt talált hívekre, barátokra és rajongókra.

De ez a társaság kilencvenkilenc százalékban férfiakból állott. Néhány régi és újabb barátja,

elvtársa vette körül. Akkoriban sem volt munkahelye, ő úgymond a „pártért dolgozott”. A párt, vagyis az NSDAP, a nemzetiszocialista német munkáspárt volt a sajátos „munkahelye”, abban élt, azért élt — akkor. Járta a kávézókat, itt is leült egy asztalhoz, amott is letelepedett a bajtársak közé. Ha nem ő beszélt, inkább hallgatott és nem szólt bele. A polgári létet akkor még meghatározó társalgás sem volt a kenyere. Ha nem politikai témáról kellett valakivel szót váltani, ügyetlen volt, ötölt-hatolt és sután mozgott, sután beszélt. Csak akkor nyílt ki és lett karizmatikus, magával ragadó és kissé diabolikus beszélő, ha szónokolni lehetett. Vagy ha egyenesen erre volt szükség.

Voltak-e ott nők is?

Voltak. Ám Hitler a *Mein Kampf* oldalain ilyennek látta a nőket:

A tömegek azokat imádják, akik parancsolnak, és nem azokat, akik könyörögnek — hasonlóan a nőkhöz. Ez utóbbiak pszichikumát meghatározhatatlan, szentimentális vágyak uralják. Nekik is szükségük van az erőre, amely kitölti énjüket. A nők inkább alárendelik magukat az erős férfinak, mintsem hogy uralkodjanak a gyenge férfi fölött... Csak a vak erőt veszik észre, a brutalitást és az erő kimutatásának értelmét. A végén mindig alárendelik magukat a férfiaknak.

Ahogyan beszélt a tömegekhez, érezhető volt, hogy bár megvetette a nőket, sok mindent nekik rendezett. Nemcsak beszédei egyes részei szóltak a nőknek, hanem a díszszemlék is. A sok izmos férfi, amint egyszerre vonul fel, nem csupán a katonai parádékat kedvelő átlagnémet (átlagporosz) férfiaknak, hanem elsősorban az efféle látványosságért még jobban rajongó női tömegeknek szóltak.

Mint a későbbi évtizedek pop- és rock-ideáljai, ő is a nőknek tetszett elsősorban. Valóságos vallásos rajongással vették körül, amit ő is szeretett és fürdött ezekben az érzésekben, ebben a „szeretetben". Mindazonáltal nem került közelebb a nőkhöz. Legalábbis nem fizikailag. Valamilyen másik értelemben azonban mégis, mert...

Mert a beszédeiben ez a narcisztikus, önimádó személyiség a hallgatóságot, a tömeget képzelte nőnek! Annak udvarolt, annak mondott szépeket, azt ijesztgette és a végén olykor hisztérikusan — és képletesen — azt erőszakolta meg. Hisz nem tudott másféle szexet átélni, csak ilyen brutálisat, ilyen erőszakosat. A kettő a számára végső soron egy és ugyanaz volt.

Egyes akkori megfigyelői, közeli ismerősei, sőt pártbeli elvtársai szerint is szavakkal vitte el a közönséget oda, ahová a nőket vitte volna: az orgazmusba. A szadista hajlamok segítették abban, hogy a tömeg fölé kerekedjék, hogy azt uralja. És

minden újabb beszéde csak megerősítette abban, amit az imént idéztünk főművéből: hogy a tömeg igenis azt akarja, vessék egy hatalom alá.

És hol voltak a nők, a nők...?

Voltak azért, ha kevesen is. Persze az is kérdés, melyik Hitlert ismerték és akarták ismerni? A politikust, vagy a férfit?

Mert azért nyüzsögtek ott a hölgyek is, csak róluk általában egyetlen szót sem írnak. Számos olyan Hitlerről írott életrajz-jellegű, de politikai művet olvastam végig magam is, ahol a nőkről egyetlen szót sem ejtettek.

Ám mások ezt másképpen látták. A „Münchener Post” című napilapban 1923. április 3-án például megjelent egy cikk, amely éppenséggel a „Hitlert vakon szerető nőkről” íródott. Ezek a hölgyek annyira rajongtak a remek szónokért és „férfias harcosért”, hogy ékszereiket felajánlották neki!

Nem a pártnak, félreértés ne essen. Nem ideológiai okokból, és nem valamilyen intézménynek. Hanem Adolf Hitler magánembernek. Azért, hogy legyen miből élnie és normális körülmények között dolgoznia.

És ez nem volt kevés. A hölgyek az ékszerek egy részét nekiadták, más részét licitációra bocsátották és az így nyert pénzből a pártot támogatták. Ami Hitlernek jutott, az volt a nagyobbik rész.

Hatvanezer svájci frank értéket képviseltek a tárgyak, legalábbis Hitler ennyit kapott értük egy ékszerésztől. Voltak ebben gyémántokkal kirakott karkötők, platina nyakékek és egyéb drágaköves, nemesfémes díszek. Sőt voltak több száz éves műemlék-értékű velencei és német mestermunkák, zafírok, smaragdok, brilliánsok a gyűrűkön és más ékszerek.

Némely hölgy nevét ismerjük. Mind gazdag iparos, kereskedő vagy arisztokrata felesége volt. Némelyik maga is előkelő származású. Helene Bechstein, Gertrude von Seydlitz még barátnőiket is rábeszélték, ők is adakozzanak és terjesszék a szónok hírét.

De ott volt a sorban az 57 éves Elsa Bruckmann, egy igazi román herceg lánya és egyben egy német könyvkiadó felesége, aki adományain túl úgy rajongott Hitlerért, hogy gyakran meghívta fogadásaira. A kezdetben botrányosan rosszul öltözött és ügyetlenül csetlő-botló Hitler ott ismerkedhetett meg nemcsak a bajor, de az össznémet gazdasági és politikai élet kiválóságaival, ismert személyekkel. Tudjuk, hogy Elsa mint nő is felajánlkozott Hitlernek. Aki a fia lehetett volna, hiszen a húszas évek elején ő még csak harminchárom-harmincnégy éves volt. Nem lett szex ebből sem, pedig Elsa mindent megtett a

sikerért. De hát nem sok esélye lehetett a feltehetően impotens, és a nőktől akkor már rettegő férfinél.

Más források arról árulkodnak, hogy Helene Bechstein is pályázott rá, csak másképpen. Egyszer ugyan egy szemtanú véletlenül kopogás nélkül nyitott be egy szobába, ahol is a következő jelenetet látta: Hitler egy szófán feküdt, amelynek egyik végében Helene ült. Hitler feje a nő térdein nyugodott, aki a férfi haját simogatta. Ráadásul Hitler éppen a férfiak egy részének oly ismerős „szöveget" adott elő. Hogy ő milyen magányos...! Vannak nők, nem is kevés, akiket ezzel lehet rávenni egy kapcsolatra.

Megint mások szerint azonban ez szóba sem jött — Helene Bechstein a lányát akarta Hitlerhez adni! Mint tudjuk, ebből sem lett semmi.

A tudomány szerint a szadista és impotens szeretők általában tapasztalatlan nőkkel szeretnek kezdeni, már ha egyáltalán kezdenek. A 33-34 éves Hitler még sohasem volt magával egykorú nővel. A partnerei — ha szabad így nevezni őket, de semmiképpen sem szexuális partnerekre gondolunk! — vagy idősek, vagy egészen fiatal lányok voltak. Ezek bukkantak fel olykor-olykor.

A közeli barátok későbbi állításai szerint Hitler sohasem kezdeményezett olyan nőnél, aki korabeli volt, de férjezett. Ha valakiről nem tudta, hogy szabad-e vagy sem, inkább nem is közeledett

hozzá. Nyilvánvalóan félt a visszautasítástól, a „leégéstől”. Egyszer Helene Hanfstaengl — jó barátja, a már említett „Putzi” Hanfstaengl felesége — előtt térdre esett és mivel csak kettesben voltak, megvallotta neki: olyan magányos, hogy a rabszolgája lehetne...! Mennyire sajnálja, hogy nem ismerte meg előbb, amikor Helene még szabad volt...! A nő alig tudta rábeszélni, hogy álljon fel. Amikor pedig mindezt elmondta férjének, az csak legyintett: „Hitler olyan magányos, ennyi az egész!”

Tesz-e ilyesmit az az ember, aki impotens, aki tudja, hogy úgyis kudarcot vall majd: tehetnénk fel a meglepő kérdést.

Nos, a szakértők szerint ez nem akadály. Baj csak akkor lenne — a férfi számára —, ha tovább kéne majd lépni, ha létrejönnének a feltételei egy szexuális együttlétnek. De Hitlert ilyesmi akkor és ott nem fenyegette. Ugyanakkor a benne összegyűlt lelki energia, a magány, stb. együttesen arra késztették, hogy ha teheti, lépjen fel a hódító szerepében. Ilyenkor nem a politikus, hanem a férfi és csak az beszélt belőle.

Talán még önmagát is meggyőzte volna arról, hogy „ha akarná, ha lehetne, bizony képes lenne rá...?” Lehet, hogy ezekre a nekifutásokra csak azért volt szüksége, mert így férfinak érezte magát? Ha rövid időre is... A szakemberek erre vagy azt mondanák, amit Freud és követői: hogy

szexuális viselkedésében az anyja iránti kapcsolata és érzelmei voltak ilyen felemásak és ennek lenyomatát láthatjuk felnőtt életében — vagy amit mások véltek az ügyről. Hogy Hitler „nemtelen", voltaképpen afféle se férfi, se nő, aki csak vergődik a szexualitás csapdájában, de sem kitörni nem tud belőle, sem azzal leszámolni, azt elfelejteni.

Akadtak nők, akikre soha semmilyen hatást nem gyakorolt. Ilyen volt például Kukuli von Arent, egy színházi szakember felesége, aki régi barátnője volt Magda Göbbelsnek, a későbbi aljas propagandaminiszter feleségének. Aki egyszer azt mondta Magdának: „Hitlerrel beszélgetve egy nő semmiféle szexuális vonzalmat nem érez".

És az ellenkező végletet képviselte például Ilse Braun. Igen, Eva Braun nővére! Aki viszont azt mondta Hitlerről: „Amikor rámnézett, a verejték patakokban csorgott le a két mellem között!" Ezt a plasztikus képet feltehetően úgy értette, hogy annyira elfogta a vágy a férfi után.

Hitler ezenközben a maga kicsiny lakásába soha senkit sem hívott meg. Se férfit, se nőt. Se barátot, se új, befolyásos ismerőst. Ez a menedéke volt, pedig a szerény kis „lyuk" helyett már tellett volna szebb luxuslakásra is. Vajon miért kellett neki?

Ha valaki arra gondol, hogy önkielégítést végzett, talán igaza van, talán nem. Mindenesetre azért

nem csak ő fordult meg abban a lakásban, hanem más is. Tudjuk, hogy néhány pornográf kiadványt is őrizgetett ott más könyvei mögé eldugva. Három köteten látszott is, hogy gyakran forgatta őket. Némelyik meztelen nőt ábrázoló festmény is nagy sikert aratott nála, a képkiállításokon is azt kereste, ha pedig zsűritag volt valamely képzőművészeti, festészeti kiállításon, tőle az első díjat mindig az a német művész vitte el, akik minimum a „Léda a hattyúval" című szexuális aberrációt örökítette meg...

Képes volt egyszer végignézni több női bokszmeccset, mert ez a természettől elrugaszkodott diktátor természetesen nagy barátja volt az ökölvívásnak, ami nem is csoda, ismerve egyéb embertelen nézeteit. Szerette nézni a női sportolókat is, az ilyen tárgyú fotókat és festményeket. Sok olyan képet vásárolt később, amelyeken női aktok voltak láthatók. A női test nézegetése sok örömet okozott neki.

Későbbi sofőrje, Emil Maurice azt állította, hogy egy időben együtt jártak „a lányokhoz". Ez persze azt jelentette, hogy bementek a Képzőművészeti Akadémiára, ahol a festők vagy rajzolók éppen a meztelen modelleket tanulmányozták. Maurice szerint Hitler teljesen felszabadultan, normálisan járkált a meztelen nők között, azok láttán nem jött izgalomba. Ám a sofőr később már

azt mesélte, hogy míg Hitler nem volt olyan ismert személyiség, kedvelt álneve, Herr „Wolf” alatt lépett fel és húsz márkáért lányokat hordott fel szobájába. Ez eléggé valószínűtlenül hangzik.

Ő is, mások is azt állították, hogy Hitler azokat a nőket kedvelte, „akiken van mit fogni”, vagyis nem a soványakat, melletleneket, vagy kiálló bordájúakat.

Ugyanakkor Ernst Röhm, az SA vezére, akit később Hitler megöletett a „hosszú kések éjszakáján”, a jelek szerint sokkal jobban ismerte a majdani diktátort. Őt nem tévesztették meg a Maurice-féle „sztorik” és egyéb látványos udvarlások. Így írt erről: „Hitler a falusi lányokra gondol. Azokra, akik ott állnak a mezőn, lehajolnak, és kilátszik a ruhából a fenekük. Ő az ilyen látványokat kedveli, különösen ha a fenék elég nagy és kerek. Ez Hitler szexuális élete... Te jó ég, micsoda egy férfi!”

Reméljük, az utolsó szavakat a volt katonatiszt gúnyosan értette.

E tárgyban is születtek róla ellenséges pletykák. Még nyomtatásban is. Ma már kevesen tudják, hogy a kezdet kezdetén, 1921-ben is nyomtattak már röpcédulákat Hitler ellen — feltehetően azok a volt párttagok, akiket az ő érkezése után, Hitler kezdeményezésére rúgtak ki a német munkáspártból. Ezek ugyanis így festették le a későbbi nagy Vezért:

“Ha a párttagok megkérdezik Hitler urat, miből él és mi volt az előző foglalkozása, rögtön lázba jön és megharagszik... Ami azt jelenti, hogy nem tiszta a lelkiismerete. Ami nem is csoda, hiszen nem kevés pénzébe kerülhetnek azok a lányok, akiknek gyakorta mint „München királya” mutatkozik be...”

Óh, hát ez lenne a mi Adolfunk? A félénk, a csetlő-botló, az impotens? Aki kerüli a nőket?

Őt mindez nem zavarta, ellenkezőleg. Örült, hogy ilyen hírét költik. Ha nem is kedvelte, amikor anyagi hátterét vagy előző foglalkozását firtatták (nyilván a katonai hírszerzés nem tetszett neki, hisz ha kiderül, úgy azt is megtudják pártbeli társai, hogy eredetileg, mint odarendelt spicli került velük kapcsolatba...). Vagyis nem volt ellenére, ha nőfalónak látják.

Egy másik sofőrjének húgával, Jenny Haug-gal is sokszor összehozták és ő nem tiltakozott. Nagyon élvezte, hogy ilyeneket pletykálnak róla, és sohasem tett semmit, hogy ezt a félreértést is eloszlassa. Erről a Jennyről azt beszélték: annyira szerelmes Hitlerbe, hogy mindig egy pisztolyt hord magánál. Ritka együttléteik alkalmával is mindig kész volt a lány arra, hogy baj esetén akár fegyverrel is megvédelmezze „urát és parancsolóját, szeretőjét és Führerét”. Csak ismételni tudjuk, hogy az

egész Jenny-ügynek sokkal nagyobb lehetett a füstje, mint a lángja.

Hitlernek már a híre is ellenállhatatlan érdeklődést ébresztett a nőkben. Mindaz, amit végzetes vonzerejéről meséltek, csak növelte ezt az izgalmat. Akiért annyi férfi is lelkesedett — igaz, messze nem szexuális alapon, természetesen — az felébresztette a nők kíváncsiságát és vágyakozást is. Ehhez hozzájárult az is, hogy Hitler — ösztönösen vagy nagyon is tudatosan? — folytonosan saját férfiasságát helyezte előtérbe, azt jól láthatóan demonstrálta.

A dolognak voltak patologikus vonásai is. Tizenéves kislányok nemegyszer a kocsija elé vetették magukat, remélve, hogy csak könnyen sérülnek meg és akkor majd a diktátor „magához emeli őket", beléjük szeret, stb., stb. Naponta kapta a leveleket — ez már a harmincas években volt — amelyekben fiatal lányok felajánlották neki a szüzességüket. Ha pedig elhajtott előttük, sok fiatal lány széttépte mellén a blúzát és Hitlernek mutatta szűzies, fehér mellét...

Eleinte nem engedte magát fényképezni. Úgy teltek el az első évek, hogy sokan beszéltek arról a bajuszos müncheni pártvezérről, aki olyan férfias és akiért rajonganak az emberek, különösen a nők... De akit senki sem látott! A lapokban nem voltak ott a fotói. Hát sokan mentek el egy-egy

pártgyűlésre, mint sima érdeklődők, kíváncsiak és már mint párttag-jelöltek jöttek ki onnan, mert annyira a hatása alá kerültek.

Ezenközben Németország más tartományaiban betiltották a fasiszta pártokat, így Hitlerét is, de Bajorországban nem merték megtenni. 1922 végén egy gyűlésen már 50 ezer ember előtt szólalhatott meg, 1923-ban pedig még inkább nőtt erőben és népszerűségben.

Ismét nem feladatunk írni arról, mi játszódott le akkoriban Németországban. Tény, hogy belső és külső okok miatt még feszültebb lett a helyzet és ezt Hitler alaposan kihasználta. 1923 novemberében puccsot akart végrehajtani már száz felfegyverzett emberével, de az balul sült el és a náci párt vezetőinek menekülniök kellett. Itt a kezdetben magát oly bátornak mutató Führer összetört és menekülni kényszerült, amikor a rendőrség rájuk lőtt. Az utcai tüntetés, amit ő „forradalomnak" nevezett, így csak percekig tartott. Hitler a félelemtől reszketve bujkált barátainál. De ott is elfogták.

A puccs ugyan összeomlott, de később a per és a tárgyalás, ahol felelnie kellett mindezért, már-már a nagy diadal jeleit hordozta. A védelem a perben nem csupán arra hivatkozott, hogy Hitler és pártja a német emberek javát akarta. Egy szebb jövőt akart nekik „elintézni", amire igenis lett

volna erejük és lehetőségük, ha nem számolnak le velük oly véresen.

De a védelem, mint pozitív tényezőt hozta fel Hitler... magánéletét is! Szó szerint idézzük az idevágó részt a védőbeszédből, amely így hangzott:

„Hitler úr magánélete teljesen folt nélkül való. Mindig is az volt. Ezt külön kell hangsúlyozni, ugyanis nem feledkezhetünk meg azokról a csábításokról, amelyeknek Hitler úr ki van téve mint politikus és mint pártvezér...”

Ha ezt helyesen értelmezzük, akkor aligha csak az anyagiakra értette a védő. És arra sem, hogy az ilyen befolyásos embert netán valakik meg akarnák vesztegetni... Hanem a nőkre is, ami valóban szinte magától értetődik majdnem minden politikus esetében, különösen pedig éppen Hitlernél.

Mellesleg nem csak a védő mondott ilyeneket, hanem a... vádló is! Merthogy a bíróság is erősen jobboldali és nacionalista emberekről állott, akik egyáltalán nem akarták komolyan megbüntetni Hitlert a novemberi puccsért. Hitler maga pedig a vádlottak padját villámgyorsan szószékké alakította át. Nem tartotta magát ártatlannak, ellenkezőleg, azokat támadta, akik Németországot jelenlegi állapotába süllyesztették. És itt már csak erőszakkal lehet változtatni! — dörögte a közönség egy részének hangos helyeslése mellett. Így aztán nem is csoda, hogy a hazaárulás címén beperelt vádlottnak

a lehető legkisebb büntetést mérték ki. Öt év várfogságot kapott, de azzal, hogy „jó magaviselet” esetén azt már hat hónap után letudhatja... Elvileg ki is kellett volna utasítani, hiszen még mindig nem volt német állampolgár. Hanem osztrák, bár apja német származású volt, ezt figyelembe is vették.

A landsbergi várbörtönben sem érezte magát igazi rabnak. Amikor az étkezőbe vonult társaival, nemcsak a többi rab, de még az őrök is feszes vigyázzban kiáltozták:

— Heil Hitler...!

Még a börtön étkezdéjében is kitűzethette a horogkeresztes zászlót és akkor fogadott látogatókat, amikor akart. Bárki bejöhetett hozzá és bizony jöttek is.

A hölgyek is.

Mégsem tudunk olyan esetről, amikor egy nőnemű lénnyel bizalmas kettesben maradt volna a cellájában — amelynek ajtaja különben soha nem volt bezárva, a nacionalista foglyok az őrszemélyzet teljes egyetértésével kaszinóztak egymás társaságában. Hitler itt írta — helyesebben diktálta — a *Mein Kampf* nagyobb részét. Legalább negyven, részben később vezető fasiszta ült ott vele, köztük Rudolf Hess is.

1924. június 17-én egyik barátja nyomására fogadta az Ausztriából érkezett rokonokat: Angela

asszonyt és két gyermekét: Leót és Angelát, vagyis Gelit.

Geli akkor tizenhét éves volt, és... szép. Ezt mindenki egyaránt említi, aki csak látta őt akkor. És míg a rokonokat megdöbbentette, milyen tekintélye van „Adolf bácsinak” a börtönben, Hitler valami mást vett észre, amit aztán többé nem is tudott elfelejteni.

Féltestvérének lánya, Geli nagyon tetszett neki. A lány nagy szemével nézte a férfit, mintha beléje akarna hatolni. Az is így nézett vissza. A kapcsolat tehát létrejött. Attól kezdve Adolf Hitler fejében már nem úgy szerepelt Geli, mint egy taknyos kis kölyök. Most már majdnem-majdnem a nőt látta benne.

A nőt, aki érdekelte őt is!

Öt év helyett kilenc hónap múlva Hitler kegyelmet kapott és kijöhetett a börtönből. És folytatódott különös élete, ahol látszólag nem volt hely a nők számára.

Amikor Hitler kijött a börtönből, döbbenten tapasztalta, hogy az a háromnegyed év, amelyet a rácsok mögött töltött, majdhogynem végzetes volt pártja számára. Nem mintha az ő személye tartotta volna együtt az embereket és a szervezetét. Akkoriban azonban az a kilenc hónap sajátos megtorpanást eredményezett az NSDAP számára. Persze, hogy hiányzott Hitler, a nagy szónok — de leginkább

az volt a baj, hogy félig-meddig betiltották a pártot, a találkozóik szabálytalanná és esetlegessé váltak. Sokakat elkedvetlenített ez az állapot és Hitler kénytelen volt megállapítani, hogy távolléte alatt a párt taglétszáma majdnem pontosan a felére csökkent...

Ráadásul két dolog is történt, ami nem kedvezett neki. Az egyik az, hogy új köztársasági elnököt választottak, aki régimódi ember volt (Hindenburg). A másik viszont őt személyesen is érintette: ugyanis bár a párt betiltását a hatóságok visszavonták, baloldali nyomásra viszont Hitlerrel szemben hoztak egy külön rendelkezést.

Adolf Hitlernek megtiltották a nyilvános fellépéseket — előbb csak Bajorország területén, majd több más tartományban is. A tiltás hamarosan kiszélesedett Poroszországra, Badenre, Hamburgra és Szászországra. Vagyis éppen oda, ahol a legtöbb híve volt és ahol még sok új tagot, náci szimpatizánst toborozhatott volna!

Így aztán nem léphetett fel. Ha régen elhíresült beszédeit nem tarthatja meg, akkor hogyan szerezzen új tagokat, hogyan építse fel ismét a pártját...? A dilemmát egyelőre nem tudta megoldani. Nem is nagyon adtak neki esélyt. Ez persze nem jelentette azt, hogy ölbe tett kézzel üldögélt volna. Mi több, még kapóra is jött neki az a káosz, amit a pártjában talált szabadulása után. Így minden „hibát” kiirthatott,

amikor újra felbukkant, akár egy üstökös. A neki nem tetszőket, a pártbeli ellenfeleit, az akadékoskodókat, a túl lassan haladókat, stb. szépen eltávolíthatta. Hiszen a taglétszám drasztikus csökkenését éppen az ő számlájukra írhatta, ez kényelmes ürügyként szolgált.

Kerek-perec kijelentette, hogy ő a párt egyszemélyi vezetője, aki bármit akar a párttól, annak vele kell tárgyalnia. Feltételek szabását nem tűri el, ellenkezőleg: ő szab feltételeket azoknak, akik velük, a nácikkal szövetségre akarnak lépni. A tartományi és országos parlamentbe bejutott náci képviselők háromnegyed részével is összeveszett, mert azok nem akarták megérteni, hogy végső soron nem a mozgalommal, vagy a párttal — hanem Adolf Hitlerrel egyszemélyben kell egyezkedniök.

Hogyan nézett ki ekkor?

A börtönben töltött időszak alatt kicsit „magához tért". Most éppenséggel elkényelmesedett, kicsit testesebb lett, de nem volt kövér. Arca kisimult, de azért jól látszott a kora. Hiszen már közelebb volt a negyvenhez, mint a harminchoz. Nyugodtabb volt — amíg nem lépett a szószékre! Mert ott aztán — oly hosszú szünet után! — ismét elemében lehetett. Újra érezte, ahogyan a hallgatóságot magával tudja ragadni.

A külsejére visszatérve, már jó ideje meg volt az a kis bajusza ott az orra alatt. De végleges

külseje még nem alakult ki. Tudjuk későbbi „udvari fényképésze”, Hoffmann visszaemlékezéseiből, hogy ismeretségük kezdetén néhány évig nem engedte magát lefotózni. Valószínűleg azért, mert még nem döntötte el, milyen legyen a „politikusi” avagy „népvezéri”, führeri külsője. Viszont akkor megígérte Hoffmannak, hogy amint ezt eldönti, őt értesíti elsőnek. Nem véletlen tehát, hogy később a fotós olyan nagy szerepet játszott életében és második nagy „szerelmét” is nála ismerte meg.

Szóval, a bajusz már része lesz ennek a külsőnek — döntötte el, feltehetően 1925 elején, a börtönbeli tartózkodás után. Akkor azonban még a haját egyáltalán nem fésülte úgy, mint később! Az a makacs tincs, amely homloka közepére belógott — és amit kétségtelenül a Napoleon portrékból lesett el, hiszen bizonyos értelemben példaképének tartotta a Császárt — a húszas évek közepén még nem volt része ennek az „önkép”-nek.

Rájött — vagy valaki mondta neki? — hogy csak akkor látszik igazán férfiasnak, mi több: árjának —, ha szemből fotózzák. Ugyanis éppen ezekben az években készült néhány olyan fotója is, amely elárulta, hogy a homloka igen erősen dől hátrafelé, ez egy kissé „ősemberi” arcélt kölcsönzött neki. Másrészt pedig az orrcimpák is kiszélesedtek, és ez sem volt kellemes látvány.

Hitlerről tudnunk kell, hogy mindennél fontosabbnak tartotta saját árja-voltának kétségbevonhatatlanságát. Ezért is titkosította családjának történetét, tagjainak kilétét. Persze volt már annyira tájékozott, hogy tudja: a fényképek is árulkodók lehetnek.

Mindez együtt okozott neki problémákat és egyre többet törődött külsejével. Az öltözködésével csak jó későn kezdett el foglalkozni, sokak — köztük nők — tanácsára. Rettenetes öltözetekben jelent meg fontos találkozókon, amelyek miatt a jólnevelt, régi vágású urak és felelős vezetők nemegyszer vonakodtak vele egyáltalán kezet fogni. Nem az volt baj, hogy miután házat vett Berchtesgadenben és gyakorta megfordult a hegyvidéken, kantáros rövidszárú bőrnadrágban is parádézott. Sajnos a nagyvárosokban is bricseszben (feltűrt szárú nadrágban) félcipővel, sőt olykor hátizsákkal (!) ment el a jobb társaságba. Később persze előbb az SA, majd a hadsereg egyenruháját vette föl, ez utóbbira már diktátorsága idején kerített sort. Olykor meg csizmája szárát verte a húszas években szinte szüntelenül hordott lovaglóvesszejével (amit egyes életrajzírói következetesen és helytelenül „korbácsnak” neveztek...) csapkodta, ez éppen olyan kötelező jellegű felszerelési tárgya volt, mint tizenöt évvel korábban az elefántcsontfejes sétapálca.

Mindenképpen azt a benyomást akarta kelteni, hogy ő egy komor harcos jellem, és természetesen nagyon férfias!

Nos, nem lehetett eléggé férfias 1925 elejétől kezdve. Ugyanis nem követelhette meg azt, amit természete sugallt: az erőszakos és törvényen kívüli tevékenységet. Pártja ugyanis tőle függött, ő pedig — a bíróságtól. Ugyanis a feltételes szabadlábra helyezés azt jelentette, hogy Adolf Hitler mint állampolgár — aki már egyszer összeütközésbe került a törvénnyel! — a bíróság felügyelete alatt marad a következő négy évben!

Így aztán az őt közelről ismerők csodálkoztak, milyen óvatos lett egyszerre. Megkövetelte, hogy a párt kizárólag legális téren működjön és ne kövessenek el a tagok, vezetők semmi olyasmit, amiért őt a bíróság ismét lecsukathatja.

Ez a korszak arra is jó volt, hogy az addigi rikácsoló és felelőtlenül ígérgető férfit politikussá, komoly, megfontolt vezetővé érlelje. Ennek maximumát ugyan soha nem érte el, de azért 1925-ben és utána egy ideig még erre törekedett.

Ehhez kapcsolható a külsejében beállott pozitív változás is. És most kell feltenni a kérdést: mi volt ekkor a nőkkel?

Nem más, mint maga Hitler mondta el később, mi történt ezekben az időkben — de sajnos a nőkre nem sok szót vesztegetett. Asztali beszélgetéseinek

egyikén, amelyet néhány résztvevő igyekezett szó szerint feljegyezni, mesélt azokról az évekről. (Erre már a világháború alatt került sor). Mercedes kocsiját nem ő vezette, mert hiszen soha nem volt képes elsajátítani az autóvezetés rejtelmeit. Ami érdekes adalék lehet egy pszichológusnak vagy neurológusnak: vagyis Hitler nem volt képes egybehangolni négy végtagját? Egyidejűleg mind a négy végtagnak más és más feladatot kell végeznie autóvezetés közben, és ez az 1920-as években sem volt másképpen (ez alól a mai automata váltós kocsik két végtagot szabadítanak fel). Nos, sofőr vezette és imádott kijárni a szabad természetbe, piknikeket rendezni. Persze soha nem ment egyedül és a társaságban nők is akadtak.

De jöttek ám mások is, méghozzá tömegesen! Sok párttársa várakozott vasárnap reggelente Hitler háza előtt. „Motorizált turisták hada akarta látni, hogyan tölti szabadidejét a Führerük" — mondta némi „szerénységgel" Hitler visszaemlékezve azokra az időkre.

Tény, hogy a — nem okvetlenül motorizált — lelkendezők-rajongók között szép számmal voltak fiatal vagy nem fiatal nők is. Egy olyanról tudunk, aki ekkor valamilyen értelemben közelebb került hozzá, de ez sem szerelem volt, és természetesen a szexuális kapcsolatnak még az árnyéka sem vetült rá. Egy bizonyos Abegg bárónő volt ekkor a

környezetében, aki korának állítólag egyik legintelligensebb asszonya volt, legalábbis német viszonylatban. Hitler később azt mondta róla, hogy „ha ő nincs, nyilván soha nem másztam volna hegyeket.” Mert hát a bárónő erre is rávette — de nem tudjuk, csak észérvekkel tette ezt, vagy bedobta női furfangjait, esetleg báját? Merthogy nagyon szép nő volt. Maga a Führer így írta le: „Fáradhatatlan volt és úgy ment fel a meredek hegyoldalon, mint egy zerge. A haja lenszőke, a szeme kék volt...”

Nem tudott vagy nem is akart szabadulni a mindig bőkezű gazdagoktól. Például Helen Bechstein és férje folyton ott keringtek körülötte — vagy ő keringett azok körül? Tény, hogy még a húszas évek végén is azokban a házakban vagy panziókban lakott, amelyet Bechsteinék birtokoltak, működtettek. Münchenben volt ugyan egy kisebb lakása, de ott ritkábban volt, legfeljebb télen. Amikor nem az országot járta pártbeli elvtársaival, akkor majdnem két évig Berchtesgadenben lakott, de akkor még nem volt ott saját háza. Panziókban húzta meg magát, merthogy nem vezetett — vagy ahogyan akkoriban mondták: nem vitt — házat. Nem voltak cselédei, szakácsnője, stb. A mindenkori sofőrt is a párt biztosította és fizette számára.

Ha megjelent a nyilvánosság előtt, sohasem volt egyedül. De a hivatalos kísérők — segédtisztek, titkárok, stb. — akkor még mind férfiak voltak (később

szokott rá a titkárnőkre, de azoktól is tisztes távolságot tartott).

Ám felbukkant Geli!

A fiatal Angela 1925-ben, életében először, Münchenbe utazott. Az előző évben, mint emlékszünk rá, már járt Németországban, de akkor Landsbergben, az erődben „raboskodó” unokafivérét látogatta meg. Most viszont tizenhat-tizenhét évesen egy iskolai kirándulás keretében lépték át osztályával és tanáraival az osztrák-német határt. Természetesen most is jelentkezett Hitlernél.

De ekkor valami történt. Lehetséges, hogy a Führer csakugyan olyannyira elfoglalt ember volt? Vagy azon a napon nagyon összejöttek a tennivalói? Vagy — amit szintén nem szabad kihagyni a felsorolásból — félt ettől a találkozástól?

Mert erre is gondolnunk kell. Előző évben meglátta a tizenöt éves kislányt, aki minden beszámoló szerint szépnek számított ott és akkor. Mitől tartott Hitler? Hogy beleszeret?

Vagy még mindig afféle kislánynak nézte őt? Egy kellemetlen és távoli rokonnak, akire most semmi szüksége sem volt?

Nos, tény, hogy rövid volt ez a találkozás és Hitler mindjárt meg is kérte egyik „adjutánsát”, kísérje el a kislányt és mutasson meg neki mindent, amit érdemes a városban. Vagyis nem vette őt

komolyan és voltaképpen nem vette felnőttszámba sem, amin nem csodálkozhatunk.

Geli második megjelenése Hitler életében tehát még mindig negatív eredménnyel zárult.

Viszont volt ott *valaki más!*

Egyes források ezt az esetet teljesen egyértelműen a *románc* címszó alatt említik, bár voltaképpen egyik életrajzíró sem tud túl sokat az ügyről. Sajnos mi sem. De ismerve az előzményeket, Hitler beteges irtózását a közelebbi kapcsolattól, arra kell gondolnunk, talán ez sem jutott el a szexuális kapcsolatig...?

Ez volt az az időszak, amikor a rettenetes kettősségben végre megtalálni látszott önmagát. Egyszerre lenni ragadozó típusú politikus, aki folyton az erőre hivatkozik és ha teheti, él is vele — és a magányt nem túlzottan kedvelő, de sokszor abba menekülő magánember. Ez megerőltető szerepváltás, és nemegyszer hetente többször is váltania kellett. Berchtesgadenben egy kis hotelben él mint magánember, naponta felmászik az Obersalzberg hegyére, és lejön ismét (ez még a bárónő befolyása lehetett). Ami napi két és fél órás menetelést jelentett. Ezzel vezette le fölös energiáit azokon a napokon, amikor nem a pártépítéssel és pártügyekkel foglalkozott Münchenben.

Ha addig nem volt elégé magabiztos, hát itt és most azzá lett. Mert itt is felbukkant egy nő.

Emlékeznek még, mit mondtak a szakemberek a hozzá hasonló férfiak szerelmi életéről? Hogy vagy idősebb, vagy nagyon fiatal lányokkal létesítenek kapcsolatot, mert csak a tapasztalatlanság, vagy a teljes önátadás eseteiben, az olyan nőkkel képesek menni valamire.

Nos, Hitler szerelmét ezúttal Maria Reiternek hívták.

Nem volt több tizenhatnál. Ahhoz képest, hogy a férfi meg ekkor töltötte be a harminchetediket, tulajdonképpen az akkori időkben ez még egészen jól „elment" volna. Ugyanis úgy a tizenkilencedik században, mint a huszadik elején, Európában polgári körökben ez a korkülönbség nem volt társadalmilag elfogadhatatlan. Nagyon sok férfi nősült meg harminc körül vagy azon túl és vett el húsz évesnél fiatalabb lányt. Akkoriban a lányoknak szinte kötelező volt férjhez menni húsz-huszonkét éves koruk előtt — akire csak ezután került sor, azt a férfiak, a nősülendő urak már nemegyszer gyanakodva méregették. Vénleánynak számított. A férfiak nősülési korhatára pedig nem létezett.

Ezek a nők — figyelembe véve például a tizenkilencedik századi átlagéletkorokat — eleve özvegységre ítélték önmagukat, hiszen a férfiak nagyobb része ötven körül elhalálozott. Ők akkor még negyven évesek sem voltak az esetek többségében és vagy egyedül nevelték tovább gyermekeiket,

vagy a már örökölt vagyon révén férjhez mentek ismét.

De itt még szóba sem jött a házasság. Tény viszont, hogy Hitler számára talán életében először volt ez egy hosszú kapcsolat. Olyan, ami nem csupán pár napig tartott.

Maria Reiter természetesen szőke, nagy szemű, álmodozó tekintetű és szép testű lány volt. Ő maga semmi különöset sem látott abban, hogy egy magánál huszonegy évvel idősebb férfival létesítsen kapcsolatot, különösen, ha az egy ilyen ismert és vonzó ember volt, mint Adolf Hitler.

Mellesleg ha akarta volna, minden ujjára jutott volna egy-két tizenéves lány! Hiszen ahányszor fellépett, a nők is őrjöngve hallgatták, az utcákon rajongva rohamozták autogramért és amerre járt, azok is felbukkantak. Voltak félénkek, akik csak távolról imádták és voltak szép számmal, akik ismeretségi alapon vagy a véletlenre bízva a dolgot, közelebb jutottak hozzá. Nem túlzás azt állítani, hogy az 1925-28 közti években Münchenben, és szerte Németországban is akadt pár ezer fiatal nő, aki sok mindenre képes lett volna azért, hogy viszonyt kezdeményezhessen ezzel az érdekes és híres férfival!

Hitlerről tudott dolog, hogy huszonévesen könnyen barátkozott gyermekekkel és negyvennél idősebb nőkkel. A gyermekek most nem számítanak

a mi szempontunkból, az idősebb nőkről pedig megállapítottuk már, miért kedvelte őket. Mert azok vagy nem utasították őt el, vagy éppen ellenkezőleg, ők akarták a kapcsolatot. Akkor is, ha ezek végül nehezen vagy sehogyan sem „jöttek össze”. Hitler nem tartotta magát igazi férfinak és rettegett attól, hogy egy korban hozzáillő nő elutasítja. Igyekezett biztosra menni.

Nos, Maria Reiter ideálisnak látszott. Hiszen csak tizenhat volt, szép, és rajongó. Minden feltétel adva volt. Ha lesz belőle valami, nem kell attól tartani, hogy elutasítja Hitlert. Hiszen oly keveset tud még az életről és azt is hiheti, hogy amit ez a férfi tesz vele, az maga a szexualitás. És amikor rájön, hogy nem így van — már évek teltek el...

Ez persze csak a mi utólagos rekonstruálási próbálkozásunk, nem lehetünk biztosak benne, hogy a lélektan ismerőinek szakvéleménye pontosan erre a helyzetre illett. De lássuk, ki is volt a kislány? Maria Reiter azelőtt apácákhoz járt iskolába, de onnan nemrégen kivették és most egy ruházati boltban dolgozott. Éppen szemben azzal a szállodával, ahol Hitler akkoriban lakott. A bolt a család tulajdona volt, de anyjuk halála után (apjukról nincs adat) két nővér, az idősebb Anna és a fiatalabb Maria vezették az üzletet. Máriának ezért is kellett félbehagynia tanulmányait, hisz anyjuk halála után egyrészt vezetniök kellett a boltot,

másrészt úgysem lett volna elegendő pénzük a kisebbik lány taníttatására. Annál is inkább, mivel volt még két másik nővér is. A Reiter-lányok négyen voltak.

Maria vitte ki nap mint nap Marco nevű kutyájukat sétáltatni a közeli parkba.

Talán véletlen volt, talán nem, hogy Hitler is mindig ekkor vitte sétálni Prinz (Herceg) nevezetű farkaskutyáját. Lehet, a férfi már a szálloda ablakából kinézte magának a lányt? Vagy a parkban figyelte meg? Mindenesetre nagyon jó alakjának kellett lennie, sajátos kisugárzásának, ha a férfi minden belső ellenállását legyőzhette...

Ahogyan az lenni szokott, az ismeretséget a kutyák révén lehetett megkötni és egyikük sem ellenezte ezt. Eleinte — nem tudni pontosan, mennyi ideig, de talán egy-két hétig — csak közömbös témákról beszélgettek. Maria nyilván az első pillanattól kezdve pontosan tudta, ki ez az ember. Akit olykor kisebb-nagyobb embercsoportok üdvözöltek a szálloda előtt, amit látnia kellett a bolt kirakatán át. Hallott róla másoktól és ha akarta, a lapokban is olvashatta sokszor.

Aztán Hitler törte át a jeget. Meghívta a kislányt egy hangversenyre. Őt ismerve feltehetően Wagner volt a műsoron, mert mást nem szívesen hallgatott. Maria azt felelte: engedélyt kell kérnie legidősebb nővérétől, Annától, aki akkor már anyjuk helyett anyja volt három húgának.

Anna azonban nem engedélyezte a koncertet. Tudjuk, hogy minden társadalmi szokástól eltérően ő bizony kivetnivalót talált Hitler korában. Feltehetően a foglalkozása sem ragadta magával az idősebb nővért. Arról nem is szólva, hogy a politikus aligha nézett ki jó partinak, és húgát is túl fiatalnak vélte egy efféle kapcsolatra. Tehát kategorikus „nein" volt a válasz.

A férfi lázasan töprengett, mivel győzhetné meg egyszerre mind a két lányt? Az alkalom hamarosan magától kínálkozott. Éppen a szállodában rendeztek egy gyűlést, ahová Hitler — ismét a parkban, majd utána a boltban is, ahová bemerészkedett — személyesen beszélte rá Annát, hogy mindketten jöjjenek el és hallgassák meg beszédét. Ösztönösen érezte — akár egy ragadozó! — hogy a saját területén, a barlangjában sokkal nagyobb hatást tud kifejteni, mint bárhol másutt, semleges, közömbös terepen.

Nos, azok el is jöttek a „barlangba". Azon az estén Hitler ismét remekelt, beszédével feltüzelte a jelenlévőket és még a politikával nem foglalkozó két nővér sem vonhatta ki magát a hatása alól. Maria ugyan később azt mondta, kicsit furcsán érezte magát — ugyanis Hitler szokásától eltérően az egész beszéd alatt csak őt nézte, mintegy hozzá intézte a beszédet. Ez másoknak nem tűnt fel,

hiszen a jelenlévő nácik, szimpatizánsok, érdeklődő kívülállók még nem hallották őt beszélni.

Hogy valójában milyen hatást gyakorolt a politikai beszéd a tizenhat éves kislányra? Alighanem alig értett belőle valamit. Viszont érezte a férfi mágneses vonzását és azt az erőt, szinte delejes hatást, amit kifejtett a környezetére. És ez bizony erős szexuális vonzalmat tud kelteni!

Persze másnap a parkban Hitler első kérdése az volt, tetszett-e neki a beszéde, a szereplése? Maria kicsit bizonytalanul mondta ki az „igent", de ez valósággal szárnyakat adott a férfinak. Rögtön becézni kezdte a lányt, osztrák szokás szerint (amelyeket láthatóan még mindig nem tudott levetni, pedig tízegynéhány éve élt már német földön) hol „Mitzinek" (Mici), hol Miminek, sőt Mitzerl-nek szólította a lányt. Akinek ez kezdetben tényleg tetszett, hiszen kinyíló női ösztönével érezhette, hogy mennyire fontos ő ennek az embernek. Ennek a varázsos, mágneses férfinak!

Ekkor Hitler „rákapcsolt" és úgy érezte, most már nyitva áll előtte a pálya, csak udvarolni kell. Maria Reiter késősbbi elmondása szerint viszont meglehetősen ügyetlenül fogott hozzá a dologhoz. Mint aki még sohasem csinálta. És lehet, nem nagyon udvarolt eddig az életében… Azzal a hagyományos és meglehetősen elcsépelt mondattal kezdte, hogy milyen szép szeme van Mariának

(„Mitzinek”...). Aztán — mivel előzőleg a kislány már megmutatta neki anyja halála előtt készült fényképét — most azzal tetézte a dolgot, hogy a szeme nagyon hasonlít édesanyja szeméhez. Ezzel remélte javítani a helyzetét. Utána azt lódította, hogy ő is tizenhat évesen vesztette el az anyját (a valóságban, mint tudjuk, tizennyolc éves volt akkor). Mindez persze nem jelent semmit és nem feltétlenül jelzi, hogy Hitler magánügyekben is kóros hazudozó lett volna. Ennyit, és ennél sokkal többet szinte minden férfi megenged magának udvarlás közben.

Később tovább ment és bizonyos dátumok ismeretében jelezte: nem lehet véletlen, hogy Maria-Mitzi születésnapja éppen arra a napra esik, amikor az ő anyját eltemették — mármint Hitlerét. Megígérte, hogy elmegy vele a temetőbe, Maria anyjának sírjához. Este pedig, amikor ismét sétálni mentek a kutyákkal, Prinz engedetlenségéért alaposan kikapott gazdájától. Aki talán ily módon akarta ott helyben bizonyítani férfiasságát...? Estefelé mentek vissza, a park szélén Hitler arra számított — ki is mondta — hogy kap a kislánytól egy jó éjszakát-puszit, de Maria erre nem volt hajlandó. Szerinte ezzel túl messzire mentek volna (ne feledjük, ez a huszadik század húszas éveinek erkölcsi kódexe szerint zajlott le, legalábbis Maria Reiter részéről). Mivel nem jött össze a puszi, Hitler kissé

morcosan a fasiszta üdvözléssel köszönt el tőle. Jobb karját feldobta előre, a magasba, és azt kiáltotta:

— *Heil Hitler!*

A náci köszöntés alkalmazása saját maga által roppant komikus lehetett, de ő ebben semmi furcsát nem látott... Mint a későbbi kabaréjelenetekben, ahol „Hitler" a többiek „Heil Hitler"-jére azzal válaszolt: Heil — én magam!

Nyilván azt akarta ezzel jelezni, hogy a kislány puszi-ügyben tanúsított makacskodása elvette a kedvét. De már annyira benne élt önnön ideológiájában és annyira csak párthívei között mozgott, hogy valami más módon akart elköszönni. De nem mondta volna ki a kispolgárias „jó estét" vagy „viszontlátásra"-formulát sem. Így lett búcsúja oly komikus.

Abban a helyzetben vagyunk, hogy Maria Reiter megérte a világháború végét és nagyon tárgyilagos módon számolt be azoknak, akik az 1926-os ügy felől kérdezték. Sokkal szavahihetőbb volt tehát, mint az a sok nő, aki 1945 után azzal állt elő, hogy ők bizony a Führer szeretői voltak. Ez utóbbiak nagyobb része soha nem is került Hitler közelébe, vagy ha mégis, hát történeteikben sok volt az illogikus részlet. Nemegyszer önmaguknak is ellentmondtak, nem is szólva a Führer utazásainak és elfoglaltságainak pontos listájáról. Ez utóbbiakat

környezete nagyon pontosan vezette és a hölgyek némelyik története már csak azért sem lehetett valós, mert az általuk előadott időpontokban Hitler másutt tartózkodott, vagy ellenőrizhetően másokkal tárgyalt, ügyeket intézett, stb.

Maria Reiter ezekhez képest keveset mondott, de azt nagyon hitelesen.

Több interjút adott később a Stern és a The Times napilapoknak, majd az egész történetet magnószalagra mondta és ezek alapján lehetett rekonstruálni a történetét. Mindezt ellenőrizték is. Adatait Hitlertől kapott személyes jellegű tárgyakkal és levelekkel is bizonyítani tudta. Az eseményeket később Eugen Kogon a *Der SS-Staat* (Az SS-állam) című könyvében foglalta össze.

Mariától tudjuk, hogy Hitler már akkoriban is furcsán viselkedett. Persze, ez csak olykor bukkant elő, de sikerült vele meglepnie környezetét, noha biztosan nem ez volt a célja. Már akkor kezdődött ez, amikor még nem volt túl ismert és igazi céljaiból semmit sem ért el. Később gyakoribb lett. A jelenség leírása: Hitler néha egy-egy másodpercre mintha teljesen kikapcsolt volna a környezetéből és az időből, amelyben élt. Ilyenkor nem számított, hol van és kik veszik körül — mondott vagy tett valamit, ami nem illett oda, de neki valamiféle belső folyamatban éppen a maga helyén lehetett, ezért tetté vagy mondta.

Nos, Maria Reiter is mesélt egy ilyen jelentéktelennek tetsző epizódot. Amikor végül mégis elmentek Maria anyjának sírjához, Hitler megállt a sír előtt. Nézte azt, és váratlanul ennyit mondott:

— *Ich bin noch nicht so weit.*

Amit a legegyszerűbben így fordíthatnánk le: „Én még nem jutottam ilyen messzire” vagy „ide”. Vagyis a halál gondolata rázta meg ott a temetőben.

De nem ez volt az egyetlen furcsaság. A lánnyal töltött órák alatt voltak más furcsaságai is. Például arra kérte Mariát, hogy ne Hitlernek, hanem „Wolfnak” („Farkasnak”) szólítsa őt. Ez volt a kedvenc álneve, ha valahol bejelentkezett egy hotelba és nem akarta, hogy szétkürtöljék érkezését, mindig Herr Wolf néven írta alá a vendégkönyvet. Egyszer meg elmentek a kislánnyal az erdőbe, ahol arra kényszerítette, hogy a füvön birkózzon vele, ahogyan a kicsiny gyermekek szoktak játszani. Egyszer meg kinevezte Mariát „erdei tündérnek” és odaállította egy fa alá. Mint egy élő szobrot, úgy „mintázgatta”, hogyan tartsa egyik kezét, a másikat, stb.

Amikor viszont Maria nem bírta tovább komoly arccal ezt az egész játékot és elnevette magát — Hitler azt hitte, rajta nevet. Az arca rögtön szigorú, sőt haragos lett:

— Soha ne merészelj nevetni rajtam! — kiáltotta dühösen. Maria szerencsére nem ijedt meg tőle.

Főleg azért nem, mert ekkor Hitler szenvedélyesen magához rántotta és megcsókolta. Olyan erősen szorította, hogy az végül neki magának is feltűnt és később azt mondta a lánynak:

— Úgy ölellek, hogy szinte meg is fojthatnálak a karjaimban...

Az ügy áthúzódott a következő évre is. És hogy mi a helyzet a szexualitással...? Nos, Maria Reiter kijelentette, hogy igenis a szó fizikai értelmében Hitler szeretője lett! De erre nem Berchtesgadenben, hanem Münchenben került sor 1927-ben. Hitler éppen Münchenben volt hosszabb ideig, Maria pedig egy napon fogta magát és bement a városba. Felkereste a Führert, aki nagyon lelkesen fogadta és rögtön azt tervezte: lakást bérelnek majd, ahol együtt élhetnek. Alighanem az ottani kis lakásában történt meg végre AZ. Bár sokan kételkednek ebben. A legtöbben hisznek Maria Reiternek, de ezt az egyet nem akarják tőle elfogadni. Ugyanis ahhoz a képhez, amit addig Hitlerről megismertünk, valahogyan nem illik ez a szenvedélyes szerelem és főleg az nem, hogy teljesen normálisan szeretkezett volna a fiatal lánnyal.

Lehet, Maria annyira naiv volt, hogy nem is tudta, milyen lehet egy igazi szeretkezés? Hiszen azelőtt soha nem volt dolga férfival. Még tizenhét

sem volt, amikor 1927 első felében létrejött ez az (állítólagos) müncheni *találkozás*.

Amikor 1927 júliusában Maria visszatért Berchtesgadenbe — mivelhogy Hitler nagyon elfoglalt volt, a közösen bérelt lakásból pedig semmi sem lett — a Führer már felmondta szobáját abban a szállodában. Itt kell megjegyeznünk, ami majd később is fontos lesz. Maria meglehetősen hasonlított Gelire, az unokatestvérre és későbbi nagy szerelmére. Vagyis egy bizonyos lánytípust kedvelt már ekkor?

Hitler akkoriban elköltözött Berchtesgadenből és Obersalzbergben — vagyis a közelben — bérelt ki egy házat. Meg is vette volna, de a tulajdonos, egy északon élő tehetős özvegy nem adta el. Száz akkori márkáért, ami a kilencvenes évek végén körülbelül 800 márkát ért — bérbe vehette és használhatta az egész házat. Pár héttel a költözés előtt valami ajándékot kapott Mariától — „Mitzitől" —, amire szokása szerint levélben válaszolt. Ezek a levelek adták később bizonyságát annak, hogy Maria Reiter nem úgy találta ki az egész történetet. Lássuk ezeket a sorokat, amelyek meglehetősen jellemzőek Hitlerre:

Kedves gyermekem!

Csak amikor elolvastam a számomra oly kedves leveledet, értettem meg, milyen csúnya dolog

volt részemről, hogy nem írtam neked azonnal a visszatérésem után... Mielőtt visszatérek utolsó leveled tartalmához, mindenekelőtt szeretnék köszönetet mondani a bájos ajándékért, amellyel oly kellemes meglepetést szereztél. Igazán nagy örömet okozott a barátságodnak ez a jele. Nincs a házamban egyetlen más tárgy sem, amely ennél nagyobb örömet okozna nekem. Ez mindig emlékeztetni fog bátor arcocskádra és a szemedre...

Ami pedig aggodalmaidat illeti, biztos lehetsz benne, hogy őszintén együttérzek Veled. De nehogy a szomorúság hajlítsa szép fejecskédet a föld felé! Meg kell értened és el kell hinned, hogy még az apák sem értik meg gyermeküket, amikor azok felnőnek. Amikor nem csak éveik száma szaporodik, hanem mindjobban éreznek is. Annak ellenére, hogy a szülök általában tele vannak jószándékkal. Bár a Te érzelmeid nagy boldogsággal töltenek el engem, teljes szívemből arra kérlek, hogy mindkettőnkre légy tekintettel és hallgass apádra.

Most pedig, egyetlen kincsem, fogadd a legszívélyesebb üdvözletet a Te Wolfodtól, aki szüntelenül Rád gondol.

A szövegből kiderül, hogy azért Maria árvasága nem volt teljes és előbukkan itt az apja, akiről addig nem beszélt. Ha nincs ez a levél, valóban azt hittük volna, hogy a négy nővér vezette a boltot. Az apának viszont aligha lehetett nagyobb szerepe.

A levél stílusa és tartalma egyaránt leleplezi kissé Hitlert. Igaz, tele van érzelmekkel, ugyanakkor nagyon pompázatos ez a stílus, amellett pedig — már a „gyermekem!” megszólítástól kezdve — igencsak „protekciós”, kicsit lekezelő és nagyon felülről nézi a címzettet. Úgy is bánik vele. Vajon ezt csak Hitler kora diktálta? Az, hogy ő már egy nagyon is érett férfi volt, a lány meg még mindig innen volt a tizenhét éven…?

Hogy mi volt az ajándék, nem derül ki a levélből. Az sem, mit akart elérni Maria apja, amivel a lány talán szembeszállt volna. De nem olyasmi ez, amire gondolhatnánk, ha komolyan vesszük Hitler és Maria szexuális kapcsolatát. A lány nem esett teherbe és nem erről szól a levél rejtett célzása.

Hogyan lett vége az ügynek, nem tudjuk. Valahogyan megszakadt a kapcsolat. Talán éppen erre célzott Hitler az idézett levelében? Hogy Maria apja elégelte meg a dolgot és betiltotta a további találkozásokat? Mindenesetre tény, hogy Maria Reiter attól kezdve eltűnt Hitler életéből.

Mondhatnánk, *éppen jókor!* Mert két olyan esemény is történt, ami ismét alapvetően befolyásolta, megváltoztatta az addigi életét és új perspektívákat nyitott meg előtte.

Az egyik az volt, hogy híveinek sikerült elérnie: a bíróság „levette” róla az „átkot”. Vagyis megszűnt a nyilvános fellépési tilalom és bárhol

egész Németországban ismét szabadon beszélhetett közterületen is! Ez hatalmas lökést adhat az amúgy éppen csak vegetáló pártjának, ezzel ő is, hívei is tisztában voltak. Nagy energiákkal készült hát a változásra. De ugyanakkor — pontosabban két nappal a kedvező hír vétele előtt — történt valami más is. Előzőleg Hitler úgy látta, hogy az új házban nem élhet egyedül. Most már maga is belátta, hogy szüksége van megbízható „segéderőkre”, akik főznek, takarítanak, stb. Ki lehetne megbízhatóbb, mint féltestvére, Angela asszony?

És ha már ő jön, akkor — pontosan tudta a férfi — magával hozza a gyerekeit is. Vagy legalább két lányát. Elfriedét és a kis Angelát, vagyis Gelit.

És ezzel új fejezet kezdődött Hitler életében.

4.

„Szerelmem, Geli!”

Ha Hitler tudatában volt, hogy Angela asszony majd magával hozza Gelit is, akkor eleve azt akarta, hogy a csinos kislány odakerüljön. Ily módon tehát nem volt véletlen, hogy éppen őt akarta odafogadni. Hiszen felvehetett volna egy vagy két asszonyt a környékről, vagy bárhonnan Németországból. De ő inkább ausztriai rokonaiban bízott.

Tény, hogy Geli bajor földre érkezett. És több jel mutat arra: Hitler éppen erre számított. Az elmúlt években kétszer látta a lányt, és az minden bizonnyal mély nyomokat hagyott benne.

Angela asszony nem nagyon örülhetett az ügynek, de elfogadta az ajánlatot. Addigi életéhez képest nem jelentett társadalmi emelkedést az, hogy féltestvére házvezetőnője lehetett. Viszont nem volt büszke — ezt a megélhetése érdekében nem is engedhette meg magának. Azonfelül arra számított,

hogy legalább a lányainak biztosít egy jobb startot az életben.

Később arra is büszke lehetett, hogy Hitler a hivatalos iratokban őt nem valamiféle szolgálónak, hanem „bérlőtársnak" nevezte. Rendelkezésünkre áll a Führer 1929-es adóbevallása, ahol Angela Raubal és Adolf Hitler közösen bérlik azt a hegyi házat... Csak az a furcsa, hogy később sok más papíron többé nem az igazi „Raubal" néven szerepeltette Angelát, hanem az váratlanul „Frau Wolf" lett. Ez a Wolf-mánia már arra utal, hogy igyekezett eltörölni a nyomokat, amelyek az igazi és csöppet sem dicséretes családjához vezettek volna. Hiszen egyes élelmes riporterek vagy idegen ügynökök a Raubal-család ausztriai nyomait kutatva könnyűszerrel rábukkanhattak a Hitler-család sötét ügyeire is...

Hitler egyszerre volt közönséges és titokzatos. Közönséges, azaz megismerhető és teljesen rejtélyek nélküli életet élt a húszas évek végén. Legalábbis gyakorta lehetett őt látni München kávézóiban, ahol érdekes módon nem a többi náci vezérrel töltötte napjait, hanem egyszerű kiszolgálókkal. Olyanokkal, akik semmilyen téren nem érték fel őt ésszel, nem lehettek vita- vagy egyéb intellektuális partnerei. Ez a szokása aztán élete végéig megmaradt. Mindig magánál alacsonyabb szellemi színvonalú emberek között szeretett „villogni".

Élete másik része viszont tele volt rejtéllyel. Ez a pénzre vonatkozik. Az életrajzírók még az 1990-es években sem lehettek biztosak abban, vajon miből élt akkor Adolf Hitler...? Mert volt pénze, az biztos. A Mercedes-gyár ajándékozott neki egy autót, ez jó reklám volt a gyárnak. Hiszen Hitler sokat mozgott, járta az országot, és rengeteg fotó készült róla, különösen a harmincas évek elején, még mielőtt a csúcsra érkezett. Sofőrt a párt adott. De miből vett magának egy gyönyörű házat a berchtesgadeni hegyen, és miből Vásárolt Münchenben, a Prinzregentenstrasse 16, szám alatt egy *kilencszobás lakást?* Ez ott már akkor is egy kisebb vagyonba kerülhetett.

Amit az adóhivatalnak bevallott, az csak olyasmi volt, amit a hivatal is könnyen ellenőrizhetett. Például a könyvének kiadásából származó haszon. Ez azonban távolról sem takarja költséges életmódjának kiadásait. 1927 után, amikor végre visszavonták a beszédtilalmat, már szerte az országban mondhatott beszédeket. És ezek bármennyire is politikai természetűek voltak, ő ezekért minden alkalommal pénzt kapott! Ráadásul gyakran írt cikkeket álnéven a pártlapokba, ezeket is szépen honorálták.

De ismétlem, mindez együttesen sem takarja be költséges életmódját. Az sem világos, miből élt az NSDAP? 1925 után legalább hat éven át teljesen

homályos, honnan volt oly sok millió márkája a pártnak arra, hogy költséges és pompázatos rendezvényeket tartson, hogy különféle társszervezeteket hozzon létre, hogy pénzelje a több tízezer fős SA-t, sőt hogy éppen 1925-től létrehozza az SS-t? Ezt eredetileg a vezetők védelmére rendelt kis létszámú testőrségnek szánták, de később, amikor Hitler félni kezdett Röhm-től és annak SA-jától, hihetetlen méretekben fejlesztette fel az SS-t.

De miből, miből...? A pártot igaz, sokan támogatták otthon és külföldön, de ugyanaz volt a helyzet ezzel is, mint Hitler magánkasszájával: a legális és ellenőrizhető bevételek közel sem fedezték a kiadásokat. Hitler a maga módján feltehetően adományokból élt, és ezt nem szégyellte. Gazdag gyárosok, arisztokrata férfiak és nők adtak neki komolyabb összegeket, remélve későbbi támogatást. Volt olyan férfi a környezetében, akinek eleve az volt a feladata, hogy támogatásokért kilincseljen — no nem a párt, hanem Hitler számára...

No de térjünk vissza Gelihez. Amikor anyja elvállalta az obersalzbergi ház vezetését, talán arra számított, hogy ebben azért a lányai is besegítenek. De csak a nagyobbikra, Elfriedére számíthatott, aki csúnyább volt mint Geli. És mondjuk ki kereken: butácska is.

Ám Geliből csak úgy áradt az életkedv! A fennmaradt fotók ezt nem igazán adják vissza. A

fekete-fehér fényképeken (másmilyen akkor még nem készülhetett) egy eléggé közönséges arcú leányt látunk. Óva intek mindenkit, aki még nem látta a lány fotóit — nehogy azt higgye, hogy egy gyönyörű, vibráló szépségről, egy világhírű filmszínésznő hasonmásáról van szó!

Nem, a lánynak nem ebben rejlett a szépsége. Kicsit nagy volt az álla — mint oly sok német nőnek — de szépen tudott mosolyogni. Hitler egyik adjutánsa szerint a lány tele volt életkedvvel, mindig készen állt egy kis tréfálkozásra és aki a közelébe került, arra is átragadt a jókedve. Vannak olyan fotók a lányról, amelyek azt sugallják, hogy teljesen normális, köznapi arcot viselt. Sőt, itt-ott falusi kislány benyomását kelti. Tény, hogy volt valami bája, ami hatást gyakorolhatott a Hitler-féle, nőkhöz nem igazán értő férfiakra. Geli szépen tudott nézni, ha mosolygott, akkor kifejezetten kellemes jelenség lehetett.

Hitler környezete is imádta őt — de nem tudni, ebben mekkora szerepe volt a „gazda" nem is titkolt érzelmeinek. Maurice, a sofőr szerint „Geli szeme akár egy költemény", Hoffmann pedig, a fotós, aki kezdettől Hitler szűkebb környezetéhez tartozott, egyenesen „boszorkánynak" nevezte a lányt, persze a szó pozitív értelmében. Ám a már többször említett és szintén a belső, bizalmas körbe tartozó Hanfstaengl (ő volt az, aki a Führer

környezetében a pénzszerzéssel is foglalkozott...) úgy vélte, a lány szépsége meglehetősen közönséges. „Akár egy szolgálólány”. De ezt persze soha nem mondta a Vezér szemébe.

A legtöbb fotón a lány valóban nem néz ki még húsz évesnek sem. Barnás hajának egy tincsét — a bal szeme fölött — a homlokába fésülve hordta, kétoldalt a fülek magasságában pedig bodorította a haját. Olykor a jelek szerint — a húszas évek nagy és „felszabadult” női egyenjogúságot sugalló divatja szerint — cigarettázott is. Van olyan fényképünk róla, ahol a hegyi ház mellett áll nadrágban, a fején csibészesen félrecsapott sapka, a szája sarkában ugyanolyan „lezseren” lógó cigaretta.

Nagyon tudott örülni és nevetni, ezt mindenki egyaránt feljegyezte róla. Ezért is furcsa későbbi tragikus sorsa. Geli nem volt annyira „nő”, mint amennyire „gyermek”. Vagyis Lolita, amivel együttjárt az is, hogy Hitler az érett nőktől menekülve negyven éves korában inkább a nála minimum húsz évvel fiatalabb lányokra spekulált.

Tény, hogy még a komoly életrajzírók is megemlítik Gelit, míg más szeretőket — különösen a kisebb terjedelmű művek szerzői — teljes mértékben elhallgatnak. Jelezve, hogy jelentéktelenek voltak és nem töltöttek be fontosabb szerepet Hitler életében. Angela-Geli viszont mindenütt szerepel.

Azt sem titkolják el, hogy az új müncheni luxuslakásban egy szobát Geli kapott.

Nem tudni, Hitler hogyan intézte el a dolgot féltestvérével? Angela asszony alighanem megbízott Adolfban és eszébe sem jutott volna, hogy az majd elcsábítja unokatestvérét. Hitler meg nyilván azzal érvelt, hogy ő bevezeti a lányt a jobb társaságokba, talán egyetemre is viszi, vagy talál neki egy „jó partit". Akkoriban egy húsz éves lány anyjának keresve sem találhatott volna alkalmasabb és csábítóbb érveket-szavakat, mint a „jó partit". Angela nem volt ostoba és annyit hamar észrevett, hogy féltestvére igencsak feltört. Abba a hegyi házba is csupa híres és gazdag ember járt.

1929-et írtak hát, és Hitler elmúlott negyven éves. Münchenbe vitte Gelit, és megmagyarázta anyjának: ha a kislány a hegyi házban marad, onnan az út sok óráig tart Münchenbe (a távolság 180 kilométer a két város között), jobb tehát, ha mindig ott van és szabadon mozoghat. Az ígéretét pedig be is tartotta: Gelit rendszeresen vitte társaságba, fogadásokra, és még moziba is. Ha nem volt ideje — kevés volt! —, akkor megkért valakit a környezetéből, foglalkozzon kicsit a lánnyal. Az uraknak persze eszükbe nem jutott volna akár a leghalványabb módon udvarolni Gelinek. Valahogyan férfiösztönnel kiérezték, hogy Hitler nem ok nélkül tartja maga mellett az unokahúgát. A legtöbbjüknek már az

is elég volt, hogy Geli a Führer unokahúga, ezért aztán nem mertek volna „hozzányúlni” sem szóval, sem tettel.

Az sem titok, hogy Hitler kifelé mindig a „nevelőapa” szerepkörét játszotta Gelivel kapcsolatban. Ez nem is volt nehéz, hiszen már a korkülönbség és a tagadhatatlan rokonság is ezt sugallta. Azonkívül ez a ravasz férfiú mások előtt mindig kifogástalan udvariassággal és tisztelettel bánt a lánnyal és minden mozdulatával, szavával, testbeszédével arra utalt, hogy ő valóban nem több, mint *csak* egy nevelőapa...

Jártak színházba is, persze soha nem kettesben. Hitler sehová sem ment el egymaga a Gelit megelőző időkben, legfeljebb hegyi túrákra vagy kutyát sétáltatni. Talán a párt is féltette vezére életét — tény, hogy közúton minimum egy sofőr (aki testőr is volt) volt vele. A városban pedig mindig többben kísérték színházba, moziba, fogadásokra, pártértekezletekre. Ugyanez volt a helyzet, ha elhagyta Münchent és az országot járta.

Geli kifejezte azt a kívánságát, hogy szeretne énekelni! Hitler rögtön szerzett egy énektanárt és Geli valóban tanult is. Minden jel szerint azonban a lánynak nem sok tehetsége lehetett ehhez a művészeti ághoz, mert egy idő után abbahagyta az énektanulást.

Hitler természetesen tegezte a lányt, már csak az idősebb rokon jogán is. Geli viszont „Alf bácsinak" szólította a férfit, ami az „Adolf" egy sajátos és csak nála használatos rövidítése lehetett.

Mindenesetre Geli a többiekkel együtt nyáron érkezett Obersalzbergbe, és Hitler nem azonnal „csapott le" rá... Csak októberben vitte őt magával Münchenbe. Akkor volt az egyetemi tanév kezdete és a lány beiratkozott az orvosi fakultásra. De ezt senki sem vette komolyan — legkevésbé ő maga. Ez csak egy ürügy volt arra, hogy ott maradhasson a városban. Hitler a maga részéről — mint fentebb írtuk — már éppen elég ürügyet biztosított Angela asszony használatára, és ezeket a kis Geli is alátámasztotta ezzel a beiratkozással. Ám az előadásokra ritkán járt el és ez a dolog is — mint a későbbi énektanulás — hamar hamvába holt. Egyszerűbben szólva Geli maga sem tudta még, mit akar csinálni az életben.

Sokan töprengtek már rajta, vajon az ifjabb Angela Raubal sejtette-e Hitler szándékait? Vagy a férfi olyan jól álcázta magát és kívánságait, hogy semmi sem derülhetett ki? Vagy Geli még olyan kis hamvas és naiv „falusi kislány" volt, akinek ilyesmi meg sem fordult a fejében és „Alf bácsiban" valóban csak az idősebb rokont látta? A húsz éves lányok számára egy negyvenes férfi bizony sokszor már csillagászati távolságban áll koránál

fogva és az esetleges szexuális kapcsolat gondolata meg sem születik a leányfejekben.

Az biztos, hogy ha otthon marad az anyjával a hegyi házban, nagyobb a szabadsága, mint így. Hitler ugyanis a megbízható személyzet révén folyton szoros ellenőrzés alatt tartotta a lányt. Kicsi a valószínűsége, hogy ezt azért tette volna, mert megígérte Geli anyjának: vigyáz a lányára.

Ő inkább a saját maga számára őriztette-őrízgette Gelit!

Hitlernek mindenképpen jól jött az a müncheni tartózkodás. Itt távol volt Angelától, aki nem szólhatott bele abba, mit csinál a lánya. És mit csinál Hitler az unokahúgával...?

Ismerve a férfi tekervényes gondolatmenetét és azt, hogy mindig jobban kedvelte a bonyolult megoldásokat, mint az egyszerűeket — feltehető, hogy ez a ferdelelkű férfi már abban is nagy örömet lelt, hogy Geli a hatalmában van. Hogy ő a „nevelőapja", aki parancsolhat, aki bezárhatja vagy éppen ellenkezőleg, megmutathatja őt a világnak. És Gelinek is a világot. Minden, amit a lány Münchenben látott, valóságos csoda volt egyszerű lelkének. Hitler pedig végig abban a szerepben tetszeleghetett, hogy ezt mind ő biztosítja a lánynak! Tehát neki lehet, legyen érte hálás...

Attól kezdve Hitler ritkábban ment el a hegyi házba, mind több időt töltött Münchenben és ennek

tekintélyes részét éppen Gelivel. Ahol már akadtak kisebb viták is közöttük. Hiszen ez nem is lehetett másképpen, annyira másfélék voltak ők ketten.

Geli például, mint egy húszéves lány 1929-ben, szerette, ha udvarolnak neki. Kedvelte — volna —, ha korabeli fiatalemberek veszik körül. Ilyenek fel-felbukkantak ugyan, de az efféle ügyek mindig valahogyan rosszul végződtek. A legtöbbször persze azért, mert „Alf bácsi" közbeszólt és intézkedett.

Igaz, a közbelépéseket igyekezett mással magyarázni. Akkor még fel sem merült a lányban, hogy ennek hátterében a férfi féltékenysége állhat. Hogy a „bácsi" őt kizárólagosan akarja birtokolni...!

Emil Maurice sofőrnek, aki Hitler társa volt már a húszas évek elején, tehát már a landsbergi börtönhónapok előtt is, állítólag éppen azért kellett megválnia gazdájától, mert „Alf bácsi" rajtakapta őt Gelivel. No, nem kell mindjárt ágyjelenetre gondolni. Feltehetően — ha hihetünk az akkoriban elterjedt pletykáknak és néhány rövidke sajtóhírnek — a fiatalember csak a csókolózásig jutott el Gelivel. Az sem zárható ki, hogy eleve ő volt az első, akivel a lány csókolózott (ez akkoriban sokkal nagyobb dolognak számított egy fiatal nő életében, mint manapság).

Tény, hogy Maurice búcsút mondott a szolgálatnak Hitler mellett. Hogy mivel indokolta Hitler a döntést — vagy hogy egyáltalán szükségét érezte-e az indoklásnak? — nem tudható. Geli tovább élte a maga gondtalan és könnyed életét. Nem kétséges, hogy minden kiadását Hitler állta, vagyis kitartotta a rokonát. Ez — ha a rokonság határain belül marad — teljesen normális dolog lett volna.

Pletykák születtek egy második, sőt egy harmadik „szerelemről" is. Geli szabadon járt-kelt a városban, már amikor Hitlernek nem volt módja odafigyelni és valakit küldeni vele. A fiatal lány hát megismerkedett hol ezzel, hol azzal. Osztrák lévén és többszörösen „vidéki", nyilván kezdetben nem látta át a viszonyokat. Azt beszélték, hogy Maurice után egy zsidó zenésszel volt kapcsolata. Amitől Hitler dühöngeni kezdett, amikor megtudta. Hiszen így kétszeresen is megrövidítve érezte magát. Méghogy az ő unokahúgára, egyben titkos szerelmére (amiről egyelőre csak ő maga tudott...) éppen egy zsidó vetett szemet?

Nem tudjuk, mi lett a zenész későbbi sorsa. Ténynek tűnik viszont, hogy „Alf bácsinak" még egy keserű poharat kellett kiinnia. Nem tudni, „orvosi tanulmányai" vagy „zenei tanulmányai" közben ismerkedett-e meg Geli a harmadik férfival. Aki a változatosság kedvéért most egy festőművész volt. A háború után egyik túlélő titkos titkárnője

vallotta, hogy Hitler elvette Gelitől a festő hozzá írott leveleit és azokat sokáig őrizgette, egyszer pedig éppen azzal a titkárnővel le is gépeltette őket. Hogy erre miért volt szüksége, csak sejteni lehet. Geli tragikus halála után is tovább élt benne a lány iránt érzett szerelme? Vagy valami másról lehetett szó...? Majd Geli halálát tárgyalva meglátjuk, mennyire zavaros volt az az ügy és még az sincs kizárva, hogy Hitler bűntudatból őrizte meg azokat a leveleket. Vagyis megőrzött minden emléket, tárgyat, amely Geli után maradt ezen a világon?

1927—28 telén azért Hitler még sokszor visszament a hegyi házba. Ott remekül lehetett beszédeket írni, no és felkészülni az 1928-as tavaszi választásokra. Amikor aztán megszűnt a beszédtilalom, nekivágott Németországnak. Valamivel több mint fél év alatt 56 beszédet tartott.

Addig a hangja is nagyon behízelgő és bársonyos volt — ezért is tudott úgy hatni a női választókra is, akik tömegesen jöttek el gyűléseire. Ám ezekben az intenzív megerőltetést követelő időkben lett olyan rekedtes a hangja, amely aztán a későbbiekben már elterjedt a világban. Sokan máig azt hiszik, hogy Hitler világéletében olyan rekedt-rikácsoló, erőszakos hangnemben beszélt minden nyilvános felszólalásnál — amilyennek ezt a hangot

a pár másodperces rövid híradó-felvételekből megismerték. Nos, ez csak később lett ilyenné.

Sok baja volt a Strasser-fivérekkel is. Ezek a későbbi Röhm- és SA-emberekhez hasonlóan komolyan hitték, hogy a nácik forradalomra készülnek és hogy a „nemzetiszocialista" jelzőből a „szocialista" is fontos. Még rövidebben fogalmazva: azt akarták, hogy a náci párt és mozgalom forduljon szembe a kapitalizmussal, ahogyan azt Hitler is megígérte még az „ősidőkben", a húszas évek elején. A Strasser-fivérek és követőik — nem voltak kevesen a náci pártban! — még nem fogták fel, hogy Hitler csak akkor ellensége a kapitalizmusnak, ha annak a „nemzetközi zsidó plutokrácia által irányított" intézményeiről vagy részéről van szó. Ám ha a német árja nagytőke támogatja a náci mozgalmat, akkor miért kellene ellene cselekedni...?

Az 1928-as májusi választásokon kevesebb szavazatot kaptak, mint három évvel korábban és kevesebb képviselőt küldhettek a Reichstagba, vagyis a birodalmi (országos) parlamentbe, mint előzőleg. Akkor már mindenki láthatta az NSDAP színeiben, hogy a párt hiába apellál a munkásokra, inkább a sokkal tudatosabb és jobb anyagi körülmények között élő polgárságra és a parasztokra kell koncentrálnia.

De minket most nem ez érdekel elsősorban. Csak annyiban vonatkozott ez történetünkre, hogy „Alf bácsinak” éppen elég politikai gondja volt, és a magánéletre kevés ideje maradt. Ezért történhetett úgy, hogy a Hitler—Geli kapcsolat végső soron több mint három évig tartott, azonban ezen idő alatt egyáltalán nem történt olyan sok esemény. Hitler gyakorta hetekre elment onnan vagy az országot járva, vagy hazarohant a hegyi házba, ahol „feltöltődött” és terveket szőtt, beszédeket írt. Néha jelentősebb vendégeit is ott fogadta.

Mindez — ismétlem — azt jelentette, hogy Geli nemegyszer hetekig sem látta nagybátyját. Minden, ami vele Münchenben megesett és Hitlerrel állt kapcsolatban — huszadik és huszonharmadik életéve között történt.

Milyen volt hát Geli? Hogyan viselte el azt az életet?

Amíg nem volt Hitler szeretője, és csak Hitler unokahúgának hitte magát, vidám volt. Több korabeli szemtanú éppen erre a felhőtlen vidámságára emlékezett. Geli még az utcán is énekelve járt és az embereket elragadta. Tetszett nekik. Piros arcán még ott volt a falusi jó levegő nyoma. Vonzó volt, nem csoda hát, ha szinte ragadtak rá a férfiak, amerre ment. De senkit sem engedett magához túl közel. Magas volt és néha, bizonyos körülmények között szép is.

Henny Hoffmann, Hitler fotósának lánya pár évvel fiatalabb volt nála, de azért összebarátkoztak. Ehhez tudni kell, hogy Hoffmann a szorosabb baráti körhöz tartozott, egyesek szerint egyike volt azon keveseknek, akik tegeződhettek a Führerrel — éppen e korai és még politikától nem igazán felhőzött korszak révén. Hoffmann különben később sem foglalkozott politikával. Hitlernek voltak ilyen ismerősei. Például egy építész, Troost is, akivel élete végéig tartotta a tisztán szakmai kapcsolatot és soha nem beszélt vele politikáról, csak építészetről, művészetről. Nos, Hoffmann lánya innen ismerte Gelit. Henny szerint Gelinek görögös arcéle volt. Hitler bemesélte a társaságnak — Henny is a Führertől hallotta a félrevezető „információt" —, hogy egyszer századokkal korábban görög telepesek érkeztek Ausztriába és Linz mellett telepedtek le. „Ezért szebb Geli, mint a bécsi nők" közölte a Führer ellentmondást nem tűrően, amibe Geli bele is pirult. Annyi ember előtt mondta ki róla „Alf bácsi", hogy ő szép...!

Más egykori ismerősök, például Rudolf Hess felesége, Ilse — aki a század második felét is megérte, börtönben élt férjéhez hasonlóan — ezt mondta róla: „Nem volt olyan szép, de mindenképpen azt a híres bécsi bájt képviselte".

Egyre több jele van annak, hogy a megmaradt fényképek nem őrizték meg a lány igazi külsejét.

Többen állítják, hogy amikor Geli a járdán ment, az emberek — és nem csak a férfiak! — gyakran megfordultak utána. 1928 márciusában Göbbels — aki eleinte a Strasser-fivérekkel tartott és maga is követelte a kapitalizmus elleni forradalmat, később Hitler szolgalelkű, feltétlen támogatója lett — is találkozhatott Gelivel.

Ekkor ugyanis Hitler, bár politikai körútra ment, mondhatni „hivatalosan" tartózkodott Berlinben, magával vitte Gelit is. Azt ígérte neki, hogy kedvére járhat színházba, kiállításokra, hangversenyekre, vagyis mélyen meríthet a nagyváros kulturális örömeiből. Göbbels aznap ezt írta naplójába:

„Ma találkoztam Hitlerrel, aki azonnal meghívott ebédre. Jelen volt egy csinos fiatal hölgy is."

Nos, ez a fiatal dáma éppen Geli volt. Göbbels, bár maga is nagy nőfaló volt, nem vesztegetett több jelzőt a fiatal hölgyre.

Egy hölgy, aki 1930-ban látta először a lányt egy müncheni színházi bemutató alkalmával, viszont szinte elájult Geli szépségétől. Talán azért, mert a lány egész testét egy hófehér rókabundába burkolta...

Ez már egy jele annak, hogy Hitler bőkezűen bánt vele és sok mindent megkapott Geli, amiről csak álmodott. Egy másik Hitler-rokon is látta Gelit és azt mondta róla: „nem lehet szépségnek nevezni, de igen nagy személyes vonzása van.

Általában kalapot hord és egyszerűen öltözik. Fehér blúzt és rakottszoknyát hord. Nem visel ékszereket, kivéve egy arany horogkeresztet, amelyet Hitler ajándékozott neki".

Ennyi év után már abban sem lehetünk biztosak, milyen színű volt a haja...? A fekete-fehér fotókon barnának látszik, de többen arra esküdtek, hogy Geli szőke volt. Érdekes, hogy azok a fasiszta vezetők és egyéb főemberek, akik 1927 vége és 1931 között megfordultak Hitler környezetében és találkoztak Gelivel, hol szőkének, hol barnának írják őt le. Ráadásul Maurice, az elcsapott sofőr, aki túlélte a háborút és nyilatkozott egy Eva Braunról könyvet író amerikai szerzőnek, ejtett pár szót Geliről is. Ott viszont azt állítja, hogy a lánynak... fekete haja volt! Ez furcsa, különösen, ha. figyelembe vesszük, hogy Mauricenak állítólag kisebb flörtölő viszonya is volt a lánnyal. Akkor csak emlékeznie kell a haja színére...?

Baldur von Schirach, aki később Hoffmann fényképész már említett lányát, Hennyt vette feleségül, esküdött arra, hogy Geli barnahajú volt. Mi több, szerinte Geli nemegyszer ki is gúnyolta a müncheni nőket, akik büszkék „kese szőkeségükre". Akkor ő maga csak nem lehetett szőke...? Más források szerint is kinevette a „buta szőkéket".

A legtöbben arra esküsznek, hogy gesztenyebarna, vagyis mondjuk így: világosbarna, majdnem

szőkés haja volt. Akkoriban még nem volt annyira általános, hogy a nők festik a hajukat, bár természetesen előfordult ilyesmi is. Sehol semmi utalás arra, hogy Geli valaha is használta volna ezt a módszert.

Geli 170 centiméter magas volt, ami nem kevés a nőknél, és arányos volt a termete is. Mivel világéletében fiúkkal járt iskolába, semmiféle lányos tartózkodás vagy zavar, félelem nem volt benne a férfiak, fiatalemberek társaságában. Folyton kész volt viccelődni, értette is a tréfákat és „vette a lapot", ahogyan ma mondanánk. Ugyanakkor igen jól uralkodott magán és nemegyszer érthetetlen makacsság fogta el. Egy nagy gyerek volt lényegében.

Még abban sem lehetünk biztosak, hány éves volt? Egyesek szerint tizenhét, mások szerint tizennyolc, amikor „Alf bácsi" környezetébe került. Egyesek úgy tudták, hogy 1909-ben született. Mások viszont azt állítják, hogy 1931-ben bécsi sírkövére (amely már nem látható, a háború alatt megsemmisült) születési dátumként 1908. június 4-ét vésték.

Nem érdemes belemerülni a kor-kérdésbe. Az életrajzírók (úgy Hitler, mint Geli Raubal biográfusai) fele-részben hol az 1908-as, hol az 1909-es születési dátumot fogadják el. De van-e ennek bármilyen jelentősége? Hitler nem erőszakolt meg egy kiskorút, hiszen minden jel szerint a kapcsolatukra

csak akkor került sor, amikor Geli már mindenképpen nagykorú volt.

Igaz, még abban sem biztosak az életrajzírók, hogy Angela Raubal a lányaival 1927-ben vagy 1928-ban érkezett-e Németországba, hogy Hitlert szolgálja?

Éppen Gelitől tudjuk — aki elmondta barátnőjének — hogy ez a máskor oly komor és semmi humort nem kedvelő, mindig feszült férfi az ő társaságában valahogyan megváltozik, lágyabb, szelídebb lesz és valóban így volt. Hitler a jelek szerint maga is nagy döbbenettel vette tudomásul, hogy a mindig vidám Geli társaságában ő is „kiengedhet" kissé. Hogy remekül érzi magát a lánnyal! Lehet, ez volt az első lépés a viszony eltervezése felé? Vagy az már korábban is megtörtént?

Hitler senkivel sem volt bizalmas viszonyban. A férfiakkal is nehezen barátkozott össze — már ha ezt a szót egyáltalán használni lehet vele kapcsolatban —, a nőkkel meg, mint már írtuk, még nehezebben. A gyerekeket ugyan a filmesek és fotósok előtt mosolyogva ölelgette, de ez csak propaganda volt. Kizárólag néhány közeli ismerős: Hoffmann fotós, Hanfstaengl vagy Wagnerék (igen, a zeneszerző leszármazottai!) gyermekeivel tudott normálisan bánni.

Nos, sok szempontból Maria Reiter is gyermek volt a számára, és most lám, ott élt a házában egy

másik „gyermek”, Geli. Még soha nem élt egy fedél alatt egy nővel. Mert hiszen Geli egyben nő is volt, és ezt neki is észre kellett vennie.

Hitler néha meglepte környezetét. Senki sem tudta róla például, hogy tud zongorázni. Vagy legalább egyetlen dalt tudott...? Mert egyszer a kilencéves Henny Hoffmannak egy Strauss-polkát játszott el a kislány zongoráján. Vagy mesét mondott neki. Mivel egy házban laktak akkor, a kislány rávette Hitlert: jöjjön le hozzá minden délután, ő majd zongorázik neki, míg „Hitler bácsi” elolvassa az aznapi újságokat. Utána pedig Hitler fog zongorázni a kislánynak — és ezt az egyezséget sokáig be is tartották mindketten.

Mivel foglalkoztak, ha kettesben voltak Gelivel? Legalábbis kezdetben Hitler igyekezett megnevettetni a lányt. Tudjuk egy másik gyermek felnőttkori visszaemlékezéseiből, hogy Hitlerrel igenis jól eljátszottak a gyerekek. Például „Dolfi bácsi” (ők így hívták) a vonat hangját utánozta, vagy az összes falusi állatot olyan remekül adta elő, hogy majd meghaltak a nevetéstől...

Nos, amit szintén kevesen tudnak: Hitler jól utánozta nemcsak az állatok, de az emberek hangját is. Gelit nemegyszer könnyesre nevettette, amikor közös ismerőseik hangján szólt hozzá.

Hitler számára nyilván nagy megkönnyebbülést okozott, ha olykor összefutott a lánnyal a

kilenc szobás nagy házban és végre elfeledhette a protokollt, a sok hivatalos merevséget vagy éppen ellenkezőleg, az örökös vitákat az elvtársakkal. A feszültséget, az állandó fenyegetettség állapotát (hiszen bármikor merényletet követhettek ellene. Amikre aztán később sor is került). Amikor viszont meghallotta Geli hangos nevetését, valami felderült a szívében.

Persze a környezetében lévő férfiak egy része lelkesedett Geliért, mások viszont ki nem állhatták a lányt. Hanfstaengl például — az imént említett zongorázó kislány apja, Hitler egyik bizalmasa sok éven át — üresfejű és ostoba kis nőnek tartotta Gelit. „Se esze, se jelleme", nyilatkozott később és ezen a véleményén akkor sem változtatott, amikor már több éve jól ismerte a lányt. Szerinte Geli csak egy szolgálóhoz hasonló falusi lány volt, aki kiállhatatlanul bájolgott a rá nem illő elegáns ruhákban, amiket Hitlertől kapott.

A lány hívei viszont — nem tudni, Hitler miatt-e? — szuperlatívuszokat zengedeztek Geliről. Schirach szerint mindenki kedvelte Gelit, aki „kedves, természetes és mérhetetlenül „varázsos" nő volt". Mások szerint intelligens és kultúrált, aki a fenti véleményt megcáfolva ügyesen varrt is. Mi több, a legtöbb ruháját állítólag ő maga varrta.

Hitler majdnem minden nap üldögélt hívei között egy kávézóban. De csak addig vitte a prímet,

míg oda nem ért Geli. Akivel nyilván ott beszéltek meg találkozót. Akkor Geli is beült a férfiak közé, Hitler pedig elhallgatott, átengedte a terepet a lánynak. És csak őt nézte, ahogyan beszélt. „Mindenki imádta a lányt, elsősorban pedig a nagybátyja, Adolf Hitler" — e sorokat később éppen Hoffmann, a fényképész vetette papírra emlékirataiban. Bár éppenséggel neki nem nagyon hihetünk, hiszen utólag mindig a szükségleteknek megfelelően „emlékezett".

Geli szerette az állatokat, egyszer egy sebesült madarat ápolt sokáig, amivel nagyon meghatotta az amúgy szintén állatkedvelő Hitlert. Egyáltalán elmondható, hogy Geli abban a müncheni lakásban élve alaposan megváltoztatta Hitler életét is. Még akkor, amikor szó sem volt közelebbi kapcsolatról. Ráadásul nemcsak otthon, hanem házon kívül is megváltoztatta a Führer életét. Hitler olyasmiket tett a kedvéért, ami azelőtt soha eszébe sem jutott volna. Például elvitte a lányt bevásárolni (amit utált), vitte magával a kedvelt piknikekre és hegyi kirándulásokra, és már-már nem is ment nélküle operába, színházba, moziba. Hitler szeretett antikváriumokba és képkereskedésekbe, régiségboltokba járni. Könyveket és képeket vásárolt, és ha olcsón jutott valamihez, úgy örült neki, akár egy gyerek.

Nos, ebben is társra lelt most. Geli még jobban örült minden „zsákmánynak”, mint maga „Alf bácsi”. Ezenfelül Hitler elkísérte a lányt a divatkereskedésekbe és türelmesen várta, míg az egyik ruhát a másik után próbálja fel. Von Schirach szerint még az is megesett, hogy a lány elcsalta a „bácsit” az illatszer-kereskedésbe és ott sorra szagoltatta vele a parfümöket — persze csak a franciákat, mert másfélét sohasem vásárolt! — és ha nem találtak olyat, ami mindkettőjüknek tetszett, akkor mentek tovább egy másik, harmadik, negyedik boltba... Hitler pedig engedelmesen követte a lányt, akár egy borjú (!). Ezt a kifejezést nem mi találtuk ki, hanem Schirach használta visszaemlékezéseiben.

Egyszóval a negyvenes férfi — és nem a leendő népvezér és politikus — boldogan adta át magát a kislány szelíd zsarnokságának és örömmel teljesítette minden szeszélyét, kívánságát. Persze azért vannak olyan beszámolóink is, amelyek szerint Hitler mindig zavarba jött, ha csomagokkal megrakottan kellett követnie Gelit egy boltba. Valaki egyszer hallott tőlük egy rövid beszélgetést — miután Geli egy kalaposboltban végigpróbálta a szó szoros értelmében az összes kalapot, amit csak árultak a boltban, majd egyet sem talált magához illőnek.

Mire Hitler:

— Ezt nem csinálhatod! Csak öltözöl és vetkőzöl, és a végén semmit sem vásárolsz!

— Az eladónők azért vannak, hogy kiszolgáljanak — mondta Geli hűvösen és ezzel be is fejezte a témát.

Hitler azért is mutatkozott oly szívesen a lánnyal, mert Geli csinos volt. Ahhoz képest pedig, amilyenek a pártbeli főelvtársak feleségei és szeretői voltak... Néhány szintén korabeli beszámoló szerint azok a nők afféle szakácsnők vagy mosónők benyomását keltették. Így aztán Hitler minden alkalommal, amikor nyilvánosan mutatkozott a gyönyörűen öltöztetett, mindig divatos, friss, fiatal és mosolygó Gelivel, adott egy fricskát amazoknak. Férfiaknál ennek is nagy jelentősége lehet. A hím büszke nőstényére és annak értékét csak emeli, ha a többi hím irigyli tőle.

Ez volt az az időszak, amikor Hitler elvetette saját „fotó-fóbiáját" és mind többször jelentek meg fényképei a lapokban. Így aztán nemegyszer felismerték őt az utcán is, ha Gelivel vagy másokkal ment. A kislánynak imponált, hogy ilyen híres és olykor ünnepelt férfit hódított meg. Ezt a szemtanúk szerint önkéntelenül jelezte is nemegyszer. Vagyis soha nem mondta ki, de különféle „birtokba vevő mozdulatokkal és testtartással" (ma azt mondanánk: testbeszéddel) egyértelműen jelezte a közönség felé. Az sincs kizárva, hogy ezt nem mindig

tudatosan tette. Egyszerűen belőle, az egyéniségéből, az élményeiből fakadt.

Akkor már megjelent Hitler homlokán az a belógó tincs, és megtartotta kis bajuszát is — bár az elvtársai nagyon nem szerették, nevetségesnek tartották. De a Führer, bármennyire narcisztikus alkat volt is, sokat foglalkozott önmagával, itt nem engedett és megtartotta a kis bajuszt.

Gelinek mindenképpen imponált ez az ember, akkor is, ha nem mindenre tudta rábeszélni. Azon az egy arany nyakláncon kívül, amin horogkereszt lógott, semmi ékszert nem vásárolt neki. Bundát is csak egyet, azt a szép fehéret, mert ő is a bundaellenzőkhöz tartozott, nem szerette, ha emiatt gyilkolnak le állatokat. De e kettőn kívül szinte minden kívánságát teljesítette és ez érthető módon nagyon „feldobta" a lányt. Geli tisztában volt azzal is — elég volt körülnéznie a társaságokban —, hogy a legtöbb nő szívesen cserélne vele. Bárki szívesen lenne ezzel a varázslatos, mágnesként ható férfival, akit Adolf Hitlernek hívtak. Hát büszke volt rá, hogy ő hódította meg és nem más. Az övé hát...!

Mivel Hitler nem dohányzott, a többi nemdohányzóhoz hasonlóan igen jó szaglása volt. Többek között ezzel magyarázta, hogy nem szereti a közelében a bundákat, hisz érzi a kikészítésük szagát. No és elmagyarázta egyszer a bundáért „síró" lánynak, hogy ő mint pártvezér nem engedheti meg

magának a túlzott luxust, az ellenérzéseket ébreszteni sok millió állampolgárban, nem is szólva saját pártjának tagjairól.

Kevés levelet küldtek „haza” a hegyi házba. Így Angela Raubal csak arról tudott, amit ők ketten közölni akartak vele. Megírták hát, hogy 1927 őszén a lány beiratkozott az orvosegyetemre — de azzal a hírrel már nem siettek, hogy 1928 elején már fel is hagyott tanulmányaival.

Nem vitás, hogy Geli alaposan megváltozott. A kislányból igazi nő lett a Hitlerrel töltött három és fél-négy év során. Látóköre kitágult, sok okos embert ismert meg, bejutott olyan társadalmi körökbe is, ahol azelőtt semmi keresnivalója nem lett volna. Mindez természetesen megváltoztatta gondolatvilágát és egész személyiségét.

Csak egy dolog nem változott: továbbra sem érdekelte a politika. Nem olvasta el a Hitlertől kapott, neki dedikált *Mein Kampf*-ot sem. Ritkán kísérte el a férfit a politikai gyűlésekre. Egy barátnőjével ment el egyszer egy cirkuszi sátorban rendezett náci gyűlésre, ahol az ünnepi szónok természetesen Hitler volt. De a barátnő későbbi beszámolója szerint minden érdekelte ott, csak nem a politika: megcsodálta a díszítéseket, a felszerelést, az embereket, a mozgásukat. Aztán amikor nagybátyja kezdett beszélni, érdeklődése teljesen ellankadt, talán nem is hallotta, miket mond Hitler.

Pedig hát Hitler elvitte mindenhová. Geli talán neki nem mondta sohasem — hogy is mondhatta volna? —, hogy őt nem érdekli a politika. Számos beszámolónk van arról, hogyan lepte meg Hitler pártbeli környezetét, amikor nagyobb alkalmakra is elvitte magával a lányt. Mindenütt büszkén és látható örömmel mutatta be „unokahúgát, Raubal kisasszonyt”. Az emberek meg csak néztek, mert bár sok éve ismerték Hitlert, egyrészt sohasem látták őt nővel — másrészt sohasem látták őt ennyire örömtelinek, ennyire izgatottnak és boldognak. Igen, ez a helyes kifejezés. Ez pedig jelzés lehet a mi számunkra is. Mégis létrejött a szexuális kapcsolat...? Ha már a környezete is felfigyelt rá, valaminek biztosan történnie kellett a háttérben.

Hitler boldog volt, vagyis... sikerült végre egy igazi, egy normális kapcsolatot kialakítania egy nővel?

Erre sok jel mutat, de azért ne legyünk ebben olyan bizonyosak.

Majdhogynem vetélytársai is akadtak!

1928-ban éppen Göbbels, a későbbi talpnyaló és hűséges bajtárs, szinte az egyetlen, aki héttagú családjával együtt öngyilkosságot követett el vele és miatta a berlini Bunkerben 1945 tavaszán, vagyis a Harmadik Birodalom összeomlása idején.

Erről az epizódról sem számoltak be a fasiszta párt krónikái. A nácik nem is tudtak róla, mások

számára pedig mindig is Hitler, a politikus volt fontosabb Hitlernél, a magánembernél. Dr. Josef Göbbels, a dongalábú, ámde igen eszes férfiú már régóta tagja volt a náci pártnak. Csak ő éppenséggel Berlinben ügyködött és ritkán futott össze Hitlerrel.

Nos, 1928-ban Göbbels egyszerre két nőre pályázott. Egy weimari férjes asszonyt „hajtott”, ugyanakkor minden energiájával szerette volna megszerezni magának Tamara von Heede-t, aki a náci párt berlini központjában dolgozott. Ekkor bukkant fel Berlinben Hitler oldalán — Geli. Göbbelsnek fogalma sem volt róla, hogy ki ez a lány és milyen szerepet játszik a Führer oldalán? Álmában sem gondolta volna, hogy Hitler mint férfi érdeklődik Geli iránt. Úgy vélte, ha feleségül veheti, még inkább megerősíti pozícióját a pártban.

Nem világos, hogyan ismerkedtek meg. Már idéztünk Göbbels naplójából, aki azt írta 1928 márciusában, hogy a Berlinbe érkező Hitlerrel együtt látta meg először Gelit. Ám ennek ellentmond, hogy egy későbbi bejegyzésben meg az olvasható: „Reggel öt órakor érkeztem meg Münchenbe... Aztán megismerkedtem Geli Rauballal. Szeretne Berlinbe jönni. Drága kislány! Különböző dolgokat terveztünk el együtt.”

Hát most akkor Berlinben, vagy Münchenben ismerkedtek meg? Vagy Göbbels szótárában a

„megismerkedtem” szó azonos lenne a bibliai „megismerni” (szexuálisan megismerni) igével...?

Arra is vannak adataink, hogy Göbbels, az intelligens törpe, a behízelgő és nagy nőcsábász mozgássérült — hogy ne használjuk itt a megalázó „nyomorék” szót — megkérte a lány kezét!

És ami talán még meglepőbb — 1928 márciusában Geli igent mondott!

Ez azt jelenti, hogy 1928 tavaszán még messze nem volt közte és Hitler között az a kapcsolat, amit feltételezünk. Erre úgy igazán valószínűleg csak 1929 folyamán került sor. Tehát Geli 1928 tavaszán még nyugodtan odaígérhette a kezét bárkinek. De az sincs kizárva, hogy szeleburdi tizenkilenc éves lányként nem is vette túl komolyan azt a leánykérést.

Hitler egyszer vitte magával Angela asszonyt egy nagyobb kirándulásra. Talán úgy érezte, ennyi jár a féltestvér házvezetőnőnek, úgy is, mint obersalzbergi „bérlőtársának” (lásd az adóbevallásokat). Ezért 1928 júliusában Helgolandra ment kirándulni Angela és Geli társaságában. És oda meghívta Göbbelst is. Persze nem azért, hogy az ott udvaroljon Gelinek. Nem tudjuk pontosan, ki figyelmeztette a dongalábú propagandistát és későbbi minisztert, de ott már visszavonult és eszébe sem jutott volna vetélkedni a Führerrel — Geli kegyeiért.

Mellesleg ott készült talán az egyetlen olyan fénykép, amelyen Angela és féltestvére, Hitler együtt láthatók. Szembeszökő a hasonlóságuk.

Henny barátnője évtizedekkel később sok érdekes, ámde az idők távlatából már nem igazán ellenőrizhető történetet adott elő Geli magánéletéből. Kiderül ebből, hogy — különösen az 1929-es évet megelőző időszakban — Geli még „vadul válogatott” a férfiakban. Emil Maurice, a sofőr úgy adta elő a dolgot, mintha Hitler is áldását adta volna arra, hogy ő és Geli összekössék az életüket. Ellentmond ennek az, hogy amikor Hitler rájött: Maurice túl közel került a lányhoz, kirúgta. Maurice különben több vezető náci elvtárstól is tanácsot kért ezen szerelmi ügyben, merthogy ő állítólag halálosan beleszeretett a lányba.

De Gelit mindez nem zavarta. Már csak ezért sem vehetjük komolyan Göbbels házassági terveit és naplóbejegyzéseit arról, miféle komoly szándékaik voltak egymással — hiszen ezen időben egyszerre többen udvaroltak a lánynak és nekik is „megígért” bármit. Nem azért, mert könnyű nőcske lett volna, hanem mert mindössze tizenkilenc évesen csöppent bele a számára izgalmas nagyvilági életbe és hol elvesztette a fejét, hol meg élvezte, hogy ilyen népszerűségnek örvend.

Emil Maurice, a sofőr és állítólagos bizalmasa egyszer váratlanul hazajött és úgymond *in flagranti*

találta Gelit egy diáktársával. Többek elbeszélése szerint nekiesett az egyetemistának, alaposan elverte és kivágta a lakásból. Henny ugyanakkor azt állította, Geli őszintén beleszeretett Maurice-ba. Ha igen, akkor meglehetősen furcsa szerelem volt ez.

Hogy mennyire bonyolult volt az élet ebben a kicsi náci vezetői világban és környezetében, bizonyítja egy másik vallomás. Csaknem negyven évvel Geli halála után a túlélő egykori ismerősök között olyan is akadt, aki szerint Maurice egy finom úriember volt, aki őszintén szerette Gelit és ez az érzés benne maradt még a lány halála után is — mi több, harminc évvel eltemetése után is szerelmes volt Geli Raubal... emlékébe? Ehhez nem tudunk hozzászólni.

Tudjuk viszont, hogy ha Geli érzett is valamit Hitler iránt mindjárt kapcsolatuk kezdetén, akkor ezt meglehetős brutalitással dúlta fel az ún. „Wagner-ügy".

Legjobb tudomásunk szerint már tartott a Hitler—Geli viszony, amikor a húszas évek végén ismét megerősödött a pletyka Németországban: Hitler, a náci párt bajuszos, rikácsoló szónok-vezére alighanem *mégis* feleségül veszi Winnifred Wagnert! Aki nem volt más, mint a zeneszerző Wagner egyetlen fiának angol felesége.

Egy kis ismertető: Wagner fiát *természetesen* Siegfriednek hívták, aki azonban homoszexuális volt egész életében. Ez nem akadályozta meg őt abban, hogy különböző, gyaníthatóan főleg anyagi okok miatt negyvenhat évesen feleségül ne vegye a tehetős angol lányt. Aki akkor mindössze... tizennyolc éves volt! A férj szexuális preferenciái ellenére született néhány gyermekük. Winnifred Wagner is Németországban élt és megtanulta a nyelvet is, majd 1923-ban nyilvánosan kijelentette, hogy ő bizony a nácikkal szimpatizál. Ez okból került kapcsolatba Hitlerrel, aki gyakorta felkereste őket Bayreuthban. Siegfried úrnak ez nem nagyon tetszett, de semmit sem tehetett felesége ilyetén „politikai" érdeklődése ellen. Hitler annyira bekapcsolódott a család életébe, hogy a Wagner-gyerekek csak „Dolfi bácsinak" szólították és... tegezték!

Feltesszük, hogy még ennél is jobb kapcsolatba került az asszonnyal. Hitler mindig inkognitóban érkezett Bayreuthba, ahol ha mégis együtt mutatkozott az asszonnyal, meglehetősen komikus látványt nyújtottak. Winnifred ugyanis igen magas volt, Hitler meg kicsi. Az elterjedt pletykák szerint már a húszas évek közepén — amikor Geli még nem volt a porondon — szóba került: Winnifred elválik férjétől és hozzámegy Hitlerhez. Aki közismert Wagner-mániája miatt nyilván bele is ment volna

ebbe a dologba, annak ellenére, hogy Winnifred nemcsak hogy nem volt vér szerinti leszármazottja a nagy zeneszerzőnek, de ráadásul külföldi volt.

Már 1929 végén ismét felerősödött a pletyka, miután Hitler visszajött egy újabb bayreuthi tartózkodásból. Geli állítólag dühöngött és jelenetet csinált, mire „Alf bácsi” egyszerűen betuszkolta a lányt a szobájába és rázárta az ajtót...

Ám a dolognak, legalábbis látszólag, nem akart vége szakadni. Amikor Siegfried Wagner 1930-ban meghalt, még Angela Raubal is tudomást szerzett a dologról (a jelek szerint a München és Obersalzberg közötti 180 kilométeres távolság nem jelentett akadályt a pletyka számára!). Ő figyelmeztette Gelit, hogy vigyázzon, mert az a rámenős angol asszony „dinasztikus kapcsolatot akar létesíteni Berlin és Bayreuth között”. A célzás egyértelmű volt, és egyben azt is jelezte, hogy Angela akkor már sejtette, miféle kapcsolat van Hitler és Angela között. Talán a vérfertőzés lehetősége is megfordult a fejében?

Maga Hitler pedig, mint a szadisták általában, még otthon is felhozta a témát. Nemegyszer Geli jelenlétében mondta többeknek:

— Az egyetlen asszony, aki méltó lenne arra, hogy mint Führer feleségül vegyem, Madame Wagner. Ez aztán egy hatalmas állami esemény lenne...!

Többen azon filozofáltak, vajon Hitler tudott-e Geli és Maurice viszonyáról? Néhányan arra szavaztak, hogy csak később szerzett róla tudomást. Mások meg bizonyítékokat lobogtatnak — köztük Geli Maurice-hoz írott leveleit is —, amelyekből egyértelműen kiderül: Hitler tudott a dologról, de eleinte nem szólt. Talán csapdát akart állítani nekik? Hiszen máskor, másokkal szemben is ez volt a kedvelt taktikája. A pártot is látszólag elhanyagolta olykor, és messziről figyelte, ki az, aki hatalomközeibe kerül, ha érzik, nincs gyeplő. Aztán gyorsan visszatért és az illetőktől így vagy úgy megszabadult, és megint vetélytársak nélkül maradt...

Nos, Geli szerelmi levelezést folytatott Maurice-szal és ebből kiderül: Hitler tudott kapcsolatukról, csak azt követelte, hogy még várjanak a házassággal — két évig. Miért éppen annyit? Nem tudni. De „Alf bácsi” azt követelte tőlük — legalábbis Geli levelei szerint —, hogy tartsák titokban szerelmüket és ne menjenek messzebb, mint néhány csók... no és persze azt is akarta állítólag, hogy Geli folytassa egyetemi tanulmányait. Cserébe megígéri, hogy gyakori együttléteket tesz számukra lehetővé. Geli a levelek szerint nagyon boldognak érezte magát a sofőrrel. Ámde az is kiolvasható belőlük, hogy „mostanában Alf bácsi ijesztően kedves lett hozzám” (!).

Egy grafológus, aki tanulmányozta ezt a levelet, kijelentette: írója meglehetősen szenvedélyes, érzéki, ugyanakkor mégis merev és minden spontaneitást nélkülöző személy. Gyermekkorában nagy fegyelemben nevelték, gyakran büntették, ezért kötelességtudó.

Ami más szóval azt jelenti, hogy nem szegte volna meg Hitlernek adott szavát. Aki viszont nem tartotta be ígéretét, mert attól kezdve, hogy felfedezte ezt az ügyet, mindent megtett a szerelmespár elválasztása érdekében. Nyilvánvalóan csak magának akarta ezt a finom kis falatot, ezt a romlatlan, gyermeki nőt. Akkor is az övé lesz, ha nem tud vele mit kezdeni!

Persze volt annyira ravasz, hogy ne szóljon a kapcsolat ellen. Csak éppen különféle manőverekkel hol egyiküket vitte el napokra és hetekre, hol a másikat, és így mind kevesebb időt tölthettek együtt. Amúgy is kedvelte összekapcsolni és szétválasztani a környezetében élő embereket, mint majd látni fogjuk. Itt saját megsértett birtoklási ösztöne is dolgozott benne. Feltételezhetően.

Valamivel később már a pártban is suttogtak a sajátos „háromszögről”, aminek nyomát felleljük Göbbels naplójában. Egy müncheni barátjával találkozott, aki... „rémisztő történetet mesél a főnökről. Róla, az unokahúgáról Geliről és Maurice-ról. Egy háromszög-történet, nővel a főszerepben.

Miért kell nekünk férfiaknak ennyit szenvednünk a nők miatt?”

A dongalábú hazugságmester utolsó felkiáltását ne vegyük túl komolyan. Bár Hitler éppenséggel érezhetett valami szenvedés-félét vagy csalódást, amikor látta, hogy a sofőr lassan teljesen eltérítené tőle az unokahúgát. A zsákmányát.

Ezt nem engedhette meg!

Így hát miközben tartott Geli úgynevezett szerelme Maurice iránt, Hitler még inkább megjátszotta a szerető nagybácsit, az önfeláldozó rokont. Igaz, időlegesen impotens lehetett, de ő már a jövőre gondolt. És előkészítette a szerepet. Geli sem volt egészen tiszta az ügyben: kettesben Hitlerrel minden bizonnyal olykor „játszottak” egyet, és ebben a testi érintkezés szelídebb formái is felmerültek már. Geli azonban erről mélyen hallgatott Maurice előtt. Alf bácsi és Geli flörtöltek, szavakkal hozták egymást zavarba, no és biztosan voltak olyan érintések is, amelyek már előrevetítették a szexuális kapcsolat jellegét. Gelinek tudnia kellett hát, hogy Hitler nem csupán mint nagybácsi közeledik, közeledne hozzá.

5.

A pók szövi hálóját

Amit alább olvashatnak, azt nem találják meg egyetlen Hitlerről írott könyvben sem. Csak azok a források emlékeznek meg egy ilyen másfajta Hitlerről, amelyek nem a politikát helyezik előtérbe, hanem a későbbi diktátor korábbi magánéletét. Biztosan csodálkozni fognak: „hát ilyen ember volt?”

Ne feledjék: ilyen ember *is* volt. Vagy ilyen is tudott lenni. Rosszindulattal elmondhatnám, hogy ilyennek is tudta magát álcázni, pedig ez igazságtalan megállapítás, hiszen még a legkegyetlenebb, legrosszabb embernek is vannak fényes napok, hetek, netán évek az életében. Kár, hogy ezek nem képesek őket elégségesen befolyásolni a jó irányban.

Nos, nemcsak Hitler, hanem Geli is kedvelte a piknikeket, a kirándulásokat a természet „lágy ölére”. Hitler akkor már nagyon népszerű és ismert

személy volt. Ha közismert nyitott Mercedesét az emberek meglátták valamelyik étterem előtt parkolni, szüntelenül bementek csak azért, hogy megnézzék, hogy lássák őt. Ha kirándulni indult, mentek utána. Ez csak kicsit zavarta, valójában nagyon kedvelte a népszerűséget. Ez doppingolta is őt.

A dolog általában úgy kezdődött, hogy Geli Hitler nyakába ugrott:

— Alf bácsi, menjünk el piknikezni a tópartra!

És „Alf bácsi” csak nagyon ritkán mondott nemet. Általában a Chiemsee partja volt a cél, azt már jól ismerték. De mentek máshová is.

A rituális szertartás így zajlott le: beültek a Mercedesbe. Mivel Hitler nem tudott vezetni, a kocsi kormánya mögé Maurice került (amíg ott szolgált. Távozásának körülményeiről hamarosan többet olvashatnak majd.) Hitler a vezetőülés mellett foglalt helyet. Mindketten civilben voltak, általában bőrnadrágot, fehér vászoninget és halványkék vászonzakót viseltek, rá — mivel a kocsi nyitott volt - bőrzakót vettek. Geli hátul ült egy vagy két barátnőjével, legtöbbször a már sokszor említett Henny Hanfstaenglllel. Ha ennek apja is velük jött, őt középre ültették. Ha Geli volt az egyetlen nő és egy vagy több férfi jött velük — például Hitler náci segédtisztjei —, akkor azok ültek hátul oldalt. Volt a kocsiban egy összehajtható középső kétszemélyes kisülés is — megesett, hogy a társaság nagyobb

számú volt és ott is ültek. Hitler hamar rájött, hogy a hölgyek frizuráját megóvandó sapkákat kell tartania a kesztyűtartóban. Ahol édességek, sütemények is voltak, éppen a hölgyekre való tekintettel. Természetesen vitték az „előírásos” vesszőkosarakat tele minden földi jóval: sült csirkét, sajtos szendvicseket, kolbászt, almás pitét, kávéstermoszokat, és — csak Hitlernek — Apollinaris-ásványvizet. Persze vittek magukkal plédeket és pázsitra teríthető abroszokat is.

A tóparton volt Hitlernek egy kedvelt helye. Gyakran táboroztak le ott, de Hitler sohasem fürdött a tóban. Egyáltalán nem vetkőzött le idegenek előtt még annyira sem, hogy akár a felsőtestét megmutassa. Feltételezhetően hófehér volt a bőre, ami meglehetősen undorító látvány lehet azoknak, akik napozni szoktak.

Ő mindenképpen úgy érezte, hogy elvesztené vélt méltóságát, ha együtt pancsikolna a lányokkal és társaival. Így aztán végső soron a többi férfi sem fürdött. Ezt csak a lányok tették meg, méghozzá gyakran... meztelenül! Elmentek távolabb, a kökénybokrokra akasztották ruháikat és nyakig a vízben úszkáltak. Nem közeledtek a férfiakhoz. Vidám kiáltásaiktól zengett a part. Aztán visszaúsztak és felöltöztek, napoztak.

Közben Hitler maximum a cipőit és zokniját vette le és bokáig (!) gázolt a vízbe, majd lapos

köveket dobált a többiekkel együtt, akár a gyerekek. Néha akkora „kacsát” dobott, hogy a kő vagy tízszer ért a vízre, mielőtt elsüllyedt. „Ezt a játékot alighanem már az ókorban is ismerték”, jegyezte meg egyszer.

Kedvelt témája volt ilyenkor az építészet. És a nagy tervek. Mi mindent fog ő csinálni, ha végre hatalomra kerül a pártja! Autósztrádákat fognak építeni mindenfelé, a nagyvárosok között, és persze itt is. A tópartra egy nagy vendéglőt „épített” fejben, szavakban. Vagy felragadott egy botot és a tóparti homokba rajzolta, milyen épületekből áll majd az a nagy egyetem, amit felépíttet majd. És ahol természetesen rengeteg sportlétesítmény is lesz. Azt is megjegyezte, hogy pár év múlva az emberek „rakétákkal a Holdra repülnek majd”. Különös, hogy ezt ilyen határozottan jelentette ki, mi több, ismerte a kor rakétákkal foglalkozó tudósainak nevét is. Meg kell jegyeznünk, hogy a tudomány nagyjai, az akadémikusok akkoriban még igencsak kinevették azokat a kutatókat, akik a rakétatechnikát egyáltalán komolyan vették.

Néha kaptak a környéken frissen fogott halat, akkor megsütötték. Maurice gitározott és énekelt, a többiek vele zümmögtek. Kivéve Hitlert, ő ezt sohasem tette. Ha velük volt „Putzi” Hanfstaengl, aki Amerikában végezte az egyetemet és több nyelven is tudott (akkoriban sokáig ő volt a náci párt

külföldi sajtófelelőse) hozott magával idegen lapokat és a tóparton heverészve hallgatták végig, mit is ír az idegen sajtó Hitlerről és a nácikról. Ha jött a fényképész Hoffmann is — Henny apja — ő meg német újságokat hozott és abból szemezgetett. Hitler maga mindig vitt néhány könyvet, amit éppen olvasott. Nem árt megjegyezni, hogy a legjobban Trockij életrajza tetszett neki. Ami már csak azért is furcsa, mert Trockij zsidó volt...

Ha nappal utaztak a Mercedesben, Hitler nem bírta elviselni, ha egy másik autós lehagyta őket. Folyton arra bíztatta Maurice-t, ne hagyja magát, adjon több gázt, gázt...! Ám ha rájuk esteledett és éjszaka mentek hazafelé, gyakran megálltak és nézték a csillagokat. Alkonyatkor azért is megálltak — általában Geli vagy Hitler kérésére —, hogy hosszasan szemlélhessenek egy magasan köröző sast vagy más állatot. Esténként olykor énekeltek is, mindent, ami eszükbe jutott. Népdaltól az éppen divatos slágerekig. Még operettáriákat is, ezekben — osztrák lévén — éppen Geli vitte a prímet.

Hitler sohasem énekelt velük.

Néha valamelyik vidéken élő barátjukhoz, pártemberhez mentek és ott „mulattak”.

Geli és Hitler ekkor már sokkal több időt töltöttek együtt, mint az első egy évben. Mire eljött 1928 vége és 1929 kezdete, nem is szólva az 1930-as évről, Hitler szinte mindenhová magával vitte.

Még Bayreuthba is, annak ellenére, hogy Gelinek ott találkoznia kellett az „égimeszelő” Winnifreddel is. De együtt jártak operába és hangversenyekre. Akkor már a párton belül is kezdett közismert lenni az ügy. A jól értesültek el-elsuttogták egymásnak, hogy a Führer feltehetően nem csak mint nagybácsi gondoskodik a lányról. Érdekes módon viszont senkinek sem volt ellenvetése Geli ellen, mert annyira rokonszenves és kedves teremtés volt. Aki csak egyszer is eltöltött vele két percet, mindig kellemesen emlékezett vissza rá.

Számos náci Hitler kíséretében és környezetében nagyon örült Gelinek. Főleg azért, mert ha a lány is ott volt, a Führer egész viselkedése megváltozott. Ha Geli távol volt, Hitler már akkor is folyton kis- és nagyelőadásokat tartott társainak, órákon át monologizált és senkit sem hagyott szóhoz jutni. Ez nagyon fárasztó és időrabló volt. Ám ha Geli is ott volt, a társaság valóban „társaság” lehetett a szó eredeti értelmében. Mindenki felszabadult és nyájas, jókedvű és beszédes volt. Mások is szóhoz juthattak, hiszen a Führer ilyenkor inkább magába vonult és általában csak a lányt figyelte. No és csak Gelinek volt szabad megigazítani a Führer félrecsúszott nyakkendőjét vagy más efféle „bizalmaskodást” megengedni magának. Geli nem játszotta meg magát, nem akart okosabbnak látszani, mint amilyen volt. Egy darab kellemes

természetesség ebben a kicsit merev világba — ezért örültek jelenlétének.

Persze ezenközben Hitler mindent megtett, hogy Gelit visszavegye Maurice-től. Akkor költöztette el az addigi szobájából és egy igazi, de elszegényedett hercegnőt rendelt mellé, hogy az őt „nevelje”. Hogy aztán végül is hogyan zajlott le Maurice eltávolítása, nem tudjuk, mert legalább három verzió forgott közszájon. „Putzi” Hanfstaengl szerint Hitler inkább elintézte, hogy egyre kevesebb munkája legyen mellette, ugyanakkor a fizetését is mind hosszabb szünetek után kapta meg, ettől elment a kedve és felmondott. Egy másik verzió szerint maga Geli hallgatta ki az ajtón át, hogy Hitler kirúgta Mauricet-t és megfenyegette, soha többé ne kerüljön a szeme elé, mert... Erre a sofőr állítólag megzsarolta Hitlert, mondván, elmondja a sajtónak, mit tapasztalt a vele töltött évek során. Mire Hitler állítólag visszavonta a kirúgást... Ez a verzió már csak azért sem lehet igaz, mert Emil Maurice túlélte az egész hitleri korszakot. Márpedig aki valaha is szembekerült a Führerrel, netán egyenesen megzsarolta őt, az 1933 után nem maradhatott életben.

A harmadik változat szerint Hitler arra vette rá Maurice-t, hogy mondjon le Geliről és akkor nem tesz ellene semmit. A különös „tranzakció” is eléggé valószínűtlen. Mindenesetre tíz éves

„barátság” (?) után Hitler és Maurice útjai szétváltak (1919-ben egyszerre léptek be a náci pártba). Tény viszont, hogy később zajlott köztük egy munkaügyi per 3 ezer márka elmaradt fizetésért, a bíróság 500 márkát ítélt meg a sofőrnek. Aki ebből vett egy órásműhelyt, de nem adta fel politikai elveit és tagja maradt az SA-nak, később pedig belépett a sokkal elitebb SS-be is. 1935-ben állítólag a Gestapo érdeklődött felőle, de Hitler közbelépett és szólt az érdekében, attól kezdve nem mertek hozzányúlni. Lehet, a Führer így biztosította magának Maurice hallgatását?

Az új sofőr Hitler tizenkét fős testőrségének főnöke, Julius Schreck lett. Ezt az őrséget a párt már 1923-ban megszavazta a Führer számára. A *Stabswache* (vezérkari őrség) tagjai igyekeztek mindig Hitler közelében tartózkodni. Schreck józan paraszti ésszel figyelte az eseményeket és feltétlenül hű volt Hitlerhez. Talán ezért olyasmit is megengedhetett magának, amit Hitler senki mástól nem tűrt volna el. Schreck olykor gunyoros megjegyzéseket tett a Hitler körül nyüzsgő náci alvezérekre, arra, hogyan alázkodnak meg Hitler előtt. Hitlert alighanem mulattatta ez a keresetlen őszinteség, ezért hagyta Schrecket beszélni.

Ekkoriban Hitler meglehetősen szabálytalanul élt. A müncheni „Barna Házba” — a párt székhelyére — vagy bement, vagy sem. Volt, hogy már reggel

ott volt, és megesett, hogy bár jelezte érkezését, órák múlva sem jelent meg. Szerette várakoztatni az embereket és a párt ügyeivel akkor is keveset törődött, ha minden rosszul ment. Ha jól ment, akkor sem ült folyton a Barna Házban.

Leginkább egy olasz étterembe szeretett járni, hol ebédre, hol vacsorára. Imádta a spagettit. Gelivel már csak azért is ide jöttek sokszor, mert Hitlernek az egyik belső teremben volt egy „örökre lefoglalt” asztala, oda csak ő ülhetett. A vendéglősnek persze így is megérte, hiszen sokan jöttek azért, hogy lássák Hitlert. Nyáron a kerthelyiségben, a szabad ég alatt vacsoráztak.

Az operában mindig a földszinti hatodik sorban ültek — Hitler szerint ez volt a legjobb hely az egész nézőtéren. Rengeteget jártak moziba, ahol is kedvenc filmjei természetesen amerikai alkotások voltak: a King Kong, és a Hófehérke és a hét törpe...

Kedvenc filmszínésznője Shirley Temple volt, melódiája pedig a Három kismalac, amit gyakorta fütyült is. Tudott rajzolni is — egyszer például egyetlen estén három kitalált férfiportrét rajzolt Gelinek.

1929 augusztusában elvitte a lányt Nürnbergbe a párt éves gyűlésére is. Ő, aki addig sohasem kötötte le magát egyetlen nő mellett, most kénytelen volt megszokni, hogy mindig mindenhová csak

ezzel a kislánnyal jár. De élvezte a dolgot, pedig a hozzá hasonló egocentrikus, önző férfiaknak ez nem ment könnyen.

Voltaképpen furcsa, hogyan éltek ők egymás mellett? Alig volt érintkezési pont. Geli csak a szerelmet kereste, és halványan, tudat alatt biztosan egy jó parti járt az eszében. Hitler ezenközben már nem csupán németországi méretekben gondolkozott. Tudatosan és becsvággyal építgette politikai karrierjét, figyelte, mi történik az országban és azon kívül, terveket és taktikákat dolgozott ki, irányította a pártot.

Közben ott volt Geli, aki nem szeretett olvasni, ha kellett főzött, varrt és keresztrejtvényt fejtett, de ilyenkor számára „nem történt semmi”. Csak társaságban, beszélgetve, flörtölve érezte jól magát. Münchenben egyedül volt és ha ismeretséget akart kötni valakivel, számítania kellett Hitler durva reakciójára. Állítólag Hitler beszélte rá, hogy tanuljon énekelni — szép hangja volt és a Führer fejébe vette, hogy operaénekesnőt csinál belőle. Aki természetesen majd Wagnert fog énekelni...!

De ez is untatta a lányt és csak Hitlernek engedett. Amikor pedig egy nőismerőse gyermeket szült, elsőnek éppen Geli futott a kórházba őt meglátogatni. És ezt mondta neki: „Nagyon szeretnék gyereket szülni. Ugye, sejti, hogy ki lenne az apja...?”

Nos, ekkor már valószínűleg „volt köztük valami”, de talán nem szex. Henny szerint Geli soha nem szeretett bele Hitlerbe, bár az mindent megtett ezért és ő a maga módján (!) talán szerette is a lányt. Persze ez attól is függ, hogy az 1927 és 1931 közti időszak melyik részét vesszük szemügyre, melyiket — és milyen ismeretek alapján — elemezzük?

Ha Geli úgy említette Hitlert, mint leendő és olyannyira vágyott gyermeke apját, akkor talán mégis szerelmes volt belé? Vagy azt hitte? Hiszen bele lehet „szeretni” a gazdagságba, az ismertségbe, a luxuséletbe, a tekintélybe — vagyis szinte bármibe, ilyen felállásban. Ahol az egyik fél a huszonéves kis vidéki lány, a közismert és tehetős „nagy ember” a másik. Persze úgy is feltehető a kérdés, hogy normális, egészséges lánynak, nőnek nevezhetjük-e azt, aki annyi éven át „szerelmes” lehetett az impotens, undok, egocentrikus és sokszor eltaszítóan viselkedő férfiba?

Volt már ilyesmi a világon, van is, talán milliószámra.

Hitler nagyon komolyan vette az énektanulást. Láthatóan megtetszett neki a gondolat, hogy híres énekesnőt farag szeretőjéből. De Geli lusta volt, a leckék egyik felét telefonon lemondta, ha meg mégis elment a tanárhoz, kiderült, nem tanult semmit. Otthon nem is gyakorolt soha, ami persze feltűnt

Hitlernek. Olykor ő maga jött el érte a tanárhoz, ha már közeledett a lecke vége. Ilyenkor megtorpant az előszobában és nem ment be, csak az ajtón át hallgatta, hogyan énekel Geli.

Geli csak akkor mehetett volna férjhez, ha nagykorú, vagyis 21 éves lesz. Addig csak az anyja engedélyével tehette meg, azt viszont Hitler tartotta sakkban. Így nyilvánvaló volt, hogy akárhányan „ugrálnak" is körülötte, Hitler beleegyezése nélkül nem lesz belőle más felesége. A Führernek pedig esze ágában sem volt ilyesmit megengedni.

Geli halála után találtak a szobájában egy cipős dobozt tele szerelmes levelekkel — ezt mind különféle férfiak írták neki a Maurice-utáni korszakban, és némelyik levélíró meg is kérte a lány kezét.

De eljött a nagykorúság ideje is. Geli 1929 júniusában töltötte be a huszonegyedik életévét. Valószínűleg akkortájt jött létre közöttük az első, majd a többi szexuális együttlét. Nem mintha Hitler okvetlenül — valami morális, vagy törvénytisztelő magatartásként — meg akarta volna várni, míg a lány betölti a huszonegyedik évét. Hiszen bár a német törvények szerint már nem számított kiskorúnak —, de a dolog nem ettől függött. Azonfelül Hitlert nem úgy ismertük meg, mint aki görcsösen ragaszkodik bármiféle szabályok betartásához — éppen ellenkezőleg!

Ez nem csupán a politikában, de a magánéletben is jellemző volt rá. A szabályok, törvények, egyezségek azért vannak, hogy felrúgjuk őket — mondhatta volna. Persze nem mondta, csak csinálta.

Sok szakember elemezte Hitler szexualitását. A legismertebb Fromm elemzése, amely nagyon is valósnak tűnik — de minket most nem ez érdekel. A kezdeti időkben minden bizonnyal még az „impotens" férfi is ért el sikereket és ez őt nagyon feldobta. 1929 nyarától kezdve több feljegyzés, visszaemlékezés jegyzi meg, hogy Hitler akkoriban nagyon jókedvű volt és a szokottnál is több időt töltött Gelivel. A lány pedig mintha nem lett volna magabiztos, mint máskor, de jókedvét nem vesztette el. Sőt, valamiféle más viselkedés is tapasztalható nála, de az emlékezők persze ennek nem ismerhették sem az okát, sem a mértékét.

Később persze már nem annyira szerető volt a férfi, mint egy szadista-mazochista partner, aki ilyesmiket is követelt a lánytól. 1930-ban és főleg 1939 őszét megelőzően már a „szerelem" biztosan átfordult ebbe az irányba és attól kezdve Geli mind mélyebbre süllyedt egy olyan kapcsolatban, amelyről nem álmodozott előzőleg. Ami eléggé rémisztő lehetett egy olyan lány számára, aki még az igazi szexről sem sokat tudott, nemhogy annak Hitler által gyakorolt perverz változatáról!

Nehéz elképzelnünk, milyen lehetett Hitler a hálószoba sötétjében.

Mindenki tudja, ő maga milyen szokott lenne ebben a helyzetben. Tudják a férfiak és tudják a nők is. Már a közeli rokont, ismerőst vagy barátot sem igazán tudjuk elképzelni ugyanezekben a szituációkban, ha nem voltunk velük ugyanígy. Hát hogyan is tudhatnánk, mit művel egymással két idegen ember a maga hálószobájában?

Akik azt hiszik, nem olyan nagy a repertoár és lényegében az emberiség kezdete óta mindig minden nemzedék mindenütt ugyanazt csinálja — nagyon téved. A sajátos „repertoár" igen széles, földrajzi helytől, éghajlattól és kultúrától, történelmi múlttól és folklorisztikus elemektől függően változik. A szexuális cselekedetek variációja szinte végtelen.

Különösen akkor, ha egyesek — mint Hitler is — még fokozzák a hatást némi mazohizmussal, egy kis szadizmussal és még ki tudja, mivel. Az ő vágyait fokozza az is, hogy szexuális partnere saját közeli rokona volt. Az is adhatott neki egy kis „tüzet", hogy a lány feleannyi idős, mint ő. 1929-ben Hitler éppen negyven volt (1889 áprilisában született), Geli meg betöltötte a huszonegyet. Sok férfi számára ez a korkülönbség nemcsak hogy nagyobb teljesítményre ösztönöz, de büszkeséget is okoz.

Zavarta az összképet — mindkettőjük számára —, hogy Hitler nagyon lenézte a nőket. Mint ezt egyes elemzői megállapították, csak kétféle nőtípust ismert el, csak azok létezésében hitt. Az egyik az idősebb, fennkölt dámák köre, vagyis azok a nők, akik szexuális szempontból már nem jönnek számításba, viszont valamilyen pozíciót értek el a társadalomban és ezért tiszteletre méltóak.

A másik csoport az összes többi nő. A fiatalok, az alacsony származásúak, a prostituáltak vagy akik úgy viselkednek — netán egyenesen csak „arra" valók. És azt kell mondanunk, hogy a jelek szerint Gelit is ebbe a második csoportba sorolta függetlenül a rokonságtól.

Hitler soha nem ismerte el, hogy egy nő érhet annyit, mint egy férfi, ellenkezőleg. Nietzsche szavaival vallotta: „Egy nővel fogsz találkozni? Ne hagyd itthon a lovaglóostorodat!" Néhány kivételes teljesítményt látszólag elismert ugyan — például a híres filmrendezőnő vagy a híres pilótanő, netán egy-egy operaénekesnő esetében —, de ezt sem hangsúlyozta túlzottan. Szemlátomást zavarták őt ezek a hölgyek, hiszen nem illettek bele az általános „képbe". Abba a saját, külön Hitler-féle világképbe, ahol minden ennyire le volt egyszerűsítve.

Milyen lehetett az ágyban? — tesszük fel ismét a kérdést.

Sajnos, aki erre válaszolni tudna, már nem él. De képzeljük csak el abból, amit már tudunk róla. Egy biztos: soha nem mutatkozott meztelenül Geli előtt. Erre mérget vehetünk, hiszen ha számára közömbös személyek és férfiak előtt sem vetkőzött le szinte soha — kivételt képeztek az orvosok, de azok is panaszkodtak a férfi „szégyenlősségére" —, akkor nyilván fontos volt számára, ne lássa őt olyannak, amilyen. A viszony tehát egy-egy fülledt hálószobában bontakozott ki. Tehették, hiszen éjszakánként sokszor voltak egyedül ők ketten abban a kilenc szobás Prinzregentenstrassei lakásban.

Hitler lenézte a nőket, ami abban is megmutatkozott, hogy már egy 1921-es pártgyűlésen kikötötte: a párt vezetőségébe soha nem választhatnak be nőt! Így lelkének ezt a részét is figyelembe kell vennünk. Amikor titokban ágyba bújt Gelivel, talán szégyellte is, hogy ennyire lealacsonyodik. Egy ilyen alacsonyabbrendű élőlénnyel van ilyen bizalmas közelségben? Örült hát, ha Geli nem látja ilyenkor az arcát.

Később meg rá kellett jönnie, hogy nem képes normális szexuális kapcsolatra. Ez néhányszor talán ment még az elején, sikerült többé-kevésbé. Geli aligha vehette észre, ha nem volt az együttlét teljes és jó — hiszen meglehetősen „zöld" volt még ezen a téren. Aztán sejtésünk szerint Hitler egyre különösebb dolgokat követelt tőle, amikben már

nem az öröm, hanem a fájdalom dominált. Ezen eleinte csak csodálkozott és azt hitte tán, hogy ezt más emberpárok is így csinálják.

Hitler közben — olykor Geli jelenlétében is — a társaságban előadta a nőkkel kapcsolatos nézeteit. Nem zavarta, hogy ezt olykor éppen nőknek mondja. Ami bizonyítja, hogy nem vette őket emberszámba.

Tudjuk tehát, mikor, hol, milyen alkalomból, miféle társaságban mondta el ezeket a „gyöngyszemeket". Speer visszaemlékezik rá, mennyire kényelmetlen volt hallgatni ezeket az eszméket nagyobb társaságban, ahol ráadásul nők is voltak. Hitlert ez nem zavarta és szenvedélyesen adta elő például a következőket:

„A nő legyen kedves, simulékony, puha, édes és ostoba lény".

Vagy:

„A férfi legyen képes otthagyni bélyegét minden nőn. Mert a nőknek éppen erre van szükségük".

Vagy:

„A nők világa tele van férfiakkal — semmi másra nem tudnak gondolni".

Vagy:

„Nincs nagyobb öröm, mint formálni egy tizennyolc-húsz éves lányt. Ekkor olyan puhák, akár a viasz".

Ezek után nem csoda, ha megint csak arra gondolunk, hogy Hitlert ezek az „eszmék” valóban vezették, ezek szerint gondolkodott és cselekedett, már ami a nőket illeti. Sőt, ez kiszélesíthető, hiszen tudjuk, hogy rengeteg ember életét alakította át nemcsak háborúival, hanem személyre szabott beavatkozásaival. Egyeseket a mennyekbe emelt, másokat letaszított környezetéből, ahogyan szeszélye diktálta. Élvezte azt is, ha összeházasíthat egyeseket, másokat pedig elválaszthat.

Nos, nem csoda, ha Gelivel is úgy bánt, mintha az tényleg viaszpuha bábu lenne. A maga képére akarta őt formálni — a szexben is. Nyilván nagyon kapóra jött neki, hogy minden különösebb ürügy nélkül egy fedél alatt élhetett vele, hiszen közeli rokona volt. Hogy Geli vidéki volt, tehát rászorult az idősebb, tapasztaltabb rokonra. Hogy nem volt pénze, tehát mindent csak „Alf bácsitól” kaphatott meg. Hogy ha akarta, szinte a börtönőre lehetett.

No és fiatal volt, tapasztalatlan az ágyban is. Így hát formálhatta őt e téren is. Kiszolgálójává akarta tenni. Olyan nővé, akinek csak egyetlen célja és feladata van: kielégíteni az ő beteges ösztöneit, amikor arra van szüksége.

Hogy mit gondolt ezenkívül a fiatal lányokról úgy „allgemeine”, vagyis általában? Nem titkolta. „A fiatal lány gyakran hisztériába vagy betegségbe menekül, míg nem szül egy gyereket”.

Ennek ellenére eszébe sem jutott gyermeket nemzeni Gelinek vagy Eva Braunnak. És másnak sem.

A nőnek szerinte semmi joga kezdeményezésre — sem komolyan, sem viccből. Ő maga hölgytársaságban gyakran odatartotta az arcát valamelyik nőhöz és kért egy „csókot”, ami persze inkább puszinak nevezhető. Ugye, mennyire más ez a kép, mint ami eddig élt bennünk a fél világot fenyegető, emberbőrbe bújt fenevadról...?

De amikor egy-egy nő akarta ugyanazt megtenni, csak úgy spontán, önmagától, Hitler felháborodottan tiltakozott. Vagyis nem ismerte el az egyenjogúságnak még ezt az ártatlan apró jelét sem.

1923 szilveszterén történt egy jellemző eset ebből a tárgykörből. Hitlert meghívta Hanfstaengl a házába, ahol kisebb körben rendeztek egy szilveszteri mulatságot. A házigazdáról már említettük, hogy az angolszász világban tanult és némely szokását onnan hazahozta. A nagyobbik szobában a csillárra egy fagyöngyöt akasztottak. Eredetileg az a szokás az angoloknál, hogy aki alááll, azt megcsókolja valamelyik ellenkező nemű vendég. Nos, Hitler — harmincnégy éves volt ekkor — e szokásról mit sem tudva megérkezett, üdvözölte a társaságot és... beállt a csillár, azaz a fagyöngy alá. Az egyik fiatal nő, bizonyos Elsa Brummer — Hoffmann

fényképész egyik gyönyörű modellje — odament hozzá és mielőtt Hitler bármiképpen reagálhatott volna, szájon csókolta a férfit.

Nos, az lett volna a normális egy ilyen szilveszteri „bulin”, hogy Hitler is visszacsókolja a lányt, aztán „majd meglátjuk”, lesz-e belőle valami, vagy az egész megmarad egy ilyen kis szórakozás keretei között. De nem — Hitler egy pillanatig megkövülten állt, aztán szó nélkül megfordult, felöltötte esőkabátját, fejébe nyomta fekete kalapját és kiment az éjszakába. Senkitől el nem köszönt és persze újévi jókívánságokat sem mondott...

„Nehéz eset”, mondhatnánk. És csakugyan az volt.

Szerette, ha szép nők vannak a társaságában, de nem tűrte el, ha azok politikai véleményeket kezdtek hangoztatni. Szerinte ugyanis a nők — még a legintelligensebbek is — képtelenek logikusan gondolkozni, ugyanis folyton az érzelmeik befolyása alatt állnak.

Mi most azt állítjuk, hogy aki ilyen mértékben antifeminista volt — mi több, a nők deklarált ellensége! — az nyilván nem is volt képes teljesen szokványos, normális szerelemre, és persze normális szexuális kapcsolatra sem.

Ha pedig ezt a tételt elfogadjuk, logikus, hogy a Gelivel való kapcsolatára is vonatkozott, sőt arra vonatkozott a leginkább. Hiszen Gelin kívül

egyetlen nővel sem töltött el annyi időt addig, a kapcsolat egyikkel sem volt ennyire széles, időben és térben, energiában ennyire átfogó.

Azt is kimondhatjuk nyugodtan — életében Hitler ennek sok ezer jelét adta —, hogy nincs benne egy csipetnyi empátia sem. Soha nem volt képes belátni, másoknak mi bajuk van, merre szeretnék irányítani az életüket. Mint a csak önmagukkal foglalkozó narcisztikus lények, és abszolút mértékben önző emberek, Hitlert is csak a saját élete érdekelte.

Négy olyan férfiról tudunk, akik barátai voltak vagy lehettek volna, és akiknél ez az ismeretségi fok annyira közelinek bizonyult, hogy tegezhették Hitlert. Az első Kubizek, a gyermekkori barát volt Linzből, akivel éveket töltött együtt. De emlékezzünk csak, hogyan végződött a barátság: amikor Hitlert nem vették fel a festőakadémiára, egyszerűen eltűnt. Nem akarta, hogy barátja értesüljön kudarcáról — pedig hát nem azért vannak a barátok, hogy jóban-rosszban mellettünk álljanak...? Hitler akkor fogta magát és elköltözött és még arra sem méltatta barátját, hogy küldjön neki egy képeslapot. (Csak harminc évvel később találkoztak, de akkor Hitler már a Führer volt, így aligha került szóba a régi barátság...)

A másik ilyen jó barát Röhm volt, az SA főnöke, aki annak idején sokat tett Adolf Hitlerért, a

névtelen kis katonáért és elintézte, hogy feljusson egy bizonyos szintre, ahonnan az már saját magának és pártjának köszönhetően ment tovább. Ugye, nem kell emlékeztetnünk sorsára: amikor Hitler attól félt, hogy Röhm és szervezete a fejére nőhet és elveheti tőle a hatalmat, parancsot adott meggyilkolásukra. Röhm-mel együtt sok ezren vesztek oda azon az egyetlen éjszakán. Speer vagy Göbbels megúszták ezt a sorsot, mert végig kitartottak mellette és nem volt oka rá, hogy drasztikusan bánjon el velük. De ha úgy érezte, erre van szükség, lelkiismeretfurdalás nélkül bármikor és habozás nélkül megteszi.

Itt kell megemlíteni, hogy Hitler nagy hatással volt a környezetére. Hipnotikus hatást gyakorolt és még Göring is azt mondogatta, hogy amikor a Führer elé állt, „a szíve a gatyájába csúszott”. Bárki volt is az illető, bármilyen fontos és jelentős vezető a maga területén, amikor Hitler elé került, furcsán elgyengült. Ma már tudjuk, hogy ennek a hipnotikus erőn kívül más oka is lehetett. A parapszichológiai tudomány ismeri a jelenséget. Vannak olyan emberek, akik „energiafalók” vagy „energiatolvajok” másokkal szemben. Belső, és a tudomány által ma még nem eléggé ismert tulajdonságaik révén szinte elszívják környezetük energiáját, gyengévé téve így azokat. Vannak ezzel ellentétes tulajdonságú emberek is, ezek meg

sugározzák, adják az energiát másoknak, akikre ez jó, sőt nemegyszer gyógyító hatással van. Nem vitás, hogy Hitler az első csoportba tartozott.

Amúgy azt is el kell ismerni, hogy nagyon bőkezű volt azokkal, akikre éppen fájt a foga vagy más okból közelállónak érzett — akár férfi, akár nő, akár szeretője, akár közömbös személy volt. Egyeseket elhalmozott ajándékokkal, másoktól mindent megtagadott. A Raubal-családból is csak Geli élvezhette az ajándékokat. Amikor Angela Raubal 1936-ban ismét férjhez ment — ötvenkét éves volt ekkor, a vőlegénye pedig hatvan — az esküvői meghívóra Hitler nem személyes jelenléttel reagált, hanem valamilyen értéktelen ajándékot küldetett. Ennél szomorúbb, hogy másik unokatestvére, Geli öccse, Leo Raubal 1942-ben Sztalingrád alól írt levelére — a szerencsétlen azt kérte, nagybátyja helyeztesse át őt a nyugati frontra, mert az orosz front maga a pokol! — Hitler megtagadta a kérés teljesítését.

1929 szeptemberétől kezdve „felállt" a személyzet is a nagy müncheni lakásban. Hitler úgy vélte, kell ide legalább négy ember, akik rendben tartják őt is, a házat is. Megfelelő kérdezősködés után - részben katonai, pártvonali és arisztokrata ismeretségek között — sikerült összeállítani a személyzetet, amelyről álmodott.

Egy fiatal házaspár, Georg Winter és felesége, Anni vállalták a munka egy részét. Winter eredetileg egy tábornok tisztiszolgája volt, felesége viszont jobb körökben is mozgott és tudott viselkedni. Aztán ott volt régi gazdaasszonya, Maria Reichert és annak siket anyja, bizonyos Frau Dachs. Anni nagyon jól főzött, férje pedig kitűnő pincér volt. Így aztán nem csoda, ha nagyobb ebédeket adhatott híres személyiségeknek, ahol vadonatúj, méretre készített bútoraival és a szalon falán sajátkezűleg festett akvarellekkel dicsekedhetett. Még Siegfried és Winnifred Wagnert is sikerült elragadtatnia ezzel a lakással. Ahol a falakat halványzöldre festették és még a lepedőket is kézzel hímezték...

Ne feledjük: azon az őszön történt, hogy Hitler megismerkedett egy tizennyolc éves bolti eladólánnyal, akit Eva Braunnak hívtak. Ennek körülményeiről persze majd az Eváról szóló részben beszélünk. Csak jelezni akartuk itt, hogy a két ismeretség időben fedte egymást. Bár Hitler akkor még nem foglalkozott komolyan Evával, azért ez az ismeretség nem múlott el nyomtalanul. Egyben azt is jelzi, hogy a negyvenéves férfi még kapkodott, hol itt, hol ott látott meg valakit és lecsapott rá, bár nemegyszer éppenséggel „talonba tette” ezeket az ismeretségeket...

Ennek ellenére Evával „járt” egy kicsit — elvitte operába és sétálni, többször is —, amikor Geli beköltözött a lakásba. Reggel vagy délelőtt Eva, délután Geli — ám Eva akkor még messze volt a céltól. Jószerével azt sem tudhatjuk, voltak-e komoly tervei Hitlerrel, vagy csak hagyta magát sodortatni az eseményektől?

Egy dolog még mindig homályos a számunkra: Angela magatartása. Geli anyja tudta, hogy lánya beköltözött féltestvére lakásába, és hogy ez adott esetben jelenthet bizonyos „veszélyt”. Erre mint tapasztalt asszonynak gondolnia kellett. Nem zárható ki: sejtette, mi zajlik a háttérben. Hiszen időről időre Geli hazament az obersalzburgi házba és ott csacsogott, tehát beszélhetett érzelmeiről és főképpen „Alf bácsi” gazdag ajándékairól, közös programjaikról. Nagyon naiv lett volna Angela, ha erre nem gondol.

Még a házasság is megfordulhatott Angela fejében. A közeli rokonság Hitler és Geli között csak elvileg képezett akadályt — éppen az ő családjukban történt régebben, hogy két közeli rokon különleges engedéllyel összeházasodhatott. (Hogy aztán ennek milyen szerepe volt a család genetikai állományában, azt már láttuk...) De volt ilyen példa és Angela talán csöndben arról ábrándozott, hogy a lánya feleségül mehet a féltestvéréhez?

Azonkívül Angelának nagyon is megfelelt a jelenlegi állapot. Obersalzbergbe Hitler ritkán jött ki, legfeljebb a hétvégeken, akkor sem mindig. Néha eljött Geli is és beszélgettek. Az asszony kisebbik lányával nyugodtan és kényelemben élhetett ott, nem volt semmi dolga. Ennyi kényelemre igazán rászolgált már addigi zaklatott élete és a sok nyomorgás után.

Az életrajzírók, akik egyáltalán figyelembe vették Geli létezését és vaskos könyveikben a Hitler—Geli viszonynak is szenteltek egy-két bekezdést, biztosak benne: ebben az időszakban ők ketten már szeretők voltak. Különben a lány nem költözött volna most már teljesen és feltételek nélkül Hitler fedele alá, hiszen ott a férfi teljes mértékben ellenőrizhette és befolyásolhatta őt. Ha tehát Geli mégis hajlandó volt erre a lépésre, nyilván azért, mert azt hitte, szereti Hitlert és Hitler szereti őt. Jellemző, hogy még saját magával sem volt teljesen tisztában ez a tapasztalatlan lány — honnan is tudhatta volna hát, miféle „szerelem" vár rá abban a luxuslakásban!

A korabeli barátnők azt állították, hogy Hitler egyre féltékenyebb volt Gelire. Ez bizony az a vad, semmivel sem fékezhető birtoklási vágyból eredő féltékenység volt — nem a szerelmes ember társféltése. Egy idő után már maga is tudta, mit akar a

lánytól és nem bírta volna elviselni, ha az valaki másé lesz...

Azok a hosszú hónapok 1927 és 1929 között, amikor Hitler még csak mint kislánnyal bánt Gelivel, sok mindent hordozhattak magukban. Számos akaratlan szexuális élményt is, ha ennek vesszük a „kislány” vidám közeledését a „bácsihoz”. Írtuk már, hogy ha Geli nagyon akart valamit a bácsitól, a nyakába ugrott, átölelte a nyakát, úgy kérte. Nehéz elképzelni, hogy ha Hitler valamilyen fokban is férfi volt, ne használta volna ki ezt egy kis csókolózásra. Egyes életrajzírók azt is feltételezik, hogy bár Geli nem volt belé szerelmes a szó klasszikus értelmében, azért minden további nélkül feleségül ment volna hozzá, ha Hitler megkéri a kezét.

Anni Winter, az új és fiatal szakácsnő (1929-ben 24 éves volt mindössze, tehát majdnem annyi idős, mint Geli) szerint Geli szélvészként viselkedett a házban, körös-körül minden férfit el akart csábítani, persze nem komolyan. Még Hitlert sem kímélte, aki pedig csak „védelmezni akarta Gelit”. Ő így látta, ott és akkor. Mert később már, máskor és másnak így emlékezett vissza: “Geli szerelmes volt Hitlerbe. Folyton felajánlkozott neki. Természetesen köztiszteletben álló Frau Hitlerré akart válni. Hitler jó parti volt. De Geli jobbra-balra flörtölt, nem volt egy komoly lány.”

Bár ebben a visszaemlékezésben találunk belső ellentmondást, ezt most ne boncolgassuk. Mások, köztük a már többször említett Helene barátnője szerint Geli inkább komoly lány volt és egyáltalán nem az a flörtölős típus. Mintha a két visszaemlékező hölgy nem is ugyanarról az emberről beszélne... Tény az is, hogy Anni Winter, és Hoffmann, a fényképész még Hitler halála után sem voltak hajlandók elhinni mindazt a rosszat, amit a Führer valóban tett. Mindketten belőle éltek, belőle gazdagodtak meg, és lám, még halála után is „szolgálták" őt.

Akadt olyan egykori barátnő, aki közel fél évszázaddal (!) később azt mondta: Geli annak idején eldicsekedett neki azzal, hogy azt csinál a bácsijával, amit akar, „az ujja köré csavarja" és „nagy ajándékokat vesz neki akkor, ha ő meg *kedves* a bácsihoz". Ami viszont már a cukrosbácsik irányába viszi el gondolatainkat és halványan el is tudjuk képzelni, mi mindenre volt hajlandó a kislány (?), ha szép bundára, ékszerre vagy hasonlóra fájt a foga.

Glenn Infield „Eva és Adolf" című könyvében is esik szó Geliről, bár alapvetően nem témája annak. A szerző ugyanis 1973-ban felkereste azokat, akik Hitler egykori müncheni környezetében játszottak szerepet és még éltek. Így talált rá az egykori SS-tisztre, aki Hitler házának őrzését vezette

azokban az években. 1930 körül — saját állítása szerint — ez a fiatal tiszt is belépett Geli szeretői-nek sorába. Akik nem kevesen voltak. Azt mondja, amikor Hitler több napra elutazott valahová párt-ügyekben, Geli máris összehozott egy-egy randevút hol egy síoktatóval, hol egy zenésszel vagy mással. Többek között a szóban forgó tiszttel is. Amikor pedig Geli meggyőződött róla, hogy a tiszt nem jelenti Hitlernek ezeket a „kirándulásokat”, őszin-tébb lett hozzá és többek között egyszer állítólag ezt mondta: Hitler olykor a lakásban, bizalmas együttléteik alatt olyasmiket követel tőle, amiktől hányingere támad... és amikor a tiszt megkérdezte, miért nem hagyja ott a nagybátyját, Geli azt felel-te: Nem áll szándékában otthagyni a terepet egy másik nőnek, aki aztán majd boldogan megteszi Hitlernek, amit az kér...

A tiszt szerint Geli mindenképpen Hitler ked-vence akart maradni és nyilvánvalóan nem akart lemondani a jólétről sem. Felmerül, hogy ha ellen-kezik, ezzel anyját és húgát is kellemetlen helyzet-be hozza, hiszen azokat a Führer azonnal kirúg-hatta volna a hegyi házból és visszazsuppoltatja őket Ausztriába, ahol ismét a nyomor várt volna rájuk.

Mellesleg Geli 1930 körül azt is mondta vala-kinek: alighanem van egy másik nő is a bácsi

életében, mert mintha most már nem érdeklődne iránta annyira, mint addig.

Hitler ideje sem volt gumiból, nem is szólva az energiájáról. Bizony mind gyakrabban következtek fontos események. 1929 után, és főleg 1930-ban egyre többször kényszerült választani, mit tegyen: menjen egy piknikre Gelivel és a többiekkel, vagy utazzon el szónokolni egy fasiszta népgyűlésen?

Az összeütközések kezdtek napirenden lenni, amikor a Führer „rosszul választott”. Göbbels például dühöngött, amikor 1930-ban egy általa rendezett nagyon fontos eseményre — Horst Wessel náci „vértanú” temetésére — Hitler, bár ígérte, mégsem jött el, hanem ehelyett Gelivel elment a hegyekbe piknikre. A későbbi hűséges propagandaminiszter még naplójába is azt írta be: „Túl keveset dolgozik, no és ráadásul ott van az a nőszemély... Ezek a nők!” A többes szám másra is utalt, nemcsak Gelire.

Akkoriban már egyesek arról suttogtak a pártban — igen elégedetlenül —, hogy Hitler egészen jól, sőt luxusban él a párt pénzéből! Mert bizony részben tényleg abból élt. Két nappal azután, hogy a párt egy vadonatúj, nagyteljesítményű, nyitható tetejű Mercedest vásárolt neki személyes használatra, Hitler fogta magát és Gelivel Berlinbe utaztak. Igaz, a Führer beszédet is mondott egy sportcsarnokban, de azért a kocsit különféle kellemes

sétákra és programokra használták fel. A kritikus hangok különben sohasem voltak túl erősek a pártban. 1933, vagyis a hatalomra kerülés évétől kezdve még ezek is fokozatosan elcsitultak. A „hosszú kések éjszakája” után pedig végleg elnémultak.

Hitler féltékeny volt. Ha elment valahová és közben Gelinek előre ismert programja akadt, mindig gondoskodott arról — jó előre! — hogy valamelyik férfi az ő környezetéből, de még jobb, ha ketten is elmennek vele és vigyáznak rá. Képes volt sokáig veszekedni a lánnyal egy utcabál ügyében (1930 elején a karnevál idején), vagy azon, hogy ha meghívták egy bálra, amelyre Hitler nem tudott elmenni, akkor Geli oda milyen merész vagy kevésbé merészen kivágott ruhában mehet-e el...? Nagy veszekedések voltak ezek, de ritkák. Ha Geli már végleg felhúzta az orrát, akkor Hitler utánament és elnézést kért — de szándékaiból, tilalmaiból nem engedett.

Hoffmann, a fényképész — egyike a tegeződő barátoknak — egy ilyen alkalom után szemrehányást tett Hitlernek. Előző este ő és egy másik „elvtárs” vitték a lányt egy bálba, ahol csak velük táncolhatott és úgy ügyeltek rá, akár a börtönőrök. Geli dühös volt, amikor kiderült, hogy tizenegykor haza kell menni. Úgy bántak vele, mint egy gyerekkel...

Hitler erre állítólag megmondta az igazat Hoffmannak: ő bizony szereti Gelit és bármikor

feleségül vehetné. De nem teszi, mert úgy érzi, nagy küldetését csak magányosan tudja teljesíteni. Ezért fenntartja magának a jogot, hogy majd a jövőben ő válassza ki azt a férfit, akihez hozzáadja Gelit, most pedig ügyel rá, nehogy rossz társaságba keveredjen. Amit Geli kényszernek vél, az nem más, mint egyszerű elővigyázatosság... „Nem akarom, hogy illetéktelen kezekbe kerüljön!” — jelentette ki Hitler.

Ha ez igaz, akkor bizony elszólta magát. *Szeretem Gelit!* Tényleg így volt? Vagy csak érzett valamit, amiről azt hitte, az a szerelem? Hiszen honnan is tudhatta volna, milyen érzés az!

Az ember, aki senkit sem szeret önmagán kívül és mások sorsa úgy igazán nem is érdekli — azért kivételt tehet egy, egyetlen emberrel. Egy nővel, gyerekkel, öreggel, baráttal. Tehát azért nem szabad teljesen elvetnünk azt a feltételezést sem, hogy Adolf Hitler egyszer az életben képes volt szeretni valakit. Mondjuk, éppenséggel Gelit, vagy Evát.

Vagy egyiket sem, csak önmagát?

Geli helyzete mindennek ellenére nem volt irigylésre méltó. Persze, hogy kellemesen legyezgette a hiúságát, ha ez a negyven éves, másoktól olyannyira tisztelt és félt ember az ő kedvét keresi és ezer jellel mutatja ki ragaszkodását. Ugyanakkor Geli természetes és egyszerű lény volt, olykor még gyerek, és mindenképpen szerette a szabadságot.

Nos, itt erről szó sem volt. Valamit valamiért adni kellett — de éppen a szabadságát...? Nehezen viselte el, hogy folyton ellenőrzik, hogy gyerekként vigyázzák a lépéseit, igyekeznek kifürkészni esetleges kicsiny vagy nagyobb titkait.

Mert voltak titkai Hitler előtt, és ezek egy részére a halála után, más részére pedig évtizedekkel később a visszaemlékezők szavaiból derült fény, mint már olvashattuk is.

Ezenközben Hitler körül lassan, de biztosan változott a világ. A náci párt egyre több képviselőt küldött a parlamentbe, de maga Hitler még nem jelöltette magát képviselőnek. A párttagok létszáma 1929 végére elérte a 120 ezret. Előző évben a választásokon a fasiszták-nácik már több mint 800 ezer szavazatot szereztek. A következő választásokat 1930 szeptember közepére írták ki. Ekkor úgy döntött, most már még nagyobb erővel veti magát a küzdelembe és a náciknak ezúttal jelentős győzelmet kell aratniok. Abban biztos volt, hogy hamarosan nagy győzelemre számíthat, hiszen az emberek milliói még mindig nagyon rossz sorban éltek. És az elégedetlenkedők — mint tudjuk — minden korban és földrajzi szélesség alatt egy erős emberért és a „rendért" kiáltanak...

Ilyen szempontból tökéletesen érthető volt Hitler abbéli törekvése, amelyet immár tíz éve honosított meg pártjában: az egyeduralom! Az

elégedetlenek szívesen szavaznak egy olyan pártra, amely már bebizonyította, hogy egyetlen erős embert követ, annak akaratát teljesíti. Akik a „rendre” vágytak, azok már tudták, ki az az ember, aki ugyanazt akarja, amit ők. Ha pedig ráadásul kezdetben kicsit ködös, később egyre nyíltabb célzásokat tesz arra, hogy majd megváltoztatja a világháború eredményeit, lerázza az országot gúzsban tartó kötöttségeket és rákényszerített egyezségeket — akkor csak növelheti szavazói számát.

Volt egy meglehetősen hamisan érvelő csoportja is az állampolgároknak. Akik úgy hitték: ha beszavazzák a nácikat a kormányba, akkor azok többé nem fognak az utcákon randalírozni és tömegverekedéseket provokálni, hiszen mint kormánytagoknak tartaniok kell magukat bizonyos normákhoz. Ők Mussolini és az olasz példa nyomán hitték, hogy így lesz ez Németországban is.

Hitlert az is segítette, hogy a közállapotok és a gazdasági helyzet ismét romlott. Mire eljött 1930 nyara, tudta már, hogy minden összeomlóban van. Neki ez nagyon kedvezett és ki is használta a dolgot. Tudta, alig egy év, és ha szerencséje van, a hatalom szinte a kezébe hullik. Erősen bízott benne.

Ugyanakkor mindez hatással volt a Gelivel való viszonyára is!

Hiszen Geli valamilyen értelemben veszélyes ballasztot jelentett egy politikusnak, aki országos babérokra tör és gyakorta emlegeti az erkölcsöt, a tisztaságot, a feddhetetlenséget — valóban annak kell lennie! Ezt magyarázták neki a főelvtársak is. Persze nem irigyelték Hitlertől Gelit (no talán az egy Göbbels kivételével...), inkább a pártot féltették. Ha kipattan valami botrány, mi lesz a nácikkal? Az a különös helyzet állt elő, hogy mivel addig mindig önmagát tolta előtérbe, Hitler veszélyessé vált a párt számára. Minden rajta múlott, tőle függött. Ha a sajtó kideríti a viszonyt és abban találnak valamilyen botrányra érdemes, „szaftos" részletet, akkor nekik végük. Éppen a választások előtt nem hiányzott nekik egy botrány!

A vezérek mind tudtak már arról, hogy Geli nem csupán egy kedves rokon. 1930 nyarán és őszén, amikor Németországban számos politikai erő csapott össze, ez fontos tényezővé válhatott volna. Például egy olyan katolikus centrumpárt került hatalomra, amely — ha rövid időre is, de — betiltotta például a „magánjellegű szervezetek egyenruháinak" viselését. A finom és polgárias megfogalmazás ellenére nyilvánvaló volt, és ezt senki sem titkolta, hogy elsősorban a náci párt egyenruhás szervezeteinek működését akarták megnehezíteni. Hitler persze nem esett kétségbe. Valakinek a tanácsára elrendelte, hogy az SA és SS

emberei ezentúl is ugyanúgy vegyenek részt a tömeges megmozdulásokon, csak éppen a horogkeresztes zászlók alatt, amelyeket nem tiltottak be, ne egyenruhában, hanem... fehér ingben meneteljenek. Így is tudta jól mindenki, kik azok a fehéringes férfiak, akik náci jelszavakat skandálnak. A tilalom tehát mit sem ért.

Ezzel azt akartuk jelezni: a nácik kiérezték, hogy vannak olyan politikai erők, amelyek birkózónyelven szólva „fogást keresnek" rajtuk. A harc tehát élesedik, nyilván azért, mert a nácik megerősödtek. Most már mások sem vélik őket jelentéktelen kis csőcseléknek, mint addig.

Nagy volt hát a tét!

És ekkor az elvtársak felvetették a „Geli-ügyet". Finoman bár, de „Alf bácsi" fejére olvasták, hogy mindig azt mondta: nem köti le magát egyetlen nőnek! Azt mondogatta beszédeiben és írta időközben egyre ismertebbé váló könyvében, a *Mein Kampf*-ban, hogy csak úgy érheti el élete nagy célját, ha magányosan él. Akkor most hogyan is van ez? — fordultak hozzá ál-naivan.

Lássuk a neveket is, mert hiszen ez adta a dolog lényegét. Az egész vezérkar — nem csak a müncheniek — pontosan tudták, honnan fúj a szél és ki is az a Geli Raubal. Szóval ezen a tanácskozáson 1930 szeptemberében ott volt Göbbels, Himmler, Göring, Schwarz és Gregor Strasser. Mindnyájan

szinte rávetették magukat a Führerre és kézzel-lábbal magyarázták neki, milyen sokat kockáztat. Bár javaslataikat a jelek szerint nem beszélték meg előre, ezért azok különböztek egymástól — egyben mégis egyetértettek: meg kell szabadulni Gelitől. A vitázók éppen arra hivatkoztak, amivel Hitler kezdte a beszélgetést: politikai áttörés következik be hamarosan. Akkor pedig a náci párt nagy győzelmet arat és már nem sok választja majd el a hatalom megszerzésétől. Viszont ha így lesz - érveltek és el kell ismerni, a maguk szempontjából tökéletesen igazuk volt! —, akkor reflektorfénybe kerül a párt és mindenekelőtt annak vezetője, maga Hitler.

Akkor pedig sokkal nagyobb az esélye, hogy „lebukik" Geli miatt. Ma még csak egyike az ismert embereknek, de ha nagyarányú győzelmet aratnak, a közvélemény sokkal többet akar majd tudni Geliről... Itt jelentőségteljesen néztek Hitlerre. Nem tudni, mindegyik tisztában volt-e pontosan azzal, miket is szokott művelni a fiatal lánnyal. Kicsi az esély, hogy azt teljes mélységében ismerték volna. Hiszen Geli legfeljebb pár szavas célzásokat tett rá. Vagyis nem tudhatták, hogy a hálószobában olykor szado-mazochisztikus szörnyűségek játszódnak le. Amelyekről Geli állítólag azt mondta a testőrtisztnek — emlékezzünk csak! —,

hogy „Hitler néha olyasmit követel tőle, amitől hányingere támad”.

A dolog hát komoly lehetett. Ha csak egy nagyon is normális szerelmi viszonyról lett volna szó, akkor Göring, Göbbels és a többiek legfeljebb azt kérték volna Hitlertől: vegye feleségül a kislányt! Ebben legfeljebb az lett volna némileg zavaró, hogy a saját unokahúga lenne a felesége, de ezt ki lehet védeni. Még talán bele is nyugodtak volna abba, hogy az a falusi osztrák kislány legyen a majdani államfő felesége. Hiszen ha rendesen felöltöztetik (erre már „Alf bácsi” is tett kezdő lépéseket, mint tudjuk...) és drága, szép ruhákat és ékszereket visel, akkor egészen elfogadható „Vezér Feleség” lenne... Az osztrák állampolgárságot pillanatok alatt németre lehet cserélni, és különben is, hiszen valaha Hitler maga is osztrák volt, mint emlékszünk rá.

De az urak ezt a lehetőséget csak mint végső lépést szerették volna elérni — ha Hitler is hajlamos a nősülésre. Más módon Geli nem maradhat mellette, győzködték. Szerintük már abból is botrány lehet, hogy az unokahúgával lakik egy fedél alatt, „mint egy plébános”, mondta valamelyikük megvetően.

Akkor ugyan még ellenállt a Führer és végleges döntés nem született. Mindenesetre adtak neki gondolkoznivalót és lehet, már másképpen nézett a

lányra. Talán óvatosabban bánt „szerelmi” viszonyukkal és ez is oka lett a későbbi tragédiának.

A politikai események mindenesetre az ő várakozásait és az elvtársak jóslatait igazolták. A majdnem ismeretlen kis náci párt 1930 szeptemberében az addig 12 képviselője helyett... 107-et küldhetett a parlamentbe! Ez fényes eredmény volt, egy csapásra a fénybe hozta az addig árnyékban éldegélő NSDAP-ét, élén Adolf Hitlerrel. Hogy még a vezérek sem számítottak ekkora győzelemre, azt Göbbels akkori naplóbejegyzése bizonyítja („Egyszerre 107 mandátum... Erre közülünk senki sem számított.”)

Hitlernek most már mindenképpen egy hős benyomását kellett keltenie, hiszen naponta a legfontosabb lapok címlapján szerepelt ő és pártja. Már nem volt mindegy, hogyan öltözik, hová megy, kivel fog kezet és kivel nem. Kivel találkozik hivatalosan és kivel félhivatalosan vagy titokban? És ahogyan várható volt, a katolikus, a szocialista és a konzervatív újságok igyekeztek őt „leleplezni”. Brosúrák jelentek meg róla és pártjáról — ez akkoriban igen kedvelt, közvéleményt befolyásoló műfaj volt, a nácik is éltek vele — és azok szerzői hetet-havat összehordtak a nácikról, de persze nemegyszer az igazat is megírták.

És valahol a háttérben még mindig ott ketyegett egy időzített bomba: Geli.

Közben Hitler a fejére állt, csakhogy bebizonyítsa, mennyire más is ő, mint amilyennek addig feltételezték! Az erősen katolikus Bajorországban nem tűrhette, hogy a náci pártot mint valamiféle neo-pogány szerveződést mutassák be. Ezért olykor el kellett határolnia magát kedvenc eszmetársai (pl. Rosenberg) egyes műveitől vagy beszédeitől, állításaitól. A médiák, különösen az ellenséges sajtótermékek nemegyszer megírták róla, hogy Hitler nem más, mint „a csőcselék elvtelen szítója"... Mindenképpen bizonyítani akarta, hogy nem csupán a marxizmus elleni könyörtelen küzdelemben lehet rá számítani, de képes megtartani a sokak által olyannyira értékesnek tartott magas morális színvonalat.

Ilyen körülmények között valóban „rázós" üggyé válhatott, ha a sajtó Geli nyomára bukkan. A hajtóvadászat valahol már talán tartott is, csak az érdekeltek még nem szereztek róla tudomást. De szinte a bőrükön kellett érezniök, hogy a veszély napról napra nagyobb. A főelvtársak bizony még többször elővették a témát. Hitlernek döntenie kellett.

Hogy nem csupán politikai okokból „engedélyezte Geli távozását" (mert később így nevezte ezt a lépést), arra ismét csak gyanúink vannak. Erősen hisszük, mert hinnünk kell, hogy a szadista „játékokból", már nagyon elege lehetett a lánynak.

Akkor volt huszonkét éves és kétséges, hogy megismert-e már másfajta szexualitást? Vagy azt hitte szegény, hogy eleve csak az a szerelem és csak az a szex, amit „Alf bácsi” mutatott be neki fülledt éjszakákon, és aminek kénytelen volt alávetni magát? Akkor is, ha nem akarta, ha undorodott ezektől a sajátos „praktikáktól”...?

1930 ősze más szempontból is fontos eseményeket hozott. Gelinek, mint már említettük, már fél évvel korábban olyan benyomása támadt, hogy Hitler életében van egy másik nő is, de kilétéről semmit sem tudott. Pedig nem kellett sokáig várnia, és megismerkedhetett... Eva Braunnal.

Ami Evát illeti, vele majd később foglalkozunk, de itt a két nő még „fedi egymást” Hitler életében. Tény, hogy 1930 októberében Geli nagy cirkuszt csinált „Alf bácsinál”, merthogy el akart menni az ünnepségre. Az *Oktoberfest*, Október-ünnep akkor már százhúsz éve ismert volt. Két hétig hatalmas sátrakban osztogatták a sört, és egy gigantikus „búcsú” vagy vásár benyomását keltette — mi több, lényegében az is volt. Itt lehetett óriáskerekezni, körhintázni, célba lőni és hasonlókat művelni. No és jókat enni-inni.

Hitler ide nem ment el, de elengedte Gelit a barátaival (mármint Hitler barátaival) és azok feleségével vagy menyasszonyával. Így nagyobb társaság keringett a látványosságok között, amikor

találkoztak Hoffmann fényképésszel. Valaki éppen megsúgta Gelinek, hogy az a „másik hölgy” nem más, mint Eva Braun. És éppen akkor „futottak össze véletlenül” a fotóssal, aki rögvest be is mutatta a társaságában lévő „unokahúgát”: Eva Braunt...

Geli nagyon dühös volt — emlékeznek az egykori szemtanúk. Akkor már tudta, hogy Hitler egy másik fiatal lánnyal jár operába, éttermekbe, moziba, sőt az annyira kedvelt piknikekre is... Hitler ezt többek között azért is csinálhatta, mert megfogadta a pártbeli elvtársak szavát. „Hanyagolta” az unokahúgát, hogy majd hamarosan végleg el is ejtse őt — de mivel a médiáknak is kellett mutatnia valamit, vagy *valakit* — hát inkább a sokkal problémamentesebb és legalább olyan csinos Eva Braunt mutogatta. Bár nem állítjuk, hogy ennek mindenképpen csak politikai oka lett volna. Hitler alighanem úgy érezte, szüksége van a szép fiatal nők társaságára, és amíg nincs felesége, addig ezt meg is teheti. Akkor is, ha már egy, a hatalom felé törő nagy politikai párt vezére!

Máig nem tudni, valóban véletlen volt-e a találkozás, vagy nem? Lehet, Hitler szerveztette így, hogy Gelit kiüsse a nyeregből? Hogy a lány haragudjon meg és maga mondja föl szerelmi viszonyukat? Vagy Hoffmann tette ezt Hitler tudta

nélkül — éppen azért, hogy Gelitől megszabadítsa „Vezérét”?

Tény, hogy az emlékezők szerint amikor leültek egy sörsátorba, két különböző asztalt kellett lefoglalnia a hét-nyolc fős társaságnak, mert Geli láthatóan igen dühös volt Evára. Mivel Braun akkor prémmel szegett fekete nagykabátot viselt, Geli kijelentette, hogy az biztosan majomszőrből van. Ezért aztán azon az estén folyton csak úgy említette Evát, hogy „az a majom ott!”

Külön dühíthette a lányt az is, hogy bár Hitler láthatóan egyre kevesebb időt töltött vele, régi elvéhez hűen most sem engedett neki nagyobb szabadságot. És közben a Führer más lányokkal is flörtölt — igaz, ezek valóban csak flörtök voltak. Például sorra került a környezetében élő és általa kicsi korától ismert Henny Hoffmann is. Aki nagyon divatosan öltözött és Baldur von Schirach szerint akkoriban München legszebb nője volt. Hitler gyakran ment ebédelni Hoffmannékhoz. Még mindig nem volt szüksége testőrökre. A ház előtt a Mercedes várta a sofőrrel, ő maga pedig fekete csizmáját csapkodta lovaglóostorával. Fekete bőrkabátot is viselt, amikor eljött. Ebéd után leült a zongorához és Wagnert, majd Verdit játszott

Egyszer a tizenhét éves Hennyt is rá akarta venni, hogy csókolja meg, amit a lány ellenzett. És elmondta az apjának is, mire akarta őt rávenni

„Hitler úr”. Az apja dühös lett és megtiltotta lányának, hogy bárkinek említse ezt a kis epizódot. Mi már tudjuk, miért — Hoffmann attól tartott, hogy Hitler az ő lányát is „befogja” abba a sajátos hárembe, amelyről annyit suttogtak a párt vezetői között. Mindenki sejtette vagy érezte, hogy csúnya dolgok történhetnek Hitler lakásának falai között — de senki sem tudott semmi biztosat, és ez csak növelte nyugtalanságukat. Nagyon féltek, hogy egyszer a sajtó leleplezi Hitlert és akkor ennek a párt és az ő politikai ambícióik isszák meg a levét!

Hitler néha döbbenetes dolgokat művelt más téren is. Az egyik ilyen esetet meséljük most el, mert az szervesen kapcsolódik a Geli-történethez, ráadásul éppen 1930 őszére datálódik. A Führer, vagy mások számára egyszerűen „Herr Hitler” sokat üldögélt egyes kedvenc müncheni kávézóiban. Például a Café Heck-ben, ahol szintén „örökre lefoglalt” asztala volt. Egyik kedves beszélgetőpartnere, bizonyos Karl Anton Reichel mesélte később, hogy Hitler megmutatta neki azt a levelét, amit Gelinek írt.

A dolog már önmagában is „meredek” és kissé értelmetlennek tűnik. Miért mutogatná valaki a szerelméhez írott leveleit egy másik férfinak? Akkor is, ha azt a barátjának tartja. Nevezett Reichel annyira azért nem lehetett fontos ember — bizonyítja, hogy az illető nevét a Hitler-életrajzokban

nem találni még a teljesen jelentéktelen személyek és kapcsolatok listáján sem.

De állítólag Hitler megmutatta neki azt a levelet, mielőtt elküldte volna Obersalzbergbe, ahol akkor Geli tartózkodott. Nos, a levél állítólag tele volt romantikus fordulatokkal, de olyan szavakkal és kifejezésekkel is, amelyeket Reichel nem tudott másnak, mint „anatómiaiaknak" nevezni. Mindenképpen egy búcsúlevél benyomását keltette. Lehet, Hitler ezért mutatta meg neki? És nem csak neki? Talán többeknek is, akik mind tudtak a Gelivel fenntartott kapcsolatáról. A lányt előtte két éven át gyakran hozta el a Café Heck-be, így jól ismerték őt. Talán ilyen körülményes módon akarta tudatni a párt alvezéreivel is, hogy szakított a lánnyal, többé nem kell félniük egy esetleges botránytól?

De ezzel nincs vége a sztorinak. A levélben ugyanis volt némi... hm... hogy is nevezzük... szóval „illusztráció" is. Ma már sokan tudják, hogy Hitler szeretett és tudott is rajzolni, hiszen festőnek készült. De azt már kevesebben tudják, hogy pornográf rajzokat is készített. Ezek némelyike ma talán még ott lapulhat egy vagy több magángyűjteményben — akár úgy is, hogy a tulajdonosok nem tudják, kit takarnak az „AH" betűk.

Nos, abban a levélben Hitler egy reménytelenül sajnálatra méltó állapotban lévő férfi... péniszt rajzolt a szöveg mellé!

Ami kétségtelenül az övé volt, a saját állapotára, impotenciájára utalt...! Ebből több következtetést is levonhatunk.

Az első: a Führer tudatában volt saját állapotának, férfiúi tehetetlenségének. Nem szégyellte azt beismerni, legalább Geli előtt. Talán nem is tehetett mást, hiszen erről már nyilván „értesült" a lány is az együttléteik alkalmával.

Másodszor: Hitlernek biztosan volt szexuális kapcsolata Gelivel. Ha nem így volna, sohasem küld neki ilyen levelet és ilyen rajzot. Vagyis annyira jóban voltak már, hogy ezt is megengedhették maguknak, egymásnak.

Harmadszor: Hitler a jelek szerint még mindig nem fogta fel teljesen, milyen veszélyes lehet a közvélemény, a média szempontjából ez a kapcsolat. Hatalmas hibát követett el azzal, hogy elküldte azt a levelet. Óriási baj lehetett volna belőle, ha a csalódott és megkeseredett lány azt kihasználja! Elég lett volna elvinnie valamelyik szerkesztőségbe, az pedig leközölte volna (no persze csak a szöveges részét, hiszen 1930-ban egy ilyen rajzot semmiféle európai ország lapszerkesztője nem közölt volna...) és kész a világraszóló botrány!

Szakértő szexológusok, akik foglalkoztak — persze utólag — Hitlerrel is, rámutatnak: az efféle krízisek nem ritkák az olyan emberek esetében, akik nagy stressznek vannak kitéve. Azokban az

időszakokban, amikor nagyon sok minden történik körülöttük és azok az események roppant fontosak, döntőek a jövő szempontjából — akkor az amúgy is bizonytalan férfiasságuk egy időre gyakorlatilag „leáll”, impotenciájuk totálissá válik. Ez eltart egy ideig, aztán később kezdenek „magukhoz térni”, ismét udvarolnak, bátortalanul tapogatóznak és próbálkoznak. És valahogyan megy is nekik a dolog, egészen addig, míg ismét következik egy politikailag döntő korszak. Ilyenkor ismét „lehervadnak”.

A dráma már a végkifejletéhez közeledett. Bár talán egyik résztvevője sem sejtette, hogy ennyire szomorú lesz a vég.

De addig azért még történt egy és más.

6.

Az utolsó napok és órák

Hitler még mindig nem tudott dönteni. Igaz, elküldte azt a levelet, de végső soron nem vett búcsút a lánytól.

Mi több, ismét elvitte magával néhány nyilvános fellépésére. Például amikor a lipcsei bíróság néhány náci-szimpatizáns katonatiszt ügyének tárgyalására beidézte tanúnak. Ott is hatalmas beszédet vágott le a tárgyalóteremben — hiszen az effélekre minden lehetséges alkalmat kihasznált. Az alvezérek mindent megtettek, hogy lehetőleg kevesen fotózzák a Vezért éppen Geli társaságában. Szerencséjükre az újságírók akkor még nem tudták, kicsoda Geli. Azt hitték, egyike a lelkes híveknek, akikből volt elég ott is, a bíróság épülete körül és mindenhol, ahol Hitler megjelent.

Ahányszor Hitlernek el kellett hagynia Münchent — ebben a Geli számára utolsó korszakban — annyiszor engedélyezte, hogy a lány elmehessen

Obersalzbergbe az anyjához. Az is megesett, hogy a három nő — Angela asszony, Geli-Angela és Elfride, a kisebbik lány — átrándultak a határon az alig harminc kilométerre lévő Salzburgba és nagy bevásárlást rendeztek. Nem kétséges, hogy volt pénzük. Mindkét asszony Hitlerből élt — de míg Angela, a féltestvér valóban dolgozott is a Führernek és rendben tartotta a hegyi házat, addig Geli egészen másfajta szolgálataival érdemelte ki azt a pénzt, amit kapott.

Mellesleg Hitler hol roppant bőkezű volt vele, hol meg nagyon fukar. Mások beszámolójából ismerjük egyik vitájukat, amely egy hegyi kiránduláson zajlott le. Kint mászkáltak a hegyekben. Geli azzal a géppel fényképezte a társaságot, amelyet éppen „Alf bácsitól" kapott ajándékba. De közölte, hogy szeretne egy másikat, egy jobbat venni, meg is mondta, milyet. Hitler ehhez is értett — vagy csak úgy tett — és közölte, arra a gépre nem ad pénzt. Összevesztek. Geli haragosan ismételte, hogy van neki saját pénze, mire Hitler — mint egy veszekedő gyerek — rávágta, hogy akkor sem engedélyezi azt a vásárlást. A lány durcásan hallgatott egész úton, a férfi pedig tettetett vidámsággal ment tovább és úgy csinált, mintha nem is látná, milyen szomorúságot okozott a lánynak.

Ilyen körülmények között persze viszonyuk nyilván nem volt felhőtlen.

Geli 1931 folyamán más elfoglaltságokat keresett és talált magának. Összebarátkozott Hitler egyik segédtisztjének menyasszonyával és együtt készültek az esküvőre. Ruhákat válogattak, lakást díszítettek, és ezzel is elment az idő. Mert valljuk be őszintén, Geli voltaképpen semmit sem csinált. Így számos szeszélyének oka lehetett éppenséggel az unalom is. Csak múltak a napjai, amikor egyedül volt. Mindenképpen akart hát valamit, ami betöltheti az idejét. Pótcselekvésekben élte ki magát.

Jó lenne tudni, milyen gondolatok foglalkoztatták. Mennyiben volt még neki fontos a „bácsi", mint szerelmi partner? Vagy már csak a pénzére számított? Az sem zárható ki, hogy valamilyen értelemben megkönnyebbült, hogy nem kell vele lennie éjszakánként. De a későbbi események fényében az sem lenne furcsa, ha egyáltalán nem hiányzott volna neki Hitler, és inkább más férfiakra vágyott...?

A későbbi események megértéshez tudnunk kell, hogy Geli nem félt a fegyverektől, mi több, ismerte és használta azokat.

Hitler lakásában több pisztoly is volt. A Führer félt az esetleges támadásoktól és merénylőktől. Említettük már, hogy egy külön tizenkét fős osztagot hozott létre a párt a húszas években, hogy Hitlert őrizzék. Ez az őrizet kiterjedt a lakására is, de nem volt túlságosan látható. Mint már volt róla

szó, a piknikekre például szinte teljesen testőr nélkül járt, ha csak a mindenkori sofőrt nem számítjuk annak.

Ám otthon tartott a merényletektől, és nem is ok nélkül. Számos fenyegető levelet kapott, az egyik farkaskutyáját ismeretlenek megmérgezték. 1930 környékén már sehová sem mozdult ki testőrség nélkül. A lakásban tehát voltak fegyverek és Hitlernek ez némi önbizalmat és biztonságérzetet adott. Az íróasztala fiókjában tartott egy 6.35-ös kaliberű Walthert. Ő maga szólította fel Gelit: ha már itt él, tanuljon meg lőni. Hiszen „ebben a házban a politika lakik, kedvesem".

Mivel olykor Geli is félt, mindig tartott a keze ügyében egy pisztolyt. Mi több, elment Henny barátnőjével, aki akkor mindössze tizenhét éves volt és mindketten megtanultak bánni a fegyverrel. Egy müncheni lőtéren rendszeresen lőttek és megtanulták azt is, hogyan kell tisztítani, sőt szétszedni és összerakni a Walthert. Mindkét lánynak volt fegyverviselési engedélye is. Nemegyszer a retikülben vittek is magukkal fegyvert és nagyon élvezték, hogy ily módon képesek elhárítani minden támadást.

De arról nem tudhatott a lány, hogy valami készül ellene.

Márpedig a történetünk itt kétfelé kell hogy ágazzon. Az egyik az öngyilkosság irányába

kanyarodik, a másik egy gyilkosság összes lehetséges változatát veszi majd szemügyre. A történetek természetesen egy ponton — a halál tényénél — ismét egyesülnek. De mindkettő eléggé érdekes ahhoz, hogy egyik verziót se hagyjuk ki. Annál is inkább, mert jelenleg tulajdonképpen — idestova hetven évvel az események után! — még mindig nem lehet tudni teljes bizonyossággal, hogy mi is történt.

Az első változat: öngyilkosság

Az időpont: 1931. szeptember 19. szombat reggel.

Angela Raubalt (Gelit) holtan találták Hitler lakásában, a saját szobájában. Ruhája csupa vér, amely a szívkörnyéki sebből folyt ki. A lány arccal a padlón feküdt, az orra is a padlót érintette. Az egyik keze még a díványon heverő pisztoly felé volt kinyújtva. 6.35-ös Walther volt. A golyó a szív környékén hatolt be és áthaladt a tüdőn, de a testében maradt. A háta bal oldalán, a csípője alatt találták meg a boncolás során.

Az asztalon hevert egy levél, amelyet nem fejezett be. A címzett egy bécsi lakos volt — de nem derült ki eléggé egyértelműen, hogy nőnek vagy férfinak akarta-e Geli a levelet írni? Az egyik

változat szerint egy zenetanárról volt szó, tehát mintha egy addig ismeretlen, de létező szeretőjének akart volna írni. A másik változat szerint egy barátnője lett volna a címzett. Mindenesetre a rendőrségi jelentésben „egy barátnő” szerepel, Schirach emlékezéseiben pedig — aki már akkor is közel állt hozzájuk, hiszen nem sokkal később feleségül vette Hoffmann fényképész lányát, Geli jó barátnőjét, Hennyt — az első változatot olvashatjuk.

Érdemes megjegyeznünk két tényt a levéllel kapcsolatban. Az első: a hangulata teljesen normális és nyugodt volt. Nem egy olyan ember utolsó írása, aki pár perc múlva öngyilkosságot akar elkövetni. Az írása sem zaklatott, hanem teljesen szelíd, olyan, mint máskor. A másik: az a hely, ahol befejeződik, helyesebben megszakad a levél. Egy mondat közepén, az „és” szócskánál (*und*). Vagyis az a mondat így kezdődött: „Amint Bécsben leszek — és remélem, hogy erre hamarosan sor kerül — elmegyünk együtt Semmeringbe, és...”

Semmering üdülőhely Bécstől nem messze. Vajon kivel akart oda elmenni Geli?

Még azok is, akik az öngyilkossághoz ragaszkodnak, számtalan verziót mesélnek. Ezek közös jellemzője, hogy senki nem tud semmit, de mindenki hallott valamit. Általában több szájon ment át a sztori, mire eljutott hozzájuk, tele van nyilvánvaló tévedésekkel és hibákkal (sokszor szerepel

benne például Geli anyja, Angela, aki pedig azon a napon is a hegyi házban volt, 180 kilométerre Münchentől...), vagy a neveket írták el, vagy teljesen valószínűtlenül hangzanak.

Minket természetesen nagyon érdekel, mi is történhetett Geli halála *előtt*, vagyis mi okozhatta a lány halálát? Már ha öngyilkos lett. Ennek nagy és jelentős eseménynek kellett lennie.

Geli akkor már egy ideje mindenképpen el akart menni Bécsbe — ezt sok szemtanú megerősítette, Hitler viszont nem engedte el. „Mi van Bécsben, amit itt ne lehetne kapni?" — kérdezte, arra célozva ezzel, hogy Gelinek nyilván csak egyetlen célja lehet: a bevásárlás. Vagyis az esztelen pénzszórás, amiért nagyon dühös tudott lenni „Alf bácsi".

De az sincs kizárva, hogy Hitler akkor már tudott vagy sejtett valamit egy udvarlóról, aki kedves a lány szívének és akivel Geli pár napot vagy hetet szeretne tölteni az osztrák fővárosban. Állítólag előző napon, ebédnél történt. Mások szerint ez a szombati reggelinél esett meg. A lány halkan ismételgette, hogy neki mindenképpen el kell mennie Bécsbe. Hitler pedig szokásos makacsságával ellenkezett vele és folyton nemet mondott, akárhányszor kérte is a lány.

Hol voltak már azok az idők, amikor elég volt, ha Geli a nyakába ugrott és megcsókolta az arcát —

és a Führer azonnal sutba vágta terveit és egyéb programjait, máris szólt a sofőrnek és hamarosan robogtak a Chiemsee felé vezető úton...!

Geli azt mondta — hazudta? —, hogy Paula nénjét akarja meglátogatni. Ez volt Hitler másik, meglehetősen elmebajos (családilag ő is sok genetikai terhet örökölt) féltestvére. Hitler egy másik verzió szerint erre azt kiabálta:

— Azt hiszed, nem tudom, miért akarsz odamenni? Hogy megint találkozz azzal a tetves zsidóval, aki énektanárnak adja ki magát? Erről van szó, ugye? Megint titokban találkozgatsz vele. Elfelejtetted, hogy ezt megtiltottam? Mondd meg az igazat, miért akarsz Bécsbe menni?

Akik ezt a beszélgetést hallani vélték — sokadkézből tudták meg, állítólag — azok szerint úgy fejeződött be, hogy Geli könnyekben tört ki és közölte: teherben van...

Nos, a későbbi rendőrség és boncolási jegyzőkönyv ezt aligha erősítette meg. Ugyanakkor hallottunk olyan állítólagos boncolási jegyzőkönyvről is, amely szerint a helyzet éppen az ellenkezője volt: Angela Raubal *szűz volt*... Ez éppen olyan valószínűtlenül hangzik, mint az előző változat.

A személyzet egyik tagja akkor éppen a konyhában mosogatott és a beszélgetés egyes részleteit hallotta. Az ismeretlen informátorok szerint többször elhangzott Geli szájából az is, hogy „agyonlövöm

magamat”, míg Hitler állítólag nyugtatgatta a lányt. De persze a politika nem állt meg miatta, már várták odalent a kocsinál, hogy ismét egy nagy németországi beszéd-körútra vigyék. Hát mindenképpen mennie kellett, ezért azt mondotta volna, (e verzió szerint), hogy Geli nyugodjon meg, majd ha visszajön, mindent megbeszélnek és találnak megoldást. Hitler állítólag még elnézést is kért a lánytól, amiért most olyan ideges, de ez majd elmúlik és akkor beszélnek róla. Lehet persze, hogy csak a sima bécsi utazásról volt szó és szóba sem jött a terhesség. A fültanú vagy rosszul hallotta a dolgot, vagy ezt a részletet csak kitalálta — de az sem zárható ki, hogy a történetet később szájról szájra adó pletykások nagyították fel a „sztorit”.

Ennek ellenére évekkel később is „élt” a terhesség-változat. Hat évvel az események után, tehát 1937-ben az akkor Londonban élő régi barát, Hanfstaengl azt mondta egy régi ismerősének — mi több, könyvében is leírta a következő mondatot —, hogy „a legszorosabb család jól tudta, hogy Geli öngyilkosságának oka a terhessége volt. Teherben volt egy fiatal zsidó férfitől, aki Linzben rajztanár volt. Őt Geli még 1928-ban ismerte meg és feleségül akart menni hozzá.”

Mit gondoljunk Geliről abban az esetben, ha mindez igaz lenne? Hogy volt egy fiatal szerelme vagy szeretője a komor és rejtélyes nagybácsi

mellett — vagy annak ellenére — még elképzelhető. Az is, hogy az osztrák fiatalember olykor átjött Münchenben és ott titokban találkoztak. Az sincs kizárva, hogy valahol szexuális életet éltek, innen eredne a terhesség — már ha azt elfogadjuk. A jelek szerint Gelinek valamikor 1931 nyarán kellett volna teherbe esnie, ha szeptember közepén már biztos volt a dologban. Viszont nem találtak később olyan müncheni, obersalzbergi vagy máshol praktizáló nőgyógyászt, aki azt a terhességet megállapította volna.

No persze az is lehet, hogy hamis néven jelentették be Gelit a vizsgálatra, vagy az osztrák férfi mint hites feleségét mutatta be az orvosnak.

De menjünk tovább. Maradva az öngyilkosság-verziónál, lássuk, voltaképpen hogyan találták meg a holttestet? És mi történt akkor?

Egyet ne felejtsünk el: az egész pártvezérkar összeszaladt Hitler lakásában még azon a szombat reggelen!

Vajon miért? Miért kellett mindnyájuknak ott lenniök, ha Geli valóban csak „simán" meglőtte magát? Mert tény, hogy 1931. szeptember 19-én szombaton reggel, nem sokkal az esemény után már ott volt Gregor Strasser, Rudolf Hess, Franz Schwarz, Baldur von Schirach és Max Amman. Vagyis azok, akik akkor éppen Münchenben voltak. A többi alvezér, mint Göbbels és Göring

Berlinben voltak, Hitler pedig már régen úton Nürnberg felé, ahol első beszédét kellett tartania. A „válságtanács” jó ideig töprengett, mit tegyen. A tényt nem lehetett elhallgatni, hiszen a személyzet már tudott mindent és ha később szivárog ki az igazság, akkor meg azért kerülhet bajba a párt és vezére. Szóval döntöttek, és értesítették a müncheni Barna Ház (fasiszta székház, Hitler hivatala) sajtófelelősét: Hitler unokahúga öngyilkos lett. Később újra megvitatták a dolgot és ismét telefonáltak a sajtónak, hogy mégsem öngyilkosságra, hanem „szerencsétlen balesetre” hivatkozzon — ámde már késő volt, az első változat ment ki a lapokhoz és a hírügynökségekhez.

Minderről szintén Hanfstaengl később megjelent könyvéből tudunk. A vezérkar megtudva, hogy most már az első változat lesz a „kötelező” és annak határain belül kell mozogniok, ismét tovább tanácskoztak a részletekről. Milyen okot találjanak ki, amely Gelit az öngyilkosságba hajszolta? Azt mégsem írhatták meg, amit tudtak „Alf bácsi” és a lány igazi viszonyáról. Arról is jobb volt hallgatniok, hogy Hitler végső soron rabként bánt a lánnyal és nem adott neki teljes szabadságot.

Érdemes tudnunk, hogy ekkor *még nem értesítették a rendőrséget!*

A személyzet tehát tudta, hogy kihez forduljon, mielőtt bármi egyebet is lépett volna! Hitler

távollétében a Barna Házat hívták és a főnököknek jelentették. A főnökök odagyűltek és képletesen szólva a padlón heverő halott mellett (a valóságban a kilencszobás lakás egy másik helyiségében) tárgyaltak az ügyről. Végül úgy döntöttek, azt fogják hazudni: Geli énekesnői jövője miatt aggódott és úgy érezte, nem teljesülhet nagy álma, az éneklés. Arra is gondoltak, hogy a rendőrség nem értesülhet az ő előzetes tanácskozásukról. Ezért csak Schwarz maradt a lakásban, aki a városi önkormányzat tanácstagja volt — kellő tekintély Münchenben. Csak azután értesítették a rendőrséget.

A helyi rendőrség két nyomozója, bizonyos Sauer és Forster urak érkeztek. Első dolguk volt feljegyezni a Winter-házaspár vallomását. Annin (vagy Annie, sőt Anny, több változatban is írták a nevüket) és Georg Winteren, a két házvezetőn kívül az eset időpontjában a lakásban tartózkodott Maria Reichert és a bejáró konyhai cseléd, Anna Kirmair is.

Winter szerint reggel 9 óra 30 körül a felesége azt mondta neki: Geli szobájának ajtaja zárva van és eltűnt a pisztoly, amelyet Hitler a szomszéd szobában egy polcon tartott. Winter többször bekopogott, de nem kapott választ és zajt sem hallott. Tíz órakor már nekiesett a zárnak egy csavarhúzóval. Az ajtó erőszakos kinyitásakor a másik három cseléd, vagyis a három nő is ott volt. Így együtt

pillantották meg „a halott Raubal kisasszonyt”, aki agyonlőtte magát. Winter természetesen nem tudta megmondani az öngyilkosság okát.

Minden kihallgatott fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy a szoba kulcsa belülről volt a zárban, ezért nem is tudták azt kinyitni.

Hogy mikor állt be a halál, arról is különféle verziók keringtek. Sokáig mindenki azt hitte, hogy azon a napon reggel történt az öngyilkosság. De Maria Rechiert előző nap délután háromkor hallott valami zajt. Azt hitte, felfordult egy szék Geli szobájában. Neki sem volt fogalma róla, miért tette Geli azt, amit tett, de megjegyezte: „mostanában nagyon izgatott volt”.

Az előző napi esemény mellett „szavazott” Anni Winter is, aki előző nap, tehát péntek délután három óra körül látta utoljára Gelit. Aki izgatottan ment be Hitler úr szobájába, majd nem sokkal később visszaszaladt a saját szobájába. „Úgy vélem, akkor vette el a pisztolyt Hitler úr szobájából”.

A rendőrorvos, dr. Müller is azt állapította meg a holttest helyszíni vizsgálata után, hogy a halál előző nap este következhetett be. Okaként minden kétséget kizáróan öngyilkosságot jelölt meg. A golyó mellesleg nem találta el a szívet.

A müncheni Rendőrigazgatóság szeptember 28-án, tehát az eset után tíz nappal tett jelentést a bajor tartományi belügyminisztériumnak és az

esetet minden kétség nélkül tiszta öngyilkosságnak tartotta. Rendelkezésünkre áll a korabeli rendőri jelentés is, amely ezt tartalmazza. Így természetesen engedélyezték a temetést is, tehát a boncolás sem talált olyan adatot, ami megváltoztatta volna ezt a (szak)véleményt.

Bár a rendőrség az első és igen megnyugtató jelentést már 21-én, hétfőn kiadta, a sajtó persze felkapta az ügyet és „további nyomozásra” buzdította a hatóságokat! Vagyis az újságírók talán tudtak valamivel többet is, vagy csak a szokásos szenzációhajhászás zajlott...?

A *Münchener Neueste Nachrichten* hasábjain például valaki azt írta, hogy szeptember 18-án pénteken délután a lakásban élő személyzet „kiáltást hallott, de nem jöttek rá, hogy az ugyanott lakó huszonhárom éves diáklány kiáltott”. Geliről természetesen azonnal megírták, hogy Hitler unokahúga, és azt, hogy kicsoda „Herr Hitler”, nem is kellett bővebben magyarázniok. Münchenben minden újságolvasó ember tudta ezt.

Azt is írta még a lap, hogy a tett oka ismeretlen. De hozzátette, hogy „még”, vagyis a reményt sugallta az olvasóknak: majd kiderítik az igazságot! De szóba került az a verzió is, hogy az öngyilkosság oka egy ismeretlen fiatal „bécsi énekes” volt, mások szerint azért, mert most kellett volna fellépnie mint énekesnőnek, de nem érezte magát

arra eléggé érettnek. Sőt azt is írták, hogy rettegett a közönségtől, ami a lámpaláznak egy igencsak erős fajtája kellett volna, hogy legyen. Ha igaz lett volna.

A szocialisták által kiadott másik ottani napilap, a *Münchener Post* már eleve „Rejtélyes históría! Hitler unokahúgának öngyilkossága!” címekkel hozta le a sztorit. Az események ismertetése közben jelzi a szerző, hogy „még mindig nem lehet tudni, mi volt oka tettének”. De már írja, hogy a halál napján, vagyis pénteken, szeptember 18-án Hitler és Geli között vita zajlott le. Geli Bécsbe akart utazni, hogy ott eljegyezze magát, amit Hitler határozottan ellenzett. Ezt követően Hitler elhagyta lakását, a lányt pedig másnap holtan találták, kezében Hitler pisztolyával.

Ami érdekesebb. Az újság azt írta, Geli orrát betörve találták és testén is több más sérülési nyomot találtak a boncolás során. Nos, az orr törése lehetett annak eredménye, hogy a lövés után már haldokolva vagy holtan éppen az orrára esett — ha igazak az erről szóló beszámolók.

De a szocialista napilap már arról is tudott, hogy mielőtt a rendőrséget értesítették volna, a párt vezetői titkos tanácskozást tartottak a lakásban! A személyzetből járt el valakinek a szája, vagy a ház más lakói voltak ilyen szemfülesek?

Ugyanakkor a náci párt a maga orgánumaiban és ahogyan csak lehetett, más sajtótermékekben is — azt terjesztette, hogy Geli nem Hitler lakásában élt, hanem ugyanazon az emeleten egy másik, teljesen független lakásban —, ami nem volt igaz. Igyekeztek hát növelni a fizikai távolságot is Hitler és unokahúga között. Igaz, erre már csak posztumusz került sor...

Müller rendőrorvos, talán a sajtó piszkálódásaira válaszul kiadott egy jelentést, ahol tagadta, hogy az orron vagy bárhol a testen egyéb sérüléseket vagy annak nyomait lelték volna. Ellenben a természetes úton képződő, a halál után megjelenő hullafoltokról tesz említést, ami normális tünet, ha a halála beállta után fél- vagy egy nappal találnak meg valakit.

Hamarosan persze Hitler is hazaért a hírre és még aznap délután nyilatkozott Sauer nyomozónak. A Führer természetesen azt a verziót adta elő, amelyben távollétében a párt vezetői megállapodtak. Ő is mint énekesnőt említette Gelit. A vitájukat sem hallgatta el. Úgy mondta: Geli Bécsbe akart menni, de ő, a nagybátyja csak akkor lett volna hajlandó ezt engedélyezni, ha vele megy az édesanyja, Angela Raubal is. Ez viszont Geli tetszését nem nyerte el. Ez idegesítette a lányt, de Hitler szerint nem úgy nézett ki, mint aki emiatt ilyen tragikus szándékot forgat a fejében. Például

amikor Hitler péntek délután elutazott (vagyis szó sem volt szombat reggeli távozásról a pletykákkal ellentétben, igazolható, hogy Hitler már pénteken délután elhagyta Münchent!), egészen nyugodt körülmények között búcsúztak el egymástól

Hitler némi szándékossággal bejelentette: Geli egyszer részt vett egy spiritiszta szeánszon és utána kijelentette: biztosan nem természetes halállal fog meghalni. A fegyverekhez pedig könnyen hozzáférhetett, mert tudta, hogy ő, Hitler hol tartja ezeket a lakásban. Hozzátette: nagyon fájlalja a lány halálát, mert ez volt az egyetlen rokona, akivel közelebbi kapcsolatot tartott. Ez az ő számára nagy szerencsétlenség — tette hozzá komor arccal.

Vagyis megint kibújt belőle igazi természete. Neki fájt, az ő baja volt, vele történt a baj...!

Érdekes, ez a fájdalom nem fogta őt el, amikor sajtókiigazítást kért. Ugyanis már aznap, amikor megjelent a fent idézett beszámoló a szocialista Münchener Post-ban, Hitler levelet írt a szerkesztőségnek. Rögvest a Sajtótörvény 11-es paragrafusára hivatkozva akarta cáfolni az ott közöltek egy részét... Tagadta, hogy megtiltotta volna Gelinek a bécsi utazást — amit pedig még szombaton elismert Sauer nyomozónak!

Továbbá követelte, hogy „a lap következő kiadásában ugyanazon a helyen ugyanolyan betűtípussal közöljék az alábbiakat: nem igaz, hogy közte és

Angelika (!) nevű unokahúga között „ismét volt egy nagy veszekedés”, no és hogy ő soha nem ellenezte unokahúga bécsi utazását, sem most, sem máskor. Ez is nyilvánvaló hazugság volt a Führer részéről. Úgy látszik, eldöntötte, hogy mindent letagad a sajtóban, ami rossz fényt vethet rá. Tagadta azt is, hogy unokahúga eljegyzés szándékával ment volna Bécsbe és azt is, hogy neki ez ellen bármilyen ellenvetése lett volna. (Ez logikai bukfenc, de a jelek szerint Hitler nem vette észre). Szerinte Geli azért akart Bécsbe menni, hogy szakemberekkel vizsgáltassa meg a hangját és énektudását, mielőtt a nagyközönség elé lépne. Azt is tagadta Hitler, hogy 1931. szeptember 18-án pénteken délután egy „viharos veszekedés” után hagyta volna el lakását. Szerinte ott és akkor semmiféle veszekedés nem történt.

Négy nagy tagadását akkurátusan pontokba szedte, dátumozta, aláírta és elküldte a szerkesztőségbe. A jelek szerint elküldhette ezt más lapoknak is, mert azok is lehozták a következő napokban. Ehhez hasonló tagadást helyeztetett el a náci párt lapjában, a *Völkischer Beobachter* hasábjain is.

Érdekes, hogy ily módon aztán elterjedt az énekesnői karrier velejéig hamis története, és azt a rendőrség is elfogadta. Senki nem nyomozott Geli után? Nem derült ki, hogy olykor elment az énekórákra, olykor meg egyenesen kerülte az „iskolát”,

no és hogy igen gyengécske volt a hangja és még ennél is gyengébb az énektudása? Ha így tanult volna tovább, öt év múlva sem jut el színpadra és nem hallja őt a közönség... Nem derült ki, hogy a személyzetnek miért azok a tagjai nyilatkoztak-vallottak a rendőrségnek, akik nem is éltek a lakásban? Viszont aki ott lakott, a siketecske Dachs asszonyt egy nyomozó sem kérdezte, főleg azért, mert amikor a rendőrség megérkezett, az asszonyt elküldték valahová. Nyilván nem véletlenül — valaki nem akarta, hogy vallomást tegyen. No és miért volt éppen azon az éjszakán egyedül a lakásban Geli és a siket öregasszony?

Mert pénteken délután háromkor, miután Hitler elment, a lány még élt. Az öngyilkosságra valamikor pénteken estefelé kerülhetett sor (a rendőrorvos szerint a holttest 17-18 órát feküdt az arcára borulva a padlón, amikor ő odaérkezett. Dr. Müllert pedig szombaton délelőtt tíz óra után hívták ki a prinzregentenstrassei lakásba. A halál tehát legkorábban pénteken délután hat és hét óra között következett be.

Ha tovább firtatjuk az ügyet, fokozatosan eltávolodunk az öngyilkosság-verziótól és veszélyesebb vizekre evezünk.

Miért nem lehetett akkor este a lakásban Maria Reichert, aki pedig ott szokott lenni olyankor? Vajon nem azért távolították el valami ürüggyel,

hogy csak a siket asszony maradjon? Reichert nem láthatott valamit, Dachs asszony meg nem hallhatott valamit... De mit?

Igaz, Maria Reichert később makacsul állította, hogy péntek estefelé a lakásban volt. Igaz, ő késő estéről beszél, amikor ő maga már régen ágyban volt. Akkor hallott valami tompa dörrenést, kiáltást, de nem kelt ki az ágyból. Ő is csak másnap reggel kezdett nyugtalankodni, amikor látta, hogy Geli ajtaja belülről zárva van és senki sem válaszol a kopogásra. Aztán azt mondta, hogy két pártbeli „elvtársnak" telefonált először, és azok — egyikük volt Schwarz — hívattak egy lakatost, aki kinyitotta a zárat... nos, ezzel tökéletesen aláásta az első, hivatalos és a rendőrségnek is előadott változatot, amely szerint a pincér-inas szerepét betöltő Georg Winter nyitotta ki a zárat. Sőt, volt egy olyan verzió is, miszerint elhívták Rudolf Hesst, ezt a közel két méteres erős férfit — Hitler későbbi helyettesét, aki aztán 1941-ben rejtélyes okból Angliába repült, majd a háború után negyven évig ült a végén már csak miatta fenntartott négyhatalmi berlini katonai börtönben, Spandauban — és az törte fel az ajtót... Hogy hányan törték fel Geli szobájának ajtaját! Már persze, ha komolyan vennénk minden pletykát.

Anni Winter is összevissza beszélt akkor és évtizedekkel később, amikor a Geli-ügyben

nyomozó szerzők jártak nála. Gyakorlatilag mindenkinek mást mondott a halál okáról, előzményeiről és Geli természetéről. Tudunk olyan vallomásáról is, amelyben nyilvánvalóan hazudott.

De maga Hitler is össze-vissza beszélt!

Természetesen később nagyon ritkán hozta elő az ügyet és egész környezete jól tudta, hogy Geli Raubalról jobb hallgatni. Ők soha nem merték volna szóba hozni. Olykor állítólag azt mondta — tudjuk, hogy Eva Braunnak is nem egyszer — miszerint Geli szerelmes volt belé és azért lett öngyilkos. Egyszer állítólag az is kicsúszott a száján, hogy „mindnyájan felelősek vagyunk a drága Geli haláláért", amit sokféleképpen értelmezhetünk. Később — nem tudni, már az emlékezete mondta-e fel a szolgálatot? — egyszer úgy említette a lány halálát, hogy Geli egy kis törölközőn keresztül (hogy csökkentse a zajt) a saját szájába lőtt. És bár tudjuk, hogy barátnőjével együtt Geli szinte dédelgette saját pisztolyát és szeretett lövészetre járni — Hitler egyszer később azt állította Fridelind Wagnernek: Geli félt a tűzfegyverektől, mert egyszer egy jósnő közölte vele, hogy tűzfegyver által veszíti majd életét.

A legtöbb Hitler-életrajzíró, köztük a leghíresebbek, mint Bullock, John Toland, W. Görlitz és mások is elfogadják Geli öngyilkosságának verzióját, igaz, mindegyik egy kicsit más okot lát

mögötte. De az fel sem merült senkiben, hogy esetleg Hitler maga lett volna a tettes?

A második változat: a gyilkosság

Ha kicsit elemezzük Hitler és társai — talán írhattuk volna úgy is: *bűntársai?* — vallomásait az ügyről, akkor már nem vagyunk olyan biztosak az öngyilkosság-változat hitelességében.

Az egyik alapvető kérdés az, hogy hol volt Hitler, amikor eldördült a lövés?

Winterné asszony maga látta, amikor Hitler pénteken délután elhagyta a müncheni lakást, és akkor Geli még élt. Állítólag el is búcsúzott „Alf bácsitól”. A másik tanú Hoffmann, a barát és egyben „udvari” fényképész, aki azt állította: ő bizony szeptember 18-tól a következő hét szombatig, vagyis szeptember 26-ig megszakítás nélkül együtt volt Hitlerrel. (Hoffmann később, a háború után, egy édes-bús romantikus, de szerinte igazmondó és reális történetet is írt a Geli-ügyről, amelynek aztán nem sok köze volt az igazsághoz).

A fotós változata szerint Hitler maga hívta őt a Nürnbergben, majd Hamburgban és az észak-német területeken zajló politikai körútjára. De maga is elismeri, hogy azért az a „megszakítás nélküli”

együttlét mégsem volt ilyen egyértelmű. Hitler szeptember 18-án pénteken *este* eljött érte a lakására és felvette kocsijába. Nos, itt már sántít a dolog, hiszen a Führer joggal várhatta volna el, hogy vendége maga jelenjen meg kis bőröndjével vagy az ő lakásában, vagy a pártházban, ha onnan indult a Führer a kísérőivel együtt. Annál inkább, mert miután felvette a kocsiba Hoffmannt, mégis visszamentek a Hitler-lakásba. Hoffmann szerint azért, mert Hitlernek lelkiismeretfurdalása (!) volt, hogy vitázott Gelivel. Felszaladt hát a lakásba, hogy megkövesse és megvigasztalja. Hoffmann nyilván gondolt rá: ezt a momentumot később egyesek esetleg úgy értékelhetik, hogy ekkor ölte meg Hitler az immár veszélyessé vált kedvesét. Tehát úgy folytatta a történetet, hogy Hitler lejött ismét az utcára, de Geli is elkísérte, még suttogtak valamit a bejáratnál, aztán Hitler beült a kocsiba és elmentek.

Ezzel úgy állította be a dolgot, hogy Hitler nem lehetett a gyilkos, hiszen ő tanúk előtt beszélt utoljára a lánnyal, aki elutazásuk után is élt még...! Winterné is beszélt erről a látogatásról, de lám, ő meg azt mondta, hogy Hoffmann és Hitler együtt jöttek fel a lakásba elbúcsúzni Gelitől. Így mindjárt meg is dől Hoffmann állítása, hiszen így nem láthatta Hitlert és a lányt odalent, az utcai kapunál búcsúzkodni. Ezek után Geli állítólag telefonált

egy barátnőjének, akitől tudjuk, hogy teljesen érdektelen dolgokról: ruhákról, szabásmintákról, megnézett kirakatokról volt szó. Nos, egy nő öngyilkossága előtt ilyesmikről fecseg a barátnőjével?

Hoffmann azt is állítja, hogy Geli segített takarítani Hitler szobájában és a férfi egyik zakójának zsebében talált egy kék papírra írt levelet, amit elolvasott és dühösen összetépett. Feltételezhetően egy szerelmes levél volt, amit egy másik nő írhatott a Führernek. És aznap este fordította maga ellen a fegyvert — így a fotós. A levelet mellesleg állítólag Eva Braun írta.

Az éjszakát Schreck, a sofőr, Hoffmann és természetesen Hitler egy nürnbergi szállodában töltötték. Reggel korán hagyták el a várost, így a hír nem érte őket utol. Hogy ki telefonálta meg neki, arról is egymásnak ellentmondó vallomások születtek. Már az is furcsa, hogy ez végül is Hessnek sikerült, aki szintén ott volt szombaton reggel a lakásban a tanácskozók között, de valami okból azt mondták a személyzetnek: Hess úr ottlétéről semmi szín alatt ne nyilatkozzanak a rendőrségnek. Állítólag 11 óra 45 perc körül sikerült végre Hitlert valahol megállítani. Ekkor egy szállodába telefonáltak Hessék és az egy boyt küldött utánuk taxival, és a nyílt műúton kapták a hírt. Visszamentek hát a városba, a szállodába. Hess azt

üzente, hogy Hitler lakásában várja a Führer mielőbbi jelentkezését, mert rendkívül fontos hírt kell közölnie.

Hoffmann szerint amikor Hitler megkapta a hírt, kijött a telefonfülkéből, a haja a szemébe lógott, „a szeme szinte üveges volt" (ami erős túlzás lehetett, nem kétséges...) és úgy tűnt, őrjöng a fájdalomtól. Hess nem felelt a kérdésre, hogy él-e a lány, ezért aztán Hitler megparancsolta a sofőrnek, hogy menjen olyan gyorsan, ahogyan csak bír, irány München! És elindultak visszafelé, őrületes tempóban száguldott a Mercedes az úton. Olyannyira, hogy délután Ingolstadt környékén egy rendőr fel is írta őket gyorshajtásért. Hoffmann aztán leírt egy ilyen mondatot: „Münchenbe visszaérkezve tudtuk meg a szörnyű hírt: Geli már huszonnégy órája meghalt". Kérdem én: hogyan halhatott volna meg 24 órával korábban? A rendőrségi jelentésből tudjuk, hogy „Herr Hitler" fél négy tájban ért vissza Münchenbe, a lakására, és akkor tett vallomást a rendőrnyomozóknak. Hoffmann pedig előző este látta a lányt. Estétől másnap délután közepéig nem huszonnégy óra telik el. Ez is csak azt bizonyítja, hogy Hoffmann jóval később sem sokat adott a pontosságra. Ezért egyéb állításait is kellő óvatossággal kell fogadnunk.

Mert elképzelhető az is, hogy a fényképész elszólta magát és Gelit bizony *valaki* már pénteken

délután három körül, vagy még korábban agyonlőtte...? És talán a rendőrorvos sem tévedett, mert hiszen lehet, hogy a tettes vagy tettesek az üres lakásban rálőttek a lányra, de az később még órákon át élt, és csak estefelé halt meg?

Gyanús most így utólag az a pálya is, amit a golyó leírt a lány testében. Megvizsgálta-e valaki, hogy egy öngyilkosjelölt lőhet így önmagára? És nincs adat, hogy megvizsgálták-e Geli bőrét, a fegyvert, stb. Vagyis voltak-e lőpornyomok a bőrén, tehát milyen közelről adták le a végzetes lövést? No és az, aki sokat lőtt már fegyverrel, neki magának is volt, az miért nem fejbe lő? Miért kockáztatja, hogy a sokkal bizonytalanabb szívlövést választja?

Hát senki sem vette észre, hogy tökéletes az ellentmondás Hitlernek a nyomozók előtt tett vallomása és a sajtóban követelésére közzétett helyreigazítása között? A rendőrség arra sem figyelt fel, hogy az újság kiderítette: a fasiszta vezérek először hosszan tanácskoztak, aztán előbb a sajtótitkárt értesítették, és csak utólag a rendőrséget? Még a legostobább detektív is sejtheti: azon a tanácskozáson döntötték el, ki mit mondjon az ügyről. Vagyis a cél az igazság valamilyen fokú eltitkolása volt. Az is fura, hogy a rendőrség nem jött rá: becsapták, mert nem közölték velük mindazok

teljes névsorát, akik a házban dolgoztak, sőt laktak (Dachs asszonyt teljesen kihagyták a névsorból).

És vajon ki találta ki azt, hogy a holttestet külföldön temessék el? Állítólag Angela, de erős a gyanú, hogy ezt is Hitler nyomására intézték így. Ugyanis ha később egy német hatóság vagy bíróság exhumáltatná a testet, ezt külföldön nem teheti meg... Mindenesetre a rendőrség már szerdán kiadta a holttestet, öt nappal azelőtt, hogy elkészült volna a hivatalos jelentés az esetről! A rokonság persze villámgyorsan el is vitette Geli földi maradványait Bécsbe.

No és Gürtner, a bajor igazságügy feje, Hitler régi barátja volt, már nem egy szolgálatot tett neki. Talán nem is véletlen, hogy 1933-tól kezdve a Führer első kormányában ő kapta meg az... igazságügyminiszteri tárcát.

Nyomozzunk tovább! A pap, aki Bécsben a központi temetőben eltemette Gelit katolikus szertartás szerint, elvileg ezt nem tehette volna meg, ha a lány csakugyan öngyilkos lett volna. Ezen Leo Raubal, Geli öccse is fennakadt és meg is kérdezte őt a temetés után. A pap személyesen ismerte nemcsak Angelát — Leo anyját —, de magát Adolf Hitlert is. Ugyanis annakidején ő volt a pap, aki a férfiak menedékhelyére, a bécsi tömegszállásra járt be lelki vigaszt nyújtani. Most Leo kérdésére azt a

különös választ adta, hogy *neki más információi vannak.*

Ha Hitler volt a gyilkos — mert ez is felmerült — akkor talán elégséges indok volt a terhesség. Már ha ez igaz. Ha Gelit egy zsidó férfi ejtette teherbe, ez a hír mindent megváltoztathatott Hitler tudatában. Hiszen Geli már amúgy sem kellett neki, a lány is el akart szakadni tőle. Ott volt neki Eva Braun. Valóságos csapás lehetett neki ez a zsidó terhesség, és ettől elveszíthette a fejét, előkapta fegyverét és lelőtte a lányt. Vagy ami inkább illik a természetéhez, megszervezte Geli kivégzését. Egy alkalmas időpontban eltávolította a személyzetet és Hamburgba indulása előtt maga húzta meg a ravaszt...?

De mint zsaroló — élete későbbi részében is gyakran zsarolt másokat — azt is mondhatta a lánynak: ölje meg magát, mert ha nem, ő teszi ezt. Vagy hogy ha nem teszi meg, többé nem fogja anyagilag segíteni Geli anyját és húgát. Más életrajzírók szerint is elképzelhető, hogy Gelit rábírták az öngyilkosságra. Van, aki Heinrich Himmlert gyanúsítja, aki pénteken este eljöhetett a lakásba — ahol akkor már csak Geli és a siket Dachs asszony tartózkodott — és ő vette rá a tettre. (Hogy ő lett volna az elkövető, azt nem feltételezik). Rudolf Hess a háború után a börtönben azt mondta: Geli

nem öngyilkos lett, hanem megölte... egy másik, Hitlerre féltékeny nő!

Henny, a barátnő szerint Geli azért lett öngyilkos, hogy fájdalmat okozzon Hitlernek, aki azt meg is érdemelte. Mi több, Geli eredetileg Hitlert is meg akarta ölni, de ehhez nem volt elég bátorsága. Így hát önmagát ölte meg, mert már nem látott más kiutat ebből a szoros csapdából.

Csak az a baj, hogy Geli nem volt öngyilkos típus. Ezt még azok is elismerik, akik amúgy készpénznek veszik az öngyilkossági verziót.

Ezért számos barátja soha nem hitte el, hogy valóban öngyilkos lett volna. Senki sem gondolt például arra, hogy a levél, amelyet írt, nem volt pesszimista. Sőt, egyáltalán nem! Geli éppen arról írt, hogy elmegy Bécsbe. Nos, aki ilyen levelet ír, az egy „és" szócskánál abbahagyja az írást, fogja a pisztolyt és lelövi saját magát...? Erre mondják manapság, hogy „nem életszerű" — még ha éppen a halálról van is szó.

Nem volt éppenséggel depressziós alkat. Ellenkezőleg, a halála előtt mindenki a jókedvét emelte ki, mint fő tulajdonságát. Sokan a halála után is így emlékeztek rá, így még kevésbé értették, miért lett (volna) öngyilkos?

Hogy a halála előtti napokban vagy órákban mégis rossz hangulatban volt, azt csak egyetlen tanú jelezte, ő is jóval később. Frau Schaub, (a

férje Hitler környezetének tagja volt) színházban volt Gelivel és a lány nagyon szomorú volt egész este. De nem volt hajlandó elmondani bánatának okát.

Mindent összevetve lehetséges, hogy valóban találkozni akart valakivel Bécsben és mivel Hitler nem engedte el, öngyilkos lett. De csakugyan hihető ennyi indok...? Ezért valaki eldobja magától az életet?

Mindenesetre az említett Schaub emlékezései — meglehetősen zavarosan — azt sugallják, hogy a halálra egy nappal korábban került sor, és Hitlernek is köze lehetett hozzá. A legjobb persze az lenne, ha valamiféle Hitler-emlékiratok kerülnének elő. De a Führernek nem volt szokása bármit is felírni. Másokra bízta az események jegyzetelését.

A fenti beszámoló azért érdekes, mert senki — a szó szoros értelmében Hitler környezetéből senki sem említette soha sehol egyetlen szóval sem, hogy a halála előtti estét Geli színházban töltötte. Ennek a ténynek persze nincs érdemi jelentősége, mégis jelzi, hogy a környezet egyes tagjai mennyire másra, másképpen emlékeztek és mit tartottak fontosnak. Így viszont — gyanítjuk — más, valóban fontos részletek is elkallódhattak.

Hitler nem ment el a temetésre. Erre volt egy kényelmes, ráadásul valós ürügye: az osztrák hatóságok nem engedték volna be az ország területére.

Ugyanis annakidején, amikor 1914-ben önként belépett a német hadseregbe, elveszítette osztrák állampolgárságát. Amikor pedig 1923-ban puccsot szervezett Münchenben, Ausztria (már nem a császári, hanem az új, a köztársasági) elrendelte a tilalmat, és emiatt Adolf Hitler legálisan sehol sem léphette át Ausztria határait. (1938 márciusában persze hadserege élén tette meg azt, és az osztrákok nagy többsége ujjongva üdvözölte őt. A tilalomról már szó sem eshetett...)

Mindenesetre a sok egymásnak ellentmondó vallomás teszi leginkább kétségessé az öngyilkossági változatot. No és az az apróság, hogy két rendőrségi dokumentumon kívül (a müncheni rendőrség végleges jelentése 1931 szeptember 28-ról Angela Raubal *öngyilkosságáról* és az a másik, amelyben Hitler sofőrjét gyorshajtásért megbüntetik, amikor a holttest felfedezése utáni órákban a Führer őrületes tempóban száguldott vissza Münchenbe) minden egyéb papír, okmány, dokumentum *eltűnt!*

Igen, azon a kettőn kívül semmi sem maradt. A jelek szerint Hitler 1933-as hatalomra jutása után a müncheni rendőrség is — mint minden rendőrségi szervezet és bármilyen egyéb intézmény — a nácik hatalmába került. Így ott azt tehettek, amit akartak. Feltehető, de nem bizonyítható, hogy valamelyik biztonsági szervezet tevékenykedett itt is.

Himmler, az új biztonsági főember, vagy Müller, a Gestapo főnöke volt a tettes? Nem tudjuk.

Az is elgondolkodtató, hogy akik ellenezték az öngyilkossági verziót, azok némelyike nem élt már sokáig. És haláluk ritkán volt természetes halál.

Ilyen volt például Hitler esküdt ellensége, Fritz Gerlich, aki a harmincas évek elején egy meglepően jól prosperáló antifasiszta lapot adott ki. A „Der Gerade Weg" (= Egyenes Út) több mint egymillió olvasót vonzott és ebben Gerlich kíméletlenül leszámolt Hitler elveivel. Még nyílt levelet is írt neki 1932-ben (!), ahol előre megjósolta, micsoda világégés lesz abból, ha a Führer kaparintja meg a hatalmat. Gyűjtötte maga köré Hitler ellenfeleit, kritizálóit. Geli halála után pedig hamarosan olyan anyagokat közölt, amelyekből több terhelő dologra derült fény. Az egyik szerint Hitler a lakásban tartózkodott, amikor eldördült a lövés, és a mást mondó tanúk mind hazudnak. Vagy az egyik rendőrnyomozó véleményét, aki szerint egyáltalán nem öngyilkosságról, hanem gyilkosságról volt szó...

De ezzel még nem volt vége. Gerlich közölte lapjában egy müncheni vendéglős vallomását, aki megesküdött, hogy szeptember 18-án pénteken este Hitler és Geli nála vacsoráztak és éjjel egy óráig ott voltak. Mi több, szokásával ellentétben Hitler egy kis sört is ivott... ne feledjük, a hivatalos

vallomások szerint Hitler már pénteken délután Nürnbergbe távozott...!

De aztán Hitler hatalomra került, és hogy, hogy nem, de egy napon leégett a birodalmi parlament, a Reichstag épülete. Ami remek ürügyet adott az új diktátornak a rendkívüli állapot bevezetésére. Így már semmilyen törvény nem állhatta útját, hogy bosszút álljon Gerlichen, akivel természetesen nem csak a Geli-ügy miatt akadt leszámolnivalója. Gerlichet 1933 márciusában letartóztatták és Dachauba vitték, ahol egy bő évvel később, 1934 júniusában kivégezték. Egy bizalmas emberét, aki szintén tudott a Geli-ügyben összeszedett, és Hitlert terhelő bizonyítékokról, a náci titkösügynökök külföldre is követték és ott ölték meg.

A Strasser-fivérek egyike úgy tudta, hogy Hitlert a müncheni ügyész, Glaser a Geli-eset után meg is akarta vádolni azzal, hogy a Führer sajátkezűleg gyilkolta meg Angela Raubalt. De a már említett Gürtner, a bajor igazságügy főnöke ezt nem engedélyezte (és akit Hitler később igazságügyminiszterévé tett hálából). A Strasser-fivérek egyike, Gregor mindent összeszedett, ami Hitlerre nézve terhelő adat vagy bizonyíték volt Geli ügyében. Már csak azért is, mert a párton belül ő volt Hitler egyetlen igazi ellenfele, aki még 1932 végén is sikerrel üthette volna ki a nyeregből

a „Vezért”. Az iratokat ügyvédjénél hagyta, akit azonban 1934-ben szintén legyilkoltak a „hosszú kések éjszakáján”. Nyilvánvalóan feltörték a páncélszekrényét és megsemmisítették a terhelő anyagokat.

Talán nem kell mondani, hogy az a vendéglős is odaveszett, aki Gerlich lapjában a terhelő vallomást tette Hitlerre. Őt is mint „elhajlót” és a „fasizmus esküdt ellenségét” ölték meg. Ismeretes, hogy a meggyilkolandók listáját bizalmasan készítették elő Hitler szűkebb környezetében. A Führernek hát volt gondja rá, hogy mindazok felkerüljenek a listákra, akikkel le akart számolni.

Feltehető, hogy ez a változat az igazi. Hoffmann, a fényképész hazudott, amikor előadta az érzelmes történetet arról, hogy Hitler hogyan búcsúzott el a kapu alatt kedvesétől. Vagyis mindenáron azt a verziót akarta hihetővé tenni, hogy Geli még élt, amikor ők Hitlerrel pénteken késő délután, vagy majdnem estefelé elhagyták Münchent.

Nincs kizárva tehát, hogy Nürnbergben nem is aludtak. Mert már túl későn indultak el Münchenből! Lehet, hogy a dolog így játszódott le: Hitler valóban étteremben volt Gelivel. Hogy nagyon fontos lehetett a beszélgetésük, jelzi: mindössze ketten mentek, a szokásos kíséret nélkül. Geli akkor mondhatta el neki azt, hogy nem akar többé

szexuálisan engedelmeskedni neki. Kérte Hitlert, „engedje el” őt. És mint utolsó érvet, felhozta vagy azt, hogy Bécsben vár rá valaki, akit máris vőlegényének tekint. Ha talán még ez sem segített és Hitler továbbra is csak azt hajtogatta, hogy *nein, nein!* — akkor talán Geli bedobta utolsó érvét: teherben van. Ez utóbbi talán nem volt igaz, de a kétségbeesett lány már nem is tudta, mit mondjon? Az is elképzelhető, hogy mindenáron meg akart szabadulni „Alf bácsi” káros befolyásától és uralmától maga fölött. Ezért talán ő találta ki, és mondta is Hitlernek, hogy a férfi, aki őt teherbe ejtette, zsidó.

Ismerte Hitler nézeteit és ha nem is foglalkozott politikával, azért azzal nyilván tisztában volt, mit gondol Hitler a zsidókról. Éppen eleget ült a beszédeit hallgatva a gyűléseken, és a kávéházi nagy monológokból is egyértelműen kiderült, hogy Hitler a zsidókat tartja minden baj okozójának, olyan fajnak, amely csak bajt hozott az emberiségre és különösen a német népre...

Nem lehet hát véletlen, hogy végül gyilkosság történt. Hitler nem szokott alkoholt inni, erős felindulásban kellett legyen, hogy akár csak pár kortyot is leeresszen a torkán. Ez egyben azt is jelenti, hogy az erősebben hatott rá, mint másokra. Ráadásul ez az eset Geli távozási szándékával, a „vőlegényével” és a terhességgel...! Összeomlani látszottak

a Gelivel kapcsolatos tervei. Mert bár már kezdett „átszokni” Eva Braunra, Geli mégiscsak az egyetlen kedvelt rokona volt. Ha megteszi, amit mondott — vagyis Bécsben férjhez megy egy zsidóhoz — őt és eszméit örökre nevetségessé teszi. Azonfelül mi lesz a másik tervével? Hiszen azt akarta, hogy Gelit hamarosan férjhez adja valakihez, akiben megbízik. Ez nyilván valamelyik náci barátja lehetett csak.

Sok baja volt mindkettőjüknek azon az éjszakán. A tanúvallomások szerint — amelyek csak Gerlich lapjában jelentek meg, vagy ott sem láttak napvilágot — szeptember 18-án pénteken éjfél után hagyták el a *Bratwurstglöckl* vendéglőt. Hazamentek, ahol Hitler először azt mondhatta Gelinek: rendben van, mehet Bécsbe!

Így míg a lány a késői időpont ellenére is örömmel nekifogott levelének, ahol dicsekedett a vőlegénynek, hogy megy ám Bécsbe! — Hitler a maga szobájában forrt a dühtől és elhatározta, hogy végez a lánnyal. Ezt a szégyent nem engedheti meg! Az akkor talán eszébe sem jutott, hogy a párt valamelyik mindenre kész fanatikusát kérje meg a tette elkövetésére. Félt, hogy ha tovább vár, a lány kifecsegi valakinek a nagy titkot, hiszen most olyan boldog lett az engedély miatt!

Tennie kellett valamit. Most, azonnal. Fogta a pisztolyát és átment Geli szobájába. A lövés eldördült,

de rajtuk kívül csak a siket Dachs asszony tartózkodott a lakásban. Senki sem hallott hát semmit. Miután végzett vele, kulcsra zárta az ajtót, de a kulcsot természetesen nem tudta a zárban hagyni belül. Aztán felhívta Hoffmannt és rávette, hogy most, az éjszaka kellős közepén induljanak el Hamburgba!

A sofőr, Schreck bizalmasa volt. Hoffmann szintén. Talán valakit még megkért az alvezérek közül, és azzal találkozott is. Nekiadta Geli szobájának kulcsát és figyelmeztette, mi történt. Aztán a Mercedes nekieredt az éjszakának. Nürnbergbe már csak hajnalban jutottak el, talán nem is volt érdemes szállodába menniök. Ugyanis... Soha senki nem ellenőrizte, melyik nürnbergi szállodában szállt meg Hitler és kísérete, és oda hány órakor érkeztek?

Mindez csak a rendőrség hathatós segítségével történhetett így. Az alvezérek közül az, aki be volt avatva és alig várta a reggelt, már ott volt, amikor feltörték az ajtót. De a tanúknak lelkére kötötték, róla se szóljanak semmit. Lehet, hogy ez éppen Schwarz volt, akiről tudjuk, hogy megvárta a rendőrség érkezését. Akkor még betehette a kulcsot a feltört ajtó zárjába *belülről.* Ezt senki sem vette észre, hiszen amikor benyomták az ajtót, már mindenki a földön heverő vérbefagyott holttesttel foglalkozott, nem az ajtóval.

Mire gondolhatunk végül is?

A változatok közül az öngyilkossági is hihető, de nem túlságosan. Túl sok jel mutat arra, hogy az öngyilkossággal „valami baj van”, valami nem úgy történt — vagy úgy éppenséggel nem is történhetett meg —, ahogyan a hivatalos változat azt előadja.

A gyilkossági változat már életszerűbb, bár az is zavaros. Ez főleg annak köszönhető, hogy Hitler hatalomra jutása után eltűntette a bizonyítékokat. De közvetett módon éppen az a tény, hogy eltüntette őket — sugallja, hogy neki is vaj volt a fején. Aligha arról volt szó, hogy szégyellte unokahúga öngyilkosságát. Hiszen az már köztudott lett pár nappal az eset után, azt nem csinálhatta vissza. Ellenben ha mégis ügyködött, akkor valami mást akart elleplezni.

És ez a „más” lehetett éppenséggel a gyilkosság is!

A fent leírt verzió szerint ugyan Hitler maga volt a tettes, de ebben sem lehetünk biztosak. Azon a számára csúfosan végződött estén éppenséggel telefonálhatott is valamelyik pártbeli bizalmasának és az küldött egy névtelen bérgyilkost. Ne feledjük, a náci pártban már akkor is történtek rejtélyes gyilkosságok, mi több: még a hatalomra jutásukat követő években is öltek meg SS-tiszteket soha fel nem derített tettesek! (Minderről részletesebben

olvashatnak Stefan Niemayer *Az SS története* című könyvében — *a kiadó megj.*)

Az sincs kizárva, hogy Hitler csak áttételesen volt a tettes. Mi van, ha Geli még délután elvitte Hitler pisztolyát a szobájába, mert annyira el volt keseredve? De magától soha nem lett volna öngyilkos? Az esti nagy beszélgetés után a pisztoly még ott volt nála, miközben ő boldogan írta levelét szeretőjének. Ám Hitler észrevette, hogy eltűnt a pisztolya, bement érte Geli szobájába, ahol a fegyver miatt dulakodni kezdtek, az elsült — az eredményt már ismerjük. Tehát lehet, hogy Hitler nem akarta megölni a lányt, csak így „sikerült", véletlenül.

Vannak egyéb változatok is, de kevéssé hihetőek. Az, hogy Geli a fegyverrel csinált valamit és az elsült... De ez azért sem hihető, mert hiszen ehhez hasonlókkal gyakorlatozott a lőtéren is. Tudta, hogyan kell velük bánni.

Az is felmerülhet, hogy valaki Hitler tudta nélkül belopózott a lakásba és megölte a lányt. Ez nyilván csak valamelyik pártbeli elvtársa, méghozzá főembere megbízásából cselekedhetett. Az alvezérek nagyon veszélyesnek tartották a lányt. Talán már hallották is, hogy említette valakinek: Hitler milyen aberrált dolgokat követel tőle. Féltek hát a botránytól, amely a pártot is hátravetheti a következő választásokon. Így mindnyájan a személyes

karrierjüket is féltették egyben, hiszen közülük a legtöbben akkor már legkevesebb hét, legtöbben pedig tizenkét-tizenhárom éve arra a lapra tettek fel mindent. Küldtek tehát egy bérgyilkost, végezzen a lánnyal.

Annyira viszont nem lehettek hülyék, hogy ezt Hitler jelenlétében végezzék el. Tehát ez esetben igazak azok a verziók, amelyek szerint a Führer mit sem sejtve aludt a nürnbergi szállodában, amikor eldördült a végzetes lövés.

Ennek a bérgyilkos-verziónak is van logikai hibája. A párt nevében kivégezhették ugyan Gelit —, de bárhol másutt, csak nem éppen Hitler lakásában! Minden lehetséges hely közül ez volt a legrosszabb, a legkevésbé alkalmas. Ha ők akartak volna végezni vele, kihasználták volna azt, amikor a házon kívül van. Elrabolni, kivinni egy városkörnyéki erdőbe és ott agyonlőni — játszi könnyedséggel megtehették volna. De azt is, hogy balesetet okoznak, mondjuk elütik egy autóval. Vagy kicsalják egy piknikre Hitler nélkül — lehetőleg jó alibit adva neki, mondjuk amikor Münchentől távol éppen beszédet mond egy stadionnyi nép előtt! — és akkor végeznek Gelivel...

A szerencsétlen véletlennek, a balesetnek is voltak hívei. Az egyik legismertebb maga Angela Raubal. Geli anyja, aki többször is kijelentette, hogy lánya véletlenül agyonlőtte magát. Szakemberek

így utólag rekonstruálva a lövedéknek a testben megtett útját szintén azt állítják, hogy az csak nagyon nyakatekert módon sülhetett el Geli kezében. Mi több, feltehetően a bal kezében, ami azért is furcsa, mert jobbkezes volt és mindig azzal sütötte el fegyverét a lövészeteken is.

Mindenesetre nem szabad elfelejtenünk: lehetséges, hogy Geli halála előtt volt egy veszekedés közte és „Alf bácsi" között, ami verekedésbe ment át. Akkor törhetett el a lány orra és kapta a kék foltokat az arcára — amelyeket aztán később a hullafoltok közé sorolhatott egy felületes (vagy szándékosan hanyag!) orvosi vizsgálat. Lehet, Geli megírta barátjának, hogy mehet Bécsbe, de még a levél felénél sem járt, amikor valaki abbahagyatta vele az írást. Talán jött Hitler, hogy közölje: mégis meggondolta magát, és mégsem engedélyezi az utat. Lehet, ott akarta tartani a lányt pár napig, míg eldönti a sorsát? Vagy amíg megbeszéli a dolgot a főelvtársakkal? Vagy amíg találnak egy bérgyilkost, aki valahol a városban elteszi Gelit láb alól?

De ott és akkor a szobában ismét vitába bonyolódtak, előkerült a pisztoly is, és... A fegyver talán Hitler kezében volt már, amikor ez az ember — imádta a teátrális gesztusokat! — ráfogta a lányra, hogy fenyegesse:

— Ha nem engedelmeskedsz, megöllek!

Vagy azt mondta fojtott haraggal:

— Még egy szó, és lövök!

Talán nem akarta komolyan, talán egyáltalán nem akarta. De ivott, és az ujja a ravaszon volt... Vagy Geli csinált egy hirtelen mozdulatot? Védekezni akart a lány, vagy támadni? Vagy nem vette komolyan a bácsit? És elsült a fegyver?

Minden, ami ezután történt, már a dolgok logikájából következett. Az eset után Hitlernek el kellett távolodnia a helyszíntől. Mivel a véres halottat nem lehetett nyomok nélkül elszállítani, és féltek, hogy lebuknak, hát úgy beszélte meg egy vagy két bizalmasával, hogy ő most gyorsan eltűnik, azok pedig másnap megrendezett körülmények között „megtalálják az öngyilkost". A fegyvert úgy helyezték el, hogy minden jel szerint Geli lőtt volna önmagára. A többit tudjuk.

De gondoljunk arra is, hogy a beavatottak tudtak egymásról is. És semmi sem kapcsolja jobban össze az embereket, mint a közösen elkövetett bűn emléke, tudata, ténye. Senki sem léphetett ki a körből. No és mire Hitler, Göring, Göbbels, Hess, Himmler és a többiek feljutottak a csúcsra, ezer egyéb, Angela Raubal halálánál sokkal fontosabb és szörnyűbb bűnök elkövetése terhelte a lelküket.

Végigmehetnénk könyvünk eddigi egyéb szereplőinek névsorán és feltehetnénk a kérdést: akik sejtettek vagy tudtak valamit, miért hallgattak? Hát természetesen azért, mert vagy jelentős anyagi

hasznot húztak a Hitlerrel és a nácikkal fenntartott barátságból, vagy egész karrierjük ezektől függött. Hoffmann, a fényképész sokat tudott, sőt mint láttuk, feltehetően „falazott” is Hitlernek. De remekül élt Hitlerből. Kizárólagos jogot kapott arra, hogy fotózhassa a Führert, és a képeket eladhassa. De úgy, hogy a bevétel felét át kellett engednie Hitlernek... Így mindketten milliókat kerestek évente! Hoffmann voltaképpen egész életében abból élt, amit abban a körülbelül húsz évben, 1925-1945 között keresett, a háború után pedig ismét milliókat keresett azzal, hogy egyedül neki volt egy Hitlerről szóló, mintegy másfél millió fotót tartalmazó gyűjteménye. 1957-ben 72 évesen jómódban halt meg.

Tulajdonképpen azon sem lehet csodálkozni, hogy Geli anyja, Angela sem emelte fel szavát Hitler ellen sem lánya halála után, sem később.

Mindentől függetlenül — akár Hitler volt a gyilkos, akár más, akár valóban öngyilkosság történt — Hitler a következő napokban nagyon össze volt törve. Ezt minden szemtanú megerősíti. Állítólag három napig az öngyilkosság gondolatával is foglalkozott. Vajon csak Gelit sajnálta — vagy félt az eset következményeitől? Igaz, a bécsi temetés után egy nappal, szeptember 24-én megtartotta a múltkor elhalasztott beszédét Hamburgban. A tanúk

szerint rosszul nézett ki és nagyon ideges volt, „de remek beszédet vágott le!”

Hans Frank szerint — aki akkor mellette volt, később magas rangú főemberré vált a Birodalomban, aztán a háború után kivégezték a győztesek — még soha nem látta annyira összetörtnek Hitlert. Közel állt az idegösszeomláshoz, állította később. Rudolf Hess azt állította: Hitlert nem Geli halála törte össze, hanem azok a pletykák, melyek szerint ő lett volna tettes, vagyis Geli gyilkosa. Állítólag úgy megviselték a sajtóban megjelent cikkek, hogy vissza akart vonulni a politikától — ami azonban nem hangzik hihetően.

Elterjedt a hír, hogy az osztrák hatóságok speciális engedélyével Hitler a legnagyobb titokban szeptember 26-án szombaton Bécsben volt. A központi temetőben megnézte Geli sírját. De ez a lelkiállapota nem tartott soká, mert két héttel a temetés után október elején már a legnagyobb lendülettel és erővel vetette bele magát a politikai küzdelembe.

Azt mindenki észrevette, hogy bizonyos szokásai megváltoztak Geli halála után. Például többé nem ült le a pianínó vagy a zongora mellé. Innen ered aztán az a tévhit, hogy botfüle volt, csak Wagnerért rajongott, de voltaképpen nem értett a zenéhez. Élete még hátralévő tizennégy évében már senki sem látta-hallotta őt zongorázni.

Általában komorabb lett, a külsejére nem ügyelt annyira és soha nem beszélt Geliről. Többé nem járt el piknikekre sem. Az is döbbenetes volt — tudjuk Henny Hoffmann visszaemlékezéseiből —, hogy Geliről attól kezdve egyetlen szó sem esett a környezetéből. Mintha soha nem is létezett volna!

Csak a szobája maradt érintetlen. Hitler megparancsolta, hogy mindent hagyjanak úgy. Ott hevertek hát a kották, a hanglemezek, a könyvek, a parfümös üvegek a toalettasztalkán. A szekrényekben ott lógtak a drága ruhák, amiket „Alf bácsi" vásárolt a lánynak.

Egyetlen személy: Anny Winter léphetett be ebbe a szentélybe. Ő is csak hetente egyszer, takarítás céljából. Különben a kulcsát Hitler magánál hordta. Később elkészíttette Geli mellszobrát egy ismert szobrásszal, aki persze így utólag már csak fényképekből dolgozhatott. Amikor Hitler Németország kancellárja lett, ezt a mellszobrot a hivatalába vitette.

Ha Hoffmannál fellelt egy régi fényképet, amelyen Geli is rajta volt, megcsókolta és szó nélkül zsebre tette. Persze senki sem merte szóvá tenni a dolgot. Vajon csak játszott? Megjátszotta, mennyire szerette a lányt, hogy Geli milyen sokat jelentett neki? Vagy tényleg így érzett? Alighanem igaza lehet azoknak, akik szerint egyetlen egy nő: Geli volt képes emberi érzéseket ébreszteni ebben

a fenevadban. Eva Braun később már csak halvány mása volt a szerelemnek.

A festőt, aki egy remek portrét festett Geliről, hálából a legmagasabb művészeti tisztségre emelte, amit megkaphatott a Harmadik Birodalomban: Adolf Ziegler ezért a képért cserébe a Német Művészeti Akadémia elnöke lett.

Ha csak ránézett egy Gelit ábrázoló fényképre vagy festményre, azonnal könnyek törtek ki a szeméből. Meglehetősen furcsa látvány lehetett ez. És most utólag, ha belegondolunk az eseményekbe, nehéz elhinni az érzelem őszinteségét. Aki szívfájdalom nélkül ítélte halálra emberek tízmillióit és tevékenyen részt vett abban, hogy valóban ki is iktassák őket az élők sorából — csakugyan ennyire sajnált *egy, csak egyetlen egy személyt?*

Mellesleg ő már csak ilyen volt. Amikor a háború alatt elpusztult kedvenc kutyája, három napig nem lehetett vele beszélni, még a frontokon zajló és sürgős intézkedést követő eseményekről sem. Vagyis Geli legalább annyit jelentett neki, mint kedvenc farkaskutyája...?

7.

Eva, és mások

Mielőtt elhinnénk, hogy Hitler nagyon szenvedett, nézzünk körül a környezetében. 1931 őszét írjuk. És bár egyesek még a nürnbergi perben is azt állították, hogy Hitler egész személyisége éppen Geli halála miatt lett olyan kegyetlenné, amilyennek később megismertük — ne vegyük készpénznek.

Ugyanis már Gelivel egy időben „szeretett" más nőket, persze a maga módján. Felbukkantak ott nők, előtte, alatta és utána, és némely esetben azokkal több időt töltött, több energiát áldozott rájuk, mint Gelire annak utolsó évében. Így hát bizonyos értelemben komédiának kell neveznünk azokat a dolgokat, amelyeket Geli halála után művelt.

Akkor is, ha elismerjük, hogy Gelinél közelebb soha senki nem került a szívéhez.

De ott volt Magda Göbbels!

Igaz, vele csak 1932-ben találkozott, de a Geli-ügynek még elég közel kellett lennie ahhoz, hogy ha tényleg szerette az unokahúgát, akkor fel se figyeljen egy ilyen asszonyra. Mégis felfigyelt.

Mert Magda Quandt akkor asszony volt, mi több, elvált asszony. Egy iparmágnás felesége volt korábban, aztán a válás után megismerkedett a dongalábú, ördögien hipnotikus egyéniségű nyomorék Mefisztóval, Göbbels-szel. Éppen a későbbi propagandaminiszter mutatta be az asszonyt Hitlernek.

Aki azonnal felfigyelt rá. Magda szőke volt, csinos, intelligens. Akkor harmincegy éves. Az apja mérnök, ám az anyja csak egy szolgálólány volt, de ez akkor már senkit sem zavart. Legkevésbé magát az asszonyt, Magdát.

Göbbels szeretője volt akkor, amikor erre a bemutatásra sor került.

Hitler megkedvelte Magdát és többször kijelentette: Gelire emlékezteti őt. Lehet, ez felhívás volt a táncra? Később a férfi már nem volt ilyen kétértelmű, sokkal egyenesebben haladt célja felé. Egyik közös ismerősüknek (nem Göbbelsnek) megjegyezte:

— Ez a nő nagy szerepet játszhat az életemben, még akkor is, ha nem veszem feleségül... Kár, hogy nincs férjnél.

Vagyis Hitler egyenesen arra utalt, hogy mostantól inkább férjezett nőkre fáj a foga. Talán hogy ne legyen velük egyéb baj, hogy ne akarjanak férjhez menni hozzá? Magdával kapcsolatban még erre is kész lett volna.

Ugyanis nem sokkal később már fondorlatos módon tudtára adta, hogy még a házasság is szóba jöhet... De Magda nemet mondott!

A közvetítő náci úr egyszer négyszemközt megkérdezte Magdát, mit gondolna a Führerrel kötendő házasságról? Ebből Magda tudhatta már, hogy az ajánlat magától Hitlertől származik. Voltaképpen nem mondott sem igent, sem nemet. Nem fogadta el az ajánlatot, de azt nem is utasította el. Schirach könyvéből tudjuk a részleteket. Magda így válaszolt:

— Hitler nem alkalmas férjnek. Az ő felesége nagyon gyakran csak a bútorzat része lesz. Afféle szekrény, amely a keze ügyében áll majd. Egy mikrofon, amin keresztül beszédet tart, vagy egy gramofon, amelyről lemezeket hallgat, persze ezeket kénye-kedve szerint fogja feltenni vagy levenni.

Magdának viszont értésére adták, hogy ha közelebbi kapcsolatba akar lépni Hitlerrel, feleségül kell mennie valakihez a náci elitben. Persze olyan valakire gondoltak, aki nem nehezítené meg neje kapcsolatát a Führerrel. A közvetítő — nyilván már

erről is beszéltek a Führerrel — Göbbels nevét sugallta.

Magda Quandt nem túl hosszú töprengés után elfogadta ezt az ajánlatot és feleségül ment Göbbelshez, igaz, ennek ára volt. Göbbels ugyanis csak azzal a feltétellel volt hajlandó őt feleségül venni, ha az asszony nem ellenzi majd az ő házasságtöréseit. Mint oly sok testi hibás embernek, neki is folyton bizonyíték kellett: képes hódítani, ennek ellenére is!

De mivel a házasság célja úgysem ez volt, hát Magda beleegyezett a dologba. Sokak szerint szerelmes volt Hitlerbe, de ez kevéssé valószínű. Tény, hogy a férjével együtt voltaképpen csak ők tartottak ki a Führer mellett szó szerint az utolsó pillanatig és csak akkor lettek öngyilkosok gyermekeikkel együtt, amikor Hitler teste már benzinnel leöntve, lánggal lobogott a berlini Bunker udvarán.

De mindez még nem ad elegendő magyarázatot az egész ügyre. Volt-e kapcsolat Hitler és Magda között? Ha igen, akkor erről tudnia kellett Göbbelsnek, aki persze olyan hűséges szolga volt, hogy ennél többet is felajánlott, engedett, megtett volna a Führerért. Hiszen ő aztán nem különösebben szerette feleségét.

Magda és Göbbels eljegyzésére egy hotel dísztermében került sor, amelyre természetesen —

igaz, megkésve — Hitler is eljött. Egy szemtanú szerint ekkor Hitler, Magda és Göbbels olyan boldognak látszottak, mintha mindhárman megnyerték volna a főnyereményt.

És valószínűleg így is volt. Magda magasra jutott a nácik között, és mivel mindig szerette az erőszakos férfiakat, azokat, akik erővel veszik el azt, ami úgymond jár nekik — hát most egyszerre kettő közelébe is került.

Nincs arra bizonyítékunk, hogy Hitler valaha is lefeküdt volna Magda Göbbels-szel. De ez nem jelent semmit. Biztosan elég volt egyet intenie, ha úgy kívánja, és Magda örömmel teljesíti a kérést. Lehet viszont, hogy Hitlernek már ez a tudat is elégnek bizonyult: bármikor megteheti, ha akarja.

De nem tette meg...

Magda végig kielégületlen maradt, amire számos jelből lehet következtetni. Sokat elérhetett volna, de nem „hajtott". Anyanyelvi szinten beszélt franciául és eléggé jól angolul is (házassága előtt hosszabb ideig volt az USA-ban is, és ott az amerikai elnök egyik közeli rokona éveken át udvarolt neki) — tehát sokra vihette volna a náci párt külföldiekkel foglalkozó központjaiban vagy az odafelé irányuló propaganda területén.

A házasság azonban létrejön Göbbels-szel, pontosan 1931. december 19-én. Éppen három hónappal Geli halála után... És Hitler ott van a fogadáson,

mosolyog és szemlátomást jókedvű. Még a felkínált ünnepi pezsgőbe is belenyal, igaz, valójában nem iszik belőle. Magda pedig nagyon is tudatos ebben a házasságban. Kitart férje mellett akkor is, amikor az egy cseh színésznővel folytat viharos és több évig tartó szerelmi viszonyt. Kitart, mert voltaképpen — születendő hat gyermekük ellenére sem! — ő Hitler mellett van. Göbbels csak egy kolonc, egy szükséges rossz. Az asszony olykor még azt is megteszi, hogy veszekedik férjével valamelyik soron következő szerető miatt. Így hatásosabb a dolog és persze életszerűbb. De végül mindent eltűr. Azt is, ha Lida Barova színésznőt férje „második feleségének" nevezi (akár egy iszlámhitű...) és bevezeti a házába is. Ahol Magdának jó képet kell vágnia a dologhoz.

De mindez nem jelent neki semmit! Hiszen ő Hitler miatt van ott, ahol van. És bár lehet, hogy ez még mindig nem igazi szerelem, csak bámulat és mérhetetlen vonzódás — azért létezik a dolog. Nem lehet véletlen, hogy Magdát egyik életrajzírója „az ördög segédjének" nevezte már könyve címében is, és bizonyítja, hogy az asszony már házassága előtt is Hitlert tartotta az igazi célpontnak. Azt mondta: „Ha Hitler csakugyan hatalomra jut, akkor én leszek Németország első asszonya!"

És később voltak ennek jelei. Nemegyszer ugyanis Magda kísérte el Hitler kancellárt diplomáciai

fogadásokra és más állami eseményekre, mint „asszonya”. Igaz, senki sem merte használni azt a szót, hogy „felesége”, és nem ejtették ki vele kapcsolatban azt, hogy „Frau Hitler”, Hitlerné lenne. Ez a sajátos és soha nem hivatalos cím később olykor Eva Braunhoz ragadt. Akire Magda féltékeny is volt, meg nem is. Sokszor egyáltalán nem tartotta ellenfélnek, vetélytársnak. Annyira biztos volt abban (és többször mondta is), hogy a Führer és közötte valamilyen titkos, rejtélyes vonzalom létezik, amit senki és semmi nem szakíthat el.

Közelségük nem puszta szavakon alapult. A Göbbels-család lakása — ahol akkoriban Magda szinte szüntelenül terhes volt, éppen szült vagy elvetélt, mert ez is gyakorta megesett vele — Hitler főhadiszállása lett. Az 1932-es év elejétől 1933 tavaszáig, vagyis míg Hitler elérte célját és Németország vezetőjévé választották (mert igenis demokratikus úton jutott a hatalom csúcsára, a náci párt választási győzelmeit pedig nagyrészt éppen Göbbels propagandájának köszönhette!) — Hitler a legtöbb időt már nem Münchenben, hanem Berlinben, ott is Göbbelsék Berlin westend-i nagyméretű, roppant előkelő benyomást keltő házában töltötte. Ide jártak tanácskozni a főelvtársak és mindig kellő vendégszeretettel találkoztak Magda részéről. Enni-inni kaptak az urak, és Magda egy irodát is berendeztetett, ahol titkárnők álltak rendelkezésükre.

Hitler voltaképpen innen irányította a hatalomra jutása előtti utolsó simításokat. Amelyek oly fontosak és végső soron tragikusak voltak Németország számára.

Magda odaadó segítséget jelentett a náciknak és főleg Hitlernek. Nyilvánvalóan nem az eszme lelkesítette — bár egyetértett vele — hanem, és főleg Hitler személye körül forogtak Magda gondolatai.

Hogy ilyen közel kerülhetett a Führerhez, abban persze néha a véletlenek is segítették. Akkoriban egy merényletet is próbáltak elkövetni Hitler ellen, méghozzá mérgezés útján. Nem sikerült, de Hitler attól kezdve a legjobb szállodák konyhájában sem bízott — csak Magdánál volt hajlandó ebédelni. Ez csaknem két évig tartott, és Magda alaposan kihasználta a lehetőséget, hogy szinte nap mint nap találkozhat a szívének oly kedves férfival.

Ennek ellenére nincsenek bizonyítékaink, hogy lett volna valami igazán közeli viszonyuk. Bár Hitlernek — ha emlékszünk rá — nem lett volna ellenére a dolog, amikor először pillantotta meg az asszonyt. Az viszont biztos, hogy ha egy „német anyát" kellett a közönségnek bemutatni, Hitler előszeretettel „rántotta elő" Magdát. Feleség volt és sokgyermekes anya, aki otthon várta férjét, de ha kell, fellép az anyák kongresszusán (1933) és ott majdnem olyan lelkesítő beszédet tud mondani, mint maga Hitler. Mert hát ez is Magda volt!

Igaz, akadt itt vetélytársa Göring felesége, Emmy személyében, de őt nem vette komolyan. Magda a maga útján haladt.

Az kétségtelen, hogy akkoriban egyetlen nőnek sem volt akkora hatása Hitlerre, mint éppen Magdának. Elég, ha megemlítjük: amikor 1933 januárjában — Hitler számára minden nap, minden óra hozhatott politikai meglepetéseket, egyik találkozót a másik után tartotta befolyásos személyekkel, politikusokkal! — arra is volt ideje, hogy egy vetélés miatt éppen kórházba került Magdát meglátogassa. Valamilyen módon tehát csakugyan működött köztük az a vonzalom. Magda a maga módján csodálta és „szerette" Hitlert, az pedig vonzódott az asszonyhoz. Ha akarja, Göbbels egyetlen perc alatt félreáll, hiszen ő nem lehetett vetélytársa a Führernek — nem is akart az lenni. Különben is annyi nője volt, amennyit akart, tehát Hitlernek elég lett volna egyet intenie és akár törvényesen is szabad utat kap Magda felé. Akár feleségül is vehette volna.

Vajon azért nem tette, mert még mindig tartotta magát régi elvéhez: csak egyedül és magányosan vívhatja meg harcát („Mein Kampf..."") a németség feletti uralom és vezetés megszerzéséért? Vagy Eva Braun ekkor már jelentett neki valamit? Egyik sem biztos érv.

Magda Göbbels mindig két férfi asszonyának vallotta magát. Bizalmas barátnői előtt olykor megnyilatkozott e tárgyban és ebből az derült ki, hogy Göbbels és Hitler egyaránt vonzották. Mindketten használták az erőszakot, elképesztően aljasak és romlottak voltak — ezt a nagy dámát pedig semmi sem tudta annyira felizgatni, mint éppen az efféle férfiak. Ezek jelentették a végzetét. Göbbels felesége volt, de Hitler asszonyának hitte és vallotta magát. Ő volt az egyetlen, aki nyilvánosan is kacérkodhatott a Führerrel és az semmiképpen sem torolta ezt meg, sőt kedvelte. Bár olykor köztük sem volt minden rendben, a későbbi években egyre idegesebb és munkával agyonterhelt Hitler néha nem is akarta őt látni. Nem segített kapcsolatuknak Eva Braun később már-már tartós jelenléte sem — de a végén mindig kibékültek és Magda nem akarta elhagyni a Führert.

Mint tudjuk, nem is hagyta el soha.

Henny, a néhai Geli jó barátnője, Hoffmann fényképész lánya — említettük volt — az egyik fasiszta nagysághoz, Hitler számos alvezérének egyikéhez, Baldur von Shirach-hoz ment feleségül. Mint ilyen aztán a náci korszakban végig az élen volt és sok mindent látott, hallott. A háború után megírta azt is, mi történt abban az órában, amikor Magda és Hitler első ízben pillantották meg egymást és beszédbe is elegyedtek. Ezt szándékosan

most illesztem bele a történetbe, hogy az olvasó megértse, milyen nagy hatást gyakoroltak egymásra. Henny volt az első, aki Magda távozása után ott volt Hitler közelében. És a férfi megnyílt a fiatal hölgy előtt, akit szinte születésétől ismert, akit egykoron a térdén lovagoltatott:

— Több ez annál, mint ami kölcsönösen egymáshoz köti az embereket... Gelivel való szeretetteljes barátságom idejéről ismerem ezt az érzést, de azóta sem éltem át. Halála óta várok erre, bár meg voltam győződve arról, hogy vele együtt örökre elvesztettem. Ma teljesen váratlanul ismét feltámadt bennem...

Lám csak, milyen költői is tudott lenni az a ferdelelkű tömeggyilkos! Mert mielőtt meghatódnánk és azt mondanánk, „ugyebár a diktátor is ember, szeret és szenved”, ne vessük el a sulykot. Ne menjünk túl messzire Hitlerrel kapcsolatban. Nem tudott szenvedni és erős a gyanúnk, hogy szeretni sem tudott. Csak azt hitte.

Nem csoda, hogy aztán amikor a közvetítő azt sugallta Magdának: menjen feleségül Göbbelshez, így együtt dolgozhat Hitlerrel és közel kerül a Führerhez — mi több, maga Hitler akarja ezt így! —, akkor az asszony csak annyit válaszolt:

— Hitler úrért mindent hajlandó lennék megtenni.

És így lőn. Nem volt olyan kérése a Führernek, amit Magda ne teljesített volna. De az az igazi *nagy dolog* a jelek szerint nem következett be, bár néhányszor nagyon közel kerültek hozzá. Nem lehet véletlen, hogy Henny jóval a háború után visszaemlékezve így foglalta össze Magda érzelmeit és helyzetét:

„Azt hiszem, Magda beleszeretett Hitlerbe, aki osztozott sorsában. Ahogy egyre kevésbé kötődött Göbbelshez, úgy került mind közelebb Hitlerhez. Voltaképpen mindketten magányosak és boldogtalanok voltak."

Ne feledjük, hogy Magda valódi náci volt. Elvileg ugyan nem érdekelte a politika. De elég elolvasni azt a levelet, amit első házasságából származó Harald fiának írt az utolsó napon a berlini bunkerből. Ahol megindokolja, miért lesz öngyilkos a gyerekeivel együtt. Amit ott ömleng Hitlerről, az mind semmi ahhoz az elvakultsághoz képest, amellyel a náci rendszert dicsőíti. „Az ezután következő világ nem érdemli meg, hogy benne éljünk..." Micsoda beképzeltség és politikai, emberi elvakultság kellett ahhoz, hogy egy nő ilyen sorokat vessen papírra!

Mindez azonban nem jelentette azt, hogy Magdának ne lettek volna szeretői! Hitler sokat tett azért, hogy összebékítse a házasokat. Amikor a Barova-ügy már veszedelmes méreteket öltött,

Hitler egyszerűen ráparancsolt barátjára, miniszterére és szolgájára, hogy „dobja” a nőt. És Göbbels amit soha nem tett meg Magdáért, azt megtette a Führer egyetlen szavára.

Ám amikor Magda is szerzett magának egy szeretőt — nyilván azért, hogy bosszúból sokkolja férjét — Hitler megint közbelépett, ezúttal Göbbels javára. Most Magdát tiltotta el Karl Hanke alsó-sziléziai körzetvezető bajtárstól, akivel túlontúl összemelegedett.

Ideje rátérni Eva Braunra.

Csak emlékeztetőül: Evát Hitler Hoffmann fényképész műtermében ismerte meg még 1929-ben. Ily módon tehát időben a két hölgy — Geli és Eva — „összeértek” és Hitler életében sajátos módon „egymásra rétegeződtek”. Nem kétséges azonban, hogy 1930-ig Geli volt a fontosabb. És miután 1931-ben a lány oly tragikusan meghalt, Hitler már több időt tudott szentelni a nőknek és persze Evának is.

Ugyanakkor — három hónappal Geli halála után — felbukkant életében Magda is, akiből hamarosan Göbbelsné lett.

Eva Braun tulajdonképpen egy üresfejű lány volt. Őt voltaképpen csak a ruhák, a csillogás, az ékszerek és bizonyos mértékig a fényképek érdekelték. Reklámfotókat készített vele Hoffmann, mint ezer más lánnyal azokban az években.

München a divat egyik központja volt, ahol a rettenetesen rossz átlag-életszínvonal ellenére a felső tízezer öltözködött.

Eva Braun 1929 és 1936 között, majdnem hét teljes évig dolgozott Hoffmannál. Először ugyan csak fényképész-tanoncként került oda, de mivel nem nézett ki rosszul, és tanulóként amúgy sem sok hasznát vették, hát eladóként alkalmazták a boltban. Később laboránsmunkákat is végzett és az előhívóban, a sötétkamra mélyén töltötte napjait. Persze ez sem tartott sokáig. Henriette, vagyis Henny Hoffmann — aki Geli jó barátnője is volt, később pedig Magdával is jóban lett — végső soron jó kapcsolatokat ápolt Evával is, így előállt az a furcsa helyzet, hogy Henny volt az egyetlen nő a Führer környezetében, aki személyesen, közelről és jól ismerte annak minden jelentősebb „asszonyát".

Eva tizenhét évesen került a boltba, Henny ekkor két évvel volt nála fiatalabb. Nem csoda, ha összebarátkoztak és sokat jártak együtt. De mire Gelivel megismerkedett volna Eva, már bizonyos értelemben késő volt. (Emlékszünk a müncheni *Oktoberfest* ünnepségre, ahol találkoztak...) Egyikük rúdja kifelé állt a kapcsolatból, a másik pedig még nem is sejtette, mennyire meghatározó lesz számára Adolf Hitler. Aki nemcsak az életét tölti majd be, de a halálát is neki köszönheti.

Eva egész addigi életútjában tehát az első tizenhét évben nincs semmi rendkívüli, rejtélyes vagy szokatlan. Teljesen szokványos életet élt, hasonlóan sok millió német vagy európai fiatal lányhoz, akik a század kezdete és a világháború között születtek. Apja egy ipariskolai tanár volt. Friedrich Wilhelm Otto Braun enyhén szólva nem lelkesedett a nácikért. Legalábbis tudjuk, hogy Hitlert egyáltalán nem tartotta nagyra — ellenkezőleg. Egy beképzelt, üresfejű senkinek tartotta és többeknek elmondta, hogy „ha meglátom az utcán, átmegyek a másik oldalra”. Hát ez csakugyan nem túl hízelgő vélekedés.

Így nem csoda, hogy 1929 után Eva elhallgatta szülei előtt: időnként találkozik „Hitler úrral”. Attól félt, hogy azok — megóvandó őt attól a széllelbélelt alaktól — visszaküldik a kedvesnővérekhez a kolostorba, ahol azelőtt tanították. Eva anyja egy állatorvos lánya volt. aki 1908-ban ment feleségül férjéhez és a legteljesebb békességben éltek együtt... 56 évet! Kevesen sejtették, hogy évtizedekkel a háború után még ott éltek Németországban. Mivel nagyon közönséges nevet viseltek, hát az emberek nem tudták, hogy ők a „néhai Eva Braun, Hitler szeretőjének” szülei, és érthető okokból ők sem dicsekedtek ezzel. Friedrich Braun 84 évesen, 1964-ben halt meg. Anyja pedig 89 évet élt és csak 1975-ben távozott.

Három lányuk volt, Eva korban éppen közöttük helyezkedett el. Nővére három évvel volt nála idősebb, húga pedig hárommal fiatalabb. A szülők nem voltak antiszemiták, ezért eszükbe sem jutott volna ellenezni például Eva egyik első szeretőjét — aki zsidó volt... A lány pont olyan volt, mint a többiek, akik a húszas évek végén lettek nővé. Szerette az amerikai dzsessz-zenét, amerikai és francia regényeket olvasott, persze nem eredetiben, mert idegen nyelveken nem tudott. Modern életet akartak élni és sokat beszéltek a női egyenjogúságról — nos, ilyenek voltak azok a lányok. Ennek egyik jeleként nem az volt az ideálja, hogy feleségül menjen valakihez, hanem szakmát akart tanulni, és önállóan érvényesülni!

Tiszteletreméltó elhatározás. Eva ennek megvalósítása érdekében igyekezett is megtenni mindent. Főleg azért, mert — szintén oly sok korabeli lány mintájára — ő is filmszínésznő akart lenni! A divatfotózásban látta az egyik lehetséges utat. Sejtette, hogy itt közel kerülhet a „világot jelentő deszkákhoz". A filmművészet akkor kezdett kialakulni és a berlini, müncheni filmgyárak első „fecskéi" is megjelentek. Megnyílott hát a pálya — csak valahogyan rá kellett kerülni...

Túl fiatal, mindössze tizenhét éves volt, amikor találkozott Hitlerrel. Mondhatjuk persze úgy is, hogy ezt a sors rendezte így, akár egy rossz darabban

vagy filmben. Eva még nem sejtette, hogy élete folyása is egyszer majd filmre kívánkozik. Az a dologban a különös, hogy először Evának sejtelme sem volt, kivel is találkozott. Nem csak azért, mert Hitler nem volt számára ismerős. Hanem mert az kedvenc álnevén, „Herr Wolf"-ként mutatkozott be. És mivel nem érdekelte a politika, nem is foglalkozott vele, így miért érdekelte volna „Herr Wolf", akiről megsúgták, hogy ismert politikus? Ráadásul akkor a férfi már negyven-negyvenegy éves volt. Nem a fiatal lányok ideálja.

Apja ugyan kezdetben szintén elutasította Hitlert — írtunk már róla —, azonban később megrögzött császárpárti ex-katonatisztből éppen olyan megrögzött nácivá lett. Igaz, az NSDAP-be, vagyis a náci pártba elég későn, csak 1939-ben lépett be, amikor a nácik már hatodik éve uralták az országot. Lányával különben nem volt túl jó viszonya — 1912-ben fiút várt, és később elkeserítette, hogy a háromévenként óramű pontossággal születő gyermekek mindegyike „csak" lánynak sikerült. Így aztán dühét is gyakorta a lányokon töltötte ki, Evát például sokszor megverte, hogy a lány kék-zöld foltokat viselt kis testén.

Az apja akkor is zsarnoki módon akart uralkodni a lány fölött amikor az már húsz éves is elmúlt és évek óta külön lakásban élt, meglehetősen szabadosan kezelve az úgynevezett „szerelmet" is.

Ez persze nem sikerült. Arra azonban alkalmat adott néhány szakértőnek és pszichológusi babérokra vágyó életrajzírójának, hogy későbbi vonzódását az idősebb Hitlerhez afféle apakomplexusként ábrázolják, vagy annak tartsák. Tény, hogy az apa nem apaként viselkedett, kisebbfajta rémuralmat vezetett be, felnőtt lányait addig akarta terrorizálni, mígnem azok férjhez mennek. Vagyis akkor kerülnek ki a „felügyelete" alól.

Eva, talán ezt ellensúlyozandó, már gyermekként is nagyon fiúsan viselkedett. Tetszeni akart apjának? Kárpótolni akarta őt az „elvesztett" fiúért? Nem tudni. Tény, hogy a tekintélyt nehezen ismerte el, és még nehezebben, ha korlátozni akarták. Oscar Wilde műveit szerette olvasni, és erről akkor sem szokott le, amikor a nácik betiltották a (homoszexuális) angol szerző műveit. A tiltott művet Hitler társaságában is olvasta...

Azt is állítják sokan, hogy Eva életének mindössze harminchárom évéből az első felét az apja kedvéért próbálta másképpen élni, mint ahogyan szerette volna — a másik felét pedig Hitler uralta ugyanígy. Vagyis soha nem lehetett önmaga.

Ez vonatkozott később a szerelmi életére is. Apja is folyton beleszólt volna, ha hagyja. Már jó ideje benne volt a Hitler-kapcsolatban (1935-ről van szó), amikor egy nyaralás közben megismerkedett

egy férfival. Akire olyan hatást gyakorolt a szőke nő, hogy mire véget ért a nyaralás, megkérte a kezét. Testvérei szerint éppenséggel komoly ügy, sőt házasság is lehetett volna a dologból, de Eva elutasította a férfit, mondván, ő már foglalt: Természetesen Hitlerre célzott.

Hitlerre, kinek 1933 után meglehetősen különös — bár tulajdonképpen normális — kapcsolata volt az őt körülvevő nőkkel. Kifejezetten kedvelte titkárnőit, és azt szerette, ha a mellette élő és dolgozó nőknek vannak egyéb kapcsolataik. Ha férjezettek például. Így volt ez Magda esetében is, jól emlékszünk. Jóban volt az alvezérek feleségeivel is. Nagyon kedvelte például, ha a nők körülveszik és rajonganak érte, és ennek számos jelét is adják. Ugyanakkor ez a mindenkori többes szám alighanem félelmet takart. Amíg egyszerre ketten, öten, tizenketten vették körül, addig semmi veszély nem fenyegette. Nem történhetett meg, hogy valaki „rá-hajt" a személyére, a lelkére, a testére. Így nem kellett szexuális kapcsolatot létesítenie egyikkel sem, és nem derülhetett ki kínzó impotenciája vagy szadista természete, kedvtelései. Nem vallhatott szégyent.

Mi kapcsolta össze őket az elején?

Ezt nehéz lenne kideríteni, már csak azért is, mert azok a beszélgetések kettejük között zajlottak. Eva nem élte túl Hitlert, tehát soha nem mondhatta

el immár a Führer fenyegető felügyelete nélkül, mi is történt pontosan 1929-ben vagy 1930-ban, vagyis kapcsolatuk kezdetén. Még az sem zárható ki — voltak Evának bizalmas körben elejtett megjegyzései, amelyek erre engedtek következtetni —, hogy Hitler házasságot ígért neki, de ezt nem azonnal és nem is a közeli jövőben, hanem valamikor a nagyon ködös jövőben akarta teljesíteni. És ez az akkor tizennyolc-tizenkilenc éves lánynak igazán nem jelenthetett gondot. Sőt, biztosan nagyon hízelgett is a hiúságának.

Volt egy olyan feltételezés is — szintén Eva ködös kijelentéseiből eredt —, amely szerint Hitler, ha már „sínre tette” az országot, visszavonul és helyetteseire hagyja az irányítást. Ő pedig visszamegy az ausztriai Linzbe, ahol festeni fog és képkiállításokat rendez... Ez az idilli jövőkép csak az olyan naiv és mit sem sejtő, az összefüggéseket nem értő lányra hathatott, mint Eva. Akik jobban ismerték Hitlert, azok tudták (pláne, ha elolvasták a Mein Kampfot), hogy ez az ember soha nem vonul vissza. Előre fog törni mindig, és mindig talál magának újabb célokat. Nem az a típus volt, aki egyszercsak sutba vágja a hatalmat és elmegy ismét festeni, kispolgárként élni...

Természetesen egy feleséggel éldegélt volna, aki Eva Braun lett volna... Végső soron azt mondhatjuk, hogy a házassági ígéretét teljesítette. Igaz,

csak körülbelül másfél napig, de Eva mégis Adolf Hitler felesége, „Frau Hitler” lehetett 1945 április végén...

Majdnem két éve ismerte már Hitlert, amikor Geli meghalt. A sajtóban aztán heteken át mást sem lehetett olvasni, mint a tépelődő töprengést: vajon öngyilkos lett-e Hitler unokahúga? Vagy ő maga ölte meg? Esetleg az ő parancsára tették el láb alól? Jellemző Eva naivságára, aki ebből az esetből csak annyit vont le: „Ez a Hitler egy érdekes ember lehet, ha ennyi minden történik körülötte...”

Ha addig nem is volt igazából a szeretője, akkor nem sokkal ezt követően már bizony azzá lett. Nem tudjuk, hogyan, mikor és milyen körülmények között. Hiszen közben még ott volt Hitler sajátságos és nem szexuális természetű fellángolása Magda Göbbels iránt. De ez sem lehetett akadály.

Az életrajzírók szerint a közeledésükre 1932 tavaszán került sor. Mindenesetre nem hagyhatjuk ki a számításból, hogy nyilván Eva is értesült arról: Geli alighanem Hitler szeretője volt. Nos, ha eltűnt a vetélytárs, aki eddig közöttük állt, akkor most szabad a pálya!

Gátlástalanul tört rá „Alf bácsira”, „Wolf úrra”? Nem valószínű, hiszen az ellenkező hatást ért volna el. És ilyent nem akart tenni. De tudjuk,

hogy Eva is közelített a férfihoz. Megvoltak erre a maga kis ravasz módszerei.

Például tudjuk Henny barátnőjétől, hogy ötletesen kerülgette „Wolf urat”. Ő maga vallotta be — még a kezdeti időkben, amikor Hitlerrel csak a boltban találkoztak —, hogy egyszer Eva egy papírlapot csúsztatott a férfi kabátzsebébe, ezzel a szöveggel:

„Sajnálom, hogy olyan szomorú, Eva.”

Mi ez, ha nem egy szelídebb felajánlkozás? Különösen a huszadik századnak abban a korszakában egy nő csak akkor írt „levelet” egy férfinak, ha akart tőle valamit. Vagy ha bátorítani akarta az illetőt. Így aztán nem csoda, hogy Henny ezt rosszallta, bár ő is modern felfogású lánynak tartotta magát. De neki aligha jutott volna eszébe ilyesmi.

Eva viszont egyre bátrabb lett. Geli idejében történt, hogy a lány segített otthon rendet csinálni Hitler szobájában. És a férfi kabátjának zsebében talált egy levelet — Evától... Vagy Hitler elolvasás után azt visszatette oda és megfeledkezett róla, vagy nem is vette még észre.

Észrevette viszont Geli és el is olvasta:

“Drága Hitler úr!

Még egyszer köszönöm ezt a remek színházi estét. Csodálatos este volt. Nagyon köszönöm

Önnek, hogy magával vitt! Már számolom az órákat, alig várom, hogy ismét találkozhassam Önnel.

Az Ön Evája."

A hangsúlyozott „önözés" nem csupán a német nyelv sajátosságaiból adódik. Itt már érezhető, hogy messze voltak a tegeződéstől, és a viszonyuk sem volt annyira közeli, ahogyan azt talán Eva szerette volna.

Nem csoda, hogy Hitler kezdetben azért nem számított arra, hogy a lány az övé lesz. Akkor még nagyon is benne élt a Gelivel folytatott viszonyban. Ne vegyük szó szerint azt, hogy Eva később másképpen írta le az első találkozásukat — ez megint csak a lányról állít ki bizonyítványt. 1929 október elején egy péntek este történt, hogy Hoffmann elküldte a tanonc-lányt kolbászért és sörért, mert mindketten megéheztek a műteremben és boltban. Eva meg is hozta, ettek. Lássuk Eva későbbi beszámolóját:

„Amikor lementem a boltba, volt ott egy vendég. Egy idősebb úr. (Hitler akkor negyven éves volt...! — *a szerző megjegyzése.*) Hoffmann bemutatott bennünket egymásnak. »Wolf úr, ez a mi eladó lányunk, Eva« ...Az idősebb úr bókokkal halmozott el. Emlékszem, a zenéről és egy színházi előadásról beszélgettünk, közben majdnem felfalt a szemével. Közben eltelt az idő és már indultam

volna hazafelé. El akart vinni a Mercedesével, de nem egyeztem bele. Mit szólt volna erre az apám! De mielőtt kimentem volna, Hoffmann félrevont és azt kérdezte: *Nem ismerted meg őt? Hát meg sem nézed a fotókat, amiket árusítasz?*"

Némi magyarázattal tartozunk. Hoffman mint egyedüli feljogosított fotós árusította nemcsak Németországban, de az egész világon Hitler fotóit már abban a kezdeti korszakban is. Éppen ebben a müncheni boltban zajlott mindaz, amit fentebb olvashattak. Így valóban furcsa, hogy a tizenhét éves kis szeleburdi lány nem ismerte fel „Wolf urat". No és ha igaz, amit írt — „majdnem felfalt a szemével", és „bókokkal halmozott el" —, akkor ismét egy kissé másféle Hitlert ismerhetünk meg.

Amikor Hitler ismét felbukkant a boltban, már egy csokor virággal jött és egy operai matinéelőadásra hívta Evát. Hoffmann, a fényképész — mint ma már sejthető — sajátos kerítőként is tevékenykedett. Tudjuk, hogy Eván kívül sok fiatal fotómodellt és más lányt mutatott be Hitlernek. Most azt mondta Evának — ezt maga a lány írta meg később —, hogy Gelivel kell felvennie a versenyt, aki pedig nála szebb és fejlettebb. Sajátos stílusában a fotós azt mondta Evának, hogy „Gelinek aztán van tüdeje!" — amivel annak mellbőségére célzott. Atyai módon tanácsolta a lánynak: ha elmegy az operába, a melltartóját tömje ki

néhány zsebkendővel, „úgy mégis jobban fog mutatni, legalább a szemnek...”

Akkoriban Hitler még csak napközben találkozott Evával — hiszen az estéket Gelivel töltötte. Nem mondhatni, hogy ajándékokkal halmozta volna el. Amíg Gelinek csodaszép dolgokat vásárolt, Evának még a kancellárrá választását követő napokban (amikor a lány 21. születésnapját ünnepelte) is csak a segédtisztjével küldött egy olcsó kövekkel kirakott karkötő-gyűrű-fülbevaló készletet — a kutya helyett, amiről Eva sokkal inkább álmodozott. Ebből aztán gyakorlat lett és a későbbi években a Führer, népvezér, kancellár, pártfőnök és államfő — Eva soron következő születésnapjaira csak a segédtisztjét menesztette egy-egy dobozka olcsó ékszerrel. Nem csoda, ha Eva később felpanaszolta barátnőinek: aranykalitkába zárt fogolynak érzi magát. Mégis, Hitler iránt érzett lojalitása soha egyetlen pillanatra sem ingott meg. Gelivel ellentétben neki nem voltak más férfiak az életében, nem voltak egyéb szeretői.

Néha „csodálatraméltó” az az ignorancia, amellyel neves történészek — Hitlerről írva vaskos köteteket — mennyire nem veszik komolyan a szeretőket, a szerelmi viszonyokat. Tudunk olyan szerző(nő)ről, aki szerint Eva Braun „majdnem húsz éves volt”, amikor Hoffmann fényképésznél megismerkedett Hitlerrel. Nos, aki 1912-ben

született, az 1929-ben aligha volt „majdnem húsz éves”, legfeljebb tizenhét. De persze nem ez a pontatlanság a baj, — ez csak jelzi, mennyire hanyagul veszik ezeket az adatokat —, hanem hogy a diktátor egyéniségéből vagy szinte teljesen kifelejtik a nőket és a szexualitást, vagy azt annyira a margóra lökik, oly mellékesnek tekintik, mintha nem is létezett volna. Márpedig tudjuk, hogy a szexualitás nagyon fontos része az embernek. Akkor is, ha az illető milliók sorsáról dönthet. Sőt, akkor az csak igazán!

Hitler később sem volt nagyon bőkezű, bár olykor valóban nagy ajándékokkal lepte meg a lányt. 1932-től kezdődő szerelmi viszonyukat alighanem egy öngyilkossági kísérlet hozta meg. Hitlert folyton kísértette Geli árnyéka, és nem akarta, hogy ez a szerelme is ugyanolyan véget érjen — akkor is, ha intenzitásában fel sem ért addig. Tény, hogy Hitlerre akkor szakadt ez a kapcsolat, amikor a leginkább el volt foglalva. Az utolsó évet hajtotta, mielőtt feljutott a csúcsra. A csúcson aztán végképpen nagyon kevés ideje maradt.

Tudjuk, hogy egyszer azért szakított időt arra is, hogy szinte „nyilvánosan” meglátogassa Evát. Erre 1935-ben került sor a müncheni Widenmayr utcai lakásában. Sajnos a dolog rosszul sült el mindkettőjük szempontjából. Ugyanis Hitler biztonsági felelősei túllihegték a dolgot, már a

kancellár „inkognitóban” tervezett látogatása előtt rendőrök és SS-ek lepték el nemcsak a bérházat, de az egész környéket is. Ami érthetően felkeltette a lakosság figyelmét és amikor Hitler megérkezett a szerelmi légyottra, kisebb tömeg üdvözölte és „Heil!”-ezett neki. Természetesen dühöngött egy sort és intézkedett, hogy vegyenek Evának egy kisebb házat. Így jutott Eva Braun 1936-ban München egyik legszebb negyedébe, a Wassenburger utcában egy szép villához.

Azt is utasításba adta, hogy a hegyi házban, Obersalzbergben is legyen Evának egy lakosztálya, amely mindenben a rendelkezésére álljon. Csak arról feledkezett meg a kancellár, hogy ott szolgált Geli anyja, Angela Raubal. Aki enyhén szólva nem tette kellemessé Eva ott tartózkodásait, hiszen — jogosan — lánya utódát látta benne. Ott keserítette meg az életét, ahol tudta. Angela pontosan tisztában volt azzal, hogy Eva nem fog rá panaszkodni Hitlernél, vagy ha mégis megtenné, hát a Führer vele szemben nem fog megtorlást alkalmazni. Így is lett.

Eva feljárt Hitler prinzregentenstrassei lakására is. Ám amíg otthon élt, addig egy külön telefonvonalat szereltetett be magához, amire a pénzt nyilván Hitlertől kapta. Ezt a vonalat a család nem tudta lehallgatni, ha Eva beszélt valakivel. Nem kétséges, hogy miért volt erre szükség. Amint elérte

a nagykorúságot, saját lakást bérelt, de Hitlerrel általában annak lakásán találkoztak. Néhányszor ugyan megpróbálták késő este nála is, de Eva szüleinek ez nem tetszett. Ráadásul Eva egy szobában lakott két lánytestvérével, ami pláne megnehezítette a dolgokat.

Hitler hálószobáját viszont csak néhány fal választotta el attól a szobától, ahol Geli halálát lelte. (Fogalmazzunk ilyen óvatosan, hisz nem tudható, Geli csakugyan öngyilkos lett-e, vagy sem?)

Itt most kicsit ugrálni fogunk. Nincs értelme pontosan betartani az időrendi sorrendet, ugyanis Evával kapcsolatban számos esemény történt, amely csak nyomokban maradt fenn. Annál több feltételezés született és ezek sem mindig kapcsolódnak egy-egy konkrét eseményhez vagy időponthoz.

Voltaképpen nem tudni, Hitler mit látott ebben a butácska, nem is túl szép, bár bizonyos szempontból nyilván érdekes lányban? A ”bizonyos szempont” alatt itt semmi esetre sem Eva valamely fejlett és robbanóan szexuális tulajdonságát vagy képességét értjük, dehogy. Minden jel szerint e téren sem nyújtott semmi rendkívülit Hitlernek. De ragaszkodott hozzá, és tökéletesen alárendelte magát a férfinak.

Ez pedig sokat számított egy olyan embernek, aki újszerű nézeteivel már 1933 tavaszától „helyére

tette” a német nőket. A Birodalom polgárainak ezzel minimum a felét arra degradálta és kényszerítette, hogy a férfiak árnyékában éljenek. Akkoriban a Führer éppen a német nőszövetség képviselői előtt tartott nagy beszédében (ez volt az első eset, hogy kizárólag nők előtt szónokolt) a még rá nézve is kötelező „tiszteletkörök” után keményen kijózanította a hölgyeket. Mert mi a nő? — tette fel a kérdést, és a német nők megtudhatták tőle, voltaképpen mik is ők. Mi hát a nő, Hitler szerint? Kijelentette: „az ő világa a férje, családja, gyermekei és az otthona.”

Kiverte a fejükből a női egyenjogúságot. Ez a fogalom „a zsidó intellektus által kitalált szó csupán” és úgy folytatta, hogy amikor még a régi szép időkben éltek a németek, akkor asszonyaiknak eszükbe sem jutott volna az emancipáció. Nem volt rá szükség akkor, és nem is lesz szükség az elkövetkező remek időkben, az általa épített Harmadik Birodalomban.

Mindenképpen kivette a nők kezéből a politikát. Persze azt nem ellenezte, hogy a Hitlerjugend ifjúsági szervezet mintájára alakuljon egy lányokat tömörítő testvérszervezet is, és a német nők szövetségét is fenntartotta (ott Magda Göbbels mondott néha remek beszédeket…), de voltaképpen ezeken kívül, nem hagyott teret a nőknek.

Mindenképpen a régi és általa eszményinek tartott családmodellt akarta ráerőltetni minden német nőre.

Kivéve Eva Braunt!

Mert előállt az a furcsa helyzet, hogy a Führer, aki azért „küzdött”, hogy minden német nőnek joga legyen családot alapítani, férjhez menni, gyermeket szülni — ezt éppen attól az Evától tagadta meg, akihez állítólag vonzódott. Őt önző módon csak magának akarta megtartani. Kivéve tán élete egy késői szakaszát, amikor a háború második felében, 1943 után vészesen öregedni kezdett és számos kór gyötörte. Akkor állítólag azt mondta Evának, keressen magának más férfit, mert rá már „ilyen tekintetben” többé nem számíthat...

De még messze nem tartunk ott. Hitler féltékenyen őrizgette Evát. A lány nem mehetett férjhez, tehát nem lehetett családja, nem szülhetett gyermekeket sem. Az, hogy volt egy háza, vagy bármikor elmehetett lakni Hitler házába, egyáltalán nem jelenti azt, hogy Evának lett volna igazi otthona...

Eva Braun naplójának egy részét már nyilvánosságra hozták. 1935-ben például arra panaszkodott benne — a március 11-i bejegyzés nyilvánvalóan Hitlerre vonatkozott — hogy „Csak bizonyos célokból van rám szüksége”...

Ezt sokféleképpen értelmezhetjük, de nyilvánvaló a jelentése. Hitler nem érzelmi életet élt Evával. Nem udvarolt, nem jártak együtt moziba,

színházba, operába, vendéglőkbe — mint 1927 és 1931 között Gelivel. Akkor még megtehette a férfi, de 1933 után már nem. Két évvel később Eva tehát ezt írja be a naplóba, és sejthető: a luxus nem minden. Az „aranykalitka” hát így nézett ki közelről: Hitler akkor jött, amikor tudott, vagy magához rendelte a lányt és... A többbit elképzelhetjük.

Természetes dolog, hogy a huszonéves lánynak ez nem volt elég. Roppant különös életmódot volt kénytelen folytatni. Néhány barátnője maradt csak, köztük a legjobb, aki viszont majdnem élete végéig vele volt: Gerti, a testvére. Neki panaszkodhatott.

Ráadásul a viszony folytatása mindig teljesen bizonytalan volt. Ha Hitler hetekig, sőt hónapokig nem jelentkezett, nagy néha lehetett csak telefonon beszélni vele. Neki viszont — akár egy kitartott nőnek (aki volt!) — állandó készenlétben kellett állnia. Csak néhány bizalmas ember, általában Hitler minden szolgálatára hajlamos segédtisztek tudtak Eva létezéséről. Ők jelezték, hogy „valami történni fog”. Vagy hozták a Führer ajándékait, utasításait.

1939-től kezdve volt egy harmadik lakáslehetősége is: Berlin. Hitler akkor már természetesen állandóan ott lakott, bár még hetekre le-leruccant Obersalzbergbe is. Eva tehát bármikor igénybe vehette az újonnan épült Kancellári Hivatal lakosztály-részében a neki fenntartott szobákat.

De mindez csak további „aranyozást” jelentett a kalitka rácsain, nem igazi szabadságot. Ha Geli szenvedett a Hitlerrel fenntartott viszonyától, akkor Evának még több oka volt a szenvedésre. Hiszen egy huszonéves fiatal nő, aki szerette az életet, önként vállalt bezártságban sínylődött. Ráadásul ott volt a bizonytalanság: mi van, ha Hitler most azért nem jön, mert már... soha többé nem jön? Ha ráunt a lányra, ha talált egy másikat, ha elszólítják az államügyek és egyáltalán nem marad ideje a nőkre...?

Az sem tetszett Evának — bár kevés alkalma volt megfigyelni —, hogy Hitler minden nővel, aki csak felbukkant a környezetében, roppant udvariasan, régies szóval „gálánsan” viselkedett. Mindenkihez volt egy-két dicsérő szava, amit már-már udvarlásnak vagy bókolásnak lehetett értelmezni. Nemegyszer pedig éppen az is volt.

Viszont ami valóban haragra késztethette a lányt — bár nyilvánosan nem mutatta ki — az volt, hogy a Führer nyilvánosan sohasem vállalta őt!

Ha kérte is Eva, szavai leperegtek a férfiról. Múltak az évek és csak a legszűkebb környezete tudott róla. Úgy dugdosta a lányt, mint egy szégyellnivaló szeretőt. Egy öreg, elhanyagolt, régi kapcsolatból itt maradt valakit. És ez nagyon megviselte a lányt. Naplójából és másoknak elejtett

megjegyzéseiből tudjuk, mit érzett akkor, amikor lopva kellett bejutnia a Führer lakosztályába.

Az egyik kedvelt trükk az volt, hogy Hitler Eváért szalajtotta valamelyik beavatott segédtisztjét. Mivel ezek a nap huszonnégy órájában váltották egymást mellette, mindig volt néhány tiszt, legyen az délelőtt kilenckor, este vagy éjfél után. A tiszt telefonált Evának, majd kocsiba vágta magát és elment érte a müncheni lakásra (ha a Führer éppen a bajor fővárosban tartózkodott). Vagy a berlini lakosztályból vezette át a lányt a Führerhez, és mindig azt mondták az őrségnek és bárki másnak az ellenőrző pontokon (ahol percre pontosan jegyezték be, ki mikor ment be a kancellárhoz és mikor jött ki tőle, legyen az alvezér, vagy sofőrje, vagy titkárnője vagy bárki), hogy Eva Braun a Führer titkárnője és a kancellár leveleket fog neki diktálni.

Nagyon megalázó lehetett minden ilyen távozás és érkezés szeretett Adolfjához. Mert mindezek ellenére azt kell mondanunk, hogy Eva valószínűleg szerette Hitlert — *a maga módján.* Aminthogy a férfi is csak a maga módján volt képes őt viszontszeretni.

Megalázó lehetett továbbá az egész helyzet abban az értelemben is, hogy amikor még két-három éve tartott így, akkor Eva sejthette: ez már nem is fog változni. Az biztos, hogy azt a tragikus véget,

ami aztán 1945 tavaszán Berlinben várta őt, és őket — el sem tudta volna képzelni. De évről évre fogytak az esélyei, hogy egyszer Frau Hitler legyen. Hogy a vaskezű kancellár, a nép Vezére maga mellé emeli majd őt!

Pedig biztosan erről is álmodott. Látta magát fényes estélyi ruhákban, reflektorok fényében, mindig Adolf mellett. Diplomáciai fogadásokon. Nagy vacsorákon. Operaházi díszbemutatókon, sőt talán katonai díszszemléken is. Látta, amint nagyhatalmú államfőkkel parolázik, rögtön a férje után. Egyszóval a pompa, a fényesség, a diadal érzete is hiányzott. Kis szürke verébként tengette napjait, amit csak olykor egy-egy belföldi vagy külföldi utazással tudott feloldani. Érdekesebbé tenni.

Olaszországba viszont a... Führerrel jutott el!

Ezt is annak köszönhette — talán az egyetlen pozitívum volt —, hogy papíron a Führer titkárnőjeként „vették státuszba". Így amikor Mussolini meghívására Hitler egyik itáliai útjára indult, akkor elég sok városba ellátogatott a német vezér, mert Mussolini meg akarta őt mutatni népének. Persze ahol csak lehetett, a két fasiszta vezér együtt mutatkozott.

A filmhíradók csíkozott, kopott kockáin azonban nem fedezhetjük fel Eva Braunt. Pedig ott volt, de mindig egy kicsit a háttérben. Mint a Führer „magántitkárnője", tagja volt a delegációnak. Ő is

látta ugyanazokat a tájakat, városokat, de csak akkor lehetett Hitler közelében, ha az a rendezvény nem volt szigorúan protokollos. Vagyis amikor a német vezér nem Mussolinival vagy más külföldi diplomatákkal, hanem az olasz szervezetek, intézmények képviselőivel találkozott, ebédelt vagy vacsorázott. Ilyenkor Eva végre mosolyogva nyüzsgött és talán úgy érezte, egy kicsit bepótolhatta azt, amit addig elvesztett. Amit Hitler nem akart, nem tudott neki megadni.

Mellesleg Eva akkor úgy beleszeretett Olaszországba, hogy attól kezdve minden évben elment legalább egyszer. Persze egyszer sem Adolffal, hanem vagy barátnőivel, vagy a testvéreivel.

Ráadásul Hitler megtiltotta neki, hogy viszonyukról kívülállók előtt beszéljen. A legnagyobb titokban kellett tartania azt, ami összekapcsolta őket. Ez még plusz lelki terhet rakott a lány vállaira. Nemegyszer erővel kellett fékeznie magát, nehogy valamely elszólása aztán Hitler fülébe jusson és az megbüntesse őt. A dolog odáig fajult, hogy még amikor kettesben voltak is Adolffal, soha nem merte őt így szólítani. Hanem akkor is „Mein Führer" volt a megszólítás. Meglehetősen komikus lehetett – próbáljuk meg elképzelni! –, amikor egy bizonyos intim helyzetben Eva ezt suttogta elfúló hangon...

Erre állítólag azért volt szükség, nehogy megszokjon valami egyéb, intimnek tűnő megszólítást, például azt, hogy „Adolf!”. Akárkivel beszélt is a Führerről, soha nem sugallhatta, hogy van köztük valami.

Ez persze csak a valóban kívülálló nőkre és férfiakra vonatkozott. Volt egy szűkebb kör, amelynek tagjai — a náci alvezérek, feleségeik, a segédtisztek és más beavatott bizalmasok — előtt nem volt titok, ki az az Eva Braun és mi köze van Hitlerhez. Nem kétséges, hogy néhány asszony e körökben irigyelte is őt (Magda Göbbels bizonyosan nem értette, miért kapja meg a Führertől azt ez a szürke veréb, amit tőle viszont megtagadott a kancellár...?)

Eva annyira nem foglalkozott politikával, hogy ezt másoknak is megtiltotta. Akiknek persze megtilthatta. Ilse, a nővére nemegyszer vele volt Obersalzbergben és ott Hitlerrel beszélgetve Ilse egyszer szóba hozta a koncentrációs táborokat. Mert nem igaz az, hogy az átlagnémetnek fogalma sem volt arról, mi is történik a háttérben és hogy hány ezer zsidót és más személyt gyilkolnak le ezeken a helyeken. Ne feledjük, hogy koncentrációs táborokat Hitler uralmának első időszakában, 1936 és 1939 között csak Németország területén építhették fel, ott működtek. Csak idegen országok

elfoglalása után építhettek táborokat Ausztriában, Lengyelországban és másutt.

Hitler nem felelt a kérdésre, Eva viszont letorkollta nővérét. Egyszer s mindenkorra megtiltotta neki, hogy Hitler jelenlétében bármilyen politikai kérdést felhozzon. Hát igen, a „nem emancipált német nőideálhoz” ez egy csöppet sem illett...

Ennek volt azért egy erkölcsileg jó oldala is: Eva sohasem használta ki, hogy Hitler mellett áll. Nem kért protekciót senkinek, igaz, bajba jutottakat sem mentett ki ily módon a halál vagy a nyomor poklából. Olyannyira másik vágányon futott az élete — még kapcsolatuk másfél évtizede alatt is —, hogy szinte csak mint Hitler szeretője létezett. Nem követte elveit, nem politizált. Soha nem lépett be a náci pártba, az NSDAP-be sem. És hiába tiltották be a Birodalomban a dzsesszt mint „erkölcstelen műfajt”, ő olyan lemezeket hallgatott, mi több, amikor már amerikai filmeket sem lehetett látni, akkor Eva éppen a „hegyi házban” berendezett külön vetítőteremben ilyen alkotásokat nézett sorozatban. No és — szó volt már róla —, hogy betiltott és „elégetett” zsidó szerzők könyveit olvasta nagy hévvel.

De nem azért tette, hogy ezzel is bosszantsa drága Adolfját. Ez szóba sem jött. Egyszerűen ennyi szabadságot megengedhetett magának. Tudta, hogy ezért őt senki sem vonja felelősségre, még

maga „Wolf úr” sem. Talán a rabság általános érzését akarta ellensúlyozni a személyes szabadság e kis morzsáival?

Tudta már, hogy jobb, ha nem kérdez semmit. Hát nem is tett fel kérdéseket Hitlernek, és így szépen elvoltak egymással. Nem volt rakoncátlan és nem volt szeszélyes. Vagyis nem követelt semmit, nem csinált jeleneteket. Talán azért, mert eleve nem ilyen volt a természete. Nem szerette a feltűnést, ha az nem jelentett egyben valami nagyon kellemes dolgot is.

Még akkor voltak együtt a legtöbbet, ha a hegyi házban tartózkodtak. Hitler ilyenkor minden este négy órán keresztül tanácskozott embereivel. Ilyenkor semmilyen ügyben nem volt szabad zavarni, és Eva soha nem merte volna megszegni ezt az utasítást. Evát az sem érdekelte természetesen, hogy Hitler és társai ilyenkor miféle terveket szövögetnek, milyen utasításokat adnak ki.

Ők akkor éppen *gyilkoltak.*

A hegyi házból is mentek ki a parancsok az alakulatokhoz, a koncentrációs táborokba, a börtönökbe. A városi és falusi elöljárókhoz, a náci intézményekhez. A minisztériumokba, a biztonsági szervezetekhez, a kémszolgálatokhoz, az SS-hez. Minden utasítás valakiknek a végét, egyedi vagy tömeges pusztulását jelentette.

Eva meg ott ült, lemezeit hallgatta, ruhákat próbált. Hogy mennyire nem is volt fogalma, kikkel ül olykor egy asztalnál — jellemző: Hitler körében annak későbbi helyettese, Martin Bormann lett a legjobb barátja. Ezt a szót persze nem szabad hagyományosan érteni — egyszerűen ha Eva találkozott az alvezérekkel, akkor ezzel a sötét alakkal értette meg magát a legjobban.

Mivel nagyon sok ideje volt, hát azt igyekezett valamivel kitölteni. A legkülönfélébb dolgokkal próbálkozott mindhárom „házában".

Például filmezett volna, ha sok energiát szán rá. Többet, mint amennyit megtett. Talán egészen jó filmes lett volna belőle, ha nem csak a családtagjait filmezi teljesen amatőr módon. Ami javára szól: sokat olvasott. Igaz, semmilyen szakkönyvet nem vett a kezébe, csupán regényeket. Nem érdekelte a történelem, a művészetek is csak igen áttételesen. Például ott élt a német-osztrák határon, egy autóval negyven perc alatt Salzburgba érhetett volna, ahol egymást érték a remek koncertek — de nem, sohasem ment el oda. Legfeljebb hosszabb útra indulva utazott keresztül az egyik legszebb városon.

Viszont ha csak tehette, vásárolt. Hitlertől éppen elég pénzt kapott. A vásárlás célja mindig... ő maga, vagyis önmaga öltöztetése volt. Ruhák, cipők hihetetlen mennyiségben kerültek a szekrényeibe.

Naponta ötször, de volt, hogy hatszor is átöltözött és rengeteg időt töltött a tükör előtt. A legtöbb esetben egy ruhát csak egyszer vett fel — ha volt alkalma megmutatni másoknak, többször már nem öltötte fel, hanem elajándékozta valamelyik ismerősének vagy barátnőjének. Mindezek ellenére nem volt sok barátnője. Leginkább Gretl húgával értette meg magát, akivel folyton együtt voltak.

Itt látható Hitler újabb fogása. A férfi rájött, hogy Geli esetében többek között az volt a baj, hogy a lányt elzárta a világtól. Nem akarta ismételten elkövetni ugyanazt a hibát, hát hagyta, hogy Eva Braun közben azért élje a maga életét. Más kérdés, hogy Eva meg nem tudott mit kezdeni ezzel a szabadsággal, és különben sem volt kedve másoknak élni. Hát ő meg elvesztegette a napjait, hónapjait, éveit. Elment mellette az élet, mint megjegyezte róla valaki. Mehetett volna mindenhová, teljes és értékes életet élhetett volna, sőt pozitív befolyását kihasználva segíthetett volna másokon is. De így csak tengődött, vesztegette az oly drága időt. Azon töprengett, hogy egyik vagy másik ismert filmcsillag milyen jegyben született, és figyelemmel kísérte a színes magazinokban közölt eseményeiket, élettörténetüket, szerelmeiket és botrányaikat. A lakberendezéshez sem értett — akik jártak soron következő lakásaiban, meglehetősen lapos ízlésvilágról beszéltek, írták később. Ha

Hitler nem volt ott, akkor cigarettázott — ez vitt egy kis izgalmat az életébe, ez volt az egyetlen „tiltott dolog”, amit mégis megengedett magának —, ha ura és parancsolója nem volt a közelben.

8.

Eva, és a vég

Eva Braun nem léphetett be Hitler „hivatalos” világába — a helye csak a szigorúan vett magánéletben volt, ott is igen szegényes, kicsi, jellegtelen. Viszont más hölgyek — az alvezérek feleségei, élükön Magda Göbbels-szel, természetesen — annál többet csilloghattak a Führer oldalán. Míg Eva akkor sem léphetett be egyetlen előkelő fogadásra sem, ha éppen Berlinben tartózkodott, ez a tilalom természetesen másokra nem vonatkozott. Sőt — mint volt már róla szó — Hitler nagyon szerette, ha szép hölgyek csillognak mellette, körülötte, és azokkal fényképezik vagy filmezik őt.

1935-től tíz éven át küzdött egymással a két „csúcs-asszony” a hitleri birodalom „first lady”-címéért: Magda Göbbelsnek egyetlen komoly vetélytársa e téren Emmy Göring volt.

Ha pedig Hitler a hegyi házban tartózkodott, esetleg heteken át — mert erre is volt példa —, akkor

ott fogadta jelesebb külföldi vendégeit. A diplomáciai látogatások idején Evának egyszerűen láthatatlanná kellett válnia. Ott maradhatott a tágas házban, de lakosztályát nem hagyhatta el, nehogy találkozzon a jeles vendéggel.

Eva persze több esetben nem teljesítette az utasítást. Egyszer például Galeazzo Ciano, Mussolini veje és egyben külügyminisztere érkezett kíséretével vendégségbe Hitlerhez. (Főnöke később lázadása miatt egyszerűen kivégeztette, függetlenül attól, hogy lánya férje és unokái apja volt...) Eva, ha már nem lehetett ott a fogadók és vendéglátók között, és főleg nem mutatkozhatott Hitler oldalán, szobája odanyíló ablakából filmezte az érkezést. Ciano fel is figyelt a szép kis szőke fejre, amely félig egy kamera mögé rejtőzött és megkérdezte, ki az. Hitler valamivel elütötte a kérdést (alighanem azt mondta, „egy túlbuzgó titkárnő!”), közben már menesztette küldöncét a szigorú megrovással: „hagyd abba, ablakot csukd be, tűnj el!” — felkiáltással.

Nagyon sokszor célozgatott Eva arra, hogy milyen jó lenne, ha Hitler őt feleségül venné. Történelmi példákat is felhozott. A legjobban az a VIII. Edward angol király imponált neki, aki egy kétszer elvált amerikai nő kedvéért még a trónról is lemondott, és végül feleségül vette azt az asszonyt. E páros mellesleg — mivel Edward szimpatizált a

náci eszmékkel — járt Obersalzbergben is Hitlernél. Eva akkor is hiába törekedett arra, hogy találkozhasson velük.

Hitler pánikszerűen dugdosta el Evát minden vendég elől, és nem engedte be hivatalos életébe. Eva ugyanakkor még arra is célozgatott: mi lenne, ha Hitler lemondana a hatalomról — az ő kedvéért? Látszik, halvány fogalma sem volt Hitler igazi természetéről, vágyairól, emberi minőségéről. Ha valaha csak egy percig is komolyan hitte, hogy egy ilyen ember mint, a Führer otthagyna csapot-papot, azért, hogy vele, és csak vele éldegéljen valahol békességes öregségben, papucsban és újságot olvasva, lemezeket hallgatva, rózsákat ápolgatva... Akkor valóban egy álomvilágban élt.

Márpedig tudjuk, hogy a házassági „ajánlatot" vagy inkább „legénykérést" többször is megújította. Erről Gertinek vagy barátnőinek számolt be, no és naplójában is nyoma van.

Geli halála aligha lebegett a szeme előtt. Ő csak Hitlert látta és nem érdekelte, mit tett és miért tette Geli, vagy bárki más. Amikor Hitler egy kicsit kevesebbet törődött vele — nyilván nem volt ideje és valljuk be őszintén, olyan fene nagy szexuális libidó sem hajtotta, hogy gyakorta maga mellé vegye Evát. Egyszerűen nem hiányzott neki, csak ritkán.

De a másik oldalon Eva ezt nem így érzékelte és magyarázta. Ezért már kapcsolatuk kezdetén, amikor már túl voltak valamiféle szexuális együttléten — talán több ízben is —, akkor úgy érezte, a férfi eltávolodik tőle. Talán azt hitte, „kihasznált és eldobott”, és ezért öngyilkosságot kísérelt meg.

1932. november 1-én, halottak napján apjával és a családdal keresték fel halottaikat. Talán e gyászos színtér és amúgy is negatív gondolatai tették, hogy Eva elemelte apja pisztolyát és úgymond „fejbe lőtte magát”. Persze a golyó csak a nyakába hatolt, ott sem sértett semmilyen fontos szervet és már az odaérkező első orvos egy csipesszel simán kiszedte.

De mindenképpen figyelmeztető jelzés volt ez Hitlernek. És a sorban csak az első. De a férfi kicsit megijedt, hiszen nem hiányzott neki még egy olyan botrány, amely miatt egy évvel korábban majdnem elvesztette mindazt, amit addig elért. Ismét visszatért hát Evához és egy-két évig nem volt baj.

Persze, ha egy nőnek folyton csak a várakozás a sorsa, az sohasem tesz jót a kapcsolatnak és a nő lelkiállapotának sem. Eva sorsa ez a rendkívül hosszú várakozás volt. Ha valaki tizenhat évig vár egy férfira, akkor vagy a férfi rendkívüli, vagy a nő egy hihetetlen jellem. Tizenhét éves volt, amikor először találkozott „Wolf úrral”, és harminchárom,

amikor együtt választották a közös véget. Minket persze elsősorban az érdekel, mi játszódott le *közben...?*

1932 tavasza óta tartott a kapcsolat és nem volt az már olyan titok, mint ők hitték. Azok az alvezérek, akik értesültek róla, elég, ha csak feleségüknek mondták el — és ezzel a pletyka útja szabaddá vált. Pedig el kell ismerni, hogy Hitler mindent megtett a viszony titokban tartása érdekében. Különösen az első évben, hiszen akkor még csak egy, hatalomra törekvő pártot képviselt és nem tett volna jót egy botrány.

Ennek az álcázásnak volt része az is, hogy látszólag minden ment tovább a maga útján Hoffmann, a fényképész és gyanúnk szerint kerítő is úgy tett, mintha kedves barátja, „Wolf úr" csak a politikával foglalkozna — és nem az eladólánnyal is... Mert hát 1935-ig Eva ott dolgozott Hoffmann boltjában, ahol mindenféle feladattal ellátták. Ha kellett, fotómodell volt a divatképeknél, de éppenséggel segített az előhívásoknál a laborban és beállt a pult mögé is, ha fényképeket kellett árusítani. Igaz, 1932 augusztusa óta — amikor már nyilván bensőségesebb volt a kapcsolat Hitler és a lány között — egy önálló lakása is van. Ennek bérét azonban Hitler fizeti, méghozzá... Hoffmannon keresztül! A dolog nyilvánvalóan a fényképész egyetértésével zajlik. Technikailag úgy oldották

meg, hogy valamely címen Hitler pénzt juttat a fényképész bankszámlájára, és az fizeti a lány lakbérét erről a számláról.

Említettük már, hogy sajátos és csak később napvilágra került egyezség szerint a köztéri nyilvános fellépések kivételével mindenütt csak Hoffmannak van joga fotózni a Führert. Hoffmann jó pénzért árulja a képeket szerte a világban, és minden egyes bevétel fele Adolf Hitlert illette két évtizeden keresztül. Ebből, és könyve honoráriumaiból milliomossá lett Hitler. Nos, ilyen körülmények között nem csoda, hogy találtak megoldást az efféle közös pénzügyletek lebonyolítására is.

De visszatérve arra, kik tudtak róluk — hát tudtak a barátnők, például Henny Hoffmann, később Baldur von Schirach náci vezér felesége, tudta Herta Ostermayr, azaz Frau Schneider, a másik barátnő, akivel majdnem naponta együtt volt Eva és akinek — csakúgy, mint húgának — elmondta összes lelki baját és érzelmi válságát Hitlerrel kapcsolatban.

Naplójában Eva olykor — egy-egy világosabb pillanatában — maga is pontosan látja reménytelen szerepét és helyzetét. Néha „buta nőcskének” nevezi önmagát és érezhető, hogy iszonyú nagy volt a reménytelenség tengere. A megmentő sziget, vagyis a férfi roppant ritkán bukkant fel rajta. Persze a naplóban soha nem bukkan fel Hitler neve, még

olyan formában, hogy „Adolf” vagy „A” sem. A huszonharmadik születésnapján, vagyis 1935 február 6-án nagyon várta a Führert, de az csak dísztáviratot és virágot küldetett neki, ami hatalmas csapás volt a nőnek. Akkor kezdett el először attól tartani: vénlány lesz belőle, hiszen beállt a „se vele, se nélküle” állapot. Mit hozhat még a jövő? — töprengett.

Viszont pár nap múlva Hitler mégis felkereste őt. Igaz, meg sem kérdezte, mit szeretne kapni a születésnapjára... Eva különben eleinte mindig kutyát akart. Később volt neki kettő is, azok folyton vele voltak. Hitler bár szerette az állatokat és különösen éppen a kutyákat, Eva állataiért nem lelkesedett.

A naplóból is tudjuk, hogy 1935 tavaszán előfordult: hetente találkoztak, aztán egy ideig nem, majd megint ismét, váratlanul. De Hitler szeszélyesen viselkedett — vagy csak a feladatai szólították el...? Eva boldog volt, ha együtt lehetett vele, ő viszont meglehetősen kimérten viselkedett. A feltűnést elkerülendő kis kísérettel járt akkor a Führer Münchenben, de azért éppen eléggé riaszthatták a biztonsági szolgálatokat, nehogy baja essen.

Eva néha úgy viselkedett, mint egy bakfis lány egy szerelmes filmben. Ez igen, ez az ő világa volt! Hiszen filmekben élt, azokat nézte nap mint

nap és olykor magát is egy nagy szerelmes filmtörténet, egy „sztori” részesének hitte.

Tudjuk hát, hogy előfordult: Hitlert órákig várta a bejelentett napon, de az nem jött el. Ott állt az ablakban, az üveglapokon csorgott az esővíz, ő pedig csak nézte az utcasarkot, ahol majd befordul egy nagy Mercedes...

A Mercedes aznap nem fordult be. Egy másik alkalommal meghallotta, hogy Hitler Münchenbe jött, de őt nem értesítette. Rohan hát a luxusszálloda elé, ahol máskor is megszállt. Látja az őrséget, a nyüzsgést. De nincs ott egyetlen ismerős segédtiszt sem, akivel beüzenhetne. Az őrség pedig közelebb sem engedi. Ő hát a Birodalom Vezérének szerelme, aki nem férhet oda a szerelméhez...! Ott állt hát három óra hosszat — és végül mit lát? Hogy Hitler kijön a hotelból, hatalmas nyüzsgés van körülötte, náci egyenruhákban, horogkeresztes karszalaggal mindenféle főemberek szaladgálnak és paroláznak vele. De azt is látnia kell, hogy van ott egy hölgy is, akinek Hitler éppen akkor nagy virágcsokrot küldet. És az a nő nem más, mint egy színésznő, név szerint Anny Ondra. Eva jól ismeri a fotóját a képeslapokból és a mozivászonról!

Meg kell a szívnek szakadnia!

Ugyanabban a szállóban azonban más is előfordul. A „Vier Jahreszeiten” („Négy Évszak”) dísztermébe egyszer — csak egyszer! — Hitler őt is

meghívja. Persze sok-sok más vendéggel együtt, nehogy feltűnő legyen a dolog. De éppen a sereglet létszáma miatt végül is Eva hiába ül a Führer asztalánál kerek három órán keresztül, egyetlen szót sem válthat vele. Meg kell játszania a közömbös, ámde természetesen a Führer iránt lelkesedő hölgyvendéget, ám közben Adolf szóra sem méltatja. És a végén egy megalázó gesztus, amit remélhetőleg nem sokan vettek észre: Hitler egy bankjegyekkel tömött borítékot nyomott Eva kezébe, miközben magázódva elbúcsúzott a „schöne Frauleintől" (szép kisasszonytól). Evát nem az döbbentette meg, hogy pénzt kapott, hiszen már évek óta a Führer pénzéből élt, hanem az, hogy szeretett Adolfja ezt olyan nyíltan csinálta...

A naplóból tudjuk azt is, mennyire próbálta megérteni a férfit. Főleg azt, hogy nincs ideje. Néha egy-egy keserű-gúnyos megjegyzése árulkodik erről. Például: „a szerelem most egyszerűen nem kap helyet a programjában", vagy az önvigasztaló „most élénk a politikai élet".

De tudhatjuk, hogy a drága Adolf nemegyszer eljött Münchenbe politikát csinálni, a párt és az állam, a tartomány ügyeit intézni, de Eváról tudomást sem vett. Mintha nem is létezne. Eva ilyenkor folyton otthon ült és várta a telefonértesítést — hátha mégis eljön? Beugrik egy órácskára, titokban, az éjszaka leple alatt...?

De Hitler nem jött, ő pedig könnyesre sírta a párnáját. 1935 májusában egy jóakarója megsúgta neki, hogy Hitler azért nem jön, mert más szeretőt talált helyette. Méghozzá egy angol nőt...! Eva ezt nem akarja elhinni. Tudja ugyan, hogy Hitler mindig igen nagyra becsülte az angolokat (és 1939 előtt, sőt után is mindent megtett azért, hogy Nagy-Britanniát rávegye: szálljon ki a háborúból, sőt felajánlotta nekik, hogy az angolszászok és a germánok mint „árják" együtt uralják majdan a világot!) — de azt nem akarja elhinni, hogy Adolf egy másik nővel van.

Azon a tavaszon — három éves viszony után, amely alatt alig húszszor találkoztak — utoljára március 13-án voltak együtt "úgy", szexuális értelemben. Ezért Eva megvárta ennek három hónapos fordulóját, ezt mintegy határidőt tűzte ki maga elé. Ha Hitler addig sem jelentkezik, akkor...

Akkor mit tehet? Egyáltalán volt-e a kezében bármilyen eszköz, amellyel megváltoztathatta volna Hitler érzelmeit vagy véleményét? Az akaratát?

Persze, hogy volt. A már egyszer kipróbált „fegyver": az öngyilkossági kísérlet.

De persze nem várja be a határidőt, mert annyira türelmetlen. Még május végén levelet írt Hitlernek. Ez a levélváltás egy titkos címen lehetséges volt gyakorlatilag állandóan, ha nem lakott Eva Berlinben, a kancellári palotában. De erre csak

1939 után került sor. Ebben már kerek-perec megfenyegette Adolfot. Ha nem kap választ vagy valami életjelet ennyi hónapos meddő várakozás után, akkor „beveszek 25 tablettát és átmegyek a másvilágra”.

Képzelhetjük, a Führer mennyire „örült” egy ilyen levélnek. Egy baljós híradásnak, amely a „másik életéből” jött. És ez éppen akkoriban történt, amikor meg kellett szerveznie Röhm és társai, több száz ember titkos kivégzését! Eltenni az útból azokat, akik régi és már teljesíthetetlen ígéreteire emlékeztették és el akarták tőle venni a pártot — ha kell, erőszakkal is... Amikor első ízben szállt szembe fegyveresen az első világháborúban győztes hatalommal, Franciaországgal és rákényszerítette, hogy adjon vissza egy akkor Németországtól elvett területet.

És gondoljunk csak bele: Eva minderről nem akart tudomást venni. Hallhatta a rádióban, olvashatta a lapokban is, hogy valami nagy horderejű események követik egymást. De nem, őt akkor is csak az izgatta, hogy Hitlernek állítólag egy másik szeretője van, aki miatt most elhanyagolja őt. Hogy emberek halnak és Európa békéje forog kockán, az nem hatolt el hozzá. Vagy nem is érdekelte.

Egy kis időre most hagyjuk itt Eva Braunt. 1935-öt írunk és nézzük meg, ki is volt az az „angol szerető”?

Lady Unity Valkyrie Mitford 1914-ben született, vagyis Eva Braunnál két évvel fiatalabb volt. Egy angliai nemesi család sarjaként került a távoli Németország és Hitler befolyása alá. A messzeségből csodálta Adolf Hitlert és már tizenévesen elhatározta: egyszer elmegy Németországba és ott találkozik a Führerrel. Már csaknem húsz éves volt, amikor 1933-ban valóra váltotta terveit. Német földön követte Hitlert, meghallgatta beszédeit és annyira fellelkesült, hogy minden követ megmozgatott, találkozhasson a szónokkal és népvezérrel. A történeteinkből, különösen a Geli-korszakból már ismert „Putzi" Hanfstaengl került itt képbe, akinek angol volt az édesanyja és így Unity (a keresztnév kissé meglepő módon azt jelenti: „Egység") rajta keresztül próbált Hitler közelébe férkőzni. De még így sem sikerült. Hanfstaengl jól tudta, milyen drága a Führer ideje és egy csitri angol lányért nem áldoz fel negyedórát sem.

Unity ekkor úgy döntött, többet nem vár közvetítőkre. A saját ügyeit emancipált angol lányhoz méltóan ő maga fogja intézni. Egyszerűen Münchenbe költözött, mert azt tartotta Hitler „élőhelyének" és nem is tévedett, még mint kancellár is ebédelt ott a Führer nemegyszer. De ez 1933 elején történt, amikor a Führer még nem jutott fel a hatalom csúcsára. Unity beiratkozott a müncheni egyetemre, ahol állítólag művészettörténetet tanult.

De naponta megjelent abban az olasz étteremben, amelyről már írtunk és amely Hitler törzshelyének számított, hiszen állandó asztala volt ott. Unity a mellette lévő asztalnál foglaltatott magának állandó helyet és heteken át ült ott minden nap, de Hitler nem jött. A lány közben németül tanult.

Végre megjelent a Führer és a lány akkor rávetette a szemét. A szó szoros értelmében „szemezni" kezdett Adolf Hitlerrel (mellesleg állítólag szép kék szeme volt). A dolog eltartott néhány ilyen alkalomig — ahányszor Hitler felbukkant az étteremben, Unity mindig ott ült és szemezett vele. 1933 február 9-én aztán ebéd közben az üzletvezető maga lépett Unityhoz az üzenettel.

— A Führer beszélni kíván önnel, kisasszony.

Elérte hát, amit akart!

Az első alkalommal állítólag kerek fél órán át beszélgettek. Ebből a lány otthon sem csinált titkot. Azonnal megírta apjának, aki valódi lord volt, mi történt és biztosította afelől, hogy Hitler a világ legnagyobb embere.

Feltehetően sok ilyen fiatal lány volt akkoriban, akik nem filmszínészekért, hanem efféle „nagy emberekért" lelkesedtek. Unity attól kezdve Hitler lelkes propagátora lett angol körökben. Minden ismerősét elárasztotta Münchenből írt levelekkel, amelyekben folyton ezt a rendkívüli embert, minden idők legnagyobb politikusát magasztalta,

aki „még a csúcsra érve is egyszerű és szerény maradt”.

Mivel az angol lány levelekben és naplókban mindent dokumentált, minden találkozásról feljegyzett minden lényeges dolgot — elég sokat tudunk róluk. Unity ugyanis egészen 1939-ig, a háború kitöréséig tartotta a kapcsolatot Hitlerrel és ennek csak az vetett véget, hogy országaik szembekerültek egymással. A hat év során pontosan 140 alkalommal találkoztak. Unity hamarosan felkerült Hitler gyakran meghívott vendégeinek listájára is és felbukkant diplomáciai fogadásokon, sőt ha a Führer valahová utazott különvonatán, akkor a lány is ott lehetett.

Ennek persze lehettek politikai okai is. Hiszen kapóra jöhetett neki, a deklaráltan angolbarát németnek, hogy lám, még egy igazi arisztokrata angol hölgy, egy lord lánya is vele tart, az ő eszméit vallja! Ezért jó volt Unityt mutogatni, demonstrálni minden lehetséges alkalommal.

De volt-e köztük más kapcsolat is? Nem világos a dolog. Tény, hogy a lord családját megfertőzték a náci eszmék, mert például Unity néhány évvel idősebb nővére Oswald Mosleyhoz, a brit fasiszták vezéréhez ment feleségül. Az esküvőt különben a berlini olimpia évében, 1936-ban tartották meg — Németországban. A költségeket a náci párt állta, hiszen ez jó reklámnak számított.

A más kapcsolat nem bizonyított, de az kétségtelen, hogy a lány mindenre kész lett volna Hitlerért. A külseje is megfelelt annak az északi, „germán”, sőt „árja” mintának, amit Hitler is olyannyira kedvelt. Vagyis Unity is kékszemű, szőke, üde szépség volt. Anyagilag független, értelmes és lelkes. Unity sok reális feltételezés szerint — amit rokonai is megerősítettek — azt tervezte, hogy ha létrejön a Hitler által is annyira várt és remélt brit-német szövetség („északi árja összefogás a világ többi része ellen”), akkor nem csupán a szeretője, de talán még a... felesége is lehet a Führernek!

Azt hiszem, el kell vetnünk azt a feltételezést, hogy Hitlernek szexuális kapcsolata lett volna Unityvel. Főleg azért, mert ha vele is csődöt mond, ha Unity számára is kiderül impotenciája vagy egyéb ferde hajlamai, akkor őt nem tarthatja vissza, mint német szeretőit. Túl nagy nemzetközi botrány lett volna, ha Unityt lefogja a Gestapo és elhurcolják egy börtönbe vagy koncentrációs táborba. Nem, bármi is történt volna, Unityt el kellett volna engednie. Az pedig talán nem bírta volna elviselni a történteket és hazatérve Angliába „kitálalt” volna a világnak.

Ezért gyanítjuk, hogy Hitler nem engedte őt magához olyan közel. Viszont kissé aljas módon más célokra használta. Unity akkor nem is sejtette,

hogy Hitler hamis híreket és szándékokat csöpögtet bele. Olyasmiket oltott az agyába, amiről szó sem volt terveiben, de a lord lánya annyira bízott benne...! Így hát szorgos méhecske gyanánt hordozta ki a „Führertől kapott személyes híreket” és terjesztette őket a világban. Nem csoda, ha a lány megerősítve érezte saját vágyait és mindenkinek elmondta nyugaton, hogy Hitler a béke embere, esze ágában sincs háborúzni, stb.

Persze azért, hogy ezt Unity éveken át csinálja, adtak is neki valamit. A Führer az idejéből áldozott, a párt és a kormány a meghívókat adta a rendezvényekre, és egyike lehetett azon kevés külföldi nőnek, akit felvettek a náci pártba (a jelvényét maga Hitler adta át neki...). Röviden szólva a lelkes, de félresiklott fiatal nőt eszközként használták fel. A lány igen kifizetődő beruházásnak bizonyult — lényegében semmibe sem került, viszont bejárta egész birodalmát, szerte mutogatta Hitler neki dedikált fényképét és terjesztette naiv meséit Hitlerről, az emberbarátról, a béke megszállottjáról.

Unity „fordítva is működött”, vagyis származásánál fogva bemutatták a brit királyi udvarnál és bejáratos volt a politikacsinálók: Churchill, Chamberlain, Eden és mások közé. Ott egyrészt szintén terjesztette a náci mételyt, másrészt értékes információkat hozott Hitlernek a londoni kormánykörökben

uralkodó eszmékről, hangulatokról, szándékokról...

Mindez ilyen szépen zajlott egészen a háború kitöréséig. Amikor a két ország hadat üzent egymásnak, Unity, ez a vérbeli náci angol lány meghasonlott és öngyilkosságot akart elkövetni. Búcsúlevelet is írt a Führernek. Mindez Münchenben történt, az úgynevezett Angolkert-parkban. A rendőrség talált rá, egy padon ült és lőtt sebből vérzett. A seb nem volt túl veszélyes, pár hónapot töltött kórházban. Ám a pisztolygolyó a fejében maradt, a németek nem merték kioperálni, nehogy kudarc esetén a világ azt mondja rájuk: szándékosan tették el láb alól, mert angol volt.

Hitler különben többször meglátogatta őt a kórházban is. Amikor már szállítható állapotba került, Svájcba vitették és többé nem találkoztak.

A következő kilenc évben a golyóval a fejében (a brit orvosok sem operálták ki) egy Csendes-óceáni szigeten élt és szektákkal foglalkozott, de egyre feledékenyebb lett és már nem is emlékeztetett egykori szépséges önmagára. 1948-ban, nyilván a régi sérülés miatt egyszercsak elvesztette eszméletét és pár órán belül meghalt.

De most térjünk vissza Evához. Aki még mit sem tudott arról, hogy Hitler 1932-ben megismerkedett egy másik nővel is. A roppant csinos német filmszínésznő, Renate Müller volt az áldozat. Ez a viszony rendkívül zavaros, és mint minden ügyben, aminek köze volt a filmhez, Göbbels is benne volt.

A lényeg az, hogy Hitler akkor már nem először és nem másodszor okozott halált. Renate Müllerről annyit lehet tudni, hogy minden bizonnyal Hitler szado-mazochista magatartásának lett áldozata. Nem, nem a Führer ölte meg őt — hanem minden valószínűség szerint az ő magatartását nem bírta már elviselni. Ez a viszony öt teljes évet vett igénybe, de erős a gyanúnk, hogy Hitlernek Renate számára sem jutott több ideje, mint amennyit Evának tudott szakítani.

Tény, hogy Renate nem bírta tovább ezt az állapotot. Nem volt olyan birkatürelmű, és nem is volt benne annyi Hitler iránti fanatizmus — vagy legyünk igazságosak: szerelem? —, mint Eva Braunban. Így aztán Renate 1937-ben öngyilkos lett.

Ezt az ügyet is eltitkolták. Renate Müller neve fel sem bukkan a legtöbb Hitler-életrajz lapjain.

Eva Braun jól számított, amikor „elkövette" a második „öngyilkosságot". Nem lehet véletlen, hogy Hitler kedvenc titkárnője, Christa Schröder, aki évtizednél is hosszabb időt töltött a Führer mellett és végig megőrizte tárgyilagosságát, nem

kedvelte őt. Elkényeztetett nyafkának és intrikusnak vélte, aki meglehetősen erőszakosan harcolta ki magának azt, ami vélekedése szerint neki „járt". Erre például azt az esetet hozta fel: az újabb öngyilkossági kísérletével Evának sikerült kiütnie a nyeregből Angela Raubalt, Geli anyját.

Addig ugyanis ahányszor Eva az obersalzbergi „hegyi házban" tartózkodott, Raubal asszony minden alkalmat megragadott, hogy elviselhetetlenné tegye számára az életet. Hagyján, hogy soha nem fogott vele kezet, de nyíltan is őt okolta a lánya haláláért, persze áttételesen. Gondolatmenete a következő volt: Hitler fejét elcsavarta ez a kis fényképésztanonc, ezért az ő lánya pedig megölte magát... ezzel mintegy elismerte Angela Raubal, hogy a lánya és Hitler között szerelmi kapcsolat volt — bár ezt így soha nem mondta ki.

Nos, miután Eva gyomrát kimosták a klinikán, Hitler eljött hozzá. Hatalmas virágcsokrot hozott és az évek óta várt ajándékot — egy gyönyörű kutyakölyköt... Közölte, hogy soha többé nem lesz oka ilyesmire, vagyis nehogy még egyszer merényletet kövessen el saját élete ellen. Bankszámlát nyitott neki, és utasította a bankot, hogy abból havonta egy nagyobb összeget utaljanak át „Braun kisasszonynak". Ezt követően kapta Eva a müncheni villát, de a hegyi házban is egy lakosztályt, Angela Raubalt pedig eltávolították onnan... Ez

bizonyítja, hogy Eva panaszkodhatott Hitlernek Raubal asszony magatartására.

De azt se felejtsük el: Hitler a következő években is gyakran éppen úgy bánt (el) Evával, mint 1935 előtt. De a lány szívére vette a tiltást és többé nem akart öngyilkos lenni (kivéve aztán az ismert véget).

Beszélt-e valakinek Eva a szexuális életükről?

Igen, elsősorban a két lánytestvérének. Itt is két változatot ismerünk. Kezdetben azt mondta nekik, hogy ez „teljesén normálisan zajlik”. Ám később olykor megengedett magának egy másféle véleményt vagy sugallatot is, amit az előző vélemény tagadásának, ellenkezőjének értékelhetünk. Egyik barátnőjének például azt mondta:

— *Als Mann habe ich von ihm überhaupt nichts.* (Mint férfitől semmit sem kapok tőle.)

Vagyis Hitler nem tudott férfiként „adni” a szexualitásban? Nem tudott férfiként viselkedni? Impotens volt? Minden jel erre mutat.

Persze nem tudhatjuk, hogy ez végigvonult-e a harmincas években az egész kapcsolatukon — vagy csak akkor volt érvényes, amikor ez a mondat elhagyta Eva száját? Hogy csak a legutolsó együttlétüket akarta-e ily módon jellemezni, vagy az összeset? Vagy annak egy hosszabb időszakát?

Csak feltételezhetjük, hogy eleinte biztosan jobb volt. Majdhogynem „normális”?

Persze maga Eva is töprengett ezen, erre van bizonyíték a naplójában. Őt is érdekelte, hogy ilyen körülmények között Hitler mit akar ettől a kapcsolattól, szereti-e őt? 1935. március 16-án — pár nappal szerelmes-szexuális együttlétük után — ezt írja a könyvbe: „Neki különleges okból van rám szüksége". Ez vajon mit jelent? Azt, hogy a fiatal lány azt hiszi, jelentős szerepet játszik a „nagy ember" életében? Vagy éppen ellenkezőleg: hogy annak csak különös szexuális igényeinek kielégítéséhez van szüksége rá...?

Tudjuk több forrásból is, hogy ami 1932 elején, körülbelül négy hónappal Geli halála után vette kezdetét és meglehetősen ritkán, inkább véletlenszerűen került rá sor — az legkésőbb 1943-ig tartott el. Az utolsó két évben Hitler már arra is képtelen volt, hogy legalább imitálja, megjátssza a szexuális együttlétet, vagy azt, hogy abban ő is részt vesz. Mert 1943-ban meglepő vallomást tett Evának. Egyszerűen bejelentette neki, hogy többé semmire se számítson nála ezen a téren. Sőt, javasolta, hogy keressen magának egy másik férfit, ha a nemiségre vágyik, mert ő bizony arra már képtelen. Természetesen nem így mondta, és biztos, hogy az impotencia szó el sem hangzott. Hitler rengeteg elfoglaltságára hivatkozott, és arra, hogy nagyon fáradt és beteges mostanában (ez igaz is volt). Eva erről másik bizalmasának, Speernek

beszélt, aki érdekes módon Hitlernek is bizalmasa volt:

— A Führer azt mondta, túlságosan elfoglalt, lefoglalják az ügyek, és túl fáradt ahhoz, hogy engem ezután férfiként kielégítsen.

Speer mindig kedvelte Evát, bár neki sem volt túl dicsérő véleménye róla. Viszont nagyon nőiesnek tartotta. Ráadásul úgy tudta, hogy Eva jóra használja befolyását, sok embernek segít azzal, hogy Hitlertől kieszközöl számukra ezt vagy azt (amit viszont mások tagadtak és azt írják, hogy Eva soha senkinek sem segített).

Mégis furcsa, hogy egynéhány gyakorlott nő Hitler környezetében, aki látta őket együtt is, meg volt győződve, hogy ez a két ember még sohasem feküdt le egymással! Ezt a véleményt képviselte a már említett Christa Schröder, Hitler titkárnője. Mások úgy vélik, ha volt is köztük „valami ilyesmi", az teljesen mellékes esemény lehetett és sohasem játszott főszerepet a kapcsolatukban. Az nem a szexre épült, vallották a háború után.

Ne feledjük el: a német nép a háború végéig nem tudott Eva Braun létezéséről sem. A Führer nagyon szigorúan ügyelt rá, hogy a legszűkebb környezetén kívül a dolog ne szivárogjon ki. Hitler egyesek szerint azért „tartotta" Evát, hogy ez a szűk környezet azt higgye: ő is igazi férfi, van „nője". Ugyanis mindig is azt akarta, hogy tökéletes

embernek és férfinak tartsák, tehát kellett erre egy élő bizonyíték. Viszont a nép meg azért nem tudhatott Eváról, mert kifelé a Führer egy másik látszatot kívánt kialakítani és megőrizni.

Ez pedig a szorgalmas államfő „image”-a volt. Azé az emberé, aki lám, teljes energiáját a hazának szenteli, egyszerűen nincs is magánélete, merthogy arra sem marad ideje.

Ugyanakkor tudjuk, hogy néhány olyan bizalmasának, aki még nem értesült Eva létezéséről, maga a Führer dicsekedett el. Amint szóba került a szerelem vagy a szexualitás, Hitler megjegyezte:

— A szerelem kedvéért tartok magamnak Münchenben egy lányt.

De házasságról szó sem volt. Christa Schröder későbbi ismertetése szerint Hitler még halála után is — persze a maga kicsit beteges módján — „szerette” Gelit. Egyszer állítólag kijelentette: „Eddig egyetlen nő létezett csak, akit feleségül vettem volna”.

Hogy ez egyértelműen Gelire vonatkozott-e, azt azok tudják vagy állítják, akik a megjegyzést hallották. Hiszen ők tudják, milyen helyzetben, milyen előzmények után, vagyis milyen szövegkörnyezetben hangzott el az a mondat.

Mindenesetre érdemes elgondolkozni azon, hogy a négy nőből négy követett el öngyilkosságot Hitler miatt. Kettőnek: Gelinek és Renate

Müllernek elsőre sikerült, a másik kettő: Eva Braun és Unity Mitford inkább csak a kísérletekkel zsarolta a férfit. Tehát az, aki tízmilliók számára végzetesnek bizonyult azokban az években, valamilyen formában azokat sem kímélte, akik mellette álltak. Akik szerették őt, vagy azt hitték, hogy szeretik. Akik sokat feláldoztak érte.

Bizonyos értelemben a legtöbbet négyük közül a legkevésbé okos teremtés: Eva Braun áldozta a Hitler nevű oltáron. Braun ugyanis életének tizenöt évét adta át, csekély ellenszolgáltatás fejében. Harminchárom évéből tizenötöt, az majdnem a fele. És a végén szó nélkül követte a férfit a halálba is, ami nyilvánvalóan a legnagyobb áldozat volt. Hiszen senki sem kötelezte rá, nem kellett volna meghalnia. És a győztes hatalmak megtorlásától sem kellett tartania. Hisz politikával nem foglalkozott, a döntésekre nem volt befolyása, nem exponálta magát, mint az emberiségellenes rezsim ideológiai híve...

Az ok minden esetben ugyanaz lehetett: Hitler politikus volt és a politikának szentelte életét. Később, amikor államfő lett, még több dolog vonta el figyelmét és idejét. Mivel pedig nősülni nem akart – hisz éppen a fenti okok miatt tartotta távol magától a családi életet, ezért nem akart sem feleséget, sem gyereket – hát a szeretők mindig arra voltak ítélve, hogy valahol az „ötödik” vagy „tizedik”

vonalban, örökké a háttérben maradjanak: ezzel azok — jogosan — degradálva érezhették magukat. Mindegyik lázadozott, még Eva is, igaz, ő csak kezdetben.

De térjünk vissza Evához és Hitlerhez. Mint tudjuk, 1939 után a lány már a Kancelláriában lakott, ahol külön lakosztályt bocsátottak rendelkezésére. Kiharcolta, hogy kedvenc barátnőjének, Hertának is jusson ott egy szoba, és persze elintézte, hogy szabadon beléphessen a Kancelláriába, amikor csak akart, még éjszaka is. Ami nem lehetett egyszerű dolog, hiszen a szintén ott élő Hitler miatt nagyon szigorúan őrizték az intézményt és még az arcról jól ismert vezető emberek is csak alaposan „megszűrve”, ellenőrzés után léphettek be az állam legfontosabb épületébe.

Hertának különben az obersalzbergi „hegyi házban” is volt lakosztálya, a barátnőjéé mellett. Eva végig megtartotta azt a szokását, hogy minden ruhát csak egyszer vett fel, amin mellesleg még Hitler is megdöbbent néhányszor, újra és újra, és igyekezett őt leszoktatni erről. Nos, végső soron Adolf kérlelésére néha megesett, hogy ismét felvett valamit, de eléggé kényszeredetten és szerfölött ritkán. Aztán gyorsan eltüntette azt a ruhát, bármennyire is tetszett neki és a „drága Adolfnak”.

Az a tudat is gyötörhette a lányt, hogy sohasem volt egyedül Hitler mellett. A féltékenysége annál

inkább megalapozottnak tűnt, mert hiszen azt látta a filmhíradókban és a képeslapokban, hogy Hitlert gyakran veszik körül fiatal, csinos, mosolygós nők. Ő pedig nem lehetett mellette, tehát ha nagyon féltékeny természetű lett volna Eva, egy hónapig sem bírja ki ezt a bizonytalanságot. Ő Münchenben, Hitler pedig Berlinben vagy valahol másutt, olykor külföldön is... Tudta jól Eva, hogy Hitler egy birodalom ura, hatalma az ókori császárokéval vetekszik. Elég egy szava, egy pillantása, és emberek tűnnek el a süllyesztőben. Éppen úgy meg is halhatnak, mint örökre valamilyen börtönben vagy munkatáborban rothadhatnak, és senki sem hall felőlük.

A nők pedig odavoltak Hitlerért. Ez a jelenség ma már nehezen érthető, de végső soron hasonlít ahhoz, ahogyan ma a fiatal lányok és fiúk istenítik a rockzene sztárjait. Mindegy, miféle emberek azok. A lelkesedést nem csökkenti semmi. Ha kiderül a sztárról, hogy kábítószerezik, hogy bűnöző, hogy összeütközésbe került a törvénnyel, hogy nőket erőszakolt meg vagy lopott — a rajongók számára ennek nincs jelentősége, ők csak a csillogást, a hírnevet látják és a sztárt istenítik.

Nos, valami ilyesmi volt a harmincas évek Németországában (és mint Unity esetében láthattuk, másutt is terjedt a ragály).

Akkor persze még nem tudhatták, ki ez az ember és miket művel az általa felállított rezsim. A nők csak azt látták, hogy ott van a férfi az élen, a FÉRFI, aki szabad! Aki erős, aki parancsol, és akinek mindenki engedelmeskedik. A nők ritkán hallgatták beszédeit, nem nagyon jártak el a gyűlésekre, ahol Hitler szónokolt. Vagyis rájuk nem annyira a beszédeivel és a személyéből áradó hipnotikus-mágneses hatással gyakorolt hatást, hanem másképpen.

Nos, Eva jól tudta, hogy Hitler autója elé a fiatal lányok odavetik magukat — remélve, kicsiny sérülésüket maga a meglepett és aggódó Vezér fogja ellátni, és ijedtségükért, vérveszteségükért őket kárpótolni, vigasztalni... Naponta jöttek a levelek. Ezek szerelmes levelek voltak, némelyikben nem csak házassági ajánlattal, önfelajánlkozással, hanem pornográf rajzokkal is. Ezer és ezer fiatal lány küldött hímzett párnát Hitlernek, remélve, a feje alá teszi és róluk álmodik... no és válaszol levelükre, kapcsolat lesz a dologból, aztán házasság...

Hitler persze jól tudta, mire megy ki a játék. Az egyik ok, amiért nem nősült meg, éppen ez volt. Majdnem cinikusan jelentette ki egyszer egyik bizalmasának:

— Ha megnősülnék, elveszíteném ezeket a rajongókat. Így, ha képletesen is, de minden német nőnek én vagyok a férje, az apja, a Vezére...!

És valahol igaza volt. Ott és akkor, a német háborús körülmények között, míg a férfiak nagyobb része aktívan támogatta Hitler politikai irányvonalát — vagy legalábbis nem ellenezte és persze nem akadályozta azt — a nők ezzel a lelki, nem is olyan passzív rajongással támogatták őt. És így emberellenes rezsimjét is.

Az az ember, akit mi elsősorban rettenetes tetteiről ismerünk, aki agresszív erőpolitikát folytatott és nem habozott egyszerre százezer vagy millió embert halálra ítélni — a nők társaságában kedves volt és megnyerő. Meggyőző és mosolygós. Tudott bókolni a célpont korától függetlenül. Szépeket mondott a tizenhat éves pirulós kamaszlánynak éppen úgy, mint a nyolcvan éves befolyásos matrónának. Annak is, akitől függött valami és annak is, aki tökéletesen közömbös volt számára, akitől nem akart semmit. „Charme”-ja volt, hogy akkori kifejezéssel éljek. Minden nő elragadtatva ment haza egy vele folytatott, akár csak pár mondatos beszélgetés után. Bárhol is felbukkant, elsőnek a nők vették körül. Ő pedig érzelmeket sugallt, sőt olykor szenvedélyt is.

Talán ha nem lett volna politikussá, akkor festőként, művészlélekként egy újkori Casanova

vált volna belőle. Járta volna Európát és nőket hódított volna. Nők kitartottjaként élt volna évtizedeken át. Akkor is sokan szerették volna őt, de közel sem annyian, mint így, ebben a valós, reális életében.

Amikor elkezdődött a háború, Eva számára bizonyos értelemben befellegzett. Tudta, hogy Hitler most már még inkább elfoglaltságaira fog hivatkozni és természetesen még inkább igazat mond, mint eddig. A más nők felbukkanása már nem is izgatta annyira. Bár például Magda Göbbelsről köztudott volt, hogy szerelmes a Führerbe és minden alkalmat megragad, csakhogy a közelében lehessen. De Eva valamilyen belső női ösztönnel tudta: Hitler nem fog engedni annak a nőnek.

Lehet, értesüléseit a szexuális együttlétek alatt szerzett bizonyosságra alapozta? Érthetőbben fogalmazva: tudta már, hogy Hitler nem férfi a szó köznapi értelmében. Tudta már, hogy impotens, tehát nem csalja meg őt. Bárhogyan is igyekezne Magda Göbbels vagy bárki más, Hitlerből nem fogja kicsiholni a libidó egyetlen „használható” szikráját sem...?

Ez talán a tipikus káröröm volt már: „ha nem lehet az enyém, ne legyen másé sem”. És Evának ezért sem kellett tennie semmit, a biológia megoldotta a dolgot helyette.

Hitler legunalmasabb szeretője Eva Braun volt. Ez egyben azt is jelenti, hogy a mi számunkra is unalmas a dolog, ugyanis alig van mit írnunk erről a kapcsolatról. Míg Gelivel sok esemény zajlott, és Hitler vele kapcsolatban mintha „élt” volna — addig Eva Braunnal kapcsolatban Hitler mintha eleinte „félholt”, később meg egyenesen „halott” lett volna. Nagyon ritkán látta a nőt, természetesen az is őt, és bár anyagilag nagyon sokat megadott a lánynak, a kapcsolatukban több hónapos lyukak voltak. Amikor nem találkoztak, nem történt köztük semmi és így a kapcsolat lelki része (ha volt ilyen) sem fejlődhetett tovább.

Érdekesen alakult Hitler Eván kívüli magánélete is. Különösen a már említett 1943-as törés után jöttek a szemmel látható változások. Egyrészt a külseje is megváltozott, nagyon megöregedett és egyre többet betegeskedett. Másrészt fokozatosan nőtt a magánya. Ezen persze könnyen segíthetett volna, ha nem olyan a természete, amilyen. Egyrészt igen gyanakvó lett — ez pszichés ferdülés, amely szinte mindig elfogja a diktátorokat, hisz ők tudják a legjobban, milyen törékeny az emberi élet, velük is bármelyik pillanatban végezhet valaki! — másrészt nem bírta elviselni a társaságot sem. Az életmódja sem könnyítette meg a helyzetet, hiszen majdnem egész éjszaka fent volt, akkor politizált, fogadta a katonai és polgári vezetőket, beszélt

velük, aztán délelőtt aludt, hogy délutántól kezdve ismét „beinduljon”.

Mivel nem bírta elviselni mások társaságát, hát egyre ritkábban kereste fel valaki is. Volt időszak, amikor egyszerűen megparancsolta, hogy jöjjenek vendégségbe X-ék és Y-ék és mások, de ezt sem bírta elviselni. Így aztán 1943 után, különösen 1944 második felében és 1945 elején — amikor már szinte végig a berlini Bunkerben élt — csak a személyzettel ült egy asztalhoz. Igen, a nagy diktátor élete végén a legszívesebben a szakácsnővel, titkárnőkkel, sofőrökkel ebédelt és vacsorázott.

Persze erősen megrendült az idegállapota is, ami aztán újabb tüneteket hozott. Nem akarta, hogy így lássák. Kizárólag a mind gyakoribb kitöréseit használta fel céljaira. Ha valahol nem az történt, amit akart, akkor dühösen tört ki, ordított és egyéb ijesztő jeleneteket művelt. Ezeket ugyan régebben is megtette, de míg akkor jól kiszámított manőverek voltak — 1943 után már nem mindig uralta a helyzetet és persze nem tudott uralkodni önmagán sem.

Ilyen körülmények között Eva szeme láttára „ment össze” az egykori nagy ember. A lány azonban nem adta fel a dolgot. Pedig biztos lehetett benne, hogy ha „válni” akarna, ha elege lenne ebből a viszonyból, és ezt szelíden, hatásos érvekkel

közölné a Führerrel, akkor az nagy ajándékkal bocsátaná útjára és semmi bántódása sem esne.

De itt nem ez volt a helyzet. Az amerikai és angol repülőgépek nap mint nap bombázták a német városokat, a Birodalom határai keleten vészes gyorsasággal rövidültek, az ellenséges hadseregek több földrészen támadták őt és szövetségeseit. Hitler impotens lett, vagyis már a régi, feltehetően szado-mazochisztikus nemi játékokhoz sem volt kedve, ami pedig régen oly szomorúvá tette Gelit...

Eva megmaradt neki, de már semmi haszna sem volt a nőből. Ám mivel más nőre sem számított már élete utolsó másfél-két évében, legalább becsületesen felajánlotta neki: keressen másik férfit... Eva nem élt a lehetőséggel. Valamilyen, számára addig ismeretlen fanatizmus kezdte őt gyötörni. Kitartani a végsőkig! Ha a Führer kitart a helyén és nem adja fel, nem kapitulál az ellenség előtt, akkor neki sem szabad erre gondolnia!

Életük utolsó pár hetéről elég sokat tudunk. Hitler természetesen azt szerette volna, ha Eva nem jön Berlinbe. Akkor már sejteni lehetett, hogy a nyugati szövetségesek hagyják, hogy Berlint, a Harmadik Birodalom fővárosát az oroszok foglalják el. Washington és London ezen döntése persze később milliók emberi tragédiáját okozta, és ezt előre sejthették volna a szóban forgó fővárosokban.

Hitler hát tudatosan zárkózott be Berlinbe, ahogyan azt több alkalommal elmondta, kihirdette. Nem valószínű, hogy annyira elszakadt volna a valóságtól, hogy még hitt volna a végső német győzelemben. Hiszen elég volt a térképre pillantania — a Bunkerben volt egy külön térképszoba is —, hogy lássa: itt már minden elveszett. Nos, Eva Braunt nem akarta odahozni.

De Eva odament!

Pedig hát addig sohasem „lázadt fel". Mindig pontról pontra teljesítette a Führer utasításait. Tíz éve élt már így, egyszerre kettős életet. Hitler szeretője volt, aki a felesége akart lenni, de erről senki sem tudhatott. Őt eldugták a világ elől, csak Hitlerhez kapcsolódott. Minden egyéb: a család, a testvérei, a barátnői megvoltak ugyan, de semmit sem jelentettek.

1945 elején már nem találkoztak. A közlekedés olykor megbénult, de mindig is életveszélyes volt már. Akinek nem volt kötelező, nem utazott sehová. Hitler anyagilag bebiztosította Evát és legfeljebb ködös üzenetek küldött neki. Ezek éppen olyanok voltak, mint amiket a német népnek mondott: kitartásra buzdított, és azt emlegette, hogy hamarosan megfordul a helyzet és a nácik győzni fognak. Eva számára ez azt jelentette volna, hogy maradjon a helyén és várja meg, míg megváltozik a helyzet.

Eva akkor az obersalzbergi „hegyi házban” ült tétlenül, hónapok óta. Már eljött a tavasz — a náci birodalom utolsó, befejezetlen tavasza — és Eva nem volt képes tovább várni. A vég sejthető volt. Eva egy napon — már áprilist írtak — úgy döntött: nem számít, mit fog mondani a Führer, ő átverekszi magát Berlinbe. A hegyi ház biztonságosnak látszott, vélte a Führer és annyiban igaza volt: az ellenséges légierő nem bombázta a nem katonai célpontokat, legfeljebb akkor, amikor a kíméletlenül szőnyegbombázott angliai városokért cserébe lebombázták Drezdát. Akik akkor kisvárosokban és falvakban éltek, ahol a közelben nem voltak hadiüzemek, vasúti csomópontok stb., azok viszonylagos biztonságban érezhették magukat.

De Eva akkor fellázadt, életében először szegte meg a Führer utasítását. Nem volt könnyű dolga, ha Berlinbe akart eljutni. Akkor már nem jártak vonatok bajor területről Berlin felé (máshová se nagyon), ezért a vasúti közlekedés, mint olyan nem jött számításba. Repülőgép sem akadt, hiszen a háború utolsó fázisában már alig volt ép, használható gépe a Luftwaffénak, nem is szólva polgári légiforgalomról, amely akkor már szintén nem létezett.

Eva azonban ötletesnek bizonyult. Eszébe jutott, hogy évekkel korábban a Mercedes gyár felajánlott a Führernek egy Mercedest — ki tudja már,

hányadikat a húszas évek óta...? Az ott állt egy garázsban, senki sem mert hozzányúlni, hiszen a Führeré volt. Akkor is, ha csak névleg vette át, de soha nem használta, mi több, tudomásunk szerint nem is látta a járművet.

Eva parancsot adott a személyzetnek, hozzák ki a kocsit a garázsból, szerezzenek szürkészöld festéket, és fessék át az autót olyanra, amilyenek a katonai járművek. Ez egyrészt álcázásul is szolgálhatott, másrészt ellenséges légitámadás esetén megkönnyítette a haladást német területen. Aztán Eva egy talpraesett sofőrt ültetett a vezetőülésbe, maga is beszállt bőröndjeivel, és... irány Berlin!

Sikerült neki eljutnia oda. A városba, ahol aztán pár hét múlva előbb Hitler felesége, aztán halott lehetett.

Indulás előtt elmondta összes barátnőjének: semmiképpen sem tudja elképzelni az életet úgy, hogy befejeződik a háború, Hitler meghal vagy lelövik vagy kivégzik, de mindenképpen nélküle kéne élnie tovább. Magda Göbbelshez hasonlóan, bár más okokból, nem tudta az életét elképzelni a háború utáni, nem-náci, nem-hitleri Németországban. Azonfelül feltételezzük, hogy valamiféle egzaltáltság is kellett ehhez a döntéshez. Számtalanszor elképzelte magát, amint megjelenik a Bunkerben és azt mondja Hitlernek: Íme, itt vagyok, miattad jöttem ide!

Eva végső soron butuska, romantikus lélek volt. Ez az egyetlen döntése bizonyult igazán komolynak — rá is ment az élete...

Mindenesetre megérkezett a Bunkerbe, és éppen időben jött, hogy április 20-án megünnepelhesse a Führer 56. születésnapját. Hogy Hitler örült-e neki, nem igazán tudható. Az utolsó hetekről sok beszámoló maradt fenn, de hogy mi játszódott le „Eva Braun kisasszony, a Führer személyes titkárnője" (így írták őt be a Bunker nyilvántartásába) és Adolf Hitler között, ez csak feltételezhető. Biztosan lezajlott néhány személyes jellegű, bizalmas beszélgetés.

A Führer hiúságát csiklandozhatta, hogy íme egy nő, aki az életét akarja adni érte. Ez minden férfira hatást gyakorol. Kérdés persze, Hitler mennyire volt még abban az állapotban, hogy ilyesmit — vagy bármit — megfelelően értékelni tudjon?

Azt tudjuk teljes bizonyossággal, hogy Hitler próbálta rábeszélni Evát, hagyja el a Bunkert amíg megteheti! Ugyanakkor nem kegyelmezett másoknak. Még Eva rokonainak sem. Például annak idején ő hajtotta ki, hogy Eva húga és legjobb társa-barátnője, Gretl feleségül menjen egy náci katonatiszthez, Fegeleinhez. Fegelein végső soron Himmler személyes képviselője volt a Bunkerben — az SS és a rendőrség miniszterének nem sikerült

bejutnia a Führer mellé az utolsó időszakban (gyaníthatóan nem is nagyon törekedett erre) és így Fegelein képviselte őt. Egyes, ellenőrizetlen hírek szerint Fegelein nemcsak a Bunkert akarta illegálisan elhagyni — féltette az életét —, hanem egy magyar nővel és 100 ezer márkányi ékszerrel próbált megszökni, de elkapták. A Führert rettenetesen dühítette a dolog: hát az árulás már beférkőzött a Bunkerba is...? Április 27-én, három nappal a vég előtt történt az ügy és a Führer azonnal halálra ítélte a férfit. Fegelein különben azért akart elszökni, mert főnöke, Himmler éppen a Führer háta mögött tárgyalásokba kezdett az ellenséggel. Tény viszont, hogy Eva Braun sógorát — aki kis híján Hitler sógora is lett volna, ha él még két napig! — ott a Kancellária udvarán kivégezték.

A Führer lényegében magára maradt. Még a hűséges kutya, a szolgalelkű Himmler is próbált kibújni a pórázból. Végső soron a régi társakból csak Göbbels, és felesége Magda, Bormann a titkár, mindenes és helyettes, valamint Eva Braun maradt mellette.

Ha pedig Eva mellette maradt, ezért neki „járt valami”. Ezt Hitler a maga sajátos, és akkoriban már minden bizonnyal elferdült gondolkodásmódján értelmezte. Vagyis ha Eva Braun nem akart elmenni — az utolsó alkalmat is tudatosan kihagyta, mielőtt az ellenség gyűrűje bezárult előbb a

városnegyed, aztán a Kancelláriát övező utcák, majd pedig már az épület körül — akkor a halált választotta. A halált vele, élete férfijával és Führerével. Tehát megérdemli, hogy a halálba már mint Adolf Hitler felesége mehessen!

Frau Hitler...!

Ennyi elégtételre igazán számíthat a nő. Hitler akkor már biztosan tudta, mit fog tenni. Nem várhatja meg, míg az első orosz katonák betörnek a Bunkerbe. Nem kockáztathatja azt a szégyent, hogy elfogják őt, kihurcolják innen és Moszkvában egy vasketrecben mutogassák...! Nem tudni, honnan vette ezt, de akkoriban makacsul ismételgette.

Egyszóval csak a halál jöhet, tudta jól. És tudta Eva Braun is. Ha pedig meg kell halni, talán egészen más érzés ezt Frau Hitlerként megtenni?

A sajátos és rendkívül komor hangulatú eseményre 1945. április 28-án késő éjjel, végül is április 29-én 0 óra után került sor. Bár Hitler nem szólt bele a formaságokba, tény, hogy minden az ő legvadabb, leginkább teátrális Wagner-elképzelései szerint játszódott le. Az „Istenek alkonya” volt ez is, azzal a nem elhanyagolható különbséggel, hogy messze nem istenségeknek alkonyult be — végleg. Az akaratlan „poén” az volt, hogy azt a német hivatalnokot (a közelből rángatták be a Kancelláriába a nevezetes eseményre), véletlenül éppen... Walter Wagnernek hívták.

A ceremónia mindössze pár percig tartott, a Bunker térképszobájában tartották meg. Hitler és Eva örök hűséget esküdtek egymásnak — a jelző ilyen körülmények között teljesen irreálisnak, mi több, komikusnak hatott. Az éjszaka kellős közepén lezajlott szertartás után az ifjú pár néhány „barátjukat” különleges „esküvői lakomára”, mondhatni szinte „lakodalomra” hívta. Bormann, a Göbbels-házaspár (elképzelhetjük Magda Göbbels közérzetét az esküvő alatt és utána...!), két titkárnő és néhány ott szolgálatot teljesítő katonatiszt le is ült egy asztalhoz. Nem csodálkozhatunk rajtuk, ha a hangulat nem volt az alkalomhoz illő...

Valamit ettek és pezsgőt ittak, ezek már a Bunker utolsó készletei voltak. Bormann, mint tudjuk, ekkor már menekülését fontolgatta — később sikerült is neki elmennie onnan. És bár sokan még vitatják, gyakorlatilag bebizonyosodott, hogy kijutott Dél-Amerikába és ott élt vagy másfél évtizedet. Göbbelsék tisztában voltak vele, hogy nem hagyják el a Führert, ott lelik majd halálukat a kevéssé barátságos Bunkerben, tizenhat méterrel a Kancellária szintje alatt.

Hitler nem is titkolta, hogy öngyilkos lesz. Még ezen az „esküvői vacsorán” is erről beszélt a társaságnak. Utána az egyik titkárnővel be is mentek egy szobába, ahol politikai és magán-végrendeletét diktálta le.

Másnap — vagy tulajdonképpen még azon a napon — utolsó katonai jellegű tanácskozásait tartotta a katonákkal. Egyik főtisztje azt javasolta, még talán sikerülne kitörni a gyűrűből a rendelkezésre álló válogatott SS-erőkkel és a Hitler-testőrség megmaradt, bár erősen csonka alakulataival. De Hitlernek ehhez sem volt kedve. A külföldi rádiókat még olykor fogni lehetett a Bunkerből kidugott antennákkal. Innen tudta, mi lett a sorsa Mussolininek és vele együtt elfogott szeretőjének, Clara Petaccinak.

Ez is csak arrafelé lökte őt, hogy ne kerüljön élve az ellenség kezébe. Ha elindulnak kitörni, akkor minden megeshet. Még az is, hogy sebesülten elfogják. Márpedig betegesen irtózott a fogságtól. Nyilvánvalóan nem Eva Braun, hanem a saját sorsa izgatta, csak ennek volt jelentősége.

„Nászéjszakáról” nem tudunk. Azon körülmények között még akkor is szinte lehetetlen lett volna, ha Hitler nem impotens, nem beteg és nem a halál gondolata foglalkoztatja. Biztosak lehetünk benne, hogy ilyesmire akkor egyikük sem gondolt.

Viszont mire gondolhatott Eva?

Erről sem tudni semmit. Feltehetően már ő is tudta, hogy meg kell halniok. Belenyugodott. Tulajdonképpen azért utazott Berlinbe, azért ment a Bunkerbe. Hát eljött az utolsó nap?

Az utolsó előtti nap volt április 29-e. Az ostromgyűrű még szűkebbre zárult, az orosz hadsereg már szinte az egész várost uralta, bár a metrókban és más elzártabb helyeken a németek még mozogtak, még kitörhettek. Mint Bormann esetéből tudjuk, tulajdonképpen május 1-jén is volt esély a menekülésre. Igaz, nagyon kicsi esély.

Hitler a helyén maradt. Kiadta az utasítást, hogy majdani tetemét égessék el. Nem akarta hát azt sem, hogy bármilyen földi, testi maradványa az ellenség kezére jusson. Megmérgeztette vagy lelövette kedvenc kutyáit, amelyek szintén ott voltak vele a Bunkerben. Végrendelkezett, kinevezte utódját, és egy új kormányt is „létrehozott" Göbbelsszel az élen — holott tudta, hogy az is öngyilkos lesz majd közvetlenül utána.

Mivel akkor is össze-vissza élt — főleg éjszaka — és mivel a Bunkerben nem lehetett tudni, odafönt nappal van-e vagy éjszaka, hát Hitler éjjel fél három körül — már április 30-át írtak — kiszólította az egész személyzetet. Mindenki sorba állt, Hitler pedig Evával oldalán végigment a sor előtt és mindenkivel kezet fogott, megköszönte szolgálataikat, kitartásukat.

A következő órákban — délelőtt volt — még fogadott tiszteket „fentről", akik a helyzet reménytelenségét ecsetelték.

Aztán egy ebéd után kora délután mindketten öngyilkosok lettek.

A dolog persze korántsem ilyen egyszerű. „Frau Hitler” az egyes tanúvallomások szerint ciánkapszulát harapott át, a másikak szerint őt is lelőtték. Hitler öngyilkossága még ennél is rejtélyesebb. Mint arra a legutóbbi években végzett kutatások és a róluk írott beszámolók (mindenekelőtt Stefan Niemayer „Hitler rejtélyes eltűnése” c. alapos műve) rávilágítottak, nagyon sok minden másképpen van, mint azt fél évszázadon át hitték a történészek és kutatók.

Először is bebizonyosodott, hogy az a félig elégett holttest, amelyet mindenki Eva Braun földi maradványainak tulajdonított, *nem az övé*. Ez egy olyan nőé volt, aki nem sokkal halála előtt gránátrepeszdaraboktól sebesült meg. Erre a Bunkerben nem kerülhetett sor, Eva az utolsó napokban nem ment ki onnan. Kié hát az a holttest? A feltételezések szerint a kettős öngyilkosságot csak megjátszották, Hitler és Eva Braun kimenekültek az égő városból és az egyik utolsó repülőgéppel, amit Martin Bormann szervezett nekik, eljutottak Hamburgba. Onnan egy tengeralattjáróval mentek Argentínába. E hajó útja meglehetősen biztos, mi több, dokumentált is. Az is biztos, hogy a háború után érkezett argentin földre.

Mi történt hát Eva Braunnal?

Hitler földi maradványai sem biztosan az övé, erről is számos ellentmondó kutatási eredmény született. Sok jel mutat arra, hogy amit a Bunker fölött elégve találtak, az nem Hitler teste volt. És mint fentebb írtuk, szinte bizonyos már, hogy a másik, a női holttest pedig *nem* Eva Brauné volt.

Könyvünknek ez már nem témája, bár önmagában roppant izgalmas kérdés ez a történelmi (kettős) rejtély. A mi számunkra mindebből csak annyi világos és elfogadható: Hitler, ha élve ki is jutott a Bunkerből, már nem élhetett sokáig. Megviselték az események, a betegségei, és persze az a csapás, hogy legyőzték. Tehát ha el is jutott élve arra a tengeralattjáróra, kétségtelen, hogy Dél-Amerika földjére már nem léphetett. Meghalt valahol útközben — ismétlem, abban az esetben, ha valóban nem halt meg a Bunkerben.

Eva Braunról még ennyit sem tudunk. Időnként hallani lehetett az 1950-es, sőt 1960-as években is, hogy él valahol. Hogy látták, beszéltek vele, hogy életjelet adott rokonainak, szüleinek.

De utóbb — állítólag — minden ilyen hírről bebizonyosodott, hogy nem volt igaz. Akkoriban persze még senki sem tudhatta, milyen boncolási eredmények születtek a Bunkerben, hiszen az oroszok nemcsak „Hitler" és „Eva Braun" földi maradványait vitték magukkal és rejtették el fél évszázadra, hogy aztán állítólag elégessék őket —, hanem

az egyéb, igen gyanús körülményekről sem számoltak be. Ugyanakkor nem szabad elfelejtenünk, hogy fél évvel a háború vége után *Adolf Hitlert, mint keresett háborús bűnöst körözteték a szövetségesek...!*

Vagyis a dolog korántsem olyan egyértelmű, ahogyan azt a huszadik század végéig hittük. Ahogyan újabb és újabb körülményekről szerzünk tudomást, úgy kezd egyre bizonyosabbnak látszani, hogy talán Hitler sem, de Eva Braun már majdnem bizonyosan *nem halt meg a berlini Bunkerben 1945 április 30-án!*

De ha akkor nem is — ma már bizonyosan nem élhet. Így végső soron a mi számunkra a dolognak nincs nagyobb jelentősége. Eva Braun volt az a nő, aki az embertelen diktátort emberibb oldaláról ismerhette. Azonban nem ismerte olyan jól, mint Angela Raubal, vagyis Geli, akinek az élete is ráment erre a megismerésre. Geli egy olyan férfit ismert meg, akinek beteges ösztönei a szexualitásban is uralták őt és partnerét. Magda Göbbels még mondhatni megúszta ezt anélkül, hogy igazán belekeveredett volna a Hitler-szőtte hálók egyikébe.

Eva Braun a maga semmitmondó kis életét egy olyan emberhez kötötte, aki nemhogy egy értelmes nőt, de még ezt az egyszerű lányt sem érdemelte meg. Adolf Hitler romlást, pusztulást és halált hozott mindenkire, akár ismerte őt, akár nem. Azokat

a nőket, akiket állítólag szeretett — a „maga módján” — sokszor a legrosszabb sorsa ítélte.

Geli, Magda, Renate, Eva és mások egy sátáni lelkületű aljas *emberfajzatnak* estek áldozatul. Talán külön szerencséjük, hogy nem érték meg a háború utáni időket, amikor a nácizmus összes titkáról fellebbentették a fátylat. Elborzadtak volna mindnyájan, megértve, ki is volt az az ember, akiért az életüket áldozták...?

VÉGE

Irodalomjegyzék

Charliér, Jean-Launay, Jacques de: *Eva Hitler geb. Braun. Die führenden Frauen des Dritten Reiches.* Stuttgart 1979.

Ebermayer, Erich — Roos, Hans: *Gefährtin des Teufels. Leben und Tod der Magda Göbbels.* Hamburg 1952.

Eitner, Hans-Jürgen: *Der Führer.* München 1981.

Gun, Nerin E.: *Eva Braun — Hitler. Leben und Schicksal.* Baden, 1968.

Hanfstaengl, Erns: *Hitler: The Missing Years.* London 1957.

Hoffman, Heinrich: *Hitler Was my Friend.* London 1955.

Jenks, William A: *Vienna and the Young Hitler.* New York 1960.

Kohler, Pauline: *The Woman Who Lived in Hitler's House.* New York 1972.

Kubizek, August: *Young Hitler: The Story of Our Friendship.* London 1954., 1973.

Langer, Walter: *The Mind of Adolf Hitler. The Secret Wartime Report*, New York 1972.

Lück, Margaret: *Die Frau im Männerstaat.* Frankfurt 1979.

Schirach, Henriette von: *Frauen um Hitler.* München 1983.

Schröder, Christa: *Er war mein Chef: Aus dem Nachlass der Sekretärin von Adolf Hitler.* München 1985.
Steinert, Marlis: *Hitler.* München 1994.
Stierlin, Helm: *Adolf Hitler: Familienperspektiven.* Frankfurt 1995.

Tartalomjegyzék

HITLER SZERETŐI...

Többen voltak, mint hinnénk. Ez az ember a maga sajátos lelkületével mágikus hatást gyakorolt a nőkre. Mint minden diktátor, nagyságával és hatalmával szédítette, kábította őket. De a jelek szerint életének mindössze egyetlen nagy szerelme volt — Geli-Angela, a saját unokahúga! Őt előbb fertelmes perverz szexuális játékra kényszerítette, majd néhány év alatt az öngyilkosságba hajszolta. Bár az sem zárható ki, hogy maga a Führer volt a gyilkos. Vagy megunt szeretőjét az ő utasítására végezték ki?

HITLER SZERETŐI...

Szerencsétlenek voltak, ugyanakkor ravaszak és számítók. Akadt, akivel a férfi tizenöt évig élt úgy, hogy soha nem mutatta meg őt a világnak. Olyan is akadt, akivel színházba, moziba járt. Volt tizenéves, akit sikertelenül próbált elcsábítani, és akadtak éltesebb dámák, akikre mágikus hatást gyakorolt ez a nem hétköznapi férfi.

HITLER SZERETŐI...

...akik mind vagy öngyilkosok lettek — némelyik több kísérletet is elkövetett — vagy gyanús körülmények között vesztették életüket. Impotens volt-e Hitler? Hogyan szerelmeskedett, tudta-e egyáltalán, milyen érzés a szerelem? Vagy csak egy szado-mazochista perverz volt, aki így és csak így tudott „szeretni"...? A könyv Hitler szeretőiről íródott, de a főszereplője természetesen maga a diktátor.